

ఉపనిషత్తులు

# మహానారాయణోపనిషత్ -1



ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్  
[www.freegurukul.org](http://www.freegurukul.org)

సదాశివ సమారంభం



గురు లక్ష్మీదేవి



గురు శ్రీతీర్థపాదాచార్య



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శంకరాచార్య మధ్యమాం



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

అస్మదాచార్య పర్యంతం



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ



గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

వందే గురుపరంపరాం..





“ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో భాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్( డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకరించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియచేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో భాగంగా ఈ ఫౌండేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్థ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు వ్రాసినట్లయితే (లేక) సేకరిస్తే మాకు తెలియచేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిచేయుటకు, భాగస్వామ్యం అగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రదించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ వెబ్ సైట్ : [www.freegurukul.org](http://www.freegurukul.org)
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ ఆప్: Free Gurukul

**గమనిక:** భక్తి,జ్ఞాన,ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలేని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైటు అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకొన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: [www.freegurukul.org](http://www.freegurukul.org)

Mobile App: Free Gurukul

email: [support@freegurukul.org](mailto:support@freegurukul.org)

Facebook: [www.facebook.com/freegurukul](http://www.facebook.com/freegurukul)

Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“ మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేది ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందరికీ అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పాద సమర్పణమస్తు

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

The screenshot shows the Digital Library of India website interface. The browser address bar displays [www.new.dli.ernet.in](http://www.new.dli.ernet.in). The main header features the title "Digital Library of India" and its hosting information: "Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres." A navigation menu includes links for Home, Vision, Mission, Goals, Benefits, Content Selection, Current Status, People, Funding, Copyright Policy, FAQ, and RFP.

On the left side, there is a search filter panel with the following fields:

- Title:
- Author:
- Year:  to
- Subject:
- Language:
- Scanning Centre:

Buttons for "Clear" and "Search" are located below the filters. Below the filters, there are links for "Presentations and Report", "Statistics Report", "Status Report", "Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books". At the bottom left, it says "Click here for PDF collection" and "DLI MIRROR at ICAA Data Center PUNE".

The main content area features a large graphic of the letters "DLI" in a stylized font. Below it, a text box states: "For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind." A link "Click Here to know More about DLI" is provided.

Below this, there are four columns of links categorized by type:

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">Rashtrapati Bhavan</a></li><li><a href="#">CMU-Books</a></li><li><a href="#">Sanskrit</a></li><li><a href="#">TTD Tirupathi</a></li><li><a href="#">Kerala Sahitya Akademi</a></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">INSA</a></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">Times of India</a></li><li><a href="#">Indian Express</a></li><li><a href="#">The Hindu</a></li><li><a href="#">Deccan Herald</a></li><li><a href="#">Eenadu</a></li><li><a href="#">Vaartha</a></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">Tamil Heritage Foundation</a></li><li><a href="#">AnnaUniversity</a> <sup>NEW!</sup></li></ul>

Below the categories, there are several navigation options:

- Title Beginning with: A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
- Author's Last Name: A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
- Year: 1850-1900, 1901-1910, 1911-1920, 1921-1930, 1931-1940, 1941-1950, 1951-
- Subject: Astrophysics, Biology, Chemistry, Education, Law, Mathematics, Mythology, Religion, [For more subjects...](#)
- Language: Sanskrit, English, Bengali, Hindi, Kannada, Marathi, Tamil, Telugu, Urdu

# అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పౌరమార్గిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవనంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. ఆనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖



మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014



శ్రీకృష్ణ

శ్రీకృష్ణ విమాన కుండలము

# మహాసారాయణశేషశ్శత్రు

(మూలము, వ్యాఖ్యానము)

(ప్రథమ భాగము)

రచన

డా పిడూరు జగన్నాహనరావు

ద్వితీయ భాగము

"వేదభూమి" 12-2-417/ఎ/8,

జయనగర్, LIC కాలనీ

హైదరాబాదు - 500 028

మూల్యము రూ 58/-

## విన్నవము

'ఓం నామో శ్రీ సర్వస్వేంద్రీ విజయతా'గా దానినుండి వేదము నారాయణుని  
 అంశగా వర్ణనమైనది అట్టివేదము బ్రహ్మయనితొడ సంకీర్తించబడినది అట్టి  
 వేదము మరల వాదాయులుని ప్రవృత్తులైన వృష్టికర్మములుగా జనకములుగా  
 విస్తరించినది సృష్టి సంకల్పమే ఓం శారణుగానున్న మోక్షయవదీ విజయ  
 వేదము ఈ సృష్టికారణమైనట్టి విశ్వశ్రయము అనునది వేదమదర్శముగా  
 తలయింపబడునట్టి అన్ని దర్శములునూ కీనిపైననే అదారవదీయింపుట  
 వేదము ఈసృష్టి కారణమైన మొట్టమొదటి వెలుగు కాగా దానినుండి  
 వెలుగులనేకములు దీగినచ్చినది అదియే, యిట్లు పురుషులను తలినవదీవేదములు  
 ఈ మొట్టమొదటి వేదము సృష్టియందంతదీనమై యుండి ప్రకృతిద్వారా  
 మృత్యుమగుయలకగా దానిని లభించిన ప్రభులు (నాం) తమకు అందినవేదమున  
 అందినంతవరకు కీకాక్షరముల రూపముని సంవృత్తీకరించి భములు తెలిసిన  
 లావునో మారిన రమాజములకు వేదవేద కాలములలో అందించుయండికి  
 ఇట్లు సృష్టి ప్రారంభమైన వాదీనుండి వేదీకరణ అట్లు దర్శించుట, అందించుట,  
 అందుకొనుచుండుట అరుగుయన యున్నది ఇంత అరిగిననూ వేదము  
 మానవులకు పరిపూర్ణముగా అందినదని చెప్పుటయు ఎంత అందిననూ  
 అందుకొనవలసినదే మనఃతగా మోతిపోవుచునే యున్నది కనుకనే వేదము  
 అనునమని చెప్పబడినది

మహాద్వారములు తామలదర్శించినవేదవేదములను, సూక్ష్మములను కేర  
 లము చెప్పినను అనుగ్రహించి యుచ్చియున్నారు నేటికి అదుపల  
 సంపత్తులనులకు పూర్ణము వేదవ్యాసుడను మహర్షి అచ్చటికి  
 తామలదేశవరగా పేరిగిపోయి జననాహుశ్శమునందు విస్తరించుచున్న  
 వేదసూక్ష్మములను, మంత్రములను సంహితలుగా కూర్చి స్థూలముగా వాచుకు  
 విభాగములు చేసి సంవృత్తీకరించెను అదియే మోక్షవేదము, యజుర్వేదము,  
 ఋగ్వేదము, అనర్భుకవేదము కానీ ఋషి వేదము మంత్రముల న్నయోజనమున  
 దర్శించుచున్నది అర్భు భారవదేశములోనే కాక ప్రవేదమునందు అన్ని  
 నేకములయందును అరిగినది హారాశబ్దముని పూర్ణము పిలువబడిన నేటి  
 అమెరికా దేశమునందును, మనవదేశమునందు, ఈశిష్టు దేశమునందు ఇతరు  
 నెక్కడోక్కడ ఋషి మంత్రములు దర్శించుట మారకవారి కరిగించుట అరిగినది  
 కానీ పేర్కొన దేశములయందు అవి నెదుగ్రముగా తరువాత వేదములవారికి  
 అందించుట అరుగెందు అద్వైతవేదముల లారవదేశమును కొంతదాగము  
 దిలమైననూ ఎక్కడదాగము ప్రస్తావన కరములవరకు అందింపబడినది కానీ.

వేదములు లేదని నమాజమునందు విక్లుపత అదలంబిడరకాక్షిప్తజలే నేటి బాధలెఱులలో నానామంది వానియందు అనావదము నహించుచున్నారు దీనిని ప్రకృతి మదియొక విచిత్రమైన మార్గమున విరివ్పించుచునున్నది. అట్టివి, తిల్లియం, క్షిల్లనాంబ్ కెవలంబు అనేక దేశములలో ప్రబలం. వేదమునందు ఇదిమానము పెరిగి వేదనింహితలను వారెవారి వావెలో కూర్చు దెనుకొని అప్పువేసుకొనుచున్నాడు. ప్రస్తుతము మనకు బాధకరకమున అన్యమువాని వేదనింహితం పారములు కొన్ని జర్మనీదేశమున అధ్యక్షుగునున్న వస్తులో బాధకముల కుదర్చుచుచుని చెప్పుచున్నాడు.

ఈ ప్రస్తుతము గ్రంథము మహానానామో వనిపత్తు అని పిలుచుచు అలవివద్దాగము ఇది కృష్ణి, బాధకరమునందుకె దైత్యరీయాద్యక్షకమల నందరిని వేదములయందలి కొన్ని క్రూరం బాధములు ఉన్నవివత్తుచును మం కూర్చు చేయజేసిన వీరియందు మంత్రములు వర్ణనాగము సెత్తవేవితమునందు సామాన్యకరమైన అవయుగిలకున్న కూర్చు గుయజేసిన అనగా మూసాదనకు నందంబులిన రహస్యములు మంత్రములు, బాధన కర్తవ్యే భాగ స్వినము, లోకము, అలహానకం, అలహానకే వ్యవహారము మున్నగు వయయములందు జానువితలనీక విదానములకుగూర్చి, అందు కౌమియున్నాలో లోకనింబుకొను విదానములు మున్నగువానితోబాటు అహారోపే వదులు, అలహానములునియ్యాలనయగుచు వానింపిన మంత్రములుకూడ వివరింకలదీనవి దేవసంబ్ధి చేత యుము ప్రకాశించిన మూలము మూర్తి జన్మవైరాగ్యము వారలయి, లోలికములములు సాదించుకొనుచునే మిగసాదన దేమకొనవచ్చునీయి. అదియే మొదటివదమనయి. తెలియుచున్నది మంత్రముగా ఈ నానామో వనిపత్తునందు అట్టి మంత్రములన్నియు విశేషమంగనూ, ననుగ్రహముగా వచ్చి కరెంబండచని

నానామో వనిపత్తు తెలుపబడు గు మూర్తమునంద నానామో వని పేరు మిక్కిలి కచ్చురగా కనుకొనుచు నానామో వనితోబాటు వచ్చి కరెంబులైన దెవకెచునుగూర్చి వాని ప్రవృత్తులనుగూర్చి సోపేమిగా వివరింబుదనది ముఖ్యముగా అర్చి, ఇచ్చుదు. పరుణులు, మున్నుడు అదికర్చుడు, ప్రత్యే ప్రలాపం దేనుపులు, దుర్గ, వజ్రులును మొదలగు వేదములనుగూర్చి, వాని ప్రవృత్తులనుగూర్చి వచ్చుచిదీనవి అరగా నానామో వని ఈ నమస్త సృష్టిగా పనివచ్చెనయి, ఈ చెప్పబడిన వేదకలంబులు అచనగోని బాగముకేయనియూ వేదకలంబుగూర్చి చెప్పబడు చుచుగా నానామో వనిగూర్చి

దప్పులను చేయగలవనియు ఇంకటి కావలయు దీనిని గుర్తించుకొనవలయునో యని  
 పేరు: పేరు: చేతకావలయుననియు నుండునని యంగును కాని ఇంకటి  
 కావలయు: ఇంతకావలయును: నుండునని

ఈ మహారాజులయొక్క పట్టు వ్యాఖ్యానమునను వచ్చు  
 పుస్తకాన్నియారు మహావ్యాఖ్యానమున శ్రీ కృష్ణ సోమయాజులుగాను వేరు  
 ప్రతిపదిమము వ్యాఖ్యానము చేయుచుండగా ఆయన రికార్డు చేయుగా అది  
 మొత్తము ఈ క్యాపిట్యులయందు వచ్చినది కానికీ పుస్తకాంతరములను వేసి  
 గ్రంథరూపమున కూర్చు దీయవలసినదిగా యున్న రోజుకి ఆయన ద్వారా  
 ముద్రితముగా ఆచేయును గ్రహించి వేసు అట్టి ప్రయత్నమునకు పూనుకొంటిని  
 ఈ ప్రస్తావన గ్రంథముతోపాటు మరియొకటిగాముగా గాని మరి రెండు  
 భాగములుగా గాని ఈ వ్యాఖ్యానము పూర్తికాగలవని నానావని గురువేపులైన  
 కులవత వక్కొలక కృష్ణమాచార్యుగాని (M. S. K. K.) కు మా పనే నాకు అందిన  
 విభావము ఈ గ్రంథరూపమున వ్యక్తికరమిదిని ఆ గురువేపుని వెలుగే నాకు  
 వికారము ముద్రితముగానున్నది ఈ ప్రకటనగామునోనే పాఠము  
 సాకర్తావధి ముఖములైనవిలువనువేదగా అంటింతురునున్నది

ఈ గ్రంథ కరనములకు నాకునహికరంపిన సోమో సోమయలు జనేకులు  
 వారి నహికారిమీ అదియో నేను దీనిని ప్రకటించుట మిగుల కష్టసాధ్యమై  
 యుండెడిది గానూ వ్యాఖ్యానమును అర్థకాత్మకములను పరిశీలించి తగు  
 సవరణలు చేయుచున్న చెట్లలు శ్రీ T. K. రాజువన గార్హి శ్రీ  
 M. సత్యనారాయణమూర్తిగార్హి నా కృతజ్ఞతలు ఈ గ్రంథకరములకు అర్థక  
 సవరణముచేసిన వాకలకు సాకర్తజ్ఞతలు ఇట్లు అనేకవిధముల నాకు  
 సహకరించి, ప్రోత్సహించిన చెట్లలు, పిన్నలు ఎంతయో కలరు అట్టివారందరికిని  
 నారాయణ స్వయానుభవన మోక్షముగాను ఆయురారోగ్య = కృష్ణములనిచ్చి నేదా  
 నుకావలయునో వర్ధిల్లవేయుదురు గాని

ఇట్లు

విధేయుడు

పిదూరు జగన్నాథాచార్యులు

## ఆంధ్రవాక్యము - 1

మూలము |

ఆంధ్రస్వప్నాశ్రయపదస్యమధ్యే నాకస్యవృత్తే నుచో నుచో యాన్ |  
 శుభ్రేణ శోభోగోపీనమను ప్రవీణ్య ప్రజాపతిశ్రుతం గర్భే జన్మ |

ప్రతిపదార్థము

అంధ్రస్య - ఆంధ్ర - ఆంధ్రమైన అంధ్రుల యందు,  
 నుచనస్యమధ్యే - దోపవారిమధ్యే నేల ప్రముఖ,  
 నాకస్యవృత్తే - నాకవల రేక దేవలోకము వనుక,  
 నుచో నుచో యాన్ = నుచు-వృత్తిన్ బలీతమైన వాడైన,  
 ప్రజాపతిః = స్వస్థానం.  
 శ్రుతం = శుభ్రులవలె.  
 శోభోగోపీ = వెలుగులయందు  
 నమను ప్రవీణ్యః = ప్రవేళించిన  
 గర్భే జన్మః = ఈస్వప్నగర్భములో పు.  
 చరతః = భరించుచున్నాడు

తాత్పర్యము

ఆంధ్రమైన ఈ స్వప్నాశ్రయములయందు లోకములన్నింటికి యున్న భేద  
 కేంద్రమున దేవలోకమువలె వెనుక 'అదారమను మహావృతము తూర్పు  
 వారణమువలె ప్రజాపతి శ్రుతము అను విజయనగరముగా నున్న.  
 వలుగుల యందు ప్రవేళించి ఈ ప్రకృత యొక్క గర్భలోకమునందు  
 దరించుచున్నాడు:

వివరము

ఈ స్వప్నాశ్రయ ప్రారంభమున అంతయు అంధ్రులుగా నుండెను  
 అంధ్రులయొక్క శాశ్వత అంధ్రులువార, నమస్త స్వప్నాశ్రయమును  
 కర్పించుచున్న అట్టి మహావృతములకు 'విజయనగర' వానియందు  
 వస్తువులు, నేర్పులు, ప్రాణము గ్రహలోకములు, దేవతలు మున్నగునవి  
 కర్పించుచున్న స్వప్న ప్రాణములగుచున్నపుడు నీటిపై మునుగడలవలె  
 వృద్ధులగుచున్నది ఇట్టి అంధ్రులకు తన మనశ్చిరమయినగా పోవచ్చువాడు

భావములు నారములనూ నీరు అలములు తన మీర్లముగా చేర  
మునముగా గలవారు గనుక అయిన నారా యులుమరి చెప్పబడినారు

ఇదివలె శబ్దమునకు నీరనియు తల్లి యనియు అర్థములున్నవి అనిగా  
న మహాజలములే న్నట్టికి మొదటి కాలమున న్నట్టివే తమయందు తల్లి  
త్వతో శబ్దమునకు వలదలింపి యొప్పువీ అట్లే ఈ అలతత్వమునే న్నట్టికి  
అర్థమైన మూల ప్రకృతియని కూడా పలుకుదు మహాజలములను  
యధవమనియు, అనందమనియు కూడా అర్థములున్నవి ఇవి అల  
స్త్రువునకు గల రంగు, రుచి, వాసన వంటి లక్షణములు ప్రవహించుట,  
వశమి, తనతో కలుపుకొనుట మిన్నగు లక్షణములు అలములను  
మాజములు అనురమునకును లేక అట్టి అనురమునకును ఈ  
క్షణములే గలవు అనందముగా మిన్నవారికి మనస్సు, బుద్ధి,  
అధ్యయములు మున్నగునవి తాత్కాలికముగా వనిచేయుచు వారి  
య్యత్తులన్నియు, ఇవలమునందే లీనమగును తక్షణ సిద్ధిమాను  
నాచుచున్నవారికి చూచుచున్నంతవేపు తన యుట్టును అన్న దెగిరిన  
వయములు మనస్సు నాకర్షణకర్తా చూచుచున్నంతవేపును వారి  
నమ్మి నీచిమా యిందే యుండును గాని, మిగిలిపెరి గడువించరు  
వలదు నారముకూడ మనస్సు నుండి వారితోపును ఇంతసేపు  
అవతమా మనసించును కనుక అట్టి అనుమానాది కను చుట్టూ  
న్నవారిని తమలో కలుపుకొను లక్షణము గలను అట్టి అలములే ప్ర  
కృతములందు ప్రేమ యను అక్షణమును తెలియజేయును అంచుచేతనే  
'నూతను గొల్పు నొక్కతము చేయు లలితా నహ ప్రవావస్థోక్తము  
ప్రభాగా మన సారందమగును అనగా ఈస్పష్ట మొక్కము  
నారము, అహోజలము, నిర్మలమనానంద మొక్కపేమనై  
దారవదియున్నది అట్టి తల్లి జీవునికి, పరమాత్ముడు మర్యా నుండి  
వేయుచున్నది తన పుట్టుకకు తండ్రి అర్థమైనను స్వల్పమే మొదట  
ను చూచినది తల్లినే కదా అట్టి ఈ తల్లి అను అర్థమే స్పష్టకి  
వలముగా వనిచేయును అట్టి ఈ మహాజలములే ప్రేమ  
కమలమందు అవతాత్మకమైన మరు ప్రకృతులుగా వనిచేయు  
న్నవి కనుకనే రామశ్రోదాత్మకమైన అవతములందు చిక్కిన వారికి  
స్వయంబునునవి వనిచేయువు

ఈ అలములకు అవతముగా నున్నట్లవలెమాత్రు ఈ అలముల లోననే  
కేంద్రమని చెప్పబడినది అనగా కుండ లానే కుమారుడై తల్లి

గర్భకోశమునందు ప్రవేశించుచున్నాడని అర్థము తెచ్చియుండును. పితృత్వము అన్న జీవితకాలము (life period) మరియు వీణాంకురకర్త (organiser) అనువాసినే ప్రజాపతి యని అందుచు ప్రజాపతి అనగా The Lord, principles of general life, life force and organisation అతని పనిచేయు లోకమును జనోలోకము (population) అంటి అందుచు ఈ మొత్తము విశ్వమే మాకు ప్రకృతి యను తల్లి యొక్క గర్భకోశము కాగా అట్టి గర్భకోశము యందు లేక ఒక భుండు ప్రజాపతి ప్రవేశించినది చెప్పబడినది అదియే జీవమనందు మాతరిశ్చయము అని క్షేత్రంబుననేనది అట్లు తల్లి ఒక యందు ప్రవేశించిన వరమాత్మ వజ్రవృక్షాణుగా వర్ణంబునీనారు. వజ్రవృక్షమనగా మణియాకు అంటి. శత్రువగా మణిగింజ యందు పుష్కమగా పనిచేయుచున్న వజ్ర అటు వజ్రవృక్షాణుగానున్న శత్రువు తన వారి జొరవచేకొని నోటిలో నుంచుకొనెనని శత్రువు ప్రాణంబునరును, సాధము అంత్యమునరును నిరంతములు ఈ కందుచు కలిసి యుండెననగా నప్పటికిరెవ్వరినప్పటికి పిలిపిచ్చిన వెలుగని చురియు లాళి చక్రమని యర్థము. మరము పురాణములు, వేదములు చదువుచుచున్నప్పుడు, ముఖ్యముగా గుర్తుంచుకొనవలసిన విషయమేమనగా బోధకశాస్త్ర విద్యానము వాతని అర్థము చేసికొనుటకు నహాకరించునని కాళిచక్రము, వజ్రవృక్ష విభాగము, గ్రహాలక్షణములు మున్నగునవి చక్కగా తెలిసియుండవలెను. మార్కండేయమీచుట్టు తిరుగుచున్నట్లు కన్పించుమాధమునే కాళి చక్రము అందుకు అపి 12 విభాగములు చేసి జ్యోక్తి వానివి జ్యోక్తి కాళి అని పిలిచిరి అవి దేవము, వృషభము, మేధురము, కర్కాటకము, సింహము, కన్య, మఱ వృశ్చరము, దనుస్సు, సుకవము, రుంభము, మోచము ఈ వజ్రవృక్ష కాళిచక్ర మాదులు జ్యోక్తి, తెం జ్యోక్తి, కాళిలో యందును అట్టి కాళి చక్రమునందు కాలముగా, మరియు పృష్ఠగా వృక్షమగువాడు వరమాత్మ ఈ వజ్రవృక్షముజే నాకాయలుని మారములేక అస్తత్వము వీరు మరుగుడుండగా నీరు పుకె, క్షేరికి ప్రయాణము చేయుచున్నట్లు నాకాయలుడు వృష్టి చక్రము నిలచు ప్రవేశించి, వరమాత్మమందు మరల వృష్టి కరణముగా మరలుచున్నాడు అనియే నాకాయలుడు లేక అంతర్భాష్యమైన వరమాత్మ యొక్క భావరము అది పున చెప్పినట్లు వీరవిభా సంభును ననుక నాకాయలునిని చెప్పుచునది నాకాయలుడు అనగా అట్టి మాధము భానే అమునవారు నాకాయలునకి

వాని మార్గమునకును బోవములేదు నారాయణునుపొసించుట యవగా  
 వాని మార్గమునుపొసించుటయే అనగా మరల వృద్ధునుపొసించుటయే  
 అగును ఇది ఎట్లు పొనగిననగా, విశ్వమును, అందరి  
 సౌభాగ్యములను, శ్రీహరిగోళములను, నక్షత్రములను నారాయణునికే  
 అర్పింపమనగా లేక స్వరూపముగా మాత్రపదను వాటి వరిత్రములనులే  
 నారాయణుని మార్గములు అంతాక కాలచక్రమువలన కలిపిత్రముల  
 మార్గమే ఈకాలచక్రముమానవుని జీవితముగా, భవదీ సంచలనముగా  
 అనుభవముగనుటయే జీవితమునందలి సంఘటనలకు, వాని  
 అనుభవములకు వలనక గల పరమార్థము తెలుపునచో నారాయణుని  
 సాన్నిధ్యము లభింపదు నింపైన సాక్షాత్కరణ జీవితమే నారాయణుని  
 మార్గమై అవంకమే అందరి అనుభవముగా నిర్దించును

మా అను శబ్దమునకు పుట్టుట లేక అక్షరముల వని అర్థము  
 దువనననగా వృక్షమైవది లేక లోకము అని అర్థము 'అవనస్యమేర్పి  
 అనగా విరమాత్మ సాంకీ వృక్షమైన ఈ వృక్షమే గోళము అని మరల  
 పేరునుడు లోకములన్నియు పౌత్రుల పౌత్రుల వలెనున్నవి మనయందు  
 మనస్సు అర్చి (సాంకీ) ఇంద్రియముల మున్నగునెట్లున్నవి లోక  
 తుల్యవృక్షగోళమునందు లోకములన్నియు ఇమిడియున్నవి అట్టి ఈ వృక్ష  
 గోళమునకు మధ్యగా అనగా కేంద్రమనగా విరమాత్మ యున్నాడనీ  
 లెప్పుకొను ఇదియే 'సువర్ణసూక్తము' నందు 'మవనస్యగామి' అని  
 చప్పుచేసిన కనుక ఈ ప్రకాశియే లోకమునకాదావంకగానున్నాడు  
 ప్రకాశముగా వచ్చిన అంతర్భావి మొట్టమొదటి ప్రకాశమయినాడు అట్టి  
 ప్రకాశములు మొత్తమునుండి వాడు ప్రకాశములును, మనస్సు, దర్శనము,  
 దృగ్గోచరము, వస్తువు, తదస్మి, యముడు, మనసి, అంగీకరముడు, కర్మ,  
 పుణ్యపుణ్య, పుణ్యపాదము, కర్మపుణ్య, వశిష్టము, సరియేర్పి, సూక్ష్మము,  
 లయము, కర్మముడు, క్రోధము, విక్రమము అనగా ఏమి  
 లోకములయందును మూడు అంశలు దొప్పున గలవి మంచి  
 ప్రకాశములు వనీచేయుచున్నాడు ఏమి ఏమిలోకములకు కావలయునైవ  
 నిర్వచితముగానున్నాడు

నాదస్య వృక్షే అనగా నాకమునకు నెనుక అని అర్థము నాకము  
 అనగా పాపము లేనది అని అర్థము దీనినే లేకలోకము అని అందురు  
 అనగా లేవములున్నట్టి స్థిత వేదములు యు కర్మవృక్షమును  
 పాపపుణ్యములతోడకు భవ, కేవలము కర్మవృక్షముగా నిర్వచించును

నూర్పుడు లోకములకు వెలుగునెచ్చుట పుణ్యమును గూర్చి కాక, ప్రవాసముల తన పర్యాయముగా వెలుగును ప్రసాదించుచున్నప్పుడు ఇట్లు సకల వేదతలవ కారణమైన ఉపాధ్యక్షుని పరమాత్మ ఆధారమువలన ప్రజాపతిత్వము దీగివచ్చి దేవతలను సృష్టించెను

మహాత్మ్యమహాత్మ్యం మహాత్మ అనగా ఈ విశ్వగోళమునందు నింకెవ్వనియు లేనివ దీనినే బుద్ధి అనియు, బుద్ధి అనియు వ్యవహరించుదురు. ఈ మహాత్మ సృష్టకాదారమైన మొట్టమొదటి ప్రాణశక్తి ఇదియే. ఉప్పులలోనికి జీవశక్తిగా దీని పన్నుచున్నది ఇట్టి ప్రాణశక్తిలే ఈ సృష్టిగోళములందు నింకెవ్వనియు లేదు. దాని వలననే తారలకు పుట్టుచున్నవి. వెలుగుచున్నది ఇచ్చునదికి తారణమైన మహాత్మ్య పరమాత్మ వలననే కలుగుచున్నది కనుక ఆధార మహాత్మ్యమహాత్మ్యంబనియెప్పులదీనాదు.

అట్టి ప్రజాపతి ప్రధేణ శోభిగోపి నమనునవిష్ణుః అని స్తోత్రము చేయబడినాడు. శుక్రీం అను పదమునకుః శుక్రుడు అను వెలుగుగా అని అర్థము. శుక్రము అనగా శుక్రదాతునని. తలపు అని మాతా అర్థము కలదు. శుక్రీం శోభిగోపి నమః పు ప్రవిష్ణుః అనుబదో ప్రజాపతి ఈ బోధనలనందు శుక్రదాతుడు మొదటి వెలుగుగా ప్రవేశించెననియు, ఈ శుక్రమును త్యజునంశమున వాడు, గనుక త్యజునను పదమునకు సృష్టియందు మొట్టమొదటిగా పల్లకమైన తల్లిని వలుగుననియు, అదియే మోనపుని యందు శుక్రదాతుడుగా దీని పచ్చెననియు, పురణ ఆదియే ప్రారంభించుటలో తల్లిగృహముగా పచ్చెననియు నూనించుట చేస్తున విశ్వదేవతలలో దొర్లవచ్చునదిను ప్రజాపతి నుండి దీని పచ్చెన శుక్రదు, గృహదేవతలలో నొకడు అకలే పురణ శుక్రదాతువె తుడి గర్భమునుండి తల్లి గర్భములోనికి ప్రవేశించి, తోపోర్కర్కరిక కారణముననున్నాడు. అదియే ప్రజాపతి శుక్రది గర్భు అన్న అని అప్పులకిరది ఈ త్యజుడు రాక్షసగురువుగా పురాణములయందు వర్ణించబడినాడు. రాక్షసు అను శబ్దము రక్ష అను శబ్దమునుండి వచ్చినది. రాక్షసులనగా దేహమును అతిపోషుండరికివీయుంచునట్టి లోక రక్షకుడునట్టి శక్తులు ఇవియే వాతువులయందును భవించుచుంటును. పనిచేయుచున్నట్టి శక్తులు అట్లు. వాకువులతో కొరిగిన మావక పోషు మునునదగా సంహారకమునందు పచ్చెలదినది దీనిని మునుకను రాక్షసుడు నిర్మించి సొంతపులకు నానుచుగా ఇచ్చును. ప్రారంభపులగా కలవంతులు ప్రక్షలు వారిని నివసించుటకై పులకీన గర్భామే మునుకల

ఇదియే మూలపుస్తకం. తిలకదేహము అందు ఉన్నవలెదము, తిలక ఉన్నట్లు గానియును. మూలదేహమునందు, దేహమునకు వారణమైనట్టి అర్థ భవించును. సౌఖ్యకర్మములు సేయుగా నిర్వంపబడిన తిలకము మూలము యున్నట్లు గానియును. ఉన్నట్టి కర్మములు (Karma) అందుగా, వేర్వేరు తప్ప సేవమువారు ఆ వేర్వేరు ప్రాణశక్తి పై మరీయు జీవ ప్రజ్ఞములు పై అవారవడించుచును కాని అవి కన్పించవు. ఇట్టి భౌతిక సేవసేవ్యాణమునకు శుక్రుడే వారణము. దేహదానవ యుద్ధమునకు వారణము. విసికొక్కదండగా శుక్రుడు మృత కుండీపనీ నిర్వచే నినికొందునవారిని మరల ప్రతికించుచుండిను అనగా జీవులకు తిలకములు సేవించుచుండగా మరదాడుపు విలసి స్త్రీ గర్భలోకమునందు తిలకములు కల్పించబడి జీవులు మరల జీవించుచున్నారని అర్థము. పైన చెప్పబడిన మంత్రమునందు వ్యక్తము, కేంద్రము, అనునవి వ్యాసయే చేయబడుచున్నది. కనుక ఈ మంత్రార్థము కలియకలనప్పటికీ ౧౪ వ్యక్తములు గీచుచోని దాని కేంద్రమున తిలకపు స్థాని అట్టిది వ్యాసమందిరమైన దేవులకు సేవకర్త వ్యాసము చేయుల సులకమగును.

**మంత్రము :**

యస్మిన్మీదగో రుచపిల్లఱినర్థం యస్మిన్ దేహా అది విశ్వే నిషేమః |  
 తదేవ హౌతవ తదు చిహ్నమాచరం తదర్థదే వరయే వ్యోమనీ |

**ప్రతిపదార్థము**

- ఇరం నేర్షం - ఈ సమస్తము
- యస్మిన్ - చేసేయందు
- సంపరిచ - నిలిచియున్నదో
- వి, పరిచ - మరల అయచు గొచున్నదో
- యస్మిన్ - చేసేయందు
- విశ్వే దేహా - విశ్వము నలయి చేసెతలు
- అదినిషేమః - అత్రయంవి యిచ్ఛానో
- తదేవ - అదియే
- చౌతవ - అదిగొచొచునది
- చిహ్ - చ - అది మంత్రమే
- చిహ్నమ్ - అదిగనున్నది

తత్ - అపి

ఇతి - ఈ వస్త్రమీనము సైతము

తత్ - అపి

అప్యే - నశించిపోయెను

ఇతి = అపి తస్యైవ

తోష్యున్ - ఆరాశము నుంచు

### తాత్పర్యము

ఈ ప్రకరణములకును, వేదములకు నీవలయున్నదో మరల వేదములకు అయిదుగురున్నదో, ఈ విశ్వాము నందలి చేపతలందల వేదములకు ఆశ్రయము కలిగి నీటిని యున్నారో అదియే భూతము, దీనివల్ల మరలయు వస్త్రమీనము అను మూడుగా తెలియజరుచున్నది అది అన్నిటికీని భవీతస్యైవ అనాశ్రయమందు నశించిన స్థితియందు అనగా అస్తరమైయున్నది

### వివరణ

ఈ ఋష్యునియే మొదటి ఋష్యునియను నదియే వస్త్రము నీరు వెచ్చుటకేలు ముందల ముక్తవివరణయందు వాచానుభవము నీరు నదియై వారి పౌలహ్యము కొరకు ఉపయోగించుటకేలని వాని ముక్తము నందు అట్టి నీరు లేకయే ఋష్యు చెప్పెడిది. నదీ ప్రవాహమును నది కూడ పేరు కాదుకదా అ నదమునకు న్యస్తమై పారు అని అర్థము అది అర్థము వాని పేరు కాదు నీకమునకు నారాయణునిగా జలములే తన మార్గముగా గలవని అర్థము. కనుక అది కూడ అర్థమైగాని పేరు కాదు కనుకనే సెర్పెంటు వానిని తత్ అను శబ్దము చేత మరలయు. నది అను శబ్దము చేత అతరనియు కలిపిరి వ్యక్తుడు భగవద్భక్త యందు కీనివే నీడు అను శబ్దముతో చెప్పెను ఈ ఋష్యు నిందు వానినే యస్మిన్ అని విల్లించిరి వస్త్రమై యందు అపియే సమస్తముగి వస్త్రమై. మరల ప్రకరణములోనికీ రీతముగచున్నది కీనిని ఆశ్రయించియే విశ్వాము నిందలి దేవతలందరు వస్త్రము నీటినియున్నారే అనగా వారి వారి ప్రకృతిగా నుండుటయే గాక వారి వర్ణములుగా అపియేయున్నది అనగా వారి వర్ణములను అపి అని చెప్పెడును. వెలుగి తవారమైయున్నది వానినే భూతము అనినోయినట్టిగా, మరలయు వర్ణము అనుగ దోష్యు వ్రేడినగా చెప్పెడి దురములయగుటకు ముందల జరిగిపోయినట్టిది ఎక్కడ కున్నట్టి.

జరుగజేయుచు జక్కవమనన దెండు బోలుబోస యున్నది అది  
 ఎల్లచో నదియు విగ్రహమనగా గము పర్వతములు ఈ మూడును  
 తేవులొక్కొక్కటి వేరునీ, వేరునీ, వేరునీ, వేరునీనీ జూత  
 తోపువర్తనానుమలుగా మూడునూ బోలుబోస సంస్కారములుగా  
 మన్నన ఇట్లు జూతము తవివృత్తి, మరలయ, పర్వతముగానున్న  
 వింతములొకే బెలుగు నక్కయేమనగా వనియ జరుగుచున్నపుడు వాటి  
 ప్రభావము మనస్సుపై ప్రసారముల కలన అనుభవముగా  
 తెలియుచున్నది నిన్ని జనము జరిగిపోయిన అనుభవము యెప్పుడు  
 లక్ష్యేతేపు అనగా జరుగిపోవు వనియను గూర్చిన తోపు బట్టినప్పు, తేపు,  
 లంక మనస్సు మాత్రమే జనితము మందగా పర్వతములను నలమ  
 జరుగవలముగా వేర్వేరి యున్నాయె అట్లయినను, కష్టమైనను కాలము  
 దాని ప్రభావము మాపువనీ యుండును ఈ జరుగవలముల మితుల  
 కంటే అవివచితములకు సంబంధించినవని చెప్పినవనినీ అన్ని  
 విధముల అట్లయే యగును కనుకనే ఈ రోములయొక్కట్ల  
 మాతరవివృత్తములములనే మానవుల స్వభావములుగా వచ్చుచున్న  
 అనగా ఇది జక్కవచో నున్నపుడు వాటిని వాటి వాటి స్వభావములుగా  
 నుద్దేశించి వచ్చుచుం గోతుముగా బోలుబోసున్నపుడు వాటినే నక్కము,  
 తమస్సు, కలస్సు, అను మనములుగా చెప్పి ఈ మూడు గుణములతో  
 కూడియొక్కటవంటి దానినే ప్రకృతి అలగును

అనగా ఈ గుణములుగా ప్రకృతి మురియే వుట్టిన, ఈ మూడు  
 గుణముల వలన లోలికమైన స్వభావము గాక మానసకమైన  
 అంతఃస్వభావమును జరుగును వాస్తవమునకు ప్రకృతి యనగా ఈ  
 గుణముల సంపుటికలము అనగా అట్లు నర్మము, కలస్సు, తమస్సును  
 మూడు గుణములుగా వేర్వేరినలువంటి ప్రకృతియే సాక్షాత్కరణము  
 వీక్ష్యుచున్నప్పుడు, సాక్షాత్కరణములు అను మూడు గుణములు  
 గడిచిననువంటిగా నున్నవి ఈ మూడింటిని కలిపినచో రోజగును అట్లు  
 ప్రకృతియే సాక్షాత్కరణము, సాక్షాత్కరణములుగా వేర్వేరియున్నవి  
 ఇవంతయు సాక్షాత్కరణమునకు ముందరెప్పులనున్నవి.

సాక్షాత్కరణ మట్లు కాను తెలుగుల అను స్వభావముగా ఇది వేర్వేరి  
 వున్నది ఈ విధముగా ప్రకృతి జూమియించు అనుకర్తవల కలన  
 సాక్షాత్కరణము సాక్షాత్కరణములను వేర్వేరి వాటి కలయకయే రోజగా  
 తే మునున్నది అట్లే ఈ రోజ, తేపు, నిప్పు అనునవి కూడా

తెలుగువారు 'నిన్న' కాలమును చూడవలె యున్నది. లేవు  
 విచ్చుకొనవలెనున్నది. తుదోక ఏమృత్యువునున్నది. ఇదమే  
 పురాణములు. ఈ వినవలెనున్నది. నువ్వెరికలవనది నిన్నులేమృత్యు  
 వారమోయవది నేటి పుష్పకముకొనున్నది. లేదని పుష్పకముగ్రావ  
 యున్నది. దీనినే కర్మలతోలకగా తెచ్చితి. అట్లెకాకోపు పుష్పకము వనరు  
 మొట్టొకట. కురికొచ్చి దినుభయించుండగా అనెకములు. ఇంకను  
 చెల్లుననే యాచితియున్నది. అట్లెచ్చి యున్నచో తెచ్చుకొను వీలుకాదు.  
 మరల వాటినుండి తెచ్చనములు. విచ్చి కురికొచ్చి ముప్పులు పుచ్చును. వానిని  
 మరల పూలు పూయును. కావున ఈ నాటి పూవు నిన్ను మొగ్గా నున్నది.  
 దిచ్చులేమృత్యు నేను చోడయి నదిచోడునది. అది ఇమవులుగా మారి  
 దోమి యందు కనిపించెను. మరల ఆ అమవులే తెచ్చునందు భాగముల్ల  
 వచ్చుకొను వేలి యున్నది. దీనినే కాలమును కర్మముగా తెచ్చులు తెచ్చితి.  
 కావున 'తనవ నూతనములవచ్చునా' అనినచో 'నూతనముగా అరిగిపోయి  
 నట్టిది' దిచ్చుకొను అనగా అమగిలోపునట్టిది అని అర్థము. దీనినే తెచ్చులు  
 అర్థము (నాశములేరిది) అనిది అనగా అరిగిపోయెను. (మియునది)  
 పుచ్చుకొనవలెను. మరల తెచ్చుగా దిచ్చుకొనుకొని దిచ్చుకొను నున్నది. ఇట్లు  
 మరల మరల నూతనములు వచ్చుచునేయుండును. ఇట్లు నవించిరి  
 వానినే అర్థము అని అందుచు పది వరమెచ్చెనలుకంటి. నాశము  
 కావలెనంది అకాశముగా నున్నది. అచ్చుకొని అతీతముగా నున్నది.  
 అనగా మనకు ఇంకవిచ్చితిలో నున్నది. ఇచ్చుకొనునకు ఈకోక నిన్ను లేవు  
 యునునది. అచ్చుకొని నున్నవానములయి కోర్కొని యాశనును  
 వదలకముగా మారినప్పుడు అనగా ప్రకృతి అతీతముయిన స్థితలోన  
 దావును. అచ్చుకొను అంకాశుతమన వర్తమానము (In Firm Fixation) గా  
 నిలిచి యుండును. ఈ వర్తమానము అకాశము అంతర్భాగము యందు దీనియై  
 పోవును. అనగా అచ్చుకొను చోటు. అచ్చు ప్రకృతి యందును. చోడును  
 తెలుసుకోవలెను. ప్రకృతిను సుందరు ఇదియే. తన యందు తానున్నట్లుచంద  
 నీటి ఇదీ నీటినే వరమాత్మ. నాశముచంద, అవయ, అచ్చు, తల్ యను  
 కర్మములతో దిచ్చుకొని అయితే తత్కర్మము అన్నియు అతదీని నుండి దిచ్చినవే  
 కాని, అనుభవముగా వచ్చినవే కావు. అయినను తెలిసికో రవలనదీ కాని  
 ఇదీ వారు, అదీ వారు అది ఇవవర్తముగా తెచ్చుకొను వీలుకాదు. అనగా  
 కోకకొను వచ్చుకొను (Impress Will) చూచు తెలుగుల చంద్రిక కనుక  
 అతదీ. మనకు తలుపుకొరవలనన్నచో అతదీ యందు

మనములయే మార్గము అర్థి స్థితితో మనకు తెలిసియున్న నాశిక నీకుండ్రము నశించును కావున వివి భాగ్యము ఏర్పడు మున్నవ యున్నచో తమక దూతం. తమకవ్యమా ఇది, తదక్షర నికమవ్యోమన

అని తెప్పజీవనం అనగా దూతము. వివిష్ట్యుత్త. వర్తమానము. మను మూడు స్థితిలో దేవతకు వచ్చుచున్న వేమనము అంతర్భాగముగా యున్నది అనగా తోటయందు (తనయందు) తాముగా వున్నది కాని అర్థి తయందు కావము యున్న ప్రభావము కాని దాని అనుభవము దారి ఇచ్చితితో కములయందు మనమెప్పుడుగా నుండును

ఇదా లాగా అలిసి పోయిన పిమ్మట, నిద్రించిన వ్యక్తికి అదంత తెలియని ముంప నిద్ర వల్ల. తపో శావయమున తపోనచో తాను అన్నత వదుకావి లేదన్నవని మను ఇచ్చినికొందులను తెలుగు ఒక నత్యము కలదు. అని తెలియు భావం కాదు. సంపదంగా అట్టి నమయము నుండి తని లేకెడు, మనము మాత ననయంబె అయ్యును తెలియించును అప్పుడు కనమన్నదే తోకం కుంబం ములన్నియు తెగిపోవును అప్పుడు నీవును కాలాక్షితి తిరిగి పొందును అనగా తనయందలి తోకములన్నిటిని తమకముంపి తనయందల తానుండునట్టి కాలమున రక్షితమై నట్టి స్థితిలో ముంబున అనిమయమున తని చుట్ట పనికరింపనో తెలియని స్థితిని పొందును అందువలననే గాతనెడ ముందు నుమాదు నా గుంబు గుడిపోయినను వేవలము ఒకటి కింక గుంబులకావము మాత్రమే గతని నమ్మించును దీనిని అర్థి అట్టి స్థితిలయందు కావము యొక్క ప్రభావము. అనుభవము వట్టుయినో గ్రహించవచ్చును అర్థి తోకముతోనే తోపునవును కాలము యొక్క ప్రభావము తోటి పోవును మన తోక మవనవును తమ్మనెట్లైన దీను, తోపు ముదలైన వానిని ఒక సంవత్సరము వలె నుండును.

వాస్తవముగా దూతము అనిష్ట్యుత్త. వర్తమానము యనునవి పరమాత్మయొక్క తత్వస్వరూపములే అంతర్భాగమునై నట్టి పరమాత్మయే కావచ్చునావుతై కాలముగా నిచ్చుకొని ఈ మూడువేదముగా తెలియించుచున్నాడు కావున నీవు నిత్యము, నీ యొక్క అనుభవము నత్యము అ అనుభవము నిచ్చి నోక విదముగను ఈ లోకాద విదముగాను తేవు ఇంకొక విదముగను యున్నను ఈ నూయొగా కులని యుండునీటిలోక అనుభవము అని తెలిసికమాదా దూతము అనిష్ట్యుత్త అను అనాశాలోనికి చెదిరిపోక మనస్సును వర్తమానము నందు అందుము

తెలుగువారు వర్తమానము నందలి అనుభవము నారాయణుని అప్రీత్యము ఇట్టి అనుభవమును బహు ద్వేషములతో ముగిసి వెళ్లక అనుభవమునో గమనించువానికి విగ్రహిత వస్తియు నలంది నారాయణునియందును అప్పుడు దీవునకు బందిము నకుండు మోక్షస్థితి కలుగును

ఇట్లు విగ్రహితము తానుగానున్న, లేక అనుభవముగ, తనకు తాను తెలియు స్థితివే. అక్షరమని అందురు అక్షరమరగా నాశనము చేసిన అంతుతో "ఓంకారము" కనుక "ఓంకారము" నందున్న వానికి నశించుటలేదు అనగా విగ్రహితమునందు ఓంకారము పేరుకొని యుంటి. విగ్రహితమే లేని వానికి నారాయణునియందును ఇట్టి స్థితియే నారాయణునియందు బోధము ఇట్టి సరమాత్య యందు దీవునికి కలుగు అనుభవమే అనేక కకములైన అనుభవములుగా విశ్లేషణము చేసిన తరువాత, క్రోధము మొదలగునవిగా తెలియబడుచుండును అదియే బాలమనగా తెలియబడును అట్లు వాటము ఈ రోజు, రేపు, నిన్న అను యూహగా తెలివితోపులున్నవి అంటే గాక రిచ్చు, రేపు ఈ రోజు అను ఈ మూడు స్థితులును నారాయణుని బోధము నందు భాగ్యతము అను బడే స్థితిగా నున్నవి ఒక విత్తనము ముంపుకొనవుడు ఒకమారుంటి వ్యక్తము పట్టరాదనబడెను. ఆ వ్యక్తము మొక్క రూప స్వభావములు విజ్ఞానవలెనో అనునవలె యప్పుడు ఆ విత్తనము యంద బనిచి నున్నవి అట్లు బనిచి వున్న వట్టమే నిన్న రీతిముగాను ఈ రోజు మొక్కగాను మోక్షమున్నవి అందును నుకల రేపు రీతిముగా వచ్చును అట్లే నిన్న అనునది ఈ రోజు యొక్క సంబంధముగా యాహించును ఈ రోజు యుకలరేపుగా వచ్చును ఈ రేపు అనునది మరల నిన్న జగురు రిచ్చుటి అట్లయములు అంతులు ఈ రోజు నుండునట్లు బనిచి విగ్రహితములు కారణము బగును కావున విగ్రహిత వివేచనాతం తడు వత్కము బంధితకర్త వలెను బోధించుట అనే బట్టితం అదౌ నకుండునవిగా వరముమైన జకాశము నుండు నిందియున్నదియని యర్థము

**మంత్రము 3**

మనా కృతం బంధనమును దూరముగా నుత్కల్యణమున తేజసా నాకాసాచి యమస్త స్మముఖే కవయో నమస్తయ వక్త్రే వకమే ప్రణామః॥

### పదవివరము

యోధ = యోధులచేత

మంద = ఆరాధములు

దివంత = దేవలోకములు

మహింజ = భూలోకములు

అత్మతం = తుట్టబడి యున్నవో

యోధ = యోధులచేత

అపిత్య = మోయుదు

తేజసా = తేజస్సుచేత

వ్రాజసా = లౌకికమైన విధులచేత

తపత = తపింపజేయుచున్నారో

కవచుః = కవచులు (వృక్షాది కర్షణగా అర్జునున్న కవచులు)

యం = ఎవరిని

దుష్ = ఎది

అత్తరే = నాశనముచేసితి

వరమే = వరముమైన

సముద్రే = జలముల మధ్యనుండి

ప్రభాః = సేనలను

వయంతి = వదిలుచున్నారో

### తాత్పర్యము

యోధులచే భూలోకము, మహాలోకము మరియు నుపలోకము అను మూడు లోకము లావరింపబడియున్నచో ఎవరి వలన మోయుదు తన వ్రాజవము చేత, కేరణములచేత మామెయింపితి అభిముఖము, కేపులను తపింప జేయు చున్నారో, లౌకిక జగత్తును మోచి నుండి వాచమువదలునట్లు వదిలుచున్నారో, ఎవరిని నశింపని స్థితినుండి కేపులుగ వ్యక్తము చేయుచున్నారో (అయినను వ్యాసము చెయుము)

పవనము

అంతరిక్షలోకము, దేవలోకము, భూలోకము లేవి లేత ఆవృతమై (యల్లలతో) యున్నచో వానిని తలసికొనవలయు అనగా ఎవరు ఈ మూడు లోకములుగా దీరి వచ్చిరో ఎవరు ఈ మూడు లోకములను అవరించి యుండిరో, ఎవరి ప్రకాశము వలన ఈ మూడు లోకములను వెలువేరుగా వని వేయించుచున్నచో వానిని తలసికొనుటయే (ఈ మూడు లోకములనే ప్రజ్ఞాపయ, ప్రదర్శియయ, శక్తిమయ లోకములని చెప్పిరి) అదా మంచుగడ్డ నీరు, నీటియాపర అను ఈ మూడు స్థితులయందును అన్నటువంటి నీటిని తలసికొనుచున్నట్లు, ప్రేమాదుస్థితులకు కారణము 'అది' శత్రు, అని చెప్పిన ఆయందయే(శత్రు) ఈ మూడుగా అవరించెయ్యబ్బాదు మరయు ఈ మూడు లోకములను, బొమ్మయందలి అలములను, జీవులను, ప్రకాశములేత, కిరణములేత తపింపజేయుచున్నాడు 'అది' అనగా తోట బొమ్మికి, అకాశమునకు మద్యమిస్తుంది చోటు బొమ్మి కేం ప్రకాశము నుండి అకాశము దాని చుట్టునూ వదిలిగా నున్నవి మరయు పైకి చూచినపుడు నీలముగా బొమ్మి చుట్టును అవరించి యున్నట్లు కనుపించునది అకాశము దేనిలేదనవలయు అని కూడ అందుచే ఈ అకాశము వంటి సావమందలము శేరియారుచున్నది

నూరున్న యొక్క శేరియూ అనగా అయన ప్రకృతి కేదా ప్రకాశము నూరున్న శక్తి అనగా సౌరశక్తి సౌరమండల మంతయు వ్యాపించి యుండును అందు గ్రహలోకములు పుట్టుట, వాదీయించు జీవులు పుట్టుట, ఆ జీవులకు ప్రాణశక్తి ముప్పుగుండవి నూరుని వలన అరుగుచున్నవి జీవులకు జీవించియుండుటకు కావలసిన ప్రాణశక్తి బొమ్మినుండి రావలయును పంచుకనగా నూరుని నుండి ప్రసరించు ప్రాణశక్తి (uniar energy) దాని దీక్షణముగను, అత్యంత తేజోవంతముగను ఉండి జీవులకు పరిపవళక్యముగాకుండును నూరుని నుండి ప్రసరించు ప్రాణశక్తి బొమ్మివే గ్రహంపటి బొమ్మిపై తీవులకు వెనిచు యుండును ఈ సౌరమండల మంతయు వ్యాపించియున్న ప్రాణశక్తి వలననే నూరుని చుట్టు ప్రకాశము (sun) పంతవదత: వ్యాపించి యున్నచో తెలియును ప్రాణస్య అనగా నూరుని కిరణములయొక్క వెచ్చదనము, వెలుగు

'అత్యంత శత్రు' అనగా అదియును తపింపజేయుచున్నాది అర్థము అనగా వంట వేయునపుడు వంటపాత్ర క్రిందనిప్పును ఉంచుట వంటిది వానివలన మంట తయారగును అట్లే నూరునును ఈ

లోకేశ్వరునిను తపించజేయుచున్నాడు అనగా స్వచ్ఛ ప్రారంభము నందు బీభృలు, గ్రహములు పట్టకీనప్పుడు సూర్య కిరణములు ఈ దూషిని తపించజేయును తపించజేయుట యనగా మంచించుటవారు వాస్తవమునను చోటుచుచు మహారులు తపింపు చేయుచుండుట వారు ప్రజ్ఞామయిమూర్తులు అనగా మనిషును కర్మవశేషమును పీడించుచుండుటకు వాకుని వచ్చినపుడు మాత్రము మానస కర్మలోనికి పరిపన్నునడు వారి వాకర్పణ ప్రజ్ఞామయ మూర్తులుగా, తేజస్వలుగా, వెలుగుగా నుండురు.

ఇట్లు తేజస్సు వ్యాపా తపించకయుండ యనగా, తల్లి గర్భము నందున్న బిడ్డను తల్లి నుండి గడుగు వెచ్చినవలెను నందేది కొరకుండులమునుచెల్పుదుట అది చౌలికత్తున వెచ్చినవలె గాక ప్రేమయను చెక్కడనము కూడ ఈ ప్రేమయే చౌలికమయిన నుండునముగా దూషించుచున్నది వరమాత్మ తనయందు తానుగా నున్న పీడి నుండి ప్రేమగా పీడినప్పినాడు దీని వెలస ప్రేమ ప్రేమించువాడు అను చెందు వచ్చినది ప్రేమించుచుండుట మూడవది అది వాకరసియందును అట్టి మూడవదిగా స్వచ్ఛి పిరివచ్చినది ఇది అరక పీడికతో పిరి వచ్చును (Layers of Wax between, వచ్చిన పిరివచ్చినది యింతవైన ప్రేమను అర్థింపవలెనవో ప్రమేయా వారు నవాలముగా అట్టి పీడియించు తుండెను కనుకనేవచ్చిన వరకు ప్రేమి రూపి అని చెప్పిరి ప్రేమ అంతర్భావియందు ఇక్కడవైనపుడు బీభృలును కలెత్తున అ కరవము తెలియను అట్టి అనందము నుంచు తన అస్త్రత్వము పూర్తిగా నశించినచో అట్టి స్థితినే వరకు ప్రేమ అనీ, ఆనందమనీ, సముద్రమున నీలచిరి ఇట్టి ప్రేమయను కేవలముల చేకరణ మూర్తులు గోళములను గ్రహామలను పొడుగుచున్నాడు ఇట్లు పొడుగుట వేతన బూమియందేర్చుడు వెచ్చడరమింపడు మామి నుండి పిత్తనములు మొచ్చుటగా వచ్చుచున్నవీనాన రేవంతుల నీటి మృతాడు అల్ల గం ప్రదా యమునలయ దేనిని "Warmth of Love" అందును

ఇట్లు తపించజేయు సూర్యుడు తన కిరణముల యందలి మరలయికవల్లి వ్యాపా చేకరి కలుగ జేయును వాని వలన సూర్యుని మట్లు ప్రజ్ఞామయిమూర్తులు పట్టకీన విమ్ములు వానినుండి గోళములు, గ్రహములు కల్పితముల అరుగుచు వున్న ఇట్లు గ్రహగోళము కల్పించుట సూర్యుల వారుచుండు వేత అయినను వరమిడు అనేక పీడియంగా

సృష్టికర్త సూర్యుడు తన ఆపారమయిన ప్రేమయను వెలుగు లేతన గ్రహములు మున్నగునవి పల్కుచున్నట్లు చేయుచున్నాడు రిక్తిమంది దీర్ఘవలె సూర్యుని నుండి గ్రహములు వృక్షమున్నట్లు సూర్యుడు ప్రేమ స్వరూపుడు అందు శోచిస్తూ బ్రాహ్మణ్యమును కెండు దిశముల కిరణముల వ్యాధా నమస్తమును తపింప జేయుచున్నాడు అప్పు సూర్యుని వెడి వెతల సౌర షండలమునందు కలేనీ మార్పులు జరిగినవి సూర్యుని వెలుగు మోదల వికృతి త ప్రకాశమును దానివలన శౌంధములకు మలతయి నొదగలదీ పట్టుకొనుచు దానివలన అప్పుడీ కణము లొకటి గోళములో లేని గ్రహముల కన్నెడదీ గోళములేర్పడినవి తరువాత సూర్యుడు తన వేడిని మరలొంత తగ్గించుకొని నక్షత్రపరాకర్మతయైన వెల్లరి వెలుగును ప్రసరింపజేసిను అప్పుడు క్రమేనా బ్రాహ్మణ్యము అనుకూల మాలావరణవీర్చి కిచ్చుకనంతటి అంతునింపతి, మాలావ గుంపటి అక్కర్తి అయ్యెను అనగా సూర్యుని రూపమున బ్రహ్మ తన కిరణములయన తేజస్సు భ్రాజులగుటతో తనప్పు చేయుచున్నాడు తన తేజస్సు లేక గ్రహములు మున్నగు వాదని ప్రభ్రంబులయి కాక కన భ్రాజిస్తూ అనగా వేడి కిరణములు బాగా బ్రాహ్మణ్యమును నీటివి అపరిగా మార్చి ఆ తరువాత అంతు పుచ్చుక అనగా నిలో నొకటి రాకుండు వలన మెరుపు లెప్పుడి (Electrical Charge) తిరిగి కరము రూపముల బ్రాహ్మణీ నీడు వచ్చునట్లు చేయుచున్నాడు అంతగా కనీదు బ్రాహ్మణ్యమును వచ్చుకనుముందు రోలు నందన ప్రాణశక్తి (Vital energy) లే Charge చేయబడుచున్నది నీటిదీండుపులు Life Energy లే Charge చేయబడినప్పుడు మాత్రము కరము వచ్చును లేనచో మేము ములున్ననూ వికరము కదులకరగదు ఎలయకగా నీడు కరంబులగు ముందు చోటు యుండున్నట్టి ప్రాణశక్తి (Vital energy or Electrical energy) తేవశక్తి (Life Energy) గా మార్పు చేయబడుచున్నది Here we see the sun where changes under sun's leadership the water molecules absorb the electrical energy which is converted into life energy (life energy) and life. De water becomes life. మేము ములు యందలి నీటి బ్రాహ్మణ్యమును ఆ తేజశక్తి నిక్షేపము (Charge) చేయబడుచున్నది అనగా అరుములు మెరుపుల వ్యాధా లోకునందటి ప్రాణశక్తి (Vital energy) నీటి యొక్క అంతుల పకోనీటి నిక్షేపము (Charge) చేయబడుచున్నది అప్పులు నీటిదీండుపులు కర్మవలనమును (Life energy or potential) మదిము, వేదకులము లగును అప్పులే కరము వచ్చును అట్ల సూర్యుడు తన

లేలన్ను మరలయు బ్రాహ్మణ్యము కరణముల ద్వారా తపస్సు చేయుచు  
 మూడు లోకములను ఆపరింపియున్నాడు ఇదియే నారాయణము అనగా  
 నీటియొక్క కిరి భ్రమవాత్మకవృక్షన మూర్తము నారములయొక్క జయరము  
 ఇట్టి అయోగము లేక వర్షిక్రమముమొత్తం వలన జరుగుచుండునో అందు  
 సారాయణుడు మరలకు వెలిసిన ఈ నీరు లోతికము దానికి కారణమైన  
 జలత్వము అను కర్మి ప్రాణశక్తి కూడమున దోబులో నున్నది అట్టి ప్రాణశక్తి  
 ధారామైన జలములు, రసములు అను వేర లోబులో నున్నవి అవి  
 భ్రమకణములు(Brahmanas) అను వేరమనలే తెలియజేయుచున్నవి ఇదియే  
 వేదమునందు 'అహోవా ఇదగౌ నర్కం విశ్వామీరానాన్యాయం ప్రాణావా  
 రణం ఏకం ఆపో జన్మనూపో జన్మతమాజి' అని కీర్తింపబడినది  
 అట్టి జలముల కూడమున పట్టిన లోనికి వ్యాపించి మరల అవ్యక్తముగా  
 అయమగువాడు నారాయణుడే

రీతము, అంతర్లక్షము, భూమి ఈ మూడును Three levels of energy or  
 force గా చెప్పబడినవి "Fire" అను వచనమునకు చోటా భవి  
 జనువదించుట నరకాదు నూర్చుని చుట్టు ప్రాణశక్తి రిన్న వదిలి  
 సొరమంచల మనలందు ఈ Fire వచి లోటు లేక చోటా (Cosmos)  
 నందు పోరమంచలము అర్ గ్రుతువలె తిరుగుచుండును ఈ అనాశమునే  
 నమునమనిరూప అందుకు అపిలోటు యందకి పృథ్వము, కేంద్రమువలె  
 ఉన్నది ఈ రెండింటిమనకు, పృథ్వ కేంద్రమునకు గల వలంబంబవం రీత  
 దావమునే (The "I") అని పిలిచిన ఇట్లు ఈ మూడింటిని మూడు  
 లోకములను చుట్టియున్న వానిని ద్యానింపవలదు అనగా భూమియందు  
 లోతికముగను, అంతర్లక్షమునందు కర్మగను, రీతమునందు వెలుగుగను  
 పనిచేయుచున్న వానిని ద్యానింప వలెను అంతేగాక వివరియొక్క  
 అను గ్రహము వలన నూర్చుడు తన తేజస్సుల వేతను, బ్రాహ్మణ్య వేతను  
 కలింపి నున్నాచో అట్టి వానిని (మూలమును) గూర్చి ద్యానింపవలెను

శ్రద్ధి నుండి వారములు, వారిముల నుండి వర్షములను వరకున్నట్లు  
 ననుభవము అను మహాలయముల నుండి ఈ విషయము అనగా వీవులు  
 జగత్తు వరకులయియున్నవి అనగా అర్థిక చేతులయియున్నవి రీతినే  
 భగవదీతి యందు కృష్ణుడు కవీనామునీనాలిని అని చెప్పెను అనగా  
 కర్మలలో నేను ఏకనినుడిను అని భవము ఏకననుడు అనగా విషయ  
 ఉత్తము అనగా ఉక్రము నుండున్నట్టి ప్రజ్ఞ అనలే ప్రకాశింప  
 ఉక్రమునందుండి వాయువు నీరు మున్నగు వందమాతములతో కర్మల

కేవలమును నిర్వాణము చేయుచున్నాడు. అందువలననే ఈయనను 'కవి  
 మనిరి' కవి యను పేరునునకు ఆర్థిక చేతువారని అర్థము ఇట్లు వేద  
 కార్యముల నుండి మున్వార్థమును గ్రహించి సావారమును వేదలి  
 పట్టవలెను ఇట్టి వేదారము తెలియుటనే వేదములములను  
 ప్రతిముఖముగా ఉపదేశము పొంది, వారల చేసి త్యాగము చేసినవారు  
 పుంశ్రమణి యందలి ప్రతి వేదమునకు గల అర్థమును త్యాగము చేయుట  
 కలవ అనేక చూపుట కలుగును ఈ పుంశ్రమణి గురువులవే  
 కవదేశించబడువలెదేది యును వేదమును అర్థయవమును చేసిరి  
 అనగా పుంశ్రమణి యందున్న పదములకు కేవలము అధికార్యమును  
 కలిపి కొనుగోలు కాదు అవలంబించుమునవలెను కలావారమునకు  
 దైవ్యాధ్యమునకు విభాగము పొందిన ఒక వ్యక్తి తనకన్నను  
 కనుదవట్లదేది (Senior) మిగియిక దైవ్యుని వల్ల కాలక వాఁడు  
 కవిచేయును ఇట్లు అయిన నుండి ఈయనకు విద్యుతున్నది ఒకటన్నది  
 వానినే విద్య అందుచే విద్య అనగా పుస్తకములను చదువగా దప్పునది  
 గాదు విద్యయనగా గురువు యొద్దనుండి శిష్యునికే వలవవరగా వచ్చినది  
 అనగా 'అచరణతో గూడిన విజ్ఞానము'

'విదే' అను శబ్దము నుండియే విద్య, వేదము అను శబ్దములు  
 కచ్చినవి కావున వేదమునకు విద్యకు సంబంధము గలదు ఈ విషయము  
 గ్రహించిన శిష్యులవేదమును తెలిసికొనువారు 'విద్యాభ్యాసము' చేసిన  
 వారగుచున్నారు ఇట్లు విద్యాభ్యాసమును చేయుటను 'అధ్యయనము'  
 అందుకు అర్థయనము చేయుట చువగా గురువుచే ఉపదేశించబడినట్టి  
 మంత్రమును విజాగ్రతతో భారల వేక భ్యాసము చేయుట కలవ  
 అన్యములైన వావము లస్మయ నెర్పూంసము చేంది గురువుచే  
 వివరించబడినట్టి పరమాధ్యయ (guru) మా శ్రమ మిగిలి యుండును ఇట్లు  
 గురువు నుండి శిష్యునికే ప్రవహించునదయే విద్య, దీనినే 'నరస్యతి'  
 యందుకు నరస్యతి యనగా నరమొకచునది యనె అర్థము

ఈ ప్రపంచము కేవలం మందుతో అట్టి వానిని నము ప్రము యనిది  
 (అనగా Physical consciousness) కాదు స్థితి యును అనగా  
 దౌ ధికముననుపించి నర్థము. తదున్ను, పుష్కలము వేర్వేరుగా ప్రవర్తిస్తే  
 దెందక మూడునూ కలసి ఒక గుణముగా ముందు స్థితి (All the three are  
 one) ఉంటుంది అదే అనన్యము. అట్టి మూడు ప్రకృతి యందు ఈ  
 మూడు గుణములునూ మూడు సంస్కారములు (Gunas) గా మున్నవి

చిట్టనెక్కువను తమస్వ, రజస్వలు తమ కర్మమలతో కలిసియుండు సీతినే  
 మూల ప్రకృతియనీ, సమీక్షననీ, చరాశ్రయినీ (our entire  
 experience) జీవించి తనగా చోరకమనగా తానున్నామను జాపన సకలది  
 ఏకానమను పేర్లుకలిగితి తల్లి నీతి యందు జీవుల యుక్త బ్రతుకము  
 కలిగిపోయి వారి అస్తిత్వము వారికి శాశ్వతమని యెన్నెతగా అంజను యదయే  
 వేదాంతమనె వేదాంతసీత అని నీయవలదనవలసివేసివే వేద మునులు  
 ప్రముఖమనీ దానినేవలె కష్టము లేక ప్రకాశములు ఈ స్వప్రకృతి  
 పదమరులొప్పు వారునూ ఈ ప్రముఖమునంది పుట్టినవారి అయినచో  
 వారు చెప్పిన పదమరులొప్పు కుండలను వయోదయేయు కుమ్ము  
 మనస్సునును వలయకు వలంబించెందనన్ దానయి. దానయి అస్తిత్వము  
 ఈ ప్రకాశముల మందును స్వప్రకృతియొక్క ప్రకాశకయొకటి యుండగా దాని  
 వసువలంబయి వారు స్వప్రకృతి పదమరులదిత ఈ స్వప్రకృతియొక్క ప్రకాశక  
 లులొప్పును ప్రకృతి పదమారులనుండి పుట్టమనును మనస్సునందు  
 కలుగుచున్న అంజనుల అలంకరణలు మనయందు కలుగులకు  
 పూర్వమొప్పుల మనస్సునీ మనయలచే మనము గా మనస్సునీ కావున  
 తననుండి పుట్టి చోరకమయిన ప్రపంచముగా ఏది దొరపెట్టుచున్నచో  
 దానినే అవ్యక్తమనీ అ అవ్యక్తము నుండియే నమస్త స్వప్రకృతి  
 అవలంబించుచున్నది అట్లు అవ్యక్తము నుండి అస్తిత్వము లేక మొట్టమొదటి  
 ప్రకృతియొక్క అపు పోమగు నుండి పోయి పోయి పోయి పోయి పోయి  
 అను వానిగా వలంబించినవి అట్లు వలంబించు వారు వారుగానే భయప  
 ప్రకాశకయొక్కను నుండి అంతరీక్షము మరయు నువలంకము అనగా తప్పలు  
 మరయు వెలుగులు అను వెలుగు లోకములను వలంబించు వలంబించిన  
 వలంబించగా మొట్టమొదటి వలంబించిన వలంబించిన వలంబించిన వలంబించిన  
 అనగా ప్రకృతి పురుషులనియూ ప్రకృతి మరయు కర్మలనియూ అర్థము  
 దేవలంబించగా వెలుగులు లేక ప్రకృతి శక్తిలనగా దేవతలు వార్యలు  
 నారాయణుడే స్వప్రకృతి తననుండి తాలే వలంబించు అపు పోమగును చిట్టి  
 చూచిన వానికే అంజను కర్మము మున్నగు దేవలంబించు లుగమను గాని  
 పాలు నిండయించుకపు గోవు శరీర వాతపుల నుండి పోమగును నువలంబించు  
 పాలగుండుల ద్వారా పాలు తయోగగుచున్నవి కనుకనే నువలంబించుకము  
 నందు మొట్టమొదటి అపు పోమగుననూ కరణమలు పాలుగనూ  
 పుట్టించుచున్నవి

౧౦౮ త ము 4

౧౮౫ ప్రమాణాజగతా ప్రమాణీ తో యో స జీవాన్ముచ సర్వమామ్యామ్ |  
 యో కువతి పురుషోస్పృహాగోక్షు పవేశమాతా నిజవా చోషాణి ||

౧౮౬ పదార్థము

యతా = దేనివలన, ఎవరివలన

జగతు = జగత్తులయొక్క

ప్రమాణీ = ప్రసవించుచుండేవట్టి

ప్రమాణా = వజ్రముగు మున్నెడో, స్పృహింపబడుచున్నదో

కోషున = కలములచే

శోషాణో = తీవులను

జూమామీ = భూమియందు

వృక్షసర్వ = వృక్షములుగా స్పృశ్యించెనో

యత్ = ఎట్టి

కషటిణి = కషటులను కలిసి

పురుషాన్ = పురుషులను

వహాగోశ్చ = (వహా+చ) - మరలను, పరుపులను

జూతాని = జూతములను

సూచమాణి = కదలుచుచు, మదియు కదలించి అన్వించితి

పవేశ = ప్రవేశించును

౧౮౭ త్పద్యము

పెద్దతప్యము వలన స్పృశ్చి త్పక్తమగుచున్నదో, ఏది అలముల నుండి పులను బూమియందు స్పృశించెనో దేనివలన కషటులు మున్నగునవి కషటులు, పశువులు, కదలునవి మిథియు కదలించి అన్వించి యందును వేశించునో (అట్టి చైతన్యమును) మొదలు స్పృశించెను

పదలు

'జగత్తులయొక్క స్పృశ్చి' జగత్తులు వేరు స్పృశ్చి వేరు స్పృశ్చి అర్థము జగత్తులన్నియు 'ముదలు' Mouths గా మున్నవి దీనినుసరించి స్పృశ్చి జరుగుచుండుట అనగా అవి ఈ లోకమునందు

ప్రవృత్తులునున్నట్లు ప్రపంచమునకు సంబంధించిన ముద్రలు (అక్షరల కుటిపి) న్నవీటి పూర్వము ఇవి సూక్ష్మమయిన పీఠి యందు అనగా ప్రాణమయి లోకమునందుండును దీనినే అంతరిక్షలోకమను అందుకు అట్లు అంతరిక్ష లోకమందలి ముద్రలరసనరసింపి ఈప్రవృత్తులున్నైన ప్రపంచముపల్లవమనున్నది అయితే అంతరిక్షలోకమునందు ఈముద్రలు లేవనిట్లు నేర్పడుచున్నచో కేవలము క్షణ (Causation) చలన నేర్పడుచున్నది వరుక, జగత్తునకు ప్రజ్ఞ లొకటియున్నది మానివునకు తనశరీరమెట్లు భ్రాంతమొందునో అట్లే మామీకీని లాలోక నోవముగా భ్రాంతమొందును ఎటు వనను గూర్చిన జ్ఞాపకములు లేక మానికక మానముభోమనము అని చెప్పుచున్నవే నిజమునకు ఇవి సూక్ష్మలేహమునందలి ప్రాణమయి లోకమునందున్న అకారములే మొత్తము లోలు నందున్న ప్రాణ శక్తియందు ఈ ముద్రలు లేలుచుండును ఈ ముద్రలు క్రిమికణాలునుండి, మానవదేహములు మాత్రమేకాక గ్రహ లోకముల వరకు అన్నింటికీ కలవు మన శరీరమందందు మనమున్నట్లు దూరలోకము నందు మోగ్రహ ప్రజ్ఞయున్నది అట్లే సూక్ష్మమీశితన శేషమౌ శరీరముగా మంతును అట్లే సూక్ష్మ రు సృష్టి మొక్క మొత్తముగా నున్న ఒక మహాకామని వంటి రూపముగా నుండును దానిరసనరసింపి ప్రాణలోకమునందు రూపములు కలుగొందును వాని రసనరసింపి పొలిచివున రూపమీర్చుచును అట్లు సృష్టిమాచు రసంతో అరిగినది ఒకటి జీవ ప్రజ్ఞ రెండు వంటి ద్రియములతో రూఢిన మనము మరయు ప్రాణ మయిలోకము మాచు దౌతక ప్రవృత్తులతో లేక వంశ రూపమందే నేర్పడిన దౌతక వేదము

మొదటగా దీక్షయావచ్చిన న్నవీటి కనగా పైన చెప్పబడిన ముద్రలతో కూడిన న్నవీటి అరిగినది దీక్షయావ ప్పవృత్తి ప్రపంచ ముండి వచ్చిన దనగా అంతర్భావి నుండియే వచ్చును ప్రక ప్పవృత్తికి "లాను" అనగానే తన శరీరము అకారము. క్షణికీ వచ్చును ఆ అకారమే "లాను" అను న్నవీటి లేదా జాపముగా వుండును అదియే న్నవీటియొక్క ముద్రగా పనిచేయును అముద్రననునరసింపి అంతరిక్షలోకమునందు ఒక మావము పల్లవమను అనగా అర్థిక వేయబడును అట్లు వేయబడిన అర్థిక వసువరింపి దౌతక సుయన అణువులు వాని యట్లు రేచుటవలన దౌతకమయిన కావమీర్చుచున్నది అకారాకణమ మిదీతో విదాయనవి దొమ్ములు దేవులవారిని గమనించినచో, అతని వచ్చి పక్కతో చేయబడినటువంటి

ముద్ర (లోక అము) ద్రవీ యుండును అట్టి ముద్రమున ద్విస్సోన్నో త్తి త్తిస్సోన్నో  
 లోము వచ్చును అ ద్విస్సో ముద్ర నట్లు చేసెననగా, అంతకుముందు అ  
 లోమును తన మనస్సు వంట్లు బావన చేసెను అదియే ముద్ర తీర్ణము  
 (Surd principle) దానిననుసరించి చక్కముద్రను, మేలల దాని నుండి మధ్య  
 వాదులను తయారుచేయుచున్నాడు అద వివముగా మన  
 మనస్సునంపిస్తూ సంకల్పములను అనుసరించెమే మనకు కలిగియున్న  
 తత్వములను ఏ ఇట్టి సంకల్పములు మన మనస్సులలోనికి రాకపోయినము  
 అవి రసయనే ఉన్నవి తననుండియే వచ్చినవి ఎట్లనగా నేను భ్రమింప  
 అలలు వచ్చినచో రాకనము ద్రమునందే, అంపరిభాగముగనే ఉన్నవి అవి  
 నము ద్రమునందే వేరుగా పైకి వచ్చినచో పిరిగి నముద్రమునందే  
 కలియుచున్నవి అట్లే తన నుండియే తన ఇలోవన వేరుగా వచ్చుచున్నవి  
 అప్పుడు దాని, తన ఇలోవన అనునవి రెండుగా ఉండును అలోవన  
 వేరుగా రాకపోయినము అద తన యందే రానునానే యున్నది భావువ మన  
 యందు 'నేను' అనునవి వచ్చిన దున్నది అచ్చల ముదియే ఈ సమస్త  
 వస్త్రీ వచ్చినవి అవి తిరిగి 'నేను' యందే అయి మిగులును అట్లు చే న్నిష్ట  
 వస్త్రమగును ఉత్తరాదును నెయు, తిరిగి అవర్తములోనికి అయి  
 చంబుల తర్జివాయనమనియు అంబులు నెరమాళ్ళ యొక్క శ్వాసగా ఈ  
 ప్రపంచమంతయు వర్తవ్తు లిరిగి అయిన శ్వాసగా అయినోకలిక  
 వచ్చిపోవును ఇట్లు నారాయణుడోకలికాయము శ్వాసను వదలి,  
 వీర్జినలో బంధితన్యస్థియూ వర్తవ్తు తిరిగి అయిన యందే కలికలిపోవును  
 ఇది వరమాళ్ళ యొక్క ఒక శ్వాస ఇది మన శ్వాస ప్రముమునకు  
 వీలోయముగా (Apoer) ముండును అనగా అంతర్భామ మేరల శ్వాసను  
 వదలి తర్జిత లోవలికీ విచ్చుకొనును అయిన శ్వాస వరలగా స్వస్థి  
 వర్తవ్తు మేరల అయిన శ్వాసలో వలికీ తీసుకొనగా స్వస్థిలయమయ్యెను  
 అవి రెండును రెండు రెక్కలవంటివి అంబులవలననే అయినవి "సుమరుడు"  
 అని అనెడి లంబు రెక్కలను కలిగి యున్న ఆ సుమరుడు తన యొక్క  
 రెక్కలపై ఈ ప్రపంచమును వర్తవ్తు తీకోనికి తీసుకొని వచ్చి తిరిగి,  
 అంతర్భామ లోనికి తీసుకొని పోవుచున్నాడు వారము అవగా నీయ  
 అదియూ, నెదురు (మానవుడు) అనియు అర్థమెలు కవచ్చి  
 నారాయణుడనగా వీర్జులయిండు అవర్తముగా నుండువారు అనియే వార  
 వర్తవ్తన వచ్చి గా సహితముగానే అన్నాడు నేటికై పుండు  
 గిర్జులున్నవారు పుండు గర్భంబుయిండునూ, వీరీ యంబును అర్జీవీకీ అవల

యందును నీడు (114) అనే ఒకే విదారణము వివిధ స్థితులయందు, వివిధ యాచమనములతోనున్నట్లు, ఆ నారాయణుడే ఈ దౌత్యకమియ్యన న్యుష్టేనను జీవులుగను, వాకే సంభవ్యముగను, జయింపుచున్న వేనుజగును యున్నాడు సూర్యుని యొక్క పింఠమును చెవరిన నీజీకెరలముఃం యందును చూచినచో సూర్యులీలము తునకలు తునకలుగా కర్పించును అట్టి తునకల సూర్యునికి నుంఠించిందెనటి కాక, నీజీకీ నుంఠించింపెనెవయ్యెను అశే నారాయణుడు మన యుదు కింఠ వ్రతికింఠ న్యాయముగా వస్త్రముగొచున్న ముదుముఠమునను తోటి జీవులగును, వరిస్థితులుగను బద్ధములనవారిగను, అబువ్ధమున వారిగను, కొవముగను, స్త్రోవముగను లోదుముగను ప్రేమగను భవేద విదములుగా వారలచేయుచున్నాము బద్ధమొత్తముగానున్నది తానేనారాయణుడు.

ఈ స్వస్థి చేయుటకు నారాయణుడు ప్రతాపతీగా చరించుచున్నాడు కుమ్మరి వాడు వాని కునెప్పు నుంచున్నట్టి కుంక యుక్తు దూపమున దౌత్యకమన కుంకగా చేయుట. వాని చేతులు పనిచేయునట్టి నారాయణుడే కుంక ప్రభావతీగా పనిచేయుచున్నాడు కనుక ఉపమణితో రూపే మానవులను పతివులను, సుజావతి స్వతివెను ఉపదులకగా పంపకగానే నంపచు మొక్కలు (వరి, జొన్న) శోదుచు మొదలైన దాన్యపు పంటలు స్వస్థి ప్రారంభమైన మొదటి దశలో జీవులు పుట్టిరి కాని వారి కింకను దౌత్యక చేమాదు లేర్పరలేదు కనుక వారికి అపారము అననకము లేకపోయెను *Souls do not require food* అలు పమ్ముల కొన్ని మన్వంతరముల కాలము దౌత్యక చేమాములు లేకయే స్వస్థి కొనసాగెను అప్పటినిదిలో జీవులకు దౌత్యక చేమాములకులేకపోయెను అలు పమ్ముల అనిగా ప్రస్తుత తెవన్నెతమన్వంతర ప్రారంభమున నీవులను, దౌత్యక చేమాము లేపుకేవల అధిచేమాము లేపుడుకను యందుగా వారిచేమాముల కొరకు తావలసిన వారాచరణము ఆహారము మొన్నగునవి కర్పించబడెను అట్టి పరిణామ దశలో దూమిపై మొదట స్వస్థనంతరి గడిగా ప్రారంభమై ప్రమేణా విస్తృతి చెందిన తరువాత, కొంతకాలమునకు పతివులు మానవులు ఒకేపాటి స్వస్థింపబడలేరి వాస్తవమునకు స్వస్థి ప్రారంభమున ననకముమాదురు మందలన మహర్షులు తుర్లగనామం దుంకీ దూమి పొవకు దీని వప్పురి అనిగా చెంచు అవరిష్కాక జీవులతో పాటు పరిష్కారజీవులుపొవరిగి వచ్చిరి ప్రారంభకర్తవో మున్న జీవులకు గు ననకముమాదులే మొదటి సుమములకు నీవులేరి వారే ఆ ప్రారంభ

స్థితిలో నున్న దీవులకు (The fixed group of stars) ఈ దూషణలన్నియు దీపించవలెనో వంభలెలువంటిదియనో నవలెనో నేర్పించి అయోవతి దీవులు నడుపులుగా చరిస్తూండక కరచి, విడువది జానులవారికి నేర్పించి ఇట్లు పూర్ణశుభ్రమందుండి దివి చచ్చిన వలన గురువులచే వీరు మొదటి నడుపులుగా తరువాతి మానవజాతికి భంకింపబడిరి

**పురుషుడు:** అనగా శరీరమునందున్నట్లే పరమాత్మలంత (Atma) వశువులనగా ఇంద్రియములు ఇంద్రియములతో కూడిన పురుషుని స్పృశి జరిగిన పీఠ్యుల అహోకము యొక్క అవసరమేల్పించుట వలన వకమాత్రు కీషమలను స్పృశి వేసెను అంత కాక పురుషుడనగా స్వరము, వ్రేచాము, సంకుండు చాతుశని భక్తము అట్లే నివేదిము అనగా వంశేంద్రియస్పృశి అని అర్థము ఇట్లు స్పృశిలోనికి దిగువచ్చు వకమాత్రును 'వరమ పురుషుడని' అందుచే అతచే అలకర్యామి దగవంతుడు అని పిలిచెటనున్నాడు. చరాచరాత్మకమగు శవలనునది, కరలసేది అగు స్పృశి యంతటను వరమాత్మ సమానముగా ప్రవేశించె. అనగా వ్యాపించి: యుండును. అప్పుల చరాచరాత్మకములనూ, చిరనిములు, అచీరనములు అని యెలకము దాని ప్రాణమున్నది, ప్రాణములేనివి అని అనుట సరియై స్పృశింపబడిన వానిన్నిటి యందు ప్రాణముండును వాస్తవమునకు అన్నీలే యందును ప్రాణము యొక్క వర్తనమున్నది. సూక్ష్మమందు కూడ అణువులు వర్తించుచున్నవి కదా! అట్లే ఆ మహాజలముల పై ఈ సౌతక ముంపట్టి (Phenol and lenticle excholy) జగత్సంకయ: తేలుచున్నది ఇంద్రికీ లోకొక్క సౌరమండలము లొక్కొక్క చిన్న సూక్ష్మవలె తేలుచున్నది ఈ మహా సముద్రము పైకి కొన్ని కోటి గుడ్లను చిత్తనదిసలు ఈ సౌరమండలములన్నియూ పోలునందు తేలుచున్నవి

**మంత్రము:**

అతః పరనాన్య దణీయసగోపా పరాత్పరం యన్మహతో మహావ్రమ్ యతేత మన్యక్త మనన్త దూషం విశ్చం క్షరాణం తమసః పరస్మాద్

**ప్రతిపదార్థము**

- యతః = ఏవమువలన
- పరాత్ = కనుపించనవలయుచుండ కనరాక, సుకర్మోకము అకర్మిణుఁ, మనస్సు, అన్త కర్మిణుఁ
- పరమ్ = అతఃకర్మయన్మన్తో (Others, Physical Manifestation)

మహాత్మా = మహాత్ములకు చెందిన (మహాత్ములగా పోలుచుండుటలను)

నింది యింది వనిచేయుచున్నట్టి మహా ప్రజ్ఞ (Grave Intelligence)

మహాత్మయే - గొప్పయి

యజ్ - పరమయజ్

ఏకం - ఒక్కటియై, ప్రతి ఒక్కరి యందును ఒకే సేవగా

అవ్యక్తయే = అనామకయై

అనంతరూపయే - అంతఃకేవలీ దూరమై లేక రూపము, అంతము

అను పరిమితి లేనిస్థితియై తన రూపము; Beyond form State

విశ్రాంతం = విశ్రాంతి నును దూరమై, విశ్రాంతి తన రూపముగా నల

భూతానం = అన్ని జీవజన్తులూ యొకటియై

నియమా = తయియ్యక న్నుచు, తన చీకటికన్నులు

పరస్పాత్ - ఆకాశంకై, అందరికై

అహ - దీనికన్నులు

అనగ్రాత్ - మరలయకద

అజీయకం = ఎక్కిరి సూక్ష్మమై నిగ్రహి

న = లేదు

### కాత్మకృమి

కంటికి కనిపించుట అంతర్లోకములైన తత్వములు ప్రకాశములైన లోకములకన్న విచిత్రతయై యున్నచో, మహాత్ములు అనేకప్పుడయిన విశ్రాంతి నంప నిరీక యుండు ప్రజ్ఞ తన వలన మౌనమగుచున్నచో, ఏది యందయినను అది అందరి స్థితిలో యున్నచో ఏది అనంతమైన కాత్మకయైన స్థితియై తన రూపముగా గణింపఱున్నచో ఏది అన్ని జీవజన్తులూ యొకటియై యున్నచో ఏది చీకటికంటె మైన సేవగా యున్నచో, నాని కన్ను మరలయకద సూక్ష్మమైనది మరలయక ప్రభుత్వంబు లేదు)

### చీవరణ

మహాత్ములగా పోలునందు వనిచేయుచున్న మహా ప్రజ్ఞ (Grave Intelligence) యని శీలము పరిమిత స్థితిలో నుండుటలే ఈ మహాత్ము శీలము న్నానా పరిమితముగా వనిచేయుచు అట్టి స్థితిలో తీరని ఒక అందరి పోలికను మరలయింపనే అనేకప్పుడ చెట్టివలన గొప్ప కమ్మనట్లు

ఈ బుద్ధి లేదా మనోబోధనలను బోధించుట అంతలా విచిత్రములున్నవి అని మన మంచు వ్యక్తిగతముగా విచారించుట అత్యంతముగా విచిత్రమును చేసిననున్నట్లును తెలిసికొనవచ్చును. ఈ అత్యంతబుద్ధి

అదాహారము అహారము అవస్థాపై వస్తును మూత్రము తీసుకొనవలెనని బుద్ధి తెచ్చును. రుచియైనది ఆహారమున్నను కేతున్నను తినవలెను మనము ప్రేరేపించుచుండును కాని బుద్ధి మాత్రమే తిన్న అహారము జీర్ణమైన తరువాతనే ఆకలిని ప్రేరేపించును. వసుక బుద్ధి తోలమునకు ఏది అవస్థకమా దానిని ప్రేరేపించును. ఇది యష్టాబుద్ధిమూలమునందలి కాదు.

మహాత్ము సూర్యులకు వంటిది అది అంతలా ఒకే విధముగా ఎదుగుచుండును. ఎంత మన ఇంద్రోనే వదులున్నా కనుక నుట ఎట్లో మహాత్ము మన యంచు మాత్రమే బుద్ధిగా ప్రవేషించుచున్నాది అనుకోవలయు. వాడే భారతీయ భను మహాభారత అనగా మహాత్ముల లాని వెనుకగా ఆలోచనముగా నున్నట్లు దీనిని చమురుమరి అన్ని వ్యవహారములు ఈ మహాత్మ నిర్వర్తించుచున్నది అనగా ఎవరు జీవులన్నను అందరియందును తోల్పేటగా తాక బట్టడంగా "నేను" గా నున్నది ప్రతి ఒక్కరు తనను తాను "నేను" అని అనవలె కాని "నేను" అనుటకు వీలు లేదు. కదా తానున అన్న "నేను" బుద్ధి వల్ల అందరి తోలములందు వుండు "నేను" ప్రకట, ఒక్కటిగా ఒకే "నేను" గా ప్రవేషించుచున్నది. ఇదియే ఏకము, అనియము అనినట్టి యావము ఈ నేను ప్రతి ఒక్కరికి తనకు తానుగా తోలుకడుచున్నది. మంచు గడ్డలవలెమందినను వీరు ఒక్కటిగనే యుండును కాని "నేను" వుండక కదా ఇట్లు ముందుగా (Projected world) బాహ్యజోర్లును గుర్తించుచు తిరిగి దీని కన్నును, వెనుకగా ఆలోచనముగా నుండు బుద్ధికోసికీ ప్రవేషించవలెను. (Turning Back) అట్టివానినే "విశాత్మకము అని తెప్పించి అనగా ఒకటి వ్యక్తమైనట్టి బుద్ధికిని దానికే వెనుకగా ఆలోచనముగా నున్న అవస్థామనకు కరమైనది అది ఎవరి కలక వలెవేయుచున్నదో అనగా ఎవరు దాని కాదారముగా నున్నాదో అట్టి వానిని తలచి వానవలెనన్నచో ఇట్లు వ్యాసము చేయవలెను. ఒక "నేను" గా తానులకు, నాబుద్ధి "నేను" అదారముగా వున్నాను అట్లే ఈ రమ్యములకు అదారములనది "నేను" ఈ నేను అనుకరి చున్నట్లుగా తోడును కాని కనిపించదు అనగా మరన్నచో నున్నట్లుకు మనస్సుగనే యుండును కాని "నేను" గా

పుంసకు అట్లే అది నేనుగా నుండునపుడు మనస్సుండువరు: నీలు లేకు  
 అది కలిగి పోవును జ్ఞానులలో అది బుద్ధియందున్నను, మనస్సు  
 కంటిపన్నును వాటివే కలుగుతక నేను గానే వుండును ఇట్లు 'నేను' గా  
 వుండు స్థితి యందు ర్ముక్తి నెఱువు. కొరక దగివారి శ్రీరమణ మహాది  
 మింకు పచ్చి ఆలోచనలు మున్నగునవి వచ్చు: నుండి వచ్చుచున్నవో.  
 వలదికి కలుగుచున్నవో గమనింపవలసివారు. అట్టి 'నేను' అనునది  
 సత్యము వారి ఆచారముగదీ మనస్సు, బుద్ధి మొదలగునది  
 వలచియుచున్నది ఇట్లు మనస్సుకు, బుద్ధికి, దెనుకగా అవ్యక్తముగా  
 నున్నట్టి వానిని వ్యాపించదవలదు అట్టి 'నేను' అను వానికి పరిధి  
 (Boundary) ఏర్పడుచుండు విలువకాదు. 'నేను' యున్న రూపము వట్టి పరిధి  
 లేకట్టి అవంత రూపము ఈ 'నేను' అనునది అస్పటికిని  
 యూరవారికనుబంధ ఒక మహా వెలుగు వాని యుండియు మనము చూచు  
 మావముబుద్ధి యుంకి వచ్చు చున్నది గనుకవాని రూపము అంతులేనిది  
 అనగా కొలతరంతులేనిది మన కొలతలెప్పుడు: దాని నుండియే  
 వచ్చినది మనమీది కొలపెనవూ వలయు (I am, I see, I speak) అనువాని  
 ననుపవించి కొలతలెప్పుడు ఇది యెందు: ను వెనుముడి వున్ననవో వారిని  
 అనగా అనుచుము నెట్లు కొలత గొంతు 'కనుక వాని ను' పమనంకవలె

ఇట్లుమనగా 'నేను' ను మహా వెలుగు నుండి మనము చూచుచున్న  
 వ్యక్తరూపముగా పిగివచ్చినది అనగా విశ్వమంతయు తానుగా నున్నట్టి  
 స్థితి అట్టి ఆ 'నేను' అనునది 'వా కీరము' నెండు అమి  
 వ్యక్తబునుచున్నది బావున నేననగా నా తదిరము గాక. ఈ తదిరము  
 నాచుంకిక బాగము అని గుర్తుంచవలెను అందున్నట్టి అంపర్యామి  
 తిరము త్వారా వ్యక్తమగుచున్నాడని గమించవలెను

అట్లే వీరటి అనగా మన అజ్ఞానము మనకు తెలియనట్టిది బావున  
 కిరటి యనగా మన మనస్సు, కన్న మున్నగు వాటికి అంపిస్థితియే గాని  
 కిమియు లేని మనస్సుమది అరముకాదు గదిలో గాదముగా ద్రించుచువారికి  
 అ గదిలోని వస్తువులు తేవు కారి మేలుకొని వున్న వానికి పుచ్చుకీ కదా  
 కనుక తమస్సు అనగా ద్రించుము కేరని అరము గాక మనముకొకరని  
 స్థితియని అరము అంటే గాక తమస్సునగా బొరక తత్త్వమునకు  
 తిగివచ్చినది అరమైకట్టిది అని చూచా అరమున్నది అనగా నీరు  
 యెవలయెవరి Physical English: a man. గా పిగి వచ్చినది అది అరము ఈ  
 బొరక మైన వస్తువుల యెప్పు కట్టి వనుకగా అతిరముగా భేక

అదాదముగా నున్న దానియందు ఇవి అన్నియు నీటి యందు మంచు గల్గెవలె వున్నవి అనగా ఈ రౌతికమైన వచారములన్నియు బోలునంచు వ్యాపించి యున్న అంతర్భావి యంటే నీటిచేయున్నవి ఇట్టి ఈ అశ్చర్యమయిన మొత్తమంటే నమోదమని పిలిచిరి నమోదము అనగా నప్పటి యెక్క ముద్రలతో హితుకొని యున్నవని అరము బౌతిక మాతమేలకన్నింటిని మూలమగు ముద్రలన్నియు దీసి యందు కరిగియెన్నవి అంచువలన అచ్చట అనంతరూపమనగా అర్థము రూపమనకు అతీతమగునట్టి (Beyond form State, Formlessness) దబ్బ మనము 'ఇది' 'అది' యని దీనిని పిలుచుచున్నామా అది అబద్ధము. వచనములు మున్నగునవి యున్నప్పటికీ వన్న అతీతమున న్నితీ దీనిని 'విరళము' అని కూడా అంటారు. వజ్రము అనగా అబద్ధమలతో కూడిన దూకీ విరళము అనగా ఇవి వీని నుండి వుట్టునో అల్పకృతి అబ్దు వనుకగా దీకటి యను రూపమన నున్న వచనము ముద్రలతో వలనగా అనగా 'నీచు' అని ప్రజ్ఞగా చేర్చుచును ఇది ఈయన మొట్టమొదటిస్థితి కనుక ప్రకాశమని పిచ్చుపడినది కావుననే శ్రీ విష్ణునిచొ ప్రవాహము యొక్క ప్రారంభముక ఈ విశ్చమనందున్న ప్రతి వచనమును అలకూర్చి యొక్క మాతముగా ద్వాదశముచేయుట వున్నది (వ్రక్షంవిష్ణు వచనాహార) కావుననున్న స్థితికి వారణముగా నున్న వానిని వచనాహారంబుకు ఇతరు ఈ నృప్తి అంతలను తొనుగ వ్యాపించియందువాని

ఈ విరళముగ కంటికి కనపించని అంతర్భావమలైన శక్తిమయ ప్రజ్ఞామయలోకములకన్న ఏది అతీతమైయున్నదో మహాత్మ అని చెప్పుటకు విశ్చమనందు ఏదీ యుండు ప్రజ్ఞ దీకీ వలన వక్షమగుచున్నదో, ఏది యంద్రులుములకు అతీతమై అందరి నీతిలో నున్నదో, ఏది అనంతమైన, కాశ్చరమైన స్థితియే తన రూపముగా నున్నదో, ఏది ఈ విశ్చమే తన రూపముగా కలిగియున్నదో, ఏది అన్నిటికన్నను ముట్టమవదలినై యున్నదో, ఏది దీకటి కళితమైన స్థితిగా యున్నదో, దాని కన్నను, నూన్మొద్దునది మనియు ప్రశ్నములుకది మరయొకటికీదు.

ఇక్కర దీకటి యనునది విద్రుదులకు మంచు నభావముగా బలగేయించును వెలుగున్నదోక దీకటి అంచునని అంచుదే గాని దీకటి పవనీ నుండి వచ్చును. ఏదైనను వౌతికమయిన వస్తువు అయ్యగా నున్నపుడే దీకటి విద్రుదులు మొత్తము వెలుగుగానే యుండగా ఆ వెలుగు

యందు పోలిక వృష్టి ప్రారంభావస్థయే చీకటి అనునది వుట్టును అనగా ఉన్నదంతయు వెలుగై కాగా పోలిక వృష్టిగా తమస్సు దిగి వచ్చినది కాని ఈ వెలుగు మన కంటికి అందునది కాదు అనగా ఆత్మ చేత దర్శింపవలసినదే కాని, మనస్సు చేత. యున్నదియును చేత దర్శింపకలిగినది కాదు కనుక దీనిని మనము చీకటిగా భావించుదుము అనగా మనస్సు యున్నదియును వృష్టింపజేసిన వెనుక ఈ వెలుగు చీకటిగచూడవలసినది అట్టి తమస్సునకు అతీతముగ నుండు స్థితిని గూర్చి ఈ మంత్రమునందు చెప్పబడినది



## అనువాదము - 2

మంత్రము |

తదేవర్తం తమనత్వమౌ హం స్రజీవ ప్రహృషితమం కపిహమ్ |  
 ఇష్టాష్టార్తం బహుదావాతం తాయమా నం విశ్వం వికర్తృజువనస్యనామ్ |

ప్రతిపదార్థము

తదేవః - అదియే

బుతం - ఆ స్వరంవలననే నాకృతిక వెలుగు

సత్యమ్ = వాక్యం ఆ స్వరంవలననే ఆ పూర్వమున్న స్థితి

(ఇది ఆ బుద్ధివలననే జ్ఞానము)

తత్ + త = అదియే

కపీనాం - కవులకు (సంస్కృతకర్తృలకు)

వరసుం బ్రహ్మ - వరమాత్య

ఇష్టాష్టార్తం = కోరి చేయబడిన పనులు (అనగా కోరికల నమనరించి చేయవలసిన కర్మలు)

బహుదా - అనేక పదములుగా

తాతం - పుట్టినట్టి

తాయమా నం = పుట్టినది

విశ్వం = విశ్వమును

వికర్తృ - సమస్త లోకములకును

నామ్ - కర్తృత్వమున కరమాత్య

వికర్త - కరించుచున్నాడు

కార్తవ్యము

అదియే బుతము అదియే సత్యమని చెప్పిరి స్వప్నని కల్పించు దేవతలకు పరమమైన బ్రహ్మ అతని సమస్తము విడిచిపెట్టినదియు, అనేకవిధములుగా పుట్టి మరణం పుట్టినోపు లోకములలో విడిచినది మున్నగు విశ్వమునకు ఈ వరమాత్యయే ప్రేమము

### వివరణ

ఋతము అదగా వాక్కు బుక్కునుండియే వాక్కు అను విచిత్రము వచ్చినది ఋతమునగా వెలుగువేరూదె ఇతము కలదు ఇట్లు రంధ్రములున్నది చున్నచో ఒక కేరణము మనము గ్రహించుటకొరకు సోకర్లొకప్పు చేసికొన్నచే దాని వాస్తవమునకు వలనగా వాక్కు వాక్యే వెలుగు దౌతికముయిన వాక్కునకు ముండుగా మున్నది వెలుగు ఈ వెలుగు వాక్కుగా వచ్చును అట్లవర్తకముయిన స్థితిని అనువరించి వానిని Light అనియు లేక కాలు అనియు మనము కీలుచుచున్నాము కేవలకాల్గదు తీసుకొన్నచో వారియందు చియ్యము (Electrons) అను వెలుగు పనిచేయుట మనదేకలా దానినుండి వచ్చుముపుట్టుచున్నది అనగా The Electron Energy is being converted into the form of sound వెలుగు పనిచేసే వాక్కు అనునది సృష్టిలోనికి (సృష్టితయై) వర్ణక్షమగుచున్నది

ఇదా ప్రోబుయించు తరుములు ఇదివివర్ణ పురు దానికి కారణముగు మెరుపులను మనము చూచుచుంటిమి కదా! Light is even where and capable of producing sound in the presence of an air. From light sound comes from light అన్న ఈ వాక్కు అనునది ఒక దౌతికముయిన వస్తువు దావారియంగా చేసికొని వర్ణక్షమగును ఇదా మనలోనున్న నేను అను వెలుగు పని చేయుటకన్న మన దౌతిక కేరణమును ఇదా కారణంగా (Medium) చేసికొనుచున్నది కదా! (Electron energy can pass through the medium of vibrations of the ether or of the gaseous light)

అట్లు ఈ ఋతము చిచ్చరింపబడుచున్నది అనగా సూర్యుని, నూరున్నిదే, నూరున్నియొక్క వాక్కులవలె ఈ సృష్టికాలనయం అచ్చరింపబడుచున్నది నూరున్నియొక్క వెలుగు సూర్యునియొక్క వాక్కుగా, చూపు ముదలయిన గ్రహములుగా సోరమండలమునందు అచ్చరింపబడుచున్నది అట్లున్నరింపబడిన ఋతమునే నత్తుమని చెప్పిరి 'తమ సక్కమ్' అనగా అదియే సత్యము అని ఋతుమచి చెప్పబడినది అనగా ఋతమునే మరయొక స్థితియందు నత్తుమని చెప్పిరి ఇట్టి సత్యమును సేకరిసే సత్యలోకములను సత్యలోకమునగా ఇది కట్టించివేసెను. ఇదానము ఇట్టి భావమంతయనొక కట్టగా నూరొందినచో అట్లవలె ప్రకృతి అందుకు మట్టిచిక్కను విత్తనమునందు ఇదానముగా మున్నది వేదినే గ్రహ్య అనినూద అందుకు ఇట్టి

మట్టగించుటయందున్న జ్ఞానము మీన మీనమునకును, బుద్ధికిని, అంబునీటి అవీరమైనది కనుక అదియే పరమము అని చెప్పుటచివరది.

కావున ఈ దృష్టికలంకయు సృష్టియును నత్యముగానున్నది కానినే అయిన దృక్పథవిధివారు నత్యముగానుండుట కనగా The universal and higher principle గా ముందు అనగా దృష్టికి వీటయొక్క యుండుట వేరనే సత్యమందు.

ఇదా మిట్టి విక్షనమునందు మట్టిత్వకమునకు కలంకించిన దర్పములన్నియు నున్నవి అవి దావియందు నత్యముగా నున్నవి అందు వలననే ఆ రీతియు వాటినినో మట్టిత్వకమే కచ్చును కాని వేరొక వస్తువేనియును వారు సింధువిధవననో మట్టిత్వకమెట్లులవవనో, అకులెట్లులవవనో అతిలెట్లులవవనో వీటన్నిటియొక్క విజ్ఞానము దిక్షనమునకువచ్చు అనగా ఆ మట్టిత్వకముయొక్క Holiness and Structural formula అన్నియు అవిక్షనమునందున్న శక్తి కలంక Hence ... should agree that there is a Biological Professor or a Zoology Professor in that sense వీరినే నత్యమందును దీనిని అర్థము చేసివారు. వ్రాసినపుడు అవి కాన్యమునున్నవి వీరే నత్యత్వము అనగా ఏమి దృష్టియందరి అంతర్భావి దృష్టమగు వివాదమును ఇక్కడ గమనించి, దర్పించి పట్టలె ఘనకు విజ్ఞానమునెచ్చుచుండు.

కనుక అంతయునో అర్థమింపడీనట్టివెలుగు మనము మన ప్రతిలో వేసికొనను చూపుచు అది, ఇది, అనునప్పుడు అది ఈలో మనలో ఎప్పుడనుండి అయిందనీ వచ్చుచున్నదో గమనించినచో అదియే ఋతమని తెలియును కానిని వ్యాజనముచే తెలుసుకొనుట నత్యమగును అది వ్యాజనమునకు వాణమైన వెలుగునందు మనము అయమనవో అవి ఋతము ఇదియే అంతర్భావిగా చెప్పబడెను అనగా వేపుట పవరికివారు నృష్టిని అర్థమించుచున్నాది ఇట్లున్నచుండుటచే వారు అంతర్భావియగు వదమోత్తమే అర్థమింపవచ్చుచున్నాడు అనగా నృష్టిని అర్థమించుచున్నామనుకొనుచు అంతర్భావిని అర్థమించుచున్నామి కావున అంతర్భావి దర్పనమనగా మనము చేరినది అర్థమింపమంటేమో అదియే అంతర్భావిగా తెలియవలెను మనము మనకు వచ్చునందుచేసిని కర్తవ్యమింపవచ్చుచో అదియే అంతర్భావి ఇట్లున్నచుండుటచుండుటయొక్క కర్తవ్యమింపమ అదియే అర్థమింపవచ్చునది వచ్చును కావున అనుననియు చెప్పబడినది. అయితే అనగా ఇట్లున్నచు అర్థమింపవచ్చు

వంశముగా మరయు భాగ్యుగా పరమాత్మనే ఉద్ధరించుచున్నాడు. అతని పరమాత్మనే నత్యముగా, బుధముగా, వాక్యంగా, పదములుగా సుచ్చరించుచున్నాడు.

“నదీనాం” అనగా వల్లనము చేయుచున్నము ఇంతర్జామిని మన ఆహారంగా కల్పనము చేయుచున్నాము. మన మాటలు, ఆహారము, మున్నగునవన్నెయు పరమాత్మనుండీయే. అప్పుడున్నది అట్టి పరమాత్మనే ఆహారంగా మనదుష్కరించుచున్నాము. ఉద్ధరించుచున్న ముందున్న తెలుగు బుధునియు, ఉచ్చరించు నంకల్పము రక్ష్యమనియు చెప్పుటచేసె.

ఉదా. కుమ్మరివాడిచే కుండ ఉచ్చరించబడెను. యేనగా కుండను తయారుచేసినావని అర్థము. అట్లే బ్రహ్మ సృష్టిలి ఉచ్చరించను. యేనగా సృష్టిచేసినది అర్థము. కుమ్మరివాడు. వేరొక వాకితిమైవ పదావమునునయొగించి చెయ్యెను. వాని బ్రహ్మ తనయందున్న ‘తాను’ అను పదార్థముచేసే ఈ సమస్తమును సృష్టించెను. అనగా తనను తానే సృష్టిగా ఉచ్చరించెను. అతని సృష్టిగా తానే ఉపకరి. వచ్చిను ఎట్లనగా మనమొక యొకకి పోకతలనవి సంకల్పించినపుడు ఆ ఒక్క విషయమే మనస్సునందు ప్రేరణుచుండును. అనగా మనమచ్చటేవారితో నంలాము. చేయుచున్నట్లు. ఆ వదనకములు మొదలగువాటితో నూతన పృశ్చమంతయి. మనకు తోచును. మన అవి చక్కమా, అనవ్యమా అన్నుతో మనకు చక్కమేదాని నానివతి ఒక ఉపాయే అగును. సత్యము వారేదను. (అతని అవక్కమగును) మనకును అది తాత్కాలికముగానే సత్యమగును. ఎందుకల్లదనగా మనము వానిని మనకింపె వేరుగా సర్పించుచున్నాము. అట్టి వ్యవహారములో మనమున్నప్పుడే మనకు సత్యమగును. ఇట్లు వ్యవహారములు మానసికస్థితి (Mans. Level) యందు జరుగును. అనగా తనను తాను వేరుగా గుర్తింపు (I-ness) స్థితి మరయు తాను, వేరుగానుండి, తానువేరు, ఏమటివీచుచేడు, అన్న భావనతో వాకితో వ్యవహారములు. భావానేవేలు. ఇట్లు ప్రాప్తుకో నులు మొదిలగునవి నిర్మూలించు స్వరచే మనస్సుండును.

అట్టి మనస్సులకు, వాళముదకు వణంకమున్నది. ఈ రెండును వేరొకరి స్థితిను. Amal's love & hate. True and good both are one, unless అంతర్జామినుండి ఉపరించును. అట్లుండ స్థితి అనగా ఒక స్థితినుండి రెండుగా చిలుగు. అట్లు వీలినవారిలో ఒకనానిని కాలము

అనియు, ఒకదానిని మనస్సునయు అనిది కనుక అంతర్భాషిని మనము చేరవలెనన్నచో ఈ రెంటిలలోని వాడుకను Trace back చేయవలెను అనగా మనయందు ఈ రెండును ఏకతనుండి పుట్టుచున్నవో గమనించవలెను అట్లుచేసినచో ఈ రెండును T. melastomaceae కు సమీపమున వున్న అనగా భిక్షుల The Birch of 'land' or the 'sun' etc. ఈ రెంటిలలో ఏదియో ఒకదానిని Tractate చేయవలెను మనయందు ఈ అనునది పచ్చిప పుట్టుచున్నదనగా శ్వాసనుండి (Respiration) పుట్టుచున్నది కావున దానిని గమనించవలెను అచ్చిచేసుండియే అనగా ఆ శ్వాసనుండియే మనస్సునందు పుట్టుచున్నది కావున మనము కొద్ది సమయము శ్వాసను గమనించినచో మన మనస్సు తాత్కాలికముగా శ్వాసయందు లయమగును (Disapper) కనుకనే శ్వాసయందు మనస్సు నిలిచినపుడు మనస్సు, శ్వాసయందు లయను పనిచేయవలెను అట్టి సమయ "కాలము" మనకు తలెరుగు కాని మనస్సు లయములెంతవఱకు హావకలిగినవఱకు అచ్చుల మనస్సులందును మందలననగా మనస్సుగాని, కాలముగాని లయము లెంతవఱకు అట్లు లయము నొందెనని మనకు తెలియదు తెలియవలెను నది మనస్సులున్న ప్రవృత్తి కనుక తెలుసుకొనుట యుష్ణులతకాలము మనస్సులందు, మనస్సులేనచో తెలియవలెను అందుకు కావున అది తెలుసుకొనవలెను ఇది తెలుసుకొనినతరువాత అనిపించునది మనస్సుననే

ఇలా సంగీతమును నేర్చుకొనవలసివచ్చినచో ఒక మంచి సంగీతవిద్వాంసుని నమోదించి అయిన వద్దనే కూర్చుని అయిన సంగీతము వాదించునపుడు అయినతోపాటు సంగీతమునందు మనముకూడ గీసము కావలెను అట్లు చేసినచో సంగీతమును గానము లేయనవచ్చును అయిన ఏకీకీయందు, ఏన్నులనుండినో ఇచ్చుటనే మనమును ఏదనగలుగుమము అయిన ఇస్థితయందుండి గానము చేయుచుగాన సంగీతము అయిననునందును కాని అయిన సంగీతముననుసరించుట యువకుడు అట్లు వాదించినచోనే సంగీతమును పోషించుట వలెనను అట్టి స్థితియందును కావు సంగీతము వాదించుచున్నాడని ఒక తోచే సంగీతమును ముందును అచ్చుల కాను. సంగీతము లనుకొను మందలను లానియందు లాని కీలపు పోవును అచ్చుల తన కస్థిత్వముండక సంగీతమును ముందును అనము. అవినాశము నొందలకొనవలెనునదియే భావించును కనుకనే అచ్చుల

అయినచు సరించినయె సంగీతముండును ఇతరులకు సంగీతముండును నూని అయినకు మాత్రము సంగీతములుంక్ల అనుబంధమున రసానందమే ఉండనుచు సంగీతముండును సంగీతమును సాధన చేయునపుడు అట్టి స్థితియందుండవలెను.

శిష్యులకవలె చేయుట అనిగానిదియే గురువును శిష్యులనువలెంచుట యిదిగా నిదీయవారి గురువుయొక్క తెలివితేటలను చీకట చేయుటవలన ప్రయోజనముండదు ఈ తెలివితేటలు మున్నగునవి సూర్యుకీరండుమల వంటివి సూర్యునికన్నా సూర్యుకీరకములెక్కువ కాదుకదా! కనుకనేపుట సూర్యుడే ముఖ్యుడు, గ్రాహ్యుడును సంగీతము మొదలుగునవేదాక విషయమైవను యనము వానియందుండుట వలననే అవి సూర్యుమగును అట్లు సూర్యునివలెననగా గురువు శిష్యుని తానుండునట్టి స్థితియొకటి కేనుకొని పోవును అదియే గురువు శిష్యునికి అచ్చు అలయ పాస్తము అందువలననే పరమగురువుడైన మాళ్ళయ్య (1) గాడు 'వక్షురనిలకాలా' ప్రాత్యతుల్కానీకరోతి' అనిరి అనగా తనవలెవరు ప్రవామము చేయుదురో అట్టివాడనీ తనంతవారెగా చేయుచుననీ అర్థము అయినను ఇది ఎదుటివారియొక్క అర్థతననునదింటి దానింకడదీయి జరుగును వాస్తవమునను పరమాత్మ చేసినీ తాను సంకల్పించి ఉచ్చరింపకు ఎదుటివారి అవశ్యకతననునదియి, వారియొక్క పరిష్కారక నినునదియి, 'పరములు'గా చికించును కంతవారి అయినను బ్రహ్మయిత్తములు సంకల్పములుండవు అయిననువారివల్ల ప్రేమ'దర్శన మరయొక దావమేమియునుండదు అట్లుకగా తల్లి తన పిల్లకిరి అవశ్యకమో దానినే ఇచ్చునుగాన అన్యమును గాదు.

కావున పరమాత్మ మన త్యానయందుంటి కాలముగా, క్షానగా రువలను కచ్చుచున్నాను కీనిని మనము *Loveless* చేయుచు ద్యానము చేయవలెను మనస్సునగా నుమలనలను గమనించుచుండుమస్థితే (*Pratyak* *Arupa* *ananta* - *bra*) కనుక మనస్సు పని చేయునప్పుడు గమనిక యనునది యుండక మనస్సు కాలము యనునవి తవయింటి కదన యుండును అట్టి స్థితియందు మనమున్నచో వసుండ్నియే మన ప్రయత్నమితే వాటలకల అవియే జరిగిపోవుచుండును.

కచ్చు బ్రాతమనగా తననుంటి ఉచ్చరింపబడుననవని *The whole is revealed out from within* అర్థము ఈ వ్యక్తి అంశయే బ్రహ్మయందు నన్యముగా నుంటి బ్రహ్మచే ఉచ్చరించబడినది దానినే ముతమనిరి

అంతర్వాచి రానుగా వచ్చువుదు వచ్చువేదు ఋతమనిగా వదను కానుచ్చరించుకోనువచ్చుదు వదనుంతి వావేవేదుగా దిగి వచ్చును బవే బుగావమునుంది చేరువేదు లోచ్చులు, వచ్చువులు వయాదువేసివచ్చు బవేవచ్చువునుంది ఈ వచ్చువేదుగా వచ్చును ఇచ్చు వేదుగా వచ్చువువు బువే వేక 'లుకో' అను శబ్దముచే వంతెంపబడినది ఇదియే వేవము దేవినుందీయే బువవేవము అను వదము వచ్చినది కనుకనే అంతర్వాచి అయిన వంపేళ్ళరువకు ఋవవము వాహనముగా వచ్చుటదీనది

కవేవ అచ్చా వరముం కవీనావో' యిది ప్రహ్లాదుని కులిచిరి కవి తనమనస్సులోనున్న పదము మునుకన లకనలర్థాగా గ్రంథరూపమిచ్చి ఇందరి వచ్చుకోకి తచ్చువచ్చు, అచ్చా ఈవచ్చువేనంతదిన అల్లికవేసి. వావేవచ్చునట్టి స్థితిలోనికి తీసుకొని వచ్చుచున్నాడు కనుక అయినను కచ్చువచ్చువే వేవచ్చువచ్చునానినిగా కీర్తించిరి అయిన తననుంది తనను కానే ఈ వచ్చువేగా అచ్చరించుచున్నాడు వచ్చువేయబట్టి భచ్చాకు వ్రావములు వచ్చువచ్చువచ్చు అట్టి వ్రావములను చంపుదదదవేగా నున్నాడు అందువలననే || తచ్చువచ్చువచ్చుము Anology || సాముద్రిక వచ్చువచ్చు Anology అందు చు వ్రువున్న స్థితిదిలట్టి వాకమురు కపి యనవా రేనా తెలియును అట్టి వాకమున వచ్చువేకి చంపుదదదద యనునది స్థితియందు బుచ్చువచ్చుము మొదలగునవి చిచ్చుచున్నవి వేత్తువేవవలు చువచ్చుకోకనునంపుచువు వారు చంపువచ్చునా భచ్చువచ్చు వచ్చుదదద వేత్తువేవవలును చంపువచ్చే అదివేవే అనగా Vana Anology వచ్చువచ్చునీ వచ్చువచ్చుక తచ్చి (Grammar) గను, అంతవచ్చును వచ్చువచ్చులందు వచ్చువచ్చుక వచ్చువచ్చున వచ్చువచ్చు అల్లికగను యున్నాడు అట్టి వచ్చువచ్చునందు రావచ్చువచ్చునంది వచ్చువులను లోచ్చువులను తయాదువేయబడూద వచ్చువచ్చువచ్చు ఒక నూచ్చువచ్చున లోచ్చు అట్టి తచ్చి కుమారునిగా అచ్చరించును అనిగా తనలోని వ్రువులను కుమారునిగా అచ్చరించబడి వచ్చువువుది దీనినే 'అర్థావచ్చువచ్చు వచ్చువచ్చు' అని పేర్కొని

అచ్చువచ్చు అచ్చు వచ్చువచ్చు వేయబడినట్టి వచ్చులు ఇవి అచ్చువచ్చువచ్చు అచ్చువచ్చులు అనగా వచ్చులు వారమొక్క లోవకల రచ్చువచ్చుచే చేయుచున్న వచ్చులుగా వచ్చువచ్చువచ్చువచ్చు వచ్చువచ్చువచ్చువచ్చు రాను వచ్చువచ్చున చేయునది చేయునది కాని వచ్చువచ్చువచ్చు వచ్చువచ్చు చేయుదుకా' కాచ్చుననే వచ్చువచ్చువచ్చు వచ్చువచ్చువచ్చువచ్చు వచ్చువచ్చువచ్చువచ్చు

వసులనే చేయుచున్నారు కావున ఎవరు ఎవని చేయుచున్నను వాని  
 ఇష్టము ననుసరించియే పూర్తచేయుచున్నారు ఎవరి ఇష్టము వారికివేరుగా  
 పని చేయుచున్నను, వారివారి ఇష్టములననుసరించి చేయుచున్న  
 పనులన్నయు స్వస్థి ప్రవాళికలోని బాగములే బాంధవత్వము, సురులను  
 ఘోషించుట, తృప్తులు మొన్నగునవచ్చుచును ఎదిరికీ వాడు వేరుచేరుగా  
 నిర్వృత్తియొకొనుచున్నను అవియన్నియు కలిపి తృప్తికార్యక్రమముతో  
 బాగముకే యగుచున్నవి అనగా ప్రతయోక్యమును తన యధముగా  
 నెప్పటివహాళకలోని తనవంతు బాగమును నిర్వృత్తియందున్నాచిస్తాను

అంతకుముందు ఎకముగా నున్నట్లే అత్యంతమే కపుచేసేముగా  
 వ్యక్తముగుచున్నది మళ్ళిచెట్టనరు అనేక మళ్ళిచెట్టము ప్రకాశించుచున్నది  
 అవియన్నియును ఒక మళ్ళిచెట్టనుండియే వచ్చినవను నొకముందును  
 వీర్వృత్తియొకొనుచు నీర్వృత్తియొకొనుచు రాములేదు ఎదిరితారు వేరు, నీర్వృత్తి  
 నేను లేదు అని అనుకొనుటయును, అట్లే ఒక అన్నిజ్వాలలనుండి ఎదిరి  
 వచ్చుచున్న నిర్వృత్తివల్లనే వేరువేరుగానున్నను వాటియొకొనుచు నీర్వృత్తి  
 యొక్కతేయి గదా! In a whole word అనగా అయిన వంతుననే వుట్టుట  
 అట్లు వేరువేరుగా నుండునట్లే చెట్టులనే అత్యంతము నుండి ఎదిరుచు  
 అట్లుగాక అన్నిటియొకొనుచు చిన్న పొమ్మలము గానగా నుండును  
 దర్శించునపుడు వానినే అంతర్భాషి లేనా వరమాత్మ అందులు ఇట్టి ఈ  
 పొమ్మలకైతములనే జానకమందయో నవదెను గాని నిర్వృత్తియొకొనుచు  
 ఇట్లు అనేకములగా చూచుట ఎదిరిననే "పుట్టుట" అయినది చిన్నులు  
 అందువలన నేరొందుట యనునది అందులు వాస్తవమునకు ఈ  
 దర్వృత్తియొకొనుటకైతముగా వేర్వేరుగా నున్నను అనేక అన్నిజ్వాలలనుండి  
 పుట్టుచున్నట్లు ఒకే వరమాత్మనుండి అనేక అత్యంత పుట్టుచున్నవి ఇట్లు  
 పుట్టుటనే "వహారాజాతం జాయమానం వయతో" అని చెప్పుట  
 వాయుమానం అనగా పుట్టువలసినటువంటిది "జాతం" అనగా  
 పుట్టునటువంటిది "వస్తిష్టార్థమి" అనగా ఇష్టముచే పూర్తువలయునది అని  
 అన్యాయకేకముగా నుండినవంతుచున్నది అనగా అంతర్భాషిగానున్న  
 వరమాత్మ లేవులతో ఇష్టము అనుభవముగా నున్నారు మరయు  
 పుట్టువానితో కూడ అన్యముగా జానే యున్నాడు ఈ అన్యమంతటికిని  
 నాల్గిమై వేర్వేరుముగా వరమాత్మయే యుంది దరించుచున్నారు అనగా  
 దేవని నడుపుచున్నటువంటివానిగా అధారముగా నున్నాడు (1) (2) (3)  
 అట్లుగా అట్లుగా అయిన వంతుననే పుట్టుట పుట్టుటయి

మనస్సు గొనవస్తాయు జరుగుచున్నది ఈ ప్రపంచము వల్లమగుట యనగా ఒక పూర్ణ వికసించుట వలనది పూర్ణమనగా కాదు, కాదు గుంటి వంట, వానినంటి గొంజులు, ఆ గొంజులగుంటి తిరిగి వచ్చుకము, పూలు, కాయలు, వున్న మొదలగునది వచ్చుచుండును జాతిల జనిగా వున్న పుట్టుల వంటిది జాయమానమునగా అందు మరల వుట్టబోవు గొంజులవంటిది ఇక్కడ ఒక విధము మనము గొనవలసినది గూడెట్ల జీవులు వచ్చుకములు, వచ్చుకపుట్టుకు గుంపులు గుంపులుగా వుట్టుచుండురు అందములు జీవీసారీ వుట్టినవో ఈమాది వరిపోయి వచ్చుచును కొందరు పుట్టుచుండగా మరొకొందరు వరిపోవుచుండురు ఇట్లు వరిపోయినవారు మరల పుట్టువత్త వీనియుండురు ఇట్లుమాదివివాద నిష్పన్నును పుట్టువారును, పుట్టబోవువారును వుండురు అట్లే వచ్చుకములు వరిపోయి జీవీసారీ వుట్టుచు, కాయలు కాయల జీవీసారీ వంటి చెట్లు వంటిపోవుట జరుగుదు చెట్లునుండు ప్రతివీచియు కొన్ని ముట్టుచుండు తినుటకు నిర్ణయగుచుండగా మరొకొన్ని భయవారి దినములలో వచ్చు అనుచుండురు ఇట్లు చెట్లునుండువుట్టునునేటి వందలకోలాటలేకవే ముట్టు కాయలుగను, కరువారి ముట్టు వీనిలగును, అంకను పూవులుగను, మొగ్గలుగను ఇంకను ఇట్లు వరమాత్మ స్వస్థియందు కొన్ని పుట్టివేదముండగా మరొకొన్ని పుట్టుటకు నిర్ణయగా మంతులు అనగా వరమాత్మయే విత్తనియునందు మొలకెత్తు స్వభావముగా వనిచెయును స్వస్థి మొక్క దక్కము నిర్ణయించుచున్నాడు కావున మనమట్టి వరమాత్మను నిర్ణయించవలెనన్నట్టి స్వస్థియందలి దక్కములుగా ముట్టుట్టివారిగా మహానిందవలెను

ఇదివన యనునది విల్లపుయ్యను నిశురమే అనగా రుద్రస్థియందు పుట్టినట్టి గుణము, పుట్టబోవునట్టి గుణము ఈ రెండును ఒకటియగుచును Evolution (Future progress, development) and a final State system. Such is the process of evolution in the Universe. There is a General and there is also a final Cause or system. జాయమానమునగా అనియే Every one is a Cause, its future manifestation. It is all a General and Progress. ఇట్లు జాతము కాయమానమున ఈ నమస్త విశ్వమునకు వరమాత్మయే కెంద్రమై వలెండుచున్నాడు. He is the substance for the entire creation or structure as background and cause. అనగా అయనయందు ఈ నమస్త ప్రపంచము తలచున్నది ఈ విశ్వమునందుంటి దురం ఒక

దేవవ్యస్థిస్త్యము దరి వచ్చుటయను స్తుతావయవగా విూత అయినచే  
 ఉన్నాడు ఇట్లు తాను నృసింహుని దరివచ్చుటయే కాక మరొక  
 స్తుతియందున్న ప్రతి అక్షరపునందును తనేకముల్లస విశ్వములుగా  
 యాహృతులను ఎన్నెన్నగా తిరిగి తానే వదిలేయుచున్నాడు

బ్రహ్మసంస్కారాధి - ఇట్లు ఈ విశ్వమంతటికినీ కేంద్రముగామంది  
 దరించుచున్నారనగా ఇందున్నట్టి అనేకకోకములుగా అయా  
 లోకాదివస్తువులు తూర తానైయున్నావని అర్థము జరిగి దువినములనగా  
 మనయందున్న మనస్సు అది యను లోకములకును 'నేను' అను  
 అదివదిగా తానే వున్నాడు హృదయంబయిన మూర్ఖుడు కేంద్రమై  
 మిగిలిన ప్రహములను అందరి తీర్పులను నడుపుచున్నాడు, మరియొక  
 దరించుచున్నాడు అంకను ఈ మొత్తము విశ్వమునకు కేంద్రముగా  
 తానుయను ప్రజ్ఞగామంది ఇట్టి సౌరమండలములను,  
 నక్షత్రమండలములను, తారాపుంజములను (Galaxy) నడుపుచు వాటి  
 కరణామములకు వారకుర్తయున్నాడు

**మంత్రము - 2**

తదేవాగ్నిస్త్రద్వాయస్తత్సూర్యస్తేషు చంద్రమా |  
 తదేషుప్రకాశమితితద్వృష్టా తదావస్థుప్రకాశతః ||

**ప్రతిపదార్థము**

- తదే - తదయే
- అగ్నిః - అగ్ని లేక ప్రజ్ఞ అను చిందువు
- తదే - తదయే
- చాయుః - చాయువు
- తదే - తదయే
- సూర్యో - సూర్యుడు
- తదే - తదయే
- ఉక్రమో - ఉక్రమను తేజస్సు
- అముతమే - మృత్యువు లేక జీవీ స్థితి
- తత్ ప్రకాశం - తదయే ప్రకాశం
- తదే చాయో - తదయే

సూ. అలవ

ప్రకాశించుచున్నది కనుక

**తాత్పర్యము**

అదియే అస్త్ర, అదియే వాయువు, అదియే సూర్యుడును, చంద్రుడును, అదియే మృత్యువులేని శుక్రమును, బ్రహ్మచారును, అపస్తంబులును, మదియు అవదే ప్రదానం

**వివరము**

ఇంతకుముందు మండ్రమున పరమాత్మ స్వరూపులగు స్వల్ప అనేక వేదములుగా, స్వల్ప వాక్యములుగా తానేయులకి వచితేయుచున్నారవలయు, జగత్ ప్రద్రావించుచునుండి ఈ విశ్వమొనరించిన దిక్కలనుచున్నారనియు తలుచుకొంటేమీ ఈ వాక్యము నందు ఆ పరమాత్మయే అన్నియును, వాయువుగను, సూర్యులుగను, మృత్యువులేని శుక్రముగను బ్రహ్మచారు, అపస్తంబులేక అపస్తంబులుగను మదియు సైంధవలుగను అనే ఎన్నారని తెల్పబడుచున్నది

“అదియే” అనిగా వచించెనుచున్నది అన్ని అనగా వృక్ష విశ్వమునందున్న అక్షరక్షయైన వెలుగు The Fire that sustains the universe which is awakened యని అర్థము నెనను ప్రకృతి విశ్వమునందు మేల్కొన్నట్టి కేవల మరయిన లోకా వృక్ష విశ్వముతో వెప్పురి అప్పుల అన్నిటనగా వెలుగని అర్థము కాని నీవు అని అర్థము గాదు. In the Cosmos Fire వెప్పురి అనగా వెలుగుయొక్క తొలికనితి (The Original Fire) లోటుయలచున్నట్టి ఒక మహావెలుగును అన్ని అని పిలిచిన అనగా విశ్వమంతట కేవలమే దిక్కలనుచున్న పరమాత్మయే ఇచ్చుట అప్పుడని పిలుచుచున్నారని in the higher Consciousness అనగా మనలో చున్నట్టి “నేను” అను ప్రకృతి మనకు శరీరమునందున్న విశ్వనేను “నేను” అనునది విశ్వనేను శరీరముతో సంబంధము లేకుండ వెలుగుచున్న “నేను” అను వెలుగు “వైదనేను” నీవని యుచ్చుట అన్ని అని పిలిచుచున్నారని మఱునదు మోక్షము లోటునందినారనేను అను ప్రకృతి వెలుగుచున్నాను. ఈ వెలుగు నేను అని పిలుచుచున్నది ఒకటి వెలుగుతోని నీరువందన కిట్లది, సంబంధం ఆ ఎరువునులకి మన ఇంటిలోని గొట్టములవలె వదిలినా వెలుగుదన వీరువందన (విస్తరిత) ఈ గొట్టమునందున్న నీటికి మప్పులట్లుక మొదలగు గొట్టముయొక్క

నిజములు కూడ కలియును) ఈ ప్రజలను మనయందు సుప్రసంగవలె కన్నులో, నేను వినుచున్నాను, నేను మానుచున్నాను, నేను దోషము చేయుచున్నాను, అనునట్లు ప్రతిపేదటి దోషనవం దేరుచున్నాం. ఎవరు చూచుచున్నారో, ఎవరు వినుచున్నారో, ఎవరు మాట్లాడుచున్నారో గమనించవలెను దీనినే 'సాక్షి' అనెడి విప్లవహస్తనామములతో దగవంతునికీ సాక్షి; అనునొక నామము కలదు సాక్షి అనగా చూచునట్టివాడు - అట్టి అనగా కన్నులతోనుండి కన్నుగా కన్నువ్వారు. చూచుచున్నవాడు అనగా నమస్తముకు గమనించుచున్నవారే దీనిలో కుండి వినుచున్నాడు, చూచుచున్నాడు అనగా సాక్షిగణియున్నాడు He is neither interfering nor observing; it is mind that comments and judges upon situations. మనయందు 'నేను' అను ప్రజ్ఞ మార్పునగా పనిచేయుచున్నను మనస్సును మేమమల కారణముగా మార్పుని ప్రకాశము తెలియజేయుట లేదు కాని ఈ మార్కయనునది మేమమలకు సంబంధించినది కాదు మనలోనున్న ఇట్టి విభిన్నత అగ్ని అనిచి అనగా రుద్రుని మనయొక్క దొడక ప్రజ్ఞగా, విహియుట ప్రజ్ఞగా పనిచేయుచున్నాడు.

ఇట్లే ఈయనయ వాయువుగా ప్రస్ఫాభిరిం ఇతల వాయువనగా 'విహి'దైకస్యము' అను అర్థము ప్రకాశపపలేదు ఆ మహాదైవస్యమే సద్మమమత్తులుగా పరిచేయుచున్నది (The seven modes of vibration) చోటలోని మహాశక్తి ? పరంగములుగా విశేషము వలది ఏడురకములైన శక్తులుగా పనిచేయుచున్నది The first the First relation of thought వేదా, విశ్వంతు, మహర్షియా, శైవరీయను వాక్యములున్న సోమగు స్థితులలో మొదలుపెట్టిన వేదావాక్య అను స్థితికే పర్వత వాయువని చెప్పు ప్రతివాడు It is the first impulse to create అనగా గాత్రములను ఏర్పాటునకీ మొదలుపెట్టి a universeను అనుసరించుచు విగళిత తరంగాత్మకములైన vibrations ఏర్పడి స్పష్టియంకము ప్రారంభ మునంది

అనగా మొత్తము పృథ్వీకంఠదీకని కేంద్రముగా (Ocean Centre) మార్పుచున్నాడు ఆమన పర్వతంకీ తరంగాత్మకములైన సంకల్పము vibrations ప్రారంభమయినపుడు దానిననుసరించి, దానినే ప్రతిస్పందించుముగా మార్కెనోశముల ప్రసామలు అను స్పష్టము లోటనుంకెల్లకేవల వీచున్నదీకీ కేంద్రముగానున్నట్టి ఒక మహామార్పుక బద్ధముగా నున్నాడు అందుననే కృష్టికీ కేంద్రముగను,

అలంకారముగను పుస్తానము వ్యుత్పయంతయు అయిన వదనముచే ప్రారంభమునట్టి తరంగాత్మకమయిన వలనముననుసరించుచు దౌత్యమున వెలుగుగా విసరిన నూర్పులు వచ్చిరి అట్టి చైతన్యము వలన నూర్పుచేను వృద్ధి పుట్టినచే అట్టి నూర్పువృద్ధి వచ్చినచే కరుణాత అయిన నుట్టును ఒక తోతొవలనను కలుగవలదుగా కూర్పుచే నెన్నటి తోతొవలనము వచ్చుచును ఈ తోతొవలనము తరువాత దౌత్యమున వెలుగుగా రూపొందిన నూర్పుచే నెన్నటి వృద్ధిచే నుట్టుచే 'సౌరభము' నూర్పుచే నుట్టును చిరకాలకు వ్యాపించుచుండునో అంతవరకు 'సౌరభము' అది చురుగు అది ఒక కథా లాగా గుర్తుచేత వచ్చుచేయుచున్నది.

నూర్పుచే మన సౌరభమునకు నుత్పన్నము ననుకూలమునను వచ్చుచే అయిన అనగా (స్వప్నము) ప్రసవించుచువాడు అది అర్థము అట్టి నూర్పుచే నుట్టును వెలుగుచున్న ప్రాసము తోతొవలనమున.

ఈ ప్రాసములు అనేకముగా నున్నను మూలముగా ఏదొక్కటియును విచారిత నక్షత్రములు అందుకు ఈ ముద్రలు కళ్ళమున కుమాచులని పురాణమున కళ్ళమునకిది, ఒకటి అది చిరులు దౌత్యము వారితో చిరుల మొదల మారణమున, మొదలుకొనుచున్నట్లుగా వారిని ఇందును సౌరభమును సౌరభమునను అప్పుడా చిరులు అందును అయిన కనుమారులు తనకు తొలివలన కళ్ళమున కోరను కళ్ళమును నీళ్ళ వదిలేక సంపత్తులములు తనము చేసినచో అది సౌరభముగలని చిరులు, కరుణావల్లభమున తనమువల్ల వచ్చును చిరులు అట్లవలదు చేయుచుండగా ఇందుకోక బాకకుని దూరమున వచ్చి అమె గర్భములోని పిండమును సంహరించుటకు వేరుచుండును ఒకనానామె అమెగలవల్లవేక నిరీంచుచుండగా అమె అన్నదానినూ లోనికి ప్రవేశించి గర్భముననున్న పిండమును తన చూడముదముచే విను ముక్కులుగా వలెను అప్పుడా పిండమును విచ్చుట ప్రారంభించగా ఇందును "కూరుచు" అప్పుడు అది వదిలెను కనుచే అది ముద్రలచే ఇందును వారిన వినుమొక్కులు చేరి మరల ఒప్పుకొనుచున్న పిండముకల దౌత్యమున 7:7 = 49 ముక్కులు చేసిన వాడు తనవలన ఇందునను అనుచుండచే గీర్తి అలంకారముచే నుట్టుచే నుత్పన్న ప్రారంభమున విచ్చుగోరే ప్రకృతి అందు దుర్బలమునను చిరుతరంగాములుగా విచ్చుచుండుచే, చిరుకోకములకు కారుములైన చైతన్యమునములుగా రూపొందిన అందొక్కొక్కటి

మరియు అటు తరంగములయొద్దను ఏడు సూక్ష్మలోకములయొద్దను లక్షాక్షుక్కు లోకమునందు ఏడులోకములంతిష్ఠించుటగా నుండగా ఏడు సూక్ష్మలోకములుగా మొత్తమును సూక్ష్మలోకములుగా మార్చింపెను.

అట్లే తల్లి గర్భమున కింకమేర్పడుతూ జీవవృద్ధి తల్లి శ్వాసవ్యాధి లోనికి ప్రవేశించి, అందు పన్నుముక పంజరి కుందరిని శక్తిగా, అందరి ఏడులేనిదములుగా మార్చింపి విద్యవాని కరీరమునందు 49 అంతలోకముల నిర్మాణము పూర్తి చేయును. నీనికీ కారణమైన మహావైతన్యము కీర్షిని శ్వాసవ్యాధివలన ఎంతారముగా నున్నవించపడదుందును. నీనికీ ప్రతీకగానే కిలవారు పుట్టగానే విద్యుత్తో శ్వాసనాళియ ప్రారంభమై ఏడు ప్రాణ ప్రవృత్తులు, వాటి సూక్ష్మతన్యత్తులతో కూడి విరువునందు ప్రవీణములగును.

ఈ సోపానమునున్నట్టి ప్రాణశక్తికిని సూక్ష్మని దుట్టును ఉన్నట్టి ప్రాణశక్తికిని లోకమున్నది. సూక్ష్మనిదుట్టును ఉన్న ప్రాణశక్తికిని దూరముట్టును ఉన్న ప్రాణశక్తికిని లోకమున్నది. అట్లే భూమిదుట్టును ఉన్నట్టి ప్రాణశక్తికిని, మానవునిదుట్టును ఉన్నట్టి ప్రాణశక్తికిని లోకమున్నది. ఇట్లనేక రకములైనట్టి ప్రాణశక్తులున్నవి (1930 & 1931 columns subject II & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 వేర్వేరు ప్రాణశక్తులయొక్క differentia in detail గా వాటిని వ్రాసినట్లు. A. G. Miller రచించిన "A course on cosmic fire" అను గ్రంథమును చదువుకొనవలయు. ఇట్లు అనేక ప్రాణశక్తులు లోబయందు ప్రవీణమునున్నవి. వేటి తరంగదేగము (Frequency) వాటికుందను అవిగా ఒకదాని కంటెను ఒకటి higher frequencyని కలిగియుండును. వేటి తరంగములు వాటియగుండును కాని ఒకదానియగుండునున్నది. వేకొకలా సోలో నుండను వేని స్థితి (Flare)లోనికి ప్రవీణమునుండును. ఈ యెత్తమునకు కావలసినటువంటి ప్రాణశక్తి అంతయు విశ్రమమునకు నేరముగా నున్న సూక్ష్మని(5m) నుండి పుట్టుచున్నది (genetic అగుచున్నది). వీనినంతయు నిర్మించుటవలననే విభవనం ఈయననే నొప్పులు Fetal (పోపాల్) అని పిలిచెదరు.

తమచంద్ర మాః . ఆయినయే చంద్రుడు అనిగా జయననే వేర్వేరు Plane లతో వేర్వేరుగా చెప్పుచున్నాము. విశ్రమమునందు ఆయనను సోమువనియు, సోకముండలమువండు అయిననే చంద్రునియనుండురు. ముద్రుడనగా Lord of Reflective Consciousness. It is the Reflective energy అనిగా వేను అను సూక్ష్మనివలన మనస్సును చంద్రుడు ప్రతిరేఖముగా

నేర్పడినారు. ఇట్టి చంద్రుని చిహ్నాలవలన వర్షించు మేల్పడుట అనునార్థము మేల్పడినది అనగా అనలుమంటి నరలు తీయుట నూర్పుడు తీపుల మొదటి పుట్టుకకు వారం క్షణములో దామ్రుడు అజీపులనుండి మరల తీపులు పుట్టుటకు వారం ముప్పాసు చంద్రుడు ప్రణావతుల అంశగా వనిచేయును అనగా చంద్రునిచార్పూ ప్రణావతుల అంశలు మనబోమియందు రూపములనుండి మరల ప్రతిరూపములను పుట్టించుచున్నాడు.

“రదేవతుక్రమమ్మృతమ్” క్రమము అనగా తల్లసిది అనగా నూర్పునియొక్క అనేక కిరణములలో తెల్లని కిరణముగా భూమికి దిగివచ్చినది దీనిని ధృగుడు అంశులు లేదా బృగుచంశమునకు చెందినవాడే శుక్రుడు తెల్లని నూర్పుకిరణములలో వెలుగులయినటువంటి బృగుపులను మహాత్ములు వనిచేయుచున్నారు వారు నూర్పునిలో నున్నటువంటి తెల్లని వాంఠికవివతులుగా మన్నాడు వారు మనలోనున్నటువంటి బుద్ధిని ప్రవోదనము చేయుదురు “వీర్యాయానా ప్రవోదయాత్” ‘అభ్యుదయ’ వారు మన మనమ్మున బుద్ధిని ప్రవోదనము చేయుచేతలు తెల్లని రంగు అనునది విద్య పుష్కలము ఈర్ష్య మోక్షములకు చెందినట్టిది నలుపు రుగు అక్షోమోక్షమునకు చెందినట్టిది కుర్జనక్షము, కృష్ణవక్షమునగా వివేయి The ascending part and the descending path అందువలననే కుర్జయకర్షణమున నృష్టిని గురించినవివరణ యుండును కృష్ణయకర్షణమున నృష్టియొక్క అంతరింత ప్రళయస్థితి మున్నగునవి చెప్పుటకును అట్లు నృష్టి అరిగిన పదావమంతయు కుక్రమము లేక తెల్లని కిరణమునను నిలబడిపోయినది నూర్పుని కర్షణుండి అణులులేని వచ్చు తెల్లని కిరణము నృష్టికి కారణమగుచున్నది కావున నది నృష్టికి అతివతి అయినట్టిది అనగా నూర్పునిలోనుండి నూర్పునియొప్పు నృష్టి ప్రళాళకము బూమిమీదకు దీనుకొని వచ్చి భూమిని తీవవంతము చేసి, భూమివార్పూ ఈ నృష్టిని కొనసాగునట్లు చేయుచున్నది కావున దానిని అమ్మతమనది అనగా ఈబూమి నశించినను తిరిగి మరల మరయొక బూమిని నృష్టియనును (మరమొండు బూమియే మొట్టమొదటి బూమి కాదు అప్పుడు చంద్రుడు ఒకప్పుటిబూమి) ఈ నృష్టికి కారకులైనట్టివారు వర్షులను చేవతలు శుక్రుడు బృగువశాయితనగా అరమేమనగా ఆ తెలుగు గురికి దిగివచ్చినట్టి లేకన్ను ఒక గ్రహముగానేర్పడి అదియే కుక్రగ్రహమునది అందువలననే కుక్రగ్రహము తెల్లగా మంతును ఈయన నృష్టియొప్పు అమ్మతత్వమును క్షీణికి కారణమగుటచే

అప్పుడు దనిన నుండునునుండి వ్యర్థిని, ప్రాణశక్తిని, వేపశక్తి లాదివిశాల వీరుకొని వచ్చి దానివల్లగా ప్రతివలించుచుండునున్న వా యట్లునుండి వీరే త్వర నుండి అనగా మానవుల వెహవ వలించుచున్నను తెరిగి క్రొత్త వేహములను సృష్టించుచున్నారు. మ సారములకును నకు సంబంధించినవలెనవలదు. మానవ జాతికలిగితి గ్రతురు. పరిచేయుచున్నారు. జీవిశక్తిలో కూడుకుని ప్రాణములు శక్తికవ చుండునునుండి వచ్చును. దానికి లోలికమున అలుపులతో కూడిన శక్తికవ చించుచు ననుకూర్చును. బచ్చుల ప్రకాశములు పనిచేయుచును. పి: గర్భావరూము, పీటమునుండి అంతులములుగా మొక్కల పుట్టించుటయును కల్లవ్యములను సేర్పర్చించుచున్నారు. ఈ చుండునునుండి ప్రకాశములు అంతుల పిశ్యునేవలించుచు మానవదేహ నిర్మాణమునను వలంబించినట్టి 57 Mitochondrion Program లుగాను కలిగియుండు Human Organ దేనెప్పుడు త్వరమును వారువుని పునుపుని వేహమునుండి స్త్రీ వేహములోనికి ప్రవేశించదనెనప్పుడు కుట దానిననునదింది ప్రకాశములు అంతులములునట్టి సౌతికవేహములుక. నిర్మాణము చేయుచును అంతులములనే నిర్మాణములో తలచి సౌతికం Human Features మొదలకలిగి వచ్చును. There are the reproductive forces in the function of working in the reproductive system of a woman. అనే వేహములను అంతులములనుండి సేర్పరుచును గనుక త్వరగా పనిచేయు కుమారునిగా పుట్టుచున్నాడని వేదములయందును వీదములమునున్నది మొట్టమొదట సృష్టిలో బహువేదనలో ఈ బహు సృష్టివలెనునది కలిగి మరల అవే మానవులను పుట్టించు శక్తులను ప్రకాశములు అంతులములనుండి వచ్చుచున్నాడని చప్పులకలిగి మానవునియొక్క వేదస్థానించు వస్త్రములుల మొక్క అంతులములను అవి ఎదు లోకములకును సంబంధించినట్టివి.

ఇట్లు త్వరమును వారువువలన సృష్టించుచుండి మానవులు అనగా మానవతారి, వేదములు, వ్యక్తజాతులు నలెనవక కాళ్ళవేదముగా వేదించునున్నది అందుచే త్వరమును తమనిచెప్పుటకీనికి అట్లే త్వరము మహారి అంతులములను పుట్టు అయిన తన ముద్రవలించుచుండి వేదముల పనిచేయుచువారింది మరల ప్రవేశించును. వేదములములకి కాదుము అనుకొనికము అనగా అదో లోకములను సంబంధించిన ప్రవృత్తి గనుక

గ్రామీణ రాజని చెప్పబడినది రాక్షసులవగా తోతల ఒగట్టుయందు  
 పనిచేయుచున్న శక్తులు ఇట్లుచేసాములుగా లేకపోకయవములయందు  
 పనిచేయుచున్న రాక్షసులకు మరల చేసానివ్యాజము కలిగించి శక్తులు  
 గారిని ప్రతికించుచున్నాడు ఇట్లు కరమాత్మయే ఉత్తమంగా  
 పనిచేయుచున్నాడు (అనెయున్నాడు).

శక్తువృద్ధి అనగా మొత్తములోయినందు రుయినే సృష్టికర్తయైన  
 ఒక్కొక్కరి వనిచేయుచున్నాడు అంతర్జామియైనట్టి పరమాత్మయే  
 ఏదైనా, అమృతశక్తులను కలిగించువానిగా పనిచేయుచున్నారని  
 జానకీంద్రీయ కలా అన్నా ఏమి చేయుచున్నావనగా శక్తులనువదిస్తున్నట్టి  
 four programme లేదా programme కలా చేసి, వానివనినవించి  
 సహములయొక్క నిర్మాణమున చేయు త్వరగా పనిచేయుచున్నాడు  
 అందువలననే తోయనను (పరమం కవినాం) అనిన ఓజముగా నున్నట్టి  
 పరమము, కల్పనము చేయుచున్నాడు అనగా ఒగట్టులను, లోకములను,  
 అట్లేచేసాములను కల్పనము (సృష్టి) చేయునట్టి శక్తిగా అంతర్జామియైన  
 పరమాత్మయే ప్రవృద్ధిగానున్నాడు.

రహస్య అనగా అవస్థలు, వివేకలపములు అనగా తెలియకు  
 కనుకము కునియుండునో దానినే అవస్థలందుకు సూచ్యుడు మున్నగు  
 వారంవరులు దీనియంతే తేలుచున్నాడు అట్టి తరుంగాత్మకమైన లోతును  
 కమియినెనూచి కీలకయె అవయో బోధనందుకు మహాత్మ అను  
 క్రితగానున్నది ఇట్లు ఇన్ని అనుభవములు కరగి ఒక  
 అనుభవముగానున్నట్టిది అనుభవక వేద్యమేదాని పవరించులని,  
 విప్రులకు అందునది కాదు ఎందువల్లదనిగా అవ 'తాను' అను ప్రత్యేకత  
 కలిగించి స్థితి గావున అస్థితియందుండకలసినదే కాని దానినిగూర్చి  
 తిలుసుకొనదు త్నించుల చిర గావు పుంబహుకను గూర్చి తెలుసుకోనుట  
 వేరు. తని దాని తయ్యరనిమును అనుభవించుల వరు దిగిన దానికి ఎలక  
 తిలుసుకొన్నను తిన్నవారి తయ్యరనిము అలెలవదు కలా. It is the  
 experience plant which is very high tree above the intellectual part  
 తెలుసుకొనుట. ఆలియలకులు అనునది మానసిక స్థితికి చెందిన  
 జ్ఞానములు (Mental Tester)

సకలావతి అనగా అయినది (అవకమాత్మ అయిన  
 అంతర్జామియే). మానసిక చేసానివ్యాజమునకు కావలసినట్టి శక్తులుగా

అపవిత్రములుగా పనిచేయుచున్నారని అనగా వీరిముఖములు, పుష్పములతో మొలకెత్తుట, పెరుగులుయగు లక్షణముగా పనిచేయుచున్నారని అట్లు వీరందరికిగను. వీరందరిలోను పనిచేయుచున్నది ఆ అంతర్భాగములైన వారాయణుడే ఆ వారాయణుడే ఇస్మియావములుగా ప్రవర్తనలుగా వ్యవహరింపబడుచున్నారని కావున ఆయన వత్సము వీరందరు అనత్యము అనగా వీరందరును అంతమందిగాక వీరందరిలోను ఒకే వారాయణుడు పనిచేయుచున్నాడనినది ఒక మహా సత్యము ఇట్లు ఈ సంప్రదాయమును భాగవీంచవలెను

మంత్రము - 3

సర్వే సమేషా ఇష్టే విమృశం పురుషో దక్షి  
కలాము హోర్తాః కాష్టాశ్చాహోరాత్రాశ్చ సర్వకం |

ప్రతిపదార్థము

విమృశం - మెరుపు లేక వెలుగుగా ఉన్నవారైన

పురుషో - పురుషునిననుంకి

సర్వే - అస్మి యాః

సమేషా - సమేషములు (లేక వెన్నెముకలు కాలిము)

కలా - కళలు

మహోర్తాః - మహోర్తములు

కాష్టాః - చంద్రులు

అహో + రాత్రాః + చ = అహోరాత్రములు

సర్వకం - అన్ని పదములుగా

అపి అర్థే = పుట్టినది

కాశ్చవర్ణము

సమమములు, కళలు, మహోర్తములు, కాష్టలు, అహోరాత్రములు మన్నునినవన్నియు చిలుగుగానున్న పురుషుని నుండి పుట్టినవి

వివరణ

వివరమాత్రమందీయే కాంక్షింపవలసి వుట్టినది ఇట్లు పుట్టుటకు మోక్షము కాంక్షింపవలసి అంతర్భాగముగా నుండును పుట్టిన వీరంద

కాలమునకు ప్రవర్తనమునునది వచ్చును అంతర్లీనముగా నున్నపుడు వానినే వారాయణుడనుమన్నాము పుట్టిన కీరత రాసిన కాలమనుచున్నాము ఇట్లు కాలమున కదీపతియైన పరమాత్మునే మహాకాలదనుచున్నాము అనగా చోటులోనున్నటువంటినారాయణుడే కాలముగా వుదీనపుడు నిమిషములు మాన్యుననిపించుచున్నది వీటి గణనము ఇట్లున్నది : నిమిషములు 1) కాష్ఠ్య, 2) కాష్ఠ్యము : 3) కళ, 4) కళలు, 5) వ్రాము, 6) వ్రాములు 1 ముహూర్తము, 7) ముహూర్తములు 1 వగలు, 8) వాతి (దినము), 9) దినములు 1 వర్షము, 2 వర్షములు 1 మాసము, 2 మాసములు 1 ఋతువు, 3 ఋతువులు 1 సంవత్సరము కాలములోని ఈ అందములన్నియు వారాయణ రూపములే ఇట్లు వీరదీనుండి వెలుపు పుట్టుచున్నట్లు పరమాత్మునిండి కాలము నిమిషములు, కాష్ఠ్యములు మున్నగునవి పుట్టుచున్నవి ఇచ్చట నిమిషమునిగా 2 వ్రాములు కాలము ఇట్టి రెప్పపాటు వలన మారువానికీ ఆ స్వల్పకాలము వీరదీ యగును దగలు, వాతి, తుక్కవక్రము, కృష్ణవక్రము, ఉత్తరాయణము, దక్షిణాయణము మున్నగునవిగా కాలమేర్పడుచున్నది ఈకాలమంతయు మానువారికే గాని కానికీ లేదు ఇంచుమించిననే పశ్చిమదుండుడు తూర్పుదుండు (Horizon)ను కళ్ళిప్పుడు అని పిలువరు ఈ కళ్ళిప్పునకీర్ధరు బాల్కలు వారు కపిలి, పిత అనగా సూర్యోదయము సూర్యాస్తమయము ఈ సూర్యోదయమునకు కాలకుడగు శక్రులనే అనియుకందరు అట్టి సూర్యాస్తమయమును కలిగించు శక్రులను దైమ్యులందురు ఇట్లు నిమిషములుగా ప్రాయులయైన కాలము సంవత్సరములుగా, రుగములుగా, మన్వంతరములుగా మరలను కల్పములుగా స్పృంశలరుచున్నది

ఈ కాలము పరమాత్ము స్వరూపము అందుతలననే దీగవర్ణిత ముదు కాచోస్మిలో వర్ణయర్పణ అని దీగదామడు న్యయముగా ప్రియమున్నాడు పరమాత్ము కాలముగా చోటులోనికి దిగివచ్చినపుడే వానికీ ప్రవర్తనమునునవి విచ్చిడుచున్నది గాని, అంతకు పూర్వము లేదు : ఇట్లనగా చోటులో Elementary ప్రవర్తనమునందు అది ప్రవర్తనకతీతమైన యీకీ నుండును కాని ఒకవస్తువున్నారా మనము అవయోగించినపుడు దానికీ ప్రవర్తనమేర్పడుచున్నది (Motion) వలన Light వెలుగును కాని Horizon, చోటులో నున్నపుడు దానికీ ప్రవర్తనము (Function) లేదు

కాలమునకభీతముగా వెనుకనున్నట్టి వరమాత్యన మహాభావదంబులు  
 బనగా కాలమును కన్యాతగా పోలుటో అంతర్జనముగా నుండువాడు (The  
 counterpane which covers the bed) ఇట్లు మనకు వెదకియున్నట్టి స్త్రీకి  
 కాలముకాగా, మనకు తెలియనట్టిస్త్రీక లేక అంతకు పూర్వమున్నట్టిస్త్రీకిమీ  
 నారాయణుడు:

విద్యుక్తు అనగా తనంతట తాను ఎరుగనట్టి పలుకు వోలుటో  
 వెలుగుగా, మెరుపులేనిగా, విద్యుత్తుగా లేక ప్రాణాక్షిగా మెన్నుట్టి  
 పరమాత్మ అయిననుండియు కాలము వృద్ధినది కాలాలము పచ్చుట  
 పుట్టుచున్నట్టి దూషియించు ఏ గుణములో తనకుట్టా తాను ఒక  
 వర్ణాలయము తిరగవలెనను శ్రద్ధ లేక Conscience ఎప్పుడ  
 వనిచేయుచున్నవో అపియే నారాయణుడు అనగా దూషి ఇట్లు  
 తిరగవలెనని దూషియించు నియమించుటచే ముందుబచలే లేక Program  
 చేయబడి యుండుటచే అట్లు తిరుగుచున్నది అట్లే ఒక Tap: water: లో  
 నుంచు: water: ఎంతవేగముతో తిరగవలెనన్నది దానియందు: Programme  
 చేయబడి యుండుట వలన అది అట్లు తిరుగును కాని దానింతట అది  
 తిరగదు అట్లే స్వచ్ఛియించెడియు తనంతట తాను వెచ్చుట జరగదు  
 ఎవరో ఒకరు స్వచ్ఛిచేయుట ఎలవనే జరుగును అట్లు ఈ నమస్తమమును  
 కలహానుచేయువారినే నారాయణుడన కీలమిదిన్నాడు అయినమే  
 మూర్ఖునికు, దూషికి, దండువకు, ఇతర గ్రహములకు ఒక్కొక్క  
 ప్రణాళికను ఇచ్చుచు, తిరిగి వాటియందు చాటి దర్శకముగా తానే  
 పోషిస్తున్నాడు అట్లే నూచి తిరుగుటకు కావలసిన కక్ష్యను  
 ఏర్పరచిపోచు-all this is decided by him ఇట్లు ప్రోటోల్ కాలమును  
 న్నదూషముతో వనిచేయుచు తీర్చుటయందు, మానవులయందు  
 అతేరవిధములైన స్త్రీయలలో తనచేయు మిన్నాడు అనగా  
 తీర్చుటవిధిలోనుండి శ్వాసించుచున్నవాడు, మాటలాడుచున్నవాడు,  
 ప్రవర్తించుచున్నవాడు ఇలోచించుచున్నవాడు తానే అయియున్నాను  
 మనలో ఇలోచన(Thought) అనునది అయిననుండియు పుట్టుచున్నది కవి  
 అందరియందునూ శత్రుము కావున ఇట్లు మనయందు క్లాసను,  
 నారాయణుడు పుట్టునటువంటి చోటుగా అంతరచేరి వ్యాసము  
 దేయవలెను మనలో క్లాసనునమువము కను కన్నీ మూరులు బయగవలెనని  
 నిర్ణయించునది కూడ ఆ పరమాత్మయే గదా ఇట్లు అన్నిటిలోండును  
 తనిచేయుచున్నట్టి ప్రకృతిస్వరూపి కవిని నారాయణుడని పిలిచెనను

**మొదలము . 4**

అక్షరమోసామోసాబుతవస్యః పశ్యంత్యుకల్పకల్పాస్తామ్ |  
 సజ్జమా ప్రదుమేత రోశమే అస్త్రపక్షమః సోసుమః |

**ప్రతిపదార్థము**

- అక్షరమోసాః = పక్షములు
- మోసాః = మోసములు
- బుతవః = బురువులు
- సంపత్కరముః = సంపత్కరములు మూలా
- కల్పాస్తామ్ = కల్పించబడినవి
- సః = అక్షరమోశ్య
- అపః = అలములను
- అంతరిక్షమ్ = అంతరిక్షమును
- అదః = అదియను
- సుమః = సువస్థోక్తమును
- ఇమే = ఈ
- ఇదః = లెండించినది
- సమః = పేరను

**కావ్యార్థము**

పక్షములు, మోసములు, బురువులు, సంపత్కరములు  
 అక్షరమోశ్యలేకనే కల్పించబడినవి ఇతర అలములనుండి  
 అంతరిక్షమును, సువస్థోక్తమును పేరెను

**వివరణ**

అక్షరమోసమనగా లోక వ్యవస్థను లెంతు పక్షములలోక మోసముగను ఈ  
 పక్షము, మోసము మొన్ననుదాటి జ్ఞానము (సంపత్కరములు) మనకెట్లు  
 కలుగుచున్నది? దివ్యులనుండి వచ్చుచున్నది? ఇది మనము  
 చేసుకొంటేమో? ఇది మనకు సంభవించుచున్నది వచ్చుచున్నది అనగా  
 చంద్రుని గమనమువలన కలుగుచున్నది మోసమనగా 30 దినములు  
 కాదు మోసమనగా 30 దినములు అనగా ఇది చంద్రుడు జూపించుచున్నది  
 పర్యావరణము పర్యవేక్షణము పట్టుకాలము అటులేనే బురువునగా 30  
 మోసములు కాదు 30 బురువులు కలసి 30 సంపత్కరముగను ఈ

మామి, సూర్యుని చుట్టు చుక వర్షాభిమానులను తిరుగుటకు పట్టుకొనము దండమాన నంపత్సవమునకు. సౌరమాన నంపత్సవమునకు మువ్వనున్న బేదమును పూరించుటకు నాలుగు నంపత్సవములతో కలిపి అదికమానమును పేర నర్పణలు చేయుదురు.

వ్యక్తికి పూర్వము వదమాత్మ అంతర్భాషిగా భవించు భాషుగా నుండెను ఏమియు లేనట్టి ఆ స్థితినుండియే ఆపన్నులను అనగా జలములను కల్పించినాడు అనగా అవర్ణకముగా నున్నట్టి తాననువృత్తమునకి జలములు అను స్థితిని రంగించినాడు. (1. The last of the language దీనినే మహాజలములందురు అదియే ప్రాతశక్తి, అదియే మూలవక్తరి అనగా చోటులో నున్నట్టి నమస్తమును జలములుగా పిండినాడు ప్రవక్షి భాషిగా పిలిపినవిద్యుత్తును అనగా పాలగ్రంథులతో పాలు విశ్లేషణమునున్నచో అట్టి చోటులో ఈ వస్తువులన్నియు నేర్పడుచున్నవి (అప్పు డిసుకొను జలమును జలవ పాలగ్రంథులతో పాలు ఏర్పడుచున్నవిగాని ఆ గ్రంథులను కోసిచూచినచో పాలుండవు గ్రంథులవ్వారా పాలు ఏర్పడుచున్నవి అట్లే నమస్తమునకు వస్తువులనుచోటులో ఏర్పడుచున్నవి) అంతరిక్షమునగా The planet (అను సువర్లోకమునగా-వ్రజామయమైన చోకము అనగా అంతకు పూర్వమున్నట్టి అవర్ణకమును స్థితినుండి వర్ణకమును స్థితిలోనికి పాలగ్రంథులతోనుండి పాలను పితుతుచున్నట్లు, చోటును జలములుగా పిండినారు ఈ రెండులోకములను పిండుటచేసినే, అంతవరకు అన్నట్టి ఏకము (ఒకటి) యను స్థితినుండి రెండవది అను నీరే భావము ఏర్పడినది అనగా The first phase of operation అనునది ఏర్పడినది అనగా తాను, ఇతరము అనునవి రెండు ఏర్పడినవి అవి కర్త, కర్మలుగా నేర్పడగా వాటిమధ్య సంబంధముగా శ్రీయమును మూడవది వచ్చినది ఇదియే శ్రీమూర్త్యులుగా చెప్పబడినవి First Example, The end of the అప్పుడేనుండియే మిగిలిన వ్యక్తియంతయు వచ్చినది ఇతరువారి కాలము, కేళిము (The end space) అనునవి ఏర్పడినవి ఈకాలము అనునది మూడవ భాగ-అనగా మనకు విడిచినట్టి 1-2-3 4-5-6-7-8-9-10, 11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30 ఇట్లు అంతరిక్షము మరయు సువర్లోకము అను రెండు లోకములు నేర్పడెను అనగా మొదట దీవులకు ప్రజ్ఞలు (Directness) ఏర్పడి అతరువాత మిట్టునున్నట్టి కర్తములు మైన చోకములు, కర్మలు ఏర్పడినవి

మంత్రము - 5

వనమూర్ఖం నవిద్యజ్ఞం సమర్థ్యే పరిజగ్రభవీ  
సోదన్యో వేకన్య నతస్యవాసు మహాద్యోతా |

వ్రతపంచారము

వినయ = వినయి

ద్యోతం - ద్యోత

భు + ద - పచ్చయనుకూడా

న = లేదు

మద్యే - మద్యలో

దిద్యులద = వెదల్చుకొని దిద్యులుగా కూడు

పరిజగ్రభవే - గ్రహించుటకు

క-సోదన్యమునారు

తస్య - అయినను

కన్యన = ఎదిరును

హవే = కానింకలేదు

తన్య = అతనియొక్క

వాసు = వాసులు

మహాద్యోత = మహాద్యోతని యిశస్సుగా కలవారు, లేక వ్యాపనముగా కలవారు

తాత్పర్యము

వరసూక్తకు: పోదపు, వెదల్చు మధ్య అనునవి లేవు అయిననుగూర్చి ఇటీకొలకలతో తెలుసుకొనుట సోదన్యమునారు అయినను గొప్ప యిశోవంతునిగా తెలుసుకొనగలమే గాని మరెయింక ఏదముగా ఎవరును తెలుసుకొనలేరు

వివరణ

వరసూక్త యొక్క వ్యాపనము అనగా నిత్య, వెదల్చు మద్య లేక వ్రతము అనునవి మనము తెలుసుకొనలేము నిజమునకు మనలో ఏదొకొక్క అదిగాహవ వరసూక్తకలవదే ఏర్పడుచున్నది మనకు

తెలిసినంతలో ఎక్కువ అనునది ఒక ప్రమాణముననుసరించి నిర్ణయించుము. అతడందరికన్నా పొడవయినవాడు అని చెప్పుటలో సాధారణ మానవులు ఎత్తు కులతయందవలయునని మనము నిర్ణయించుకొని వానిననుసరించి ఇతరుల ఎక్కువ తక్కువలు నిర్ణయించుము అట్లు నిర్ణయించెగల శక్తి మనకు పరమాత్మవనువరించెడియే వృష్టులున్నచి మనవెంత ఎత్తైనవి యోహించుకొనెననూ అవి యస్మియు పరమాత్మలోని బాగముల కనుక అయిన అందుకన్నను ఎత్తైనవారు, అట్టి ఎడబు మున్నగునవి మళ్లీ అని చెప్పుటలో కేంద్రమనికొన నూచితము ఈ స్వప్నియందలి వస్తువులన్నిటికిని పరమాత్మయే కేంద్రముగా నున్నాడు నూర్చునినుండి బాగువరకు అట్లే మానవుని యందును, దేవులయందును, జంతులయందును నేననుకీర్తముగా వానితాదారములు యున్నాడు అట్టియారాదారమునుగూర్చి తెలుసుకొనుట యిసగా అదియే తానగుట తాను మనస్సుగా నుండుట మంచి తానుగా నుండుట వంశ మాత్రమే అది సార్థమగును తెలుసుకొనుట యిసునది మనమెక్కడ క్రియే మనసు లేనిచో తెలుసుకొనుట ఎట్లు కనుకనే పరమాత్మయందు ఒక్కయినుటమే గాని వానినిగూర్చి తెలికొనుట ఎవరికిని సాధ్యముగాదు వానినిగూర్చి మనము తెలుసుకొనునవి అస్మియు వాని గుణములేకాని వాడుకాదు

వియమించుట లేక వశమగుట యిసగా ఒకరికికొరకు కోరికయిండుట సంస్కృత్యయిండు అందరును పరమాత్మకు ఎవమై యుండులేకాని అయిన ఎవరికిని సవమువాదు ఈకోరికయినందు ఒకరు ఇంకొకరికి వశమగుచున్నారనగా అది దనమునుగూర్చిగాని, అదివారమునుగూర్చిగాని, ననుజనుగూర్చిగాని కావచ్చును ఇట్లు ఈకోరికయొనమున పరమాత్మయే యున్నాడు ననుక అందరును పరమాత్మకు వశమై యున్నారేగాని పరమాత్మ ఎవరికి వశముగాదు అనగా ప్రతివాడు తమ కోరికలకు వశములు యుండిరేగాని కోరికలు తమ వశమునందుండవు చివరకు మోక్షముసొందవలెకనుకొనుట, ఇతరులను నేవించవలెననుకొనుట, అందరిలో పరమాత్మను చూడవలెననుకొనుట మున్నగునవస్థియు కోరికలే తీర్చులందట ఎవరి కోరికననుసరించి వారు ప్రవర్తింతులే గాని తమ కోరికకు వ్యతిరేకముగా ఎవరును రెయిరేడు కాకరూయ కూడను ఇవ్వలేదువాదు అది తనకు యిష్టముకాకుండ ఏసికొనేరలూ కనుక పరమాత్మ ఎవరికిని వశముగాదు

మహావ్యక్తి యనగా గొప్ప శ్రీతి కలవాడు అని అర్థము ఇది అయిన నామముగా చెప్పుటచేతనే నామము ప్రస్తుతది జీవులొకరినొకరు గుర్తించుకొనుటకేర్పడినది ఇట్లు జీవులు ఒకరినొకరు గుర్తించుకొనుటలో తమలో గల గుర్తులను పరపరమాత్మనే చూచుచున్నాడు అనగా మనలో గుర్తించుకొనుట, జ్ఞాపకము తెచ్చుకొనుట అను లక్షణముగా పరమాత్మయే యున్నాడు ఇట్లు వసుష్ట జీవులలోను గుర్తించుకొనుట అను లక్షణముగా పరమాత్మయే యున్నాడు ఇట్లు అందరియందు తానే యశిష్టగా వ్యాపించియున్నాడు యశిష్ట అను పదమునకు వ్యాపించుట అని అర్థము ఇట్లు అందరికన్నా ఎక్కువ యశిష్ట తానే యైనవాడు కనుక వాచాయనాదు మహాద్యకుడు



## అనువాకము - 3

మంత్రము - 1

నసంవృత్తిః కిష్కతి దూపమనర్జనవక్షుషా పశ్యతి కశ్యపానః  
 వ్యాచామనీషో మనసావిక్లప్తాయ వినయదురమ్వకా స్తేకపరితి]

ప్రతిపదార్థము

- అన్యః = ఈయనయొక్క
- పూజన్ = యావని
- నసంవృత్తిః = చక్కగా గమనిండుటకు (పీటగా)
- కిష్కతి = వెలువడు
- కాననః = ఎవ్వరూపు
- వనః = వానిది
- పశ్యః = కన్నులచేత (దర్శి చక్షుః పుంసేత)
- నవక్షతః = దూతలేరు
- దూపః = పక్షి
- విన్యః = వానిది
- వ్యాచాః = సౌందర్యముచేత
- మనీషాః = ఉత్తమ మానసిక కర్మణ్యుండు
- మనసాః = మనసుచేత
- అవిక్లప్తః = స్థిరముగా నిలుపుట సౌచింది
- విదుః = తెలియు మన్యూర్
- రే = వారు
- అమ్వకాః = మరణము లేనివారుగా
- దివంతః = అగుదున్నారు

తాత్పర్యము

ఈయన పూజము చేసినపుడు అందునది కాదు మరలము గమనికకు  
 వెలువనది కాదు వ్యాచయచేత, మనస్సుచేత, ఉత్తమ మానసిక  
 కర్మణ్యుండు వ్యాచముచేత వారని చేయవలసి యుండును అట్టివారు  
 అవిక్లప్తమును సౌభాగ్యులు

వివేకము

ఈ యనయొక్క దూరము దూపులకు అందనిది తొడకముగా కనిపించుచున్న దూరములన్నియు శాశ్వతముగాని తత్కముగాను మఱచి, మేముమఱచలేక. కలుపులు ఒకవారిత్రవ్వననొకటి వదిలమించును. ఒకచోట కలుపుల వాటిలోనున్న అకరణశక్తివేత శాశ్వతముగా నొకచోట నిలచియున్నవి గాకయున్న వినురువల్ల దుమ్ములేకనవుడు అకరణముగ కనిపించినను అది అట్ల నకరణము వాటి అట్లే మనము చూచిననువలయు సత్యము గాదు మహావేగముతో అణువులు వదిలమించుచువును అవేగమునకు అణువులు ఒకచోట క్షీరముగా మిన్నట్లు కనిపించును అట్లే అకరణము చేగముగా రియగుచున్నపుడు మారమునుండి మారువారికి తిరుగనట్లే కనిపించును అట్లే వస్తువులు తొడిగదూరములొక్కటచున్నవి అణువులు నేనువాయములు నత్యము (Matter) గా నేర్చుకుంటున్నవి కనుక మనదృశ్యశక్తి నున్న దిను నన్నె నెజమునకు: మనము చూచుచున్న దూరము సత్యము గాదు అందువలననే న నందృశ్యతెన్నుచూచుచున్న అనగా అయిన చూపము గమనికను అందవని చెప్పబడినది న చక్షుషా వశ్యత" అనగా ఒకచూపముగా కల్పకొనిన తొడిగములున నిజిది గమనించగలముగాని, అందుకనున్న శక్తిమయమున అనికీ లేక నిజి మన వారణకు సాధ్యముగాదు చెప్పెనను నొకవిధములను కనులతో చూచిన చూచు సాధ్యముగాదు వానిని వర్ణించు చిహ్నము "వ్యాఖ్యానువీహా మనసా అవేక్ష్యమా" అనగా మనము చూచుచుండు అగ్ని ముచేమనలెను వానికీ వ్యాఖ్యయమును దివకరణముగా నుచుచూచింపవలెను వ్యాఖ్యయమునందు మనస్సును వారణచేయవలెను అనగా మొదల కన్నలు మూసికొని ద్యానిము చేయవలెను వ్యాఖ్యయమునొక్క చలనమును మనసుచేత గమనింపవలెను అట్ల గమనించుటకు ముఖ్య శాశ్వతము నిశ్చయములను మనసుచేత గమనించుటకు నైపుణ్యము చేయవలెను ప్రజముగా అద్యానము చేయుటచే మనస్సు శ్వాసయందు లయమొగిను అప్పుడు మనసునకు సర్వజ్ఞములందు కనుగొనునొప్పుచు శ్వాసయందు అగ్నియు చేయుటచేత అనయపు మన వ్యాఖ్యయమునందు లయమొగిను అనగా అధిమములో కములందు మనస్సు ప్రవేశించును "మనోనా వ్యధిదిదిచ్చిత్" అని అగవచ్చిత్లో శ్రీకృష్ణునిచే చెప్పబడినది అదియే మనము సాధారణముగా అకరణకు చెప్పెనను జేయునపుని

ధాన్యవృక్ష కలుగు లాభనష్టములను వృష్టిలో నుంచుకొని వేయదును. కాని ఇష్టము కలవారితో, మన పిల్లలను ఆ ప్రయత్నముగా హృదయముతో వెనుక వేయదుండుము. ఇతరులకు వనిచేయునప్పుడు అట్లుకాక మనసుతో చేయుదుము. అనిగా మనము వసులు చేయుచున్నప్పుడు హృదయము ప్రధానముగా నుండవలెను, కాని మనసు ప్రధానముగా నుండరాదు. ప్రత్యేకముగ మనసును హృదయముతో కలుపు ప్రయత్నము చేయరాదు. యోగక్షేపము అనిగా హృదయము ఆ ప్రయత్నముగా మేలుకొని యుండుట యోగసాధన ఆ పర్యాయములది. ఏమాత్రము ప్రధానమైనను వేరేచోవుటకు అవకాశము కలదు. కనుక మనసునేత ప్రయత్నించి హృదయమునందు విలబడులకాక హృదయము వసుతల కాను మేలుకొనవలెను. నకలతపులలోనున్న ఆంధ్రకాశ్యపేర ద్యారములను వానికే నమిర్చుకముగా వసులు చేయుచున్నచో మనసు అడుములు, హృదయము మేలుకొని యుండును. కింది కొర్రపాటి నన్యాయము, పమర్చుకముగ ప్రధానమయినను మనోమయ అనియోగము కలుగదని తెలిసినను కష్టములలో నున్నవారికి మనము చేయగలిగిన అవకాశము చేయుచున్నచో క్రమముగా వారియందు ప్రేమ, అభిమానము అప్రయత్నముగ కలుగినను కొంతకాలమునకు మనకు అపయోగములేదనివారికి కూడ ప్రేమతో, హృదయముతో వసులు చేయుట అత్యుపయోగము. ఏమన వివిధస్మృత్యాస్త్రై భవంతి జంతర్యామిన్యన నారాణ్యుడు లేని ప్రదేశము లేని, హృదయములోను, మనసులోను కూడ కలుగు అట్టి నారాణ్యుని ఎవరు కను హృదయమునందు ఈసాధనవ్యాధి తెలుసుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయుచుంట్లో వారు అప్పుకత్తుము. హిందూలు 'అమృతాస్త్రై భవంతి' అనగా అప్రయత్నముగా అప్పుకత్తుము అను స్థితితోనికే చేయుచున్న అక్షము మోక్షముకొరకు రావ. ఆ ప్రయత్నముగా హృదయందుబతుల సాధన చేయువకను నంతో అమృతం అందుటకు ప్రయత్నము చేయుట, లేదా కొవమువారుండుటకు ప్రయత్నము చేయుట అనునది అధరహితములు ఆ ప్రయత్నముగ రానుతల అది హిందూలు స్థితీ అప్పుకత్తుస్థితీ ప్రేమచేత తీవ్రపరిగినినవారు. అప్రయత్నముగ జస్థితో అంధిగంధు 'హృద్యానునీచో మనసావిభుక్తా' అనగా అకలత ప్రేమతో వసులు చేయుచున్నాచో వారు అప్పుకత్తుస్థితో నుండును. ఇప్పుడు

తెలుసుకొనుట అనగా అనుభవించుట అని అర్థము. వంచనార తీయగా ఉండునని నడిచినను కేదా చేధిగా ఉండునని ఉత్తరాల దాష్ట్యము, తినినగా నీ దుచి తెలియదుగదా? తనిననాధికి ఎవరూ దాష్ట్యము తెలియును. ఎన్నో విషయములు తెలుసుకొనుట చేరు అప్పు విషయమైనను అనుభవపూర్వకముగా తెలుసుకొనుట వేరు తనె తెలియదనమును, పుష్పల పరిమళములను వ్రాతలలోను, మాటలలోను అనుభవమునకు దీనుకరావము కనుక ప్రతివిషయమును అనుభవపూర్వకముగనే తెలుసుకొనవలెను. పేద నోలో వేసుకొనినవానికి అప్రయత్నముగా వాని తియ్యదనము అభించినట్లు నారాయణుని వ్యాసము చేయుచున్నవారు నారాయణునియొక్క లోకముగారు. లేక అమృతత్యలునందు అప్రయత్నముగా నుండురు.

మంత్రము - 1

అష్టాస్మిందాతోహిరణ్యగర్భాశ్చాస్మి |

హిరణ్యగర్భాశ్చాస్మిన్మాత్రము |

హిరణ్యగర్భాశ్చాస్మిన్మాత్రతాద్రేయాతస్మాతాతః పరిరేక అసీత్ |

నదావారక క్షుధిపీం శ్చోముకేమాంకస్త్వే దేవాయ నాపినా విదేతు |

ప్రతిపదార్థము:

అస్మి = మొట్టమొదట

హిరణ్యగర్భాశ్చాస్మిన్మాత్రము

నదువర్షతః - వర్షించును (లేక ప్రవర్తించెను)

తాతః = పుట్టినవాడు

దా తస్మిన్ - వందనూతములకు లేక నరకప్రాధానికు

ఏతః = అన్నదే

పతే = ప్రభువు

అసీత్ = అయ్యిను

హి = ఇతడు

చ్యుదేవీం = దూమిని

ఉత = మరియు

అపిం = యి

త్వా- అంబరీకృమమః  
 దాదాక- వసించను  
 వ్వా- ఎవరికొరకః  
 వావహి- వాచిస్తులను  
 వివహ- విరించెదమో|

**తాత్పర్యము**

మొట్టమొదట హిరణ్యగర్భుడు కలను అయిన సకలమాతములకు  
 అక్షరములై అప్పించెను ఆయన తప్పితివీ మఱియు అంతర్గమమును  
 దక్షించెను దానిస్తులను అట్టి దేవునికి రకు వహించుచున్నాము

**వివరణ**

హిరణ్యగర్భుః సమవర్తతా అనిగా మొట్టమొదట సృష్టి  
 ప్రారంభమున సృష్టియొక్క సంకల్పముగా వచ్చిచూచు  
 హిరణ్యగర్భుడు అయిన అంగారపు కర్ణముతో కూడిన ఒక అంతముగా  
 వచ్చినాడు హిరణ్యవర్షా అనగా సూర్యకరణములకు మూలకారణ  
 మనమువంటి దంఱు అందువలననే సూర్యోదయ సమయమున  
 సూర్యునియొక్క మొదటి కిరణములను 'హిరణ్యవర్షామ్' అందుట  
 సూర్యునియొక్క కిరణములవలన దామికో అంగార యేర్పడుచున్నది  
 అంతియొదయముతో ఒట్టి కుండ్రములు కాయబడినవ సూర్య  
 కిరణములకు ఒక పదార్థములోనికి ప్రవేశించుచేసి అంగారమే  
 తయారుచేయు ఏదానమ అందు తెప్పరితినది

పంచమాత్మయొక్క మొట్టమొదటి శ్వాసగా సృష్టి సంకల్పము  
 ప్రారంభమగుచున్నది శ్వాసలో ఉచ్ఛ్వాసమునకు సంబంధించిన  
 శబ్దము'హి'నిశ్వాసమునకు సంబంధించిన శబ్దము 'హ' దీనినే తునము  
 'హిహా' ఉచ్ఛ్వాసము చేయుచున్నాము శ్వాసలోయితో మనము మొదట  
 శ్వాసను పోసికీ ధీనుకొని తరువాత అయలకు వచ్చుచుము కాని  
 పంచమాత్మ తొలక శ్వాస అయలకు వచ్చి తరువాత పోసికీ ధీనుకొనును  
 కనుకనే నానాయుడు తన శ్వాసగా సృష్టిని అయలకు వచ్చెను ఈసృష్టి  
 మొత్తము సకల్పి ఫలమిది అను కెందేంటియొక్క మహాభైతన్యముగా  
 వచ్చినది ప్రహ్లాద తనయొక్క సంకల్పముగా ఈ సృష్టిని దక్షిణము చేసెను  
 అందు 'హ'కారముతో కూడిన మొదటిదేవము శ్వాస అయలకు వచ్చుటకు

కంటిన శక్తి తరంగములు హృదయకోశమునుండి అయల్లేరును అది  
 "అను శబ్దము ఆత్మగతముగా ముచ్చరింపబడుటవలన మేల్కొని  
 పోయినను అట్టి ప్రాణమయ తరంగములచే శ్వాసకోశము ప్రణావితప్తు  
 పోయినను 'హా' అను శబ్దముచే కవలించబడిన శ్వాసకోశ ప్రవృత్తులు  
 స్వయంగా యాగా కుంఠమునందలి స్వరపిటికద్వారా వాయువు  
 యోజించుచు అందలి హారలతో రాపిరించెంది, 'హృ' అను  
 ప్రవృత్తిగా వ్యర్తమగుచున్నది ఇది గర్భకోశమువలన  
 దిస్సానమునంది ఖయలైదు ప్రాణశక్తులచే ముడివరియబడుటచే ఈ  
 యర్థము స్వయావము "హారణ్యగర్భుడు" అనుతేజోమయయావముగా  
 క్షమగుచున్నది కంఠమునందలి స్వరపిటికయందున్న ఉచ్చరించుట  
 దుశక్తి బ్రహ్మాయొక్క ప్రణావమువలన పనిచేయును కనుకనే ఇందలి  
 నిష్ఠి చక్రము బ్రహ్మాయొక్క ప్రాణముగా చెప్పబడినది ఈచక్రము  
 శక్తిము, కల్పన, పవకములు, ప్రణాళికలు, ఊహలు, ఆలోచనలు  
 యొగు శక్తులకు ఆధిపత్యము వహించును కనుక ఈ బ్రహ్మయో  
 రణ్యగర్భుడుగా చెప్పబడినాడు

అనాహత, చిత్తచి చక్రములలో కంటి ఉచ్చరింపబడిన పవము  
 పరము సువరమునగా వక్రగా ఉచ్చరింపబడినవన రూపి అరము  
 'రణ్యగర్భాం' అనగా వెలుగు ముర్తజని అర్థము దీనినే పురుషవరముగా  
 పునఃపురుషావరణ్యగర్భా' అనీది అట్లు సృష్టి మొట్టమొదటి  
 పముగా వచ్చిన హారణ్యగర్భుని నుండి నమస్తమయిన రూపములు  
 పునవి నూర్యకరణములనుండి నమస్తమయిన వృష్టి దరివచ్చినది  
 ఏమోతిక కిరణములుగా వ్యాపించునపుడు చోటులో హారగబడి  
 కొక్కచోట ఒక్కొక్క అందముగా ఏర్పడి మనదులు పున్న  
 హామలస్థాయు వచ్చినవి మూర్ఖునిమట్లు ఉన్న వెలుగు లేక లేకప్పు  
 క్కటిగా ఏర్పడినది ఒక్కొక్క గ్రహముపై అయా గ్రహములకు  
 పంపించిన జీవులు అన్యించిరి మామికి సూర్యునికి కంటి వృధీవవారు  
 నామై జీవులుగా వచ్చిరి మామికి తల్లిగా, సూర్యుడు తండ్రిగా వీరు దిగి  
 ప్పరి అలుబనీలుడువికీ, సూర్యునికి అన్యించినవారు బుద్ధిమయమయిన  
 పులు వీరు బుద్ధికోశమున ఇందుకు జీవులు అయాలోకములనుబట్టి  
 పములనుపొందుదురు

'సమవర్తత' అనగా వర్తించుట మొదట హారణ్యగర్భునిగా వచ్చిన  
 రువాత ఆరణ్యముకృత్రక్తి విక్రమమునందు పర్రలించినది

ఈ హిరణ్యగర్భుడు నమనరించి వంశచారములు మొదలు పంచతన్మాత్రలుగా (Panchama) పుట్టివని అనగా మొదలు దర్శములుగా లేక నత్కములుగా వచ్చిన పంచవ వారికి యావములేర్పడును అట్లే దినము అను ప్రవృత్తి వర్షదిన పంచవ వాని నమనరించి దౌతకలోకమున జీవులకు ఆహారము పుట్టెను ఇట్లు మొదల నత్కములు (Panchama) పుట్టి వానివలన దర్శములేర్పడును అట్లే దర్శములననుసరించి లౌతక దర్శము లేర్పడుచున్నవి ఇవన్నియు ఒకదానికొకటి అదారము దౌతకమైన పదార్థములకు వాని ధర్మములు అదారము దర్శములకు నత్కములు అదారము ఈ నత్కములకు సత్కలోకమునకదికతీర్మాన ప్రకృతి అనగా నృసింహుడు లేక హిరణ్యగర్భుడు (The Warah of Gases) అదారము కనుకనే హిరణ్యగర్భుడు మొట్టమొదట పుట్టెనని చెప్పవలెను అట్టి హిరణ్యగర్భుని నుండి తిగివచ్చిన నృసింహుడు జీవులకు అత్య మనను, దౌతక దేహము మాడు ప్రాయలుగా ఏర్పడుచున్నది అట్టి జీవులందరకు హిరణ్యగర్భుడే అదారము జీవులలోనున్న 'నేను' అను నెలగు హిరణ్యగర్భునికొంది దానినే ఇతి అనగా రము తిన్న వాని వేగరనుండి కొంత అనగా రము అప్పు తచ్చుకొని వచ్చి దానితో యొక అభరణము చేసి దరించుట మఱియ జీవ ప్రకృతిందలి 'నేను' ఈ అభరణము ఇతి హిరణ్యగర్భుని యందలి బాగము కనుక మనము ఏదిచేసినను హిరణ్యగర్భునియందే ఆయన అచ్చిన దేహాది అవరణములతో దౌతక ప్రకృతిములతో చేయవలయును ఇది మొత్తము ఒక మహా యజ్ఞములాగా ఆ యజ్ఞమునందలి హవిస్సులే మన దేహాదులు దౌతక ప్రకృతిములు మున్నగునవి మనము ఏమని చేసిక చేసినను అవిని కాలాకు సంకల్పములు ఆయనలోని బాగములే కనుక మనము చేయు యజ్ఞాన్నియు మనకు తెలియకుండగనే ఆయనను గూర్చియే చేయుచున్నాము అనగా ఈ దేహాది అవరణములు, నమస్త ప్రకృతిములు నావిస్మయగుచుండగా అట్టివానిని మనము ఆయనను గూర్చియే దరించి వనిచేయుచున్నాము కనుకనే మైన 'కర్మ వేదా యహవిషావిదేమ' అని చెప్పవలెనని

పా నా 2

యో నాతో విమిషతో మహిత్వైక శ్చాతా బాగో బయోహి  
 య రోతే అస్మద్వికరభృతుభృదో కష్టే దేవాయ హవిషా విదేమ ||

**ప్రతిపదార్థము:**

- యః = ఎవరు
- స్థాణతః = కరించుచున్నట్టి
- సపితవః = రెప్పుపాటుకలిగినట్టి
- జగతః = ప్రపంచముయొక్క
- మహాత్ముః = మహిమ గలవారు
- ః = యే
- ఇతి = అని
- కాః = నదివు
- అహః = అయ్యేను
- యః = ఎవరు
- అన్యః = ఈతీవయొక్క
- స్థితిః = రెండుపాతములు కలిగినట్టివారు (మాతవుడు)
- చతుస్పదః = నాలుగు పాతములు గలవి
- ఈ = ప్రతిపాదగా వర్తించువాడు
- ద్వారేయః = ఇటువంటి దేవునికొకడు
- పాదీయః = పాదీయము
- పితవః = పితవః మనుష్యము

**తాత్పర్యము :**

ఈ ప్రపంచమునందు స్థాణము కలది, రెప్పుపాటుకలిగి అయిన తీవుఃను తానొకటి రాజైనవారును మరయు ద్విపితవఃములు, చతుస్పదములను అరిపితవఃనవారును అయిన దేవుని కొకడు మేము పాదీయమును పాదీయమునము

**వివరణ:**

రెప్పుపాటు కలిగినను సూచించును రెప్పుపాటులేని ఏకల కాలము లేదు జగతః అనగా ప్రపంచము కాలము కలిగి వృత్తినది ప్రపంచము మహాత్ము అనగా, ఇచ్చట "పాదీయము" అని అర్థము ఈ జగత్తుయందు ఒకచోట కాః, ఒకచోట ఈతియ, ఒకచోట ప్రతిపద

విరమాత్య భానే ఉద్భాదః రాజ జను శబ్దమునకు రజస్సులు పుట్టుకకు కారణమైనవారు అని అర్థము అనగా నృష్టింతులు అనునది రక్షోగుణమునకు సంబంధించినది బ్రహ్మ రక్షోగుణమునకు అభివృత్తి శిష్యుడు తయోగుణమునకు. ఏమిప్పు నత్మగుణమునకు అభివృత్తులు జీవులను నృష్టింతులు, తరువాత వానికి అకారాదులను ఏర్పరతులు మొదలైనవి రక్షోగుణమునకు సంబంధించినట్టివి మహిత్వా అనగా వ్యాపనము లేక విస్తారమునందుట, అనగా ఏవేవయొక్క రజస్సు లేక కర్మవ్యయమునందు నృష్టియొక్క విస్తారత ఏర్పడినదో, ఎవరి సంకల్పముచే నృష్టి కంతయు లేర్పడినదో అట్టి నృష్టిక కర్తగా అకారాయులులే వనిచేయుచున్నాడు. అతే వజస్సునకు అభివృత్తిగా పున్నాడు వృష్టిలో రజస్సు లేకుండా కర్మవ్యయము (Action) ఉండదు వస్తువులలోని వలనము, మాత్ములు అస్మయిను రజస్సునకు సంబంధించినవి తమస్సు జగము (State), Nu inaction, రజస్సు చైతన్యము (Gnanam) వెత్తుము అనగా ప్రామ్యము (Equilibrium) రోతులోనున్న ప్రాణశక్తికలన నృష్టికి చైతన్యమేర్పడినది చైతన్యము ప్రాణశక్తియొక్క ముట్టుచుంటే క్రమస్థి ప్రాణశక్తిని ఒకేవిధముగా ఉపయోగించుము కాని అది కుంభప్రాణములుగా అనగా nu bhramo ప్రాణశక్తి వనిచేయును ప్రథలోకమునందును ప్రాణశక్తి కందు ఒక్కొక్క రోగమున ప్రాణశక్తి ఒక్కొక్క విధముగా వనిచేయును అస్మింద్లోనున్న ప్రాణశక్తి ఒక్కటికాదు ఒక్కొక్కచోట ఒక్కొక్క planeలో ఉంది, వేరువేరు ప్రవృత్తులు కలిగి ఉండును మానవ దేహమున, హృదయమున, మనస్సున వేరువేరు ప్రవృత్తులతో వనిచేయుచుండును ఈ ప్రాణశక్తి దేహమున ఏడు కేంద్రములలో నుండు అందు ఏడు types of centersలో వనిచేయును ఈ ఎత్తలికి మూలములన ప్రాణశక్తినే మొట్టమొదటి రజస్సు అనరి బ్రహ్మనుండి మొట్టమొదటి చైతన్యముగ ప్రకృతి విద్యుత్తులచినది ఈ చైతన్యము వలననే గాలము వచ్చినది మొట్టమొదటి చైతన్యముచే ప్రాణశక్తి అందును

నిమిషతః అనగా నిమిషము లేక రెపుపాటు అను కాలమానము ఈ మొత్తము నృష్టి విరమాత్యయొక్క ఒక్క రత్నపాటుగా చెప్పవచ్చునారు అందున కన్ఘ రెయినంతలో ఈ నృష్టి మొత్తము ఒయభున వచ్చినది. మరల కన్ఘ మూసినప్పుడే నృష్టి అయనలోనికి పోయినది ఒక రత్నపాటుగా ఈ మొత్తము నృష్టిని చెప్పితి అర్థరత్నపాటునుండి కాలము

వృత్తీనది అట్లు నిమేషములు అనుకొలమానము కలిగినట్టి అగర్తుయొక్క, నృప్తీగా ఉన్నతించుకొనుటయను ప్రవృత్తియందు అయిన వాణాగా పని చేయుచున్నాడు.

ప్రాణతః అను వచనమునకు అర్థము ప్రాణులు అనగా వృక్షజాతితో కూడిన మొత్తము (Plants) తీవ్రస్వప్తి అంతయు అని అర్థము. బాలముననుసరించి చెట్లు వృక్షులు, దిగివృ వృష్టియనుట వర్ణించుట, వలచుచున్నట్లు మున్నగు ప్రవృత్తులు ప్రాణశక్తియొక్క ప్రవృత్తులే వీటిచేతన మిగిలిన తీవ్రతకు భిన్నమేనై నృప్తి చేయును.

నిమిషతః అను వచనమునకు అర్థము చెప్పఁపాటు కలది భవి చెప్పబడినది అలవరములయిన చెవలంక చెప్పఁపాటు వీరు మిగిలిన వాసేనృప్తికి చెప్పఁపాటు కలదు అనగా కనులు మున్నగు అవయవములు కలిగిన ప్రాణశక్తి అని అర్థము. ప్రాణులతో వృక్షములు కలసివి అలవరములు, దూచరములు, మానవులు మున్నగువాడు కలిగినవలదు. కనుక ఇచ్చట నిమిషతః అనగా కన్నులు మున్నగు అవయవములు కలిగిన చలనము కలిగినట్టి తీవ్రస్వప్తి అని అర్థము అనగా నిమిషతః అను వచనమునకు అలవరములతో ప్రాణశక్తితోనే తీవ్రస్వప్తియను అర్థము. వరమాత్మ దూమిపై మోచుట వృక్షజాతిని నృప్తిచేసి వీరకు అలవరములను, దూచరములను, మానవులను నృప్తిచేసెను.

చతుష్పురు అనగా నాలుగు పాదములు కలిగినట్టి లోక బంధువులు వీరవరు అను వచనమునకు వెంటి పాదములు కలిగినట్టి తీవ్రతలు, ప్రధానముగా మానవులు ఇచ్చట వ్యవధిః చతుష్పురు అని చెప్పుటలో మరయింక వోచనమున్నది. చతుష్పురులైన తీవ్రులు అర్థములు అనగా దూమికి అర్థముగా అనగా సహాయముగా మున్న (Involuntarily) కలదు. దేహము కలది అనగా పూర్తిగా శారీరక తీవ్రతమీగాని మనోవికారము లేనట్టిది అని అర్థము. ర్షులరు, అనిచప్పుటలో దూమిపై నిల్చునుట పూనున్నట్టి తీవ్రులని అర్థము. దూమికి సహాయముగా నుండుట ప్రకృతి లక్షణము. దూమికి నిలువగా నుండుట, మనసు మేలుకొని ప్రవృత్తివలన గమించి అర్థముల మగుటను సూచించును ఇట్లు దూమిపై వృక్షజాతిగా తీవ్రతస్వప్తి మేలుకొని మానవునిగా మనోవికారము నొందుట వారాయణుని మొక్క ప్రవృత్తియే ఇట్టి ప్రవృత్తికి కారణముగా నృప్తియందలి తీవ్రపు అను గుణము పనిచేయుచున్నది.

**పా నా 3**

యతస్య బాలవాచాన్యన్యవిశ్వాతపోనశీ స్వకపంధ్యస్మయేవా ||  
 యన్యవాచామన్వరం యన్యమన్వరైః క్షాన్తే దామహాపాపాపాపాపా ||

**ప్రతిపదార్థము :**

- యః = అతడు
- అత్సవా = అత్యున్న ఇచ్చువాడు
- బాలవాచా = బాలమును ఇచ్చువాడు
- యన్యవిశ్వా = వివిధవిశ్వా విశ్వామును
- స్వకపంధ = అజ్ఞాను
- పాపా = దోషములు
- అపోనశే = అపోసించుచున్నారో?
- యన్యవాచామన్వరం = వివిధవిశ్వా నీతి అమన్వరము
- యన్య = వివిధవిశ్వా
- మన్వరైః = మరలము

**రాత్నార్థము :**

ఎవడు అశ్వును, బలమును ఇచ్చుచున్నారో ఎవని వెలుగు విశ్వామునును దేవతలచే అపోసించుచున్నారో, ఎవని నీతి అమన్వరమునును, మ్మన్వరమును తెలియబడుచున్నారో, అట్టి దేవత కొరకు మేము హావిస్థులను దీరించుచున్నాము (అట్టి నాదాచుడున మేము అజ్ఞానించుచున్నాము).

**వివరణ :**

ఎవడు అశ్వును ఇచ్చుచున్నారో అనగా మనికో "నేను" అను ప్రశ్నను ఇచ్చుచున్నారో, లేదా నేను, తాను అను ప్రశ్నలను ఎవరు కారణమును చున్నారో, దౌతికత్వన, కారణత్వన లక్షణము ఎవరివలన లభించుచున్నారో అని అర్థము. సంమాత్య దౌతికత్వన వస్తువులు, వస్తువులు, దానైకములు, కారణములు, పంతు ఇచ్చు మనము దీనిలో సదాశీలత అహోకముగ తానే దత్తు మన శరీరమున తానే అలక్షణముగా దత్తుమగుచున్నాడు. దేవులయందు ప్రాణశక్తిగా నవదేవింది, ప్రాణశక్తిద్వారా జీవులలోని ఆశ్వును ఉద్దీపించుచేసి, తద్వారా

దేవులయందు ఆత్మవిశ్వాసము కలుగుటకు కారణమై మరల జీవునిగా తనయందు తానేతెలిసిన భావము లేయుచున్నాడు. ఇట్లు అతని కర్మముగా పైనుండి క్రిందకు, క్రిందనుండి పైకి ప్రయాణించుచున్నాడు.

దీనినే ఉత్తరాయణము, దక్షిణాయణము అని చెప్పిరి. ఇదియే దూమమార్గము అనగా పొగతో కూడిన మార్గము లేదా తమిష్యులు నంజురించిన మార్గము అర్చిల్ మార్గము లేక బేత్తమ్మైన మార్గము అని రెండు మార్గములుగా చెప్పబడినవి. ప్రతి పొగకమ్మన లోకములలోనికి పనిపెట్టిన మార్గము ఒకటి అట్టి పొగక లోకములలోనికి వచ్చిన ప్రజల మరల పోతికము అను పరిపాతర్థము పోలుచుచుకొని అంతర్భాషి యందును కలసి ననుగుట కెడవది. అరగా అర్చిల్ మార్గము, కుండును కడసి పృథ్వాకార గమనముగా ఏర్పడుచున్నది ఈ పృథ్వాకార మార్గమును పరమాత్మయొక్క చిరీటములము లేక పుత్రాకారపుట గమనము అని అనుచున్నారు. దీనియందు వర్ణించువారు కావటి అయినను చక్రవర్తి అనిన అనగా కుశవ్రాకార గమనమునందు వర్ణించువారని అరము అందువలననే సూర్యుని చక్రవర్తి అనిన పృథ్వాకారమైన గమనముతో కెకగభోయినను సూర్యుడు చిరవర్తియే కాని మామి తిట్ల పుచ్చుడు మొదలని చక్రవర్తి అనదు. కారణమేమిటనగా, సూర్యుని కేరణములనుండి విడిచిపెట్టిన మూర్తి మొదలైన గ్రహములన్నియు సూర్యుని చుట్టును చక్రాకార గమనముతో సూర్యుని క్రిందే పడుచుచున్నవి కాని తమయొక్క స్వంత కక్షి వలనకాదు కనుక జీవులలో విష్ణుకీగతమైన ఆత్మ ఏర్పరులకు సూర్యుని కక్షి కారణమగుచున్నది అదే అంతకుముందు అంతర్భాషిగా పున్నపుడు దోటులో కక్షిగా పరివేయచున్నది అలిలా వహాప్రసాదములో అమ్మవారిని "నువ్వు ప్రాణాత్మికా తుదాకా" అన్నాడు నువ్వు అనగా ఏర్పిచ్చున్నది ప్రాణాత్మికా అనగా తాను పరలానా అని పనిచేయు ప్రజ్ఞగా అన్నది, తుదాకా అనగా సమాపిస్తేతిలో నున్నట్టిది.

నేను అను అంతర్భాషిలో నిద్రించి, విష్ణుకీగతమైన జీవ ప్రజ్ఞగా మేలుకొనుట స్పష్ట జీవప్రజ్ఞ ముత్తము దోటులో మనో ప్రజ్ఞగా నున్నపుడు సూర్యుడు మొదలైనవారుండదు మీరు కూడ పరమాత్మలో కలిసియుండుదు కనుకనే పరమాత్మ అత్యుక్త కారణమగుచున్నాడు "అలనా" అనగా అలయును ఇచ్చువారు అనగా జీవులలో వున్న చారిత్రకమైన శక్తికీ కారణమయినదాడు జీవప్రజ్ఞ (Jeeva Prajna) మొదలైన వర్ణకములు, భవిష్యములుగా విగివచ్చి మూలపుటకు పో వికమైన శక్తిగా ఇదియొకవరుచున్నది.

అపొత్యైకకృత్యైకీతిలో ఒక్కొక్క శ్లోకం అనగా మనస్సు బద్ధి మున్నగునవిగా వనితీయమవును.

“స్వరేపం యన్యజేతావిశ్వు” - అంతర్జామియొక్క అదేకమేను వారదారం సంకల్పమటలుగా దేవతలు దహారీయమివ్వాది కీవులయందున్న అలోకనలు, ఈహాలు మొదలయినవి అంతర్జామి నుండి దిగి వచ్చినవి అట్లే చోటులో వున్న సూక్ష్మము, చంద్రుడు, వాయువు మొదలైన దేవతలు అంతర్జామియొక్క అదేకమే ప్రకారము కమకమ వర్షములను నిర్మల్లించుచున్నాడు “యన్య అహినతే దాయా అమృతం యన్యమృత్యుః” అనగా ఎవరియొక్క బాధు లేక నీడ అమృతమని. మృత్యువునిరెండువీరములుగా చెప్పుటయిస్తున్నది.

స్వాభ్యుక్త కేపించియుండుట, నరంతుల అనునవి మూడును శ్రీనివాసాత్మకమైన స్థితులు అవియే చత్వరము, రజస్సు కమస్సు అను మూడు లోకములుగా చెప్పబడినవి అవియే శ్రీమూర్తుల లోకములు చత్వరము అనగా విశ్వుల వరదా విష్ణులోకము, రజస్సు అనగా బ్రహ్మ లేక బ్రహ్మ లోకము అందురు అటులే కమస్సు అనగా కవులు లేక కవునియొక్క లోకముగా చెప్పబడినది ఈ మూడు గుణములు ఒకే వెలుగునుండి దిగి వచ్చినవి అవియే నారాయణుడు కనుక ఈవుట్టలు, చనిపోవుట అనునవి వేదోమలలో నిర్మల్లించెందుచున్నప్పటికీ అవి అంతర్జామిని ఉపాసించుటకు నిర్మలిన మార్గమేకాని ఇతరము కాదు.

యన్యవాయా మ్మతం-యన్యమృత్యుః-పరమాత్మయొక్క వెలుగు అది కాశ్చరమయిన స్థితికి సంబంధించినది అది ముఖ్యము, మృత్యువు, మృత్యువు దేకుండుట మున్నగువానికి సంబంధించినది కాదు అవి దేవునకు సంబంధించినవి అనగా అత్మను సంబంధించినవని ఇతరము ఇచ్చుట అత్యవేరు, పరమాత్మ వేరు జీవులు, దేవతలు అత్యన్యూహులేకాని పరమాత్మ జీవీకన్న ప్రవాహు అయిననుండి దేవతలు మానవులుచిగిరాగా వారిలో వేకతలకు జన్మ మృత్యువులు దేని వేకశ్రీరమములు ఉపాదులుగా నిర్మలినవి మానవులకు అట్లేవేకశ్రీరమములతో బాలులన్న మృత్యువులు కలగిన చౌతిక శరీరమునూడ నిర్మలీ యోగాబ్జానమునకు అవకరణమైనది ఎవరయినను యోగాబ్జానము వేయకలెనన్నచో చౌతిక శరీరము కరించి తీరవలెను అట్ల యోగాబ్జానము వలన సంస్కరించబడిన జీవులు చౌతిక శరీరములో సంబంధమందిని సూక్ష్మ శరీరము (జీవాత్మ) కలిగియుండుదు చౌతిక చౌతిక శరీరము అట్టి

స్థితిలో తప్పనిసరి కాదున్నను అంతర్లభత దనునరీతిని చరిత్రవ్రంసి యుండును కాని చేతతలకు మా నిమి దౌతిక శరీరము అక్షరతలము అగ్ని, వాయువు మొదలగు శక్తుల దూరమున కనీయమున్న చేతతలు, దౌతిక శరీరముకల్పకలకయే చోటులేదు. శీపులలోను వినివేయుచుండురు వీరు అంతర్భాషి నుండి దిగివచ్చి సృష్టి అంతమున మరల అంతర్భాషికోసక ప్రవేశింతురు అట్టి వీరు అమృతత్వము అనుటకు సితిలో నిరంతరము నుండురు ఇట్లు శీపులు, చేతతలు వరమాత్మయేను వజుగునుండి వానివాయుగా లేక నీరగా దిగిరాగా అట్టి నీరయందు మామృతీర్పచుచున్నది ఈమామృతే మృత్యువు అమృతత్వము మొదలగునవి ఇవి విగ్రహములకు బంగారమునకు అన్న నలబలము వంటివి బంగారముతో చేసిన విగ్రహములకు రూపముండును అనగా విగ్రహములను దోతపోయట మరల కరగించుట మున్నగునవి యుండును కాని బంగారమునకు అవితేష్ట ఇందు బంగారము కాశ్చతమైవ స్వచ్ఛమైన స్థితికాగా విగ్రహములు దోతపోయట కరగించుటయును వరిభూత స్థితులకు వెండియున్నది ఇవియే వాపు పుట్టుకలవంటివి ఇందు వరమాత్మబంగారమువలె కాశ్చితునిగా నున్నారు

**పా నూ 4**

యస్యేషో హిమవస్తో మహిశ్చా యస్య రముద్రగో రసయా సహాహుః  
 యస్యేషాః ప్రదిశో యస్య హిమా క్షుద్ధచేవాయ హవిషో విదేషుః॥

**ప్రతిపదార్థము**

- యస్య + ఐమో = ఎవరి
- హిమవస్తా = మంచు చెర్వుతము
- మహిశ్చా = వైవహము
- రసయా సా = జలములతో కూడిన
- సముద్రగో = సముద్రము
- యస్య = ఎవనియొక్క
- సా ఆహాః = వారు వలకీరి
- యస్య = ఎవరికి
- హిమాః = ఈ చెర్వులు
- ప్రదిశః = దిక్కులు
- హిమాలు = హిమములో

**కాత్మరక్షము**

మంచుతో కూడిన కాస్త్రతములైన సర్వతములు, బాః శోభన నముద్రములు, దిక్కులు అన్నియు ఏకరిసి కీర్తించుచున్నచో, ఏవరి అస్త్రతమును తరియజేయుచున్నచో అయినచుకొచ్చి కర్తవ్యమను నావిష్కృతను నమస్కరించుచున్నాము

**వివరణ**

హిమవంతు అనగా మంచుతో కూడియున్నట్టి హిమాలయములు అని కర్తము. ఈ హిమాలయముల యందు అపొకమైన జలము మంచుగా గర్భకర్తయింపుచు ఈ మంచుకరగిజంతులుగా, నమలుగా ప్రవహించుచు కీర్తులకు కావలసిన నీటిని అందజేయు చుండును. త్రాగుట, కంటలు కలదించుట, విద్యుదుత్పాదనము మున్నగు అత్యవసరమయిన పనులకు కావలసినపుడెల్లనీరు అందించుకొంటుం జచ్చుట కలదు. నీరంతయు ఒకేసారి కరగి ప్రవహించుట కాక ఎప్పుటికప్పుడు కొంతకొంతగా కరగి ప్రవహించుచుండుట కలన కలవత్పురమునందు అన్ని దినముల కీర్తులకు నీరు అందించు ఏర్పాటు ప్రకృతిచే చేయబడినది అట్లు ప్రవహించు నీరు పృథ్వీమణిగా నమదులమున కునికిపోవుచున్నచో నగా మానవుడొంత నిష్కమోజకుచో తెలియును. పాశ్చాత్య దేశములలో నదులన్నియు ప్యాక్షరీలనుండి వచ్చు కసాయనిక మననములతో కలుపితమై పోయినవి అందుచేత అచ్చటి కరువులొసినీరు మంచులకాని త్రాగుటకానివివనికీరాదు. మన భారతదేశమునందు సైతము నదులలోని నీటికి ప్రవేశా అదేగతి వల్లుచున్నది. పురివిజాచి నక్కవాత కెట్లకొనుట అనగా నీదియే ప్రకృతి సంపదలైన గాడిని, నీటిని, వనమలకు పనికముగా చూచుచు వాటిని కలుపితము కాకుండ చూచుకొనుచు సర్వనియోగము చేసికొనుట ప్రాచీన భారతీయ సంప్రదాయము. ప్రజలకు వాటియందు అట్టిభావము చెప్పదనీయకుండుటకై తెచ్చుట వాటికి దేవతలని పేరుకెల్లర అలదేవతలు, నదీదేవతలు, వనదేవతలు, నముద్ర దేవతలు మున్నగు పేర్లతో వాటిని పూజించుచు కాలవ్యము చేయకుండ కాపాడుకొనిరి. వానికకతకరగిన నీటిమానవుడు తనరైచ్చానికాకవ్యవస్థి అట్టి కాలవ్యములతోనే ప్రారంభించెను ఇట్లు కరులు, వనములు మున్నగునవి దేవతలుగా నర్చించబడుట పాశ్చాత్యదేశములయిన గ్రీకు, ఈజిప్టు మున్నగు దేశములయందు కూడ కరులు కాని నీరు కేవలము

పానీయము మాత్రమే కాక యొకటివలయునను ప్రవాస బంబనమును వివరమువారు విన్నవించినచో కల్పాల్పములైనచి అంతకు పూర్వము నేటి దారకదోషమునందు ఇతనే వారును నీడు స్నాన సంవ్యామలంఘన అపరాధములందు ఎక్కువ ఉపయోగించెడివారు

'యస్య జ్ఞానే మహిష్యా హిమవంతా' అని చెప్పుటలో ఈ నానామలుని యొక్క మహిష్టు లేక తౌష్ణ్యము హిమాలయ వర్షితమువలె ఎక్కువది మరియు మృచ్చిమై తెల్లని పిర్మలస్థితలో మన్ననని అర్థము చొన్నక్కమనగా విరివీతులవలన బాదవదక, గర్భవదక యర్థవదక మనమను మృచ్చముగా నిర్మలముగా ప్రశాంతముగా మంచుకోచి ఉత్తమగుణములైన చిర్మము, స్థిరత్వము, జాలి రబగుట, సానుకూల కలిగియుండుట మిన్నగు లక్షణములను పరబ్రహ్మణ్యులని భావము "చైత్యం హిమవనివా" అని శ్రీరాముడు వాక్యీకి మహర్షి స్తోత్రము చేయబడివారు ఇట్టి లక్షణములు గల వారిని మహాత్ములు మన్ని వారు లేక మహాత్ములు అని అంటారు

మన్నె రసాయనము ప్రహి అనగా ఇలములలో కూడియున్న వానినే సముద్రమలమరు సముద్రము లోను గుంజించునరు గుర్తు కనుచి పరమాత్మ అట్టి లక్షణములు గలవారి దుబయించునది అర్థము లోతైన మనస్సు గలవారికి అంతకు సర్వము చేసేకొనగల లక్షణముందిమి జీవులలో అట్టి లక్షణములు నానామలులే

ఇట్లు హిమవత్పర్వతములవలె ఎక్కువ, అన్నరఫైస మహిష్టు గలవారును సమీప్రమువలె లోతైన మనస్సు గలవారును నానామలులని పెద్దలు చెప్పిరి ఆయన దీక్షిలై తన భావంపులుగా కలవాడు అన్ని దిక్కులయందు వ్యాపించియున్నవారు ధూర్జున సూర్యుడుదయించుట, పవనవల అస్త్రులయల మున్నగునవన్నెయు నానామలుని ప్రవృత్తులే

**హా సూ 5**

యం శ్రవణే అపసౌ తస్య బానే అజ్ఞానేతాం మవసౌ రేణమానే  
యత్రాతి సూర ఉతితాశ్చేషేక క్షాప్తేవాయ హవిషా విలేపి

**ప్రతిపదార్థము**

సూక్తి - లోకవస్తువల: హేతురీతములమువల్లీలు  
అపసౌ= అగమించుటనిర్ణీ

శస్త్రదానే- స్థితిని కలుగజేయునవయును

రేణమానే- ప్రకాశించుచున్నవై

మనసా- మనస్సుచేత

యః- ఎవని

ఇంద్రోద్ధృతాః- లంఠన చూచుచున్నావో

యత్ర- ఏచ్చట

నూచః-నూచుడు

ఉచితః-ఉచియించినవాడై

అచక్షేత- కప్పియుండు చున్నాడు లేక పొరలుగా చుట్టడున్నాడు  
కస్త-ఏ

దేవాయ- దేవునికొరకు

పావిషా- పావస్సులను

విషేష- వేదించెదము

### కాత్మశ్శమము

రోదనమునీ లంఠనములనట్టి స్థితిలో మనస్సుచేత ప్రకాశించున్న మరలు స్థితిని కల్పించునదియైన మత్తమును ఏది చూచుచున్నావో ఏచ్చట నూచుడు ఉచియించినవాడై శరీరములను లేక తోరములను పొరలుగా చుట్టడున్నావో అట్టి చేవునీకొరకు నమిదలను నమర్చించుచున్నాము

### వివరణ

శ్రవణీ యనిగా రోదనమునకు లేక శ్శమము పుట్టుటకు కారణమైన శ్శి చోణులో శ్శమము నెది పుట్టించును శ్శమమ పుట్టుటకు మనస్సు కారణము అనగా చోణునందు మొట్టమొదట మనస్సు ఏర్పడి దానియందు శ్శమములే నాత్మ పుట్టినది ఇట్టి శ్శమము వలన చోణు పుట్టుచున్నది మన సౌలమలయమనందు నూచుడు ఈ కార్యమనుచు నీర్వచించు చున్నాడు అంతర్యామియైన చరమాత్మచే నేను అను కిట్లను ఉచ్చరింపెదగా అది నూచుపక్షమైనది అనగా నూచులో అనీకృమునకు కారణమైనది నూచుడు చుట్ట చోణు ఏర్పడి ప్రాణమయ తరంగములచే (The vital energy is drawn away when it is understood as an object) ఏదలచి మానవ అస్తత్మమనకు కారణమైనది ఇట్టి

యో ప్రక్రీయ సూర్యోరణములచే విద్యహింతులయ్యున్నది తోలునందు సూర్యోరణములు వ్యాపించునంతమేర సౌరమండలముగా నేర్పడి తీవ్రోత్పత్తి కారణమైనది అందువేతనే రేణమానే (Rajamāna) (రణ) అనే నెప్పుటినిపి అనగా వెలుగుచున్నట్టివి అని అర్థము అనగా సూర్యోరణములందలి శక్తులవలన కదలుట వరి ప్రమించుట మున్నగు మార్పులు ఎప్పుడీనకని అర్థము మరయు గుండె కొబ్బరి పుట్ట, శ్వాసించుట మున్నగు ప్రక్రియలు జీవుల బేహా ములను నడుపుచున్నవని అర్థము ఇందను కర్మకానే అనగా నిలచియుండుటకు, అస్తిత్వమునకు కారణమైన శక్తులు అని అర్థము అనగా జీవ ప్రభులకు అస్తిత్వములెర్పించి వేరువేరు ప్రకృతుగా నిలుపుటయేగాక శరీర నిర్మాణముచేసి వానియందు గుండె కొబ్బరినుట, శ్వాసించుట మున్నగు అత్యంత ప్రవానయైన కర్మక్రమము నిర్వహించుచు, జీవుని శరీరము నిలబెట్టియుండుచున్నవని దర్శము మరయు 'అవహి' అనుటచే జీవులకు వ్యత్యక్తతను, స్వేచ్ఛను ఇచ్చుచున్నవని అర్థము అక్షైర్లక్షణం అనుటలో జీవులకు ప్రాప్తులపే బాధనయైన) కన్నులను కల్పించుచున్నవని అర్థము బీదలకలములైన కన్నులు గుండె, శ్వాస అను మామ కీలకమైరి క్రవ్యక్తులు సూర్యోరణములవ్యాపన సూక్ష్మరీచే విద్యవేక్షించబడుచున్నవే మరయు ఇట్టి సూర్యుడు అదితః అనగా ఉరయుండుచున్నవాడు అగుచున్నాడు అనగా మామిడి పరివ్రమణము కల్పించి మామిడి కనచుట్ట తాను తినుట వలన ఉరయ ఇంద్రమణులులను కల్పించుచున్నాడు ఇట్లు మామిడి సూర్యుడు మట్టుచున్నట్లు వనస్పత్తి నేర్పరచుట వలన జీవులకు బేహాము లెర్పించుచున్నవే అంతేకాక అందు సాణమము కోశము మనోమయకోశము అను పాఠాలును-త ఏర్పడి వానిని బొంక శరీరము విక్రందివరి పొరగా మట్టియున్నవే అట్టి హిరణ్యగర్భులను చేవతరు యేము మా శరీరములచే నమికలుగా నమిర్పణము చేయుచున్నాము (జీవునియందలి అంతర్కామియైన వరమాత్మను జూచి వాని విధేశము ప్రకారము జీవించుట వలన శరీరములు నరమాత్మయొక్క విక్రమ్మి మట్లమొనకు నమికలుగా నగుచున్నవే)

**హి సూ 6**

ఏనవ్యాప్యగా వ్యతివీచ దృశీ ఏన సుకు ప్రతివం ఏననాకు  
యో అస్తైక్షే కవభో ఏమాన క్షా దేమాచ మావిహా ఏనేమ

**ప్రతిపదార్థము**

- నిజ- ని వివేకమాతృ వేద
- శ్లోకా-శక్తిమంగళమైన
- వ్యా-మ్యలోకము లేక అకా శము
- కర్మదీపీయ- దూ-మెయ
- కర్మదీ- కర్మకములుగా చేయుచున్న వానియందు
- ఎన- వివేకమాతృవేద
- మహా- మహాశక్తికము
- ప్రతిగం-స్థితమై కర్మదీ
- నారా- సావములుకు ప్రమన్నుల్లిస్థిత
- య- వివేకమాతృ
- అంతర్వే- మనలోకమునందు
- వివేకాచార్యములు లేక అనువులు
- వివేకాచార్యములు లేక కొంతవరకువని
- వ్యా- = ప
- వివేకా- వివేకాచార్య
- వివేకా- వివేకాచార్య
- వివేక- వివేకాచార్యము

**తాత్పర్యము**

వివేకమాతృ వేదమాతృకాశములు శక్తిమంగళములైన కర్మములు నిలుచుచున్నవో, ఎవనిచే వివేకాశము, అతితమ ముఖ్యమైన అంతర్వేమనందు నివాసముగా నిలుచుచున్నవో వివేకాచార్య కొంతవరకు అనువులతో కూడిన ఈ అంతర్వేదోపాస నిలబెట్టుచున్నవో అట్టి వేదము కౌలకు మేము వాచిస్తున్నవ వరకునున్నాము.

**వివేకా**

వ్యా-ప్రతిపద అని చెప్పుచున్నవో మ్యలోకము మరియు మాలోకము అని చెప్పుచు అకాశాచార్య గాత్రాచార్య సంబంధము కలిగియున్నవి.

నింపబడుచున్నది కనుకనే దొడ్డు, ఉగ్రాయునియు వృద్ధులవలన వృద్ధి నెయుచెప్పుటకైనది ఉగ్రాను వదమునకుఁ గే వ్రశక్తి కలది యని అకము యు అనగా దూఱి ద్విపదముగా నిలచియుండుటకు ద్యులోకముందలి యగు కారణముగుచున్నది ఇప్పుడు ఉగ్ర అను పదము దీర్ఘ యైనది వాచితము చేయునది అను పదమున నుపయోగించబడినది అదికాక ద్యులోకము యరియు దూలోకము అను రెండరిదిని కలిపి ఉగ్ర అని ప్పలకైనది గట్టిపదము, ఆకారము, స్పృశ్య యెవలగానది కలిగిన దూమి గ్నదీనది ఈ రెంటిలది కలయిక వలన ఈ దౌ పక వచ్చుమునందు తీవ్రత, ంపలేకుండుట, బాదలు, కష్టమును మొదలగునవి ఏర్పడుచున్నవి వలోకము జీవునియొంపది మనస్సు, యద్రయములు, బుద్ధి అనువానిని గ్నానము చేయును. దౌతిక కరీరము దూతత్వమునకు సంబంధించినది ప్పలకు ఈరెంటిటి కలయిక వలననే కష్టసుఖములననునవి ఏర్పడి అత్త ంస్కారమునకు దూఱి తీయుచున్నది

సుకా అనగా వెలుగుల లోకము. మంచి పనులు చేయువారుండు ప్రమాణు అనికూడ అరము కలదు. ఆధాశమునందలి కారణస్పృయులది బగులేలేక లేకతలే అట్లే గ్రహలేవతలుకూడ ఏరందియను చోటునందు నాధారముగా వదస్పృక అకరణ వికరణాదులులే (Kaphadimam et leaves: ప్రక సామ్యములే నిలబడి యున్నార) మరియు అవి వరస్పృకము క్రియించుచు తమ నియమిత కక్ష్యలయందు విహారించుచున్నవి కనుక ఖతం అని చెప్పుటకరది

నాకు పుణ్యము చేసినవారు వానియొక్క పలికములననుభవించు ండు అనగా సువరోకము, దూలోకము అను రెండు లోకములందు పుల విదకవము దూలోకమున అదుగును సువరోకమునందు పరిపూర్ణ పులును, దూలోకమునందు క్షణం సొండుచున్న తేవులును అందుడు

• స్తూ 7  
 జోహాయన్నూహాతి క్షి క్షమా యం దక్షం వదానా అనదుస్తీ కస్మిన్  
 లోకేహానాం వికవర్తనా నుకేపా క్షా వేనాయ హావిహా విధేమ||

పరిపేద్యార్థము

- ఏకం- అద్వితీయులైనట్టి, ఒక్కటిగానున్నట్టి
- వేదానాం- ఒక్కొక్కదేవతలకు
- అను- పూజనాదులైనట్టి దేవమాత్య

- యతః = ఏకావతీయార్థము
- తపో = ఆయన వంశ
- మహాతః = పూజ్యమైనట్టి, గొప్ప పవిత్రమాయము గలట్టియు
- అయం = ఈలా వచామైనట్టియు
- విష్వం = సమర్థమైనట్టియు
- విష్వం = శ్రవించిమును
- దయాశా = కరుణించుచున్నట్టియు
- అగ్నిం = అగ్నిని
- అనయన్తీ = పుట్టించుచున్న
- అహః = అపరము
- నీకన్తకాః = వర్తించుచున్నాడు కదా
- కన్తకాః = పుట్టించుకొరకు
- హవిశా = హవిస్సులు గల యజ్ఞములెక
- నిరేమః = మేము విరుజ నిరూపించుచో

**తాత్పర్యము**

నమస్తమం నందును తానొక్కడే యున్నట్టి స్వల్పగా దేవతలకు ప్రాణముగా నున్నట్టి నారాయణుడు ముదలసిరగా పుట్టెను అట్టి అపస్తమం అను దేవత స్వస్థియందు కమలవంతునిగా వరంపె యున్నట్టివానిగా వర్తించునట్టి అగ్నిని పుట్టించెను అట్టి వరమాత్మకొరకు పేము హవిస్సులను కరించునాడు

**వివరణ**

అప్పుడు దేవతలకు తానొక్కడే ప్రాణమగునైవెట్టివారు అపస్తమం అను స్థితకొనున్న వరమాత్మగా వెచ్చించినది ఈయననే మనము నారాయణుడనె చెప్పెదము అనగా దేవతన మార్గముగా గలవాడు నీడు అవేరగా మోపింబ మరీయం మందుగా గర్భకల్పం అను రెండు విన్నుమైన స్థితులను పొందుచున్నది అట్లే నారాయణుడు స్వస్థిగా వచ్చి కురల అపస్తమంగా నీనమనుచున్నాడు స్వస్థిని పుట్టించుట దానిని నిర్వహించుట మున్నగు చాటికీ కారణమైక అగ్నియను దేవతను ముట్టమొరలుగా పుట్టించుచున్నాడు ఈ అగ్ని స్వస్థియందకీ

మొట్టమొదటి దేవత ఆయన ననునదిని సోమము, సూర్యుడు అను బిడ్డకు దేవతలు పుట్టిరి అందు అగ్ని సమస్త స్వప్తికి కారణమైన నేను లేక తాను అను ప్రజ్ఞా కీర్తనయను (I am) కణముల యందును (I am) మరీయు కణుపుల యందును (Atoms) మేల్కొనుచున్నాడు వృష్టి పుట్టుటకు ఇదియే మొట్టమొదటి కారణము మరీయు ఆయన సమస్త దేవతలయందు వారి ప్రాణశక్తులుగా తానే యున్నాడు సూర్యుడు, చంద్రుడు, భూమి, కారలు మున్న సువాసనయందు వనిచేయుచున్న ప్రాణశక్తి నారాయణుడే అట్టి ప్రాణశక్తి జీవులయందు వనిచేయుటకు మరల కీకణము (Nucleus)గా ర్పించుచున్నది ప్రజ్ఞ (Consciousness) శక్తుల (Energy) సమ్మేళనములే సవార్థము (Matter) పుట్టుచున్నది ఇట్టి ప్రజ్ఞయే అగ్ని యనిపిలువదనీనారు ఇట్టి అగ్ని దక్షిణము అనగా సమర్థవంతునిగా చెప్పబడినారు ఈ దక్షిణమునుండేయే దక్షిణ, దక్షుడు అను దేవత పుట్టినారు ఇతర జీవులన్నిటిలో పున్న అహంకారము అనగా కనక భాను సమర్థవంతునిగా తెలియుట లేక ద్రవ్యమునకు సంబంధించిన ఊహలు మేల్కొనుట అనునది అగ్ని స్వరూపమే ఈ అగ్నియే విశ్వమును కరించుచున్నాడు అనగా అగ్ని వలన ప్రపంచము నిలబడి తన దర్శనమును ప్రవర్తించుచున్నది కిప్పుచేతని శరీరమున లభించినట్లు ఇది యున్నది ఇట్టి అగ్ని సమస్త మొనరు కానే అధారముగా నున్నాడు

పా సూ 3

సప్తవిధానో మహినా పర్యవశ్యదక్షం దదానా అవయవై రగ్నిమ్ |  
సో తే వేష్టసి తేవ ఏక ఆసీత్ కస్తే దేవాయ హవిషా వేదేమ |

పతిపదార్థము

- యః = వివరములే
- దీత్ = ఇచ్చినమును
- దక్షం = సామర్థ్యము కలిగినటువంటి
- అగ్నిమ్ = అగ్నిని
- అవయవైః = పుట్టించినవివంటి
- దదానా = దరించి యుండి
- అహం = అలములు
- మహిమా = మహిమ చేత

వర ఆపశ్శర్= మా యోమంతెనో

యః= ఎవడు

తేవేను= దేవతలను

అది= అధిష్టించినటువంటి

దేవః= దేవుడు

పరః= ఒక్కడే

అసీత్- ఉండెనో

### భావ్యర్థము

ఎవడు మహాత్ముచేత వ్రతస్యము, అగ్ని వృద్ధింపగలిగిన సామర్థ్య కలిగిరట్టి జలములను చూచెనో, ఎవడు దేవతలకు అభిషేకమైచే విష్ణుత్రయంతెనో అట్టి తేవుని (హిరణ్యగర్భుని) కొరకు మే పావనస్యమును చేరించుచున్నాము.

### వివరణ

ఈ హిరణ్యగర్భుడు అనగా సృష్టియందు చల్లదమైన బ్రహ్మయొక్క వ్యూహపుడు ఈయన సృష్టికి మొదటివాడు గనుక దేవతల కంప జరిగితి ఈయన నుండినే నమస్త దేవతలు పుట్టిరి అట్లు పుట్టినవారి అగ్ని మొదటివాడు కనుకనే సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మచేత సృష్టింపజేవతంతో అగ్ని మొదటివాడని వేదములు కీర్తించినవి అంతకు మించు జలములు సృష్టించబడెను ఈ జలములే నమస్త వ్య అధారమైన జీవరసములు ఇట్టి జలములనే అమ్మతల్లమని అనందమయ సీతయనెయు శస్తయత్వమనియు మనము తెల్పొందు. అనగా ఇట్టి సీతిలోనున్న జీవుడు మహాజలములయొక్క తాత్కాలికముగా తీనమగును అందువలననే అనందము చేరవకత్యము కలిగిన నమయములందు శనకు భాగుండును మనస్సు ఇంద్రియములు, చేసావర్ణలు తాత్కాలికముగా అనందన అట్టి జలముల యందు కరిగిపోవును ఇట్టి జలములను హిరణ్యగర్భు సృష్టించెను హిరణ్యగర్భుడనగా అంగారమును తనయ. చేరించినవాడన యర్థము అనగా బంగారు వరముగల సూర్యుడే అమ్మ గర్భమున చేరించినవాడని యర్థము అనేక వేలమంది సూర్యుల మయములు పుట్టుచుండగా అట్టి వీళ్ళును, అందఱులమైన వెలుగి హిరణ్యగర్భుడు ఈయన గ్రీకు పురాణమనందు అసీత్(హిం) \*

దేవతగా పేర్కొనబడినాడు ఈయన సుందీయే మిగిలిన దేవతలందఱు న్యక్షింపబడిరి దాదాపు దేవతలందఱు ఈయన పుత్రులుగను, మనుమలుగను, మునిమనుమలుగను పేర్కొనబడిరి న్యక్షింపకర్తవైన బ్రహ్మకు కీతామహుడను పేరు వంతు కదా అట్లే ఈజిప్టుయన్ పురాణములందు సహితము న్యక్షింపకారణము ఒకనుడుగా చెప్పుబడినది కె(సి: 2499); అను చెవత బంగారు పరములో నున్న న్యక్షిగోళమును మోసికొని వచ్చుచున్నట్లు చెప్పబడినది ఈ జ్యోతి అను దేవతయే నువరుయగా నువళనొక్కములందు కర్ణింపబడినది మరయొక చోట 'లోత్' అను దేవత న్యక్షిగోళమును బాతుకూలమున మోసుకొని వచ్చినట్లు వర్ణింపబడినది

"లిత్" అను పదమునకు జ్ఞానమనియు, చైతన్యమనియు అర్థమనియు అర్థములున్నవి ఇట్టి చైతన్యస్వరూపుడైన అగ్ని బ్రహ్మచే మొట్టమొదటి న్యక్షిగా న్యక్షిలోనికి దిగి వచ్చెను ఈయనయే తీర్పుచోడువు నేనను ప్రజ్ఞ ఈయనకూర్చియే లలితా నహవ్రనామ్ సోత్రమనందు "చంద్రోకంఠ నింబూతా" యని లలితాచేచి సోత్రము చెయబడినది అప్పుల కుంఠియనగా శరీరము మలయు న్యక్షిగోళము చేయు ప్రజ్ఞ మొదటి చైతన్యమై న్యక్షియందు మేల్కొనగా దాని ప్రాణవృత్తియే దానిచుట్టు గోళాకారమై నిలబెను అప్పుడు అట్టి గోళాకారముగా నున్న చైతన్యమునందు ప్రకృతి వుట్టును అట్టి ప్రకృతివలన విశ్వమునందు చౌతిక గోళము లేర్పడి న్యక్షి గోళసాగుచున్నది మరయు దేనికి మరయుక అరము కూడ కలదు 'లిత్' అనగా జీవికి చౌతికచోళమున కలిగిన అనుభవముల ననుసరించి లేర్పడిన జ్ఞానమయొక్క స్వరూపము లేక తీరము అట్టి అగ్నికుంఠము వంటి జ్ఞానము ఉనప్పుడు ఇంద్రియ ప్రవృత్తులతో కూడిన జీవుని దహించగా అట్టి నదానయు వెనుక జీవునికి కలిగిన నిజమైన ప్రేమానుజూతియే లలిత అనుపేర వర్ణింపబడినది కామవహవము దరిగివ విమక పార్శుతి కనువారు శివుడను గ్రహించి పాశుతని వివాహమాముల దీనిన హుండును చౌతిక దేహముల యందును, వస్తువుల యందును కలిగిన అరణ్య లక్ష్మి 'లిత్' అను జ్ఞానముచే, దహించబడికలను అట్లు ఇంద్రియ ప్రవృత్తులు దహించబడిన వెనుక జీవుని అత్తు కరుణార్థము నిజమైన స్తుతిమైన, సార్వభౌమికమైన క్రేముక అర్చి యందును అట్టి క్షుంఠననుగ్రహించి, నవన్నుచై అర్చివారియందు పవిత్రాత్మ యుండునని

ఈ పౌరుషక విదవేత్సవ కల్పాదు కథగా వుదాహరణములయందు ముఖ్యము  
భాగవతమునందు కనవత్తరముగా వర్ణింపబడినది

మంత్రము - 3

విషహి వేష ప్రదిశో మ సర్వాః పూర్వోహి వాతస్స ఉ గర్భే అస్త్ర||  
సవితాయమానస్స జనిష్యమాణః ప్రత్యక్షుణాస్త్రీష్టి విశ్వుతోముఖ||

ప్రతిపదార్థము

విష- రేష హిః- ఈ స్త్రీ ప్రకాశకుడగు వరమాత్యయే  
అనుప్రదిశ సర్వాః- దిక్పలుగానున్న ఈ సమస్తమునకు  
అశ్రయమైనట్టివాడు

గర్భే అస్త్రః- బ్రహ్మాండ యావత్తు గర్భమునందు

సః- అతడే యున్నాడు

పూర్వోహి- ముందుగానే (సూక్ష్మదిక్కుయందే)

వాతః- పుట్టియుండెను

సః- అతడే

విజాయమానః- జిత్తుడు పుట్టచున్నవాడును

జనిష్యమాణః = పుట్టగలవాడును

సః- అతడే

ప్రత్యక్షుణాః- ప్రకాశుడీ దిక్కునోరుగా గలవారు

విశ్వుతోముఖః- విశ్వుడే ముఖముగా గలవారు

తేవతిః- విలలించున్నాడు

భాత్పర్యము

ఈ వరమాత్యయే సమస్తమునకు అశ్రయము ఈయనయే దిక్పలు  
ఈ విశ్వుమునందు లానే పుట్టియున్నాడు అంతేకాక అచ్చిది  
పుట్టచున్నవి, తిరిగి పుట్టచోవునవి లానే ఈయన వదనుడీ దిక్కువేతః  
నోరుగా కలిగి విశ్వుడే తనముఖముగా కలిగియున్నాడు

వివరణ

వరమాత్య ఈ సమస్తమునకు అశ్రయమై జన్మ దిక్పలులయంద  
వ్యాపించియున్నాడు అట్టి అయనయే ఈ విశ్వుమునందు కేవలముగా

జన్మించుచున్నాడు. అనగా ఈ సృష్టికి కారణమైన అనలు వలచు నారాయణుడే నీటినుండి మంచుగడ్డ పుట్టి మరల అంటే లీనమగునట్లు ఈ సృష్టి నారాయణునియందే పుట్టి మరల అయినయందే దీనమగుచున్నది గర్భే జలతః అనుటలో నారాయణుని ఉదరమునందు ఈ సృష్టిగోళమున్నదని మఠియుక ఆర్థము. 'పూర్వోహితాతః జనగా ఇచ్చట ఇంతకుముందే పుట్టియున్నాడు అని భర్తము 'వేదాయమాసు' అనగా ప్రస్తుత సృష్టిగా ఆయనే ఉన్నాడని భర్తము మొత్తము ఈ బోధనలందు గోళములుగా, వక్షతములుగా జనకమంది సూచ్యులుగా ఆయనయే పుట్టుచున్నాడు 'జనవ్యక్తమాణః' అనగా మంది మంది లోకములుగాను, జీవులుగాను తానే పుట్టజే పుచ్చున్నాడు. నారాయణుడే ఈ సృష్టిలో ఇన్నియోపములుగాను సున్నాదనీయం జరిగిన కల్పములు, జలగలోపు కల్పములు వీటముదై ఆయనయందే ఇమిడియున్నవనీయం ఆర్థము.

పుట్టుట అను ప్రక్రియకు బహ్య ప్రతిబింబగా నున్నాడు ఈ పుట్టిక లోకమునకయే అయినచే సంకల్పించబడుచున్నది 'విశ్వుకోముట' అనగా విశ్వుమీ తన ముఖముగా కలిగినవారు అనగా సృష్టిలోని జీవులు స్వీకరించు ఆచారముగా తానే అయ్యుండున్నాడు. పుట్టిక ప్రకటింపి ఆచారము ఆవశ్యకము పుట్టిన దిగ్ధ తల్లి వద్దనుండి పాలు ఆచారముగా స్వీకరించును. మానవులు ఇంతువులను, ఇంతువులు వృక్షములను ఆచారముగా తీసుకొనుచున్నది ఈ విధముగా సృష్టిలోనున్న జీవులు పరస్పరము ఒకదానినొకటి తనకు అనునది ఏర్పాటు చేయబడినది అనగా ప్రాణశక్తి ఒకదానినుండి మరొకదానికి ప్రవహించుచున్నది. నారాయణుడే ప్రాణశక్తిగా జీవులలో నున్నాడు. నారాయణునికి పరిమణి దిక్కు నోయగా చివ్వుజడినది (చిరకృష్ణాణాం) దిగవద్దే త దిక్కుచూప నందర్శన యాగమున శ్రీకృష్ణుని విశ్వుచూకము దర్శించిన అర్థమగు సం ప్రమాశ్రయముంతో ద్వాత్రము చేయుచు, శ్రీకృష్ణుని కాలపుడొపునిగా దర్శించినవారై ఆయన నోటియందు చిప్పుచోతాది నకుటకములు ప్రవేశించు(మృతదేహము)వచ్చారని వర్ణించెను.

'చిక్రాదేతే త్వరమాణా విశంతి

దుష్టా కలాపాది బియానానాని (శ్లో) 27)

మాడ్కురు తున్నా న పుట్టి వదిలకు అన్నదించును కనుక వదిలకు దిక్కు మృత్యువును సూచించును అట్టి వకమట్టి దిశను నోచుగా

కలిగినవాడనగా జీవులను మృత్యువునువేర వేరల తనలోనికి  
స్వీకరించుచున్నాడని యర్థము.

“**మాత్స్యోహాతాః**” అనగా తూర్పుదిక్కునందు వుండున్నాడని  
అర్థము. తూర్పున పుట్టి వెతిమట అర్ధమించుచున్నాడనగా తూర్పుదిక్కు  
వాపు పుట్టుకలు లేవు. ఈ పుట్టుక ముదలగునవ దుమీయందలి జీవులను  
మాత్రమే సూర్యోదయ నమయమున సౌఖ్యమయ తరంగములు  
దూమిత్వే ప్రసరించును అట్టి తరంగముల చేతనే జీవుడు నిద్ర యను  
మృత్యుస్థితినుండి వేద్యోనుచున్నాడు. లేక పుట్టుచున్నాడు. ఇదియే  
పురాణములయందు సాక్షి జీ సత్యవంతుల కథగా చెప్పుడికప  
నవీశ్రుతనగా సూర్యుడు సూర్యునినుండి వృష్టిని పుట్టించు  
కీవచిరంగములు యామని ముక్తమైకలగా తాకులలో తూర్పుదిక్కునను  
స్థారంబమగుచున్నది. జీవుడు సత్యవంతుడగు చుండు జీవించును  
సూర్యుని మిదిటి కీవన తరంగకీరణమే సాక్షి. సూర్యుడైతెమించుటలే  
జీవులు నిద్రించుట, చనిపోవుట జ్ఞానావారణ్యకో కనికర్తునందు  
చెప్పబడినట్లు. ఇవ స్థితి నున్నప్పుడు యజ్ఞపురుషునికీర్తన.

“**గర్భో అంతాః**” అనగా స్త్రీ గర్భులలో కనుక అర్థము గర్భమునందు  
పండము పుట్టిన అవయవములేర్పడుట. ఈయనవలననే జన్మగుచున్నది.  
ఇట్టి కర్మవ్యమును నిర్దుహించుచున్నాడు. ఈయన ప్రజాపతి అని  
చెప్పబడుచున్నాడు.

మంత్రము - 4

విశ్వతర్కక్తురుత విశ్వతో ముఖో విశ్వతో హస్తం తవ విశ్వతస్త్పాత్  
నందాహుర్బ్యాం నమత సర్వతత్తెచ్ఛ్యానా మృతీవీజనయధేవపికా |

ప్రతిపదార్థము

ద్యావా పృథివీ = లోకము, అకాశము.

నందనయన = నృక్షించువాడు.

పికా = కరచి

వీజు = చెట్టుడు.

విశ్వతా - చర్మం - విశ్వమే కన్నులుగా కలిగినవాడు.

అతా - మఱియం.

విశ్వతా + నందనా = విశ్వమే కుంజముగా నందాడు.

విశ్వుడు - హస్తం = విశ్వుడే హస్తములుగా కలవాడు

అతః మరీచం

విశ్వుడు + హస్తం = విశ్వుడే హస్తములుగా కలవాడు

వాహాః బాహుం = హస్తములవలె

నలవకత్తె - హస్తములవలె

నలవకత్తె = విశ్వుగా భావించుచున్నాడు

### కావ్యరీతి

దామి, అహాములను స్వస్థించు చేతులకడ అయిన విశ్వుడు స్వల్పంగా, మౌనముగా, హస్తములు మరీచం హస్తములుగా కలవాడు అనునట్లు చేతులచేత ననుష్ఠించుచున్నాడు.

### సవరణ

విక దేవః అని విష్ణులలో ఒకడే వెలుగుగా నున్నాడని హరించుచున్నాడని దేవః అను శబ్దమునకు వెలుగు అని అర్థము సన్న్యస్తియందు విష్ణు వెలుగులున్నను, వెలుగున్నది ఎవ్వక నున్నను శబ్దము గనుక, ఒక్కడే వెలుగుని చెప్పుటచేసి చూపునకు వెలుగు అవారము కనుక నూర్చుడు చూపునకు మరీచం కంటికి అదివలెగా కన్నులచేతను, విశ్వుడే కన్నుగా కలిగినవాడు అనుటలో విశ్వుడునందు చూచుట అను బ్రకరణము వుదేనదని అర్థము చూచుట అను ప్రక్రియ కౌతికమున నీతికి సంబంధించినది కన్ను కంకొక దానిని చూచును కాని కన్ను తాను చూచుకొనగలవా ఏదటదాని కన్నును చూచును అట్లే మోపు అనునది తనకంటే వేరు అయిన దానిని చూచుకొనకు, గమించుట కొరకు ఏర్పడినదీ అనగా నేనుకాక ఇంకొకటి యున్నది అను ఒక మాయపాతకమునలో నేర్చుచును ఈ మాయపాతకమునందీ ఇతరముగా చూచుట అను ప్రకృతి దేవులలో ఏర్పడుచున్నది దానికీ కన్ను అదివలెగా నుండును దౌతికలోకములకు అధికతీయాపు అచూపు అనునది ప్రధానముగా దేవులకు కలిగించుటాదు నూర్చుడు అందునలవకే తాతక కర్మమున నూర్చుడు అని అయినచాటికి వ్యస్థితోకము ఇందును ఆ Houseలోగాని ఆ Houseలోగాని ప్రకరణముగా అది అయినచో అందుచు అవకాశము కలదు దుడికన్నునకు నూర్చుడు, ఎదవు కన్నునకు చంద్రుడు అని వేరులు "విశ్వుడు, విష్ణు"

అనగా చిత్తము కన్నుగా కలవాడు సూర్యుడు చోటుచక్క కన్నువదివాడు 'చక్కో సూర్యో అజాయితో' అనగా విరాట్పురుషుని కన్నునుంచి సూర్యుడు పుట్టవని పురుషసూక్తమున చెప్పబడినది అనగా విరాట్పురుషునికు కన్నుగానున్నవాడు సూర్యుడు యెత్తముచోటునందు చూచుట అను ప్రక్రియ (మొదటగా) ఏర్పడిన సూర్యుడు సౌరమండలమునకు అవతరి

చిత్తుతో ముఖం విశ్వము ముఖముగా కలవాడు ముఖము అనగా ఇక్కడ నోడు అలివోద అర్థము ఒక మనిషికి representation ముఖము మనము ఎవరితోనైనను మాట్లాడుచున్నాడు ముఖము చూసి మాట్లాడుచున్నాడు ఇతరములు చూసినాడు ముఖమును చూసి మనిషిని గుర్తు పట్టుచును దేనివిలననే జీవులను ఎవరికి వారుగా ప్రత్యేకించడము అనునది సౌర్యమగున్నది ముఖమువల్లగా ఒకరితో నొకరు సంబంధబొందవల్లములు ఏర్పడుచుకొనుచున్నారు ఈ identityను essential చేయుచున్నవాడు వారాయులు

చిత్తుతో హస్తం అదచిత్తుతో హాత్-చిత్తుమే హస్తములుగా పాదములు గా వలించియున్నాడు అనగా వ్యస్థియందలి కడలికలు, వసులు చేయుట అనువానికీ అవతరిగా నున్నాడు కురు అనగా చేయుట హస్తములవల్లగా చేయుట అను ప్రక్రియను చిత్తుచినాడు ఈ చేయుకత్తి, సంకల్పముకూడ వారాయులు చలన నేర్పడినది మన తెలివితేలుటతో కాదు చోటులో ఇష్ట arrangement అవుచి గనుక మన ద్వారా వసులు అరుగుచున్నవి క్వానీ తీమకొనుచివ్వారా జీవులు జీవించగలుగు చున్నారు Earth Gravity తేలిపోవుకు తీసుకొని వెళ్ళుటకు వడవమన్నుచో చోటులో తేలిపోవారి నడచుటయుండదు That means you are conditioned by environment మననం condition చేయునది వరిసిక్తులు, కానీ మనము వరిసిక్తులను condition చేయలేము

అటులనే చిత్తుతో హాత్ అనగా చిత్తునే అనపోతముగా కలిగినవాడు హారోన్యవిశ్వామూలావి అనగా బోధకములన చిత్తుమించియును అయినయిక్కు పాదముగా నున్నది

బోధకముగా జరుగు ఎదులన్నియు, జీవులు, వసులన్నియు, వ్యక్తములు మున్నగునవిన్నియును వదచూత్వయొక్క అవకాశములుగా వ్యాసము చేయవలెను ఈయెత్తము కుంజూత్వయొక్క పాదముగా

## అనువాకము - 1

### మంత్రము 1

అంబనృపాదేనుపనృపద్యేనాకస్యవృక్షేమహాతోమహాయానై  
 కుశ్రేణాచోక్తిగోపదేవదురు ప్రవప్యః ప్రతాపతిశ్చకథి గర్భ్య అస్తతి॥

### ప్రతిపదార్థము

- అంబనృప - అహారీ - ఆహారమున జలముల యందు
- దువనృమద్యే - లోకములమందొకేనమున.
- నాగనృపస్య - నాగము లెక పితలోకము వెనుక.
- మహామహాయానై - మహాత్ములన్న అతీతమైన వాడైన,
- ప్రతాపతి - స్వప్తికర్త.
- కుశ్రేణ - కుశునిపేర.
- చోక్తిగోపదే - తెలుగుబయలు
- దదుమప్రవప్యః - ప్రవేశించెను
- గర్భ్య అస్తతి - ఈస్వప్తిగర్భములో విడి,
- చిరతి - చిరించుచున్నాడు.

### కావ్యార్థము

అహారమున ఈ స్వప్తికలములయందు లోకములన్నింటికి మహ్యలక  
 తేనెమున దేవలోకమునను వెనుక (అహారమున) మహాత్మునకు కూడా  
 కారణమైవట్టి ప్రతాపతి అక్రమ అను బీజముగ కారణుగా నున్న  
 విలుగుల యందు ప్రవేశించి ఈ ప్రకృతి యుద్ధు గర్భ్యకోశమునందు  
 చరించుచున్నాడు

### వచనము

ఈ స్వప్తికి ప్రారంభమున అలరము అలములుగా ముదను  
 బలములంగా లోతిక అలములుకాక, వస్తువృక్షే దేనియందు  
 గలనియందులో ఇట్ల మహాజలములక ప్రముఖము వానియందు  
 వస్తువులు, తీవ్రాలు, ప్రాణులు, భూమిలోకములు దేవతలు మున్నగునవి  
 కలిగియుండి స్వప్తి ప్రారంభముగుచున్నపుడు వీటిపై ముందుగ్ధఅవల  
 వల్లమగుచున్నది ఇట్టి అంశ్యుతోకనమొనదీ రూపముగా సగినయ్యుచు

నారాయణుడు నారములనగా నీకు జలములు వన మార్గముగా లే అయినముగా గలవాడు గనుక ఆయన నారాయణుడని చెప్పుటజీనాది

అంటే కల్పమునకు నీరనియు అది యనియు అర్థములున్నవి అనగా ఈ మహాభలములే స్వప్తికి మొదటి వారణమై, స్వప్తికి తరుయించు లో గర్భలోకమునందువలె తరించి యున్నవి అట్టి ఈ జలకల్పమునే స్వప్తి కారణమైన మూల ప్రకృతియని కూడా పిలువరు. మహాభలములక అనుభవమగియు, అనిందయనియు కూడా అర్థములున్నవి ఇవి జల వస్తువునకు గల లింగు, దీని వాసన వంటి లక్షణములు ప్రవహించుల కరగుట. తనలో కలుపుకొనుట మున్నగు లక్షణములు జలవిలులక నహజములు అనుభవమునకును లేక అది అనుభవమునకును ఈ లక్షణవంటి గలిపు అనందముగా నున్నవానికి మనస్సు, బుద్ధి, ఇంద్రియములు యున్నగునవి తాత్కాలికముగా పనిచేయుచు వాస్తవ్యవస్తువులు, అనందమునందే లీనమగును. తద్వలె లీనమైన మాయువులుగానీ చూచుచున్నంతసేపు తన ముఖ్యుడు అట్లు మిగిలిన విషయములు మనస్సు నాకర్షించవుకదా చూచుచున్నంతసేపును వాని మనస్సు లీనమాయందే యుండును గాని, మిగిలినది గమనించదు వివరకు కాలముకూడ మనస్సు నుండి తారితోవును అంతసేపు చూచితమో యనించుచును కనుక అట్టి అనుయోగితో తమ ముఖ్య మున్నవనినీ తమలో కలుపుకొను లక్షణము గలను అట్టి జలములే స్వలోకముల యందు ప్రవహించు అర్థమును తెలియజేయును అందుచేతనే జగన్మాతను సూర్య స్తోత్రము లేయు లలితా సహస్రనామస్తోత్రము శ్రీమాతా యని ప్రారంభమగును అనిగా ఈస్వప్తి మొత్తము అవారణము, అవ్యాజము నిర్మలములైన మాతృప్రేమల నారాయణవీణమున్నది అట్టి కల్ప కేవునకి, విరమాత్ముడు మద్యగా నుండి పనిచేయుచున్నది తన పుట్టుకను తండ్రి కారణమైనను పుట్టగానే మొదల తాను సూచించి తల్లినే కూడా అట్టి ఈ కల్ప అను అర్థమే స్వప్తికి కారణముగా పనిచేయును అట్టి ఈ మహాభలములే క్రీంద లోకములయందు అవేళాత్మకమైన మన, ప్రవృత్తులుగా పనిచేయు చున్నవి కనుకనే తామకొదాత్మకమైన జవేశములయందు కల్పిన వారిక అట్టిమున్నగునవి పనిచేయుచు

ఈ జలములను జలనీమూ గున్నట్టి వరమాన్యు ఈ జలములలో లోక ప్రవేశించుట చెప్పుటజీనది అనగా తండ్రి తానే మమూడలై తల్లి

## విన్నపము

1. ఈ కారము ఈ స్మృతికి లీజుమొదగా దానినుండి వేరము సాచాయుద్ధాని-  
కంకగా వ్యక్తమైనది అట్టివేరము బ్రహ్మాయునికూక నుకేరంకుండినది అట్టి  
వేరము మరల నారాయుని ప్రకటత్రైతీని వ్యక్తమవుములుగా వాచేరములుగా  
పిల్లకిందినది స్మృతి నెవల్యుమే ఓకారముగా నున్న మొట్టమొదటి లీజుము-  
వదియే ఈ స్మృతికారమునల్ల పితృశ్రేయస్సు అనుపేర చెరమధర్మముగా  
3 రీయుండుచున్నది అన్ని వర్షములునూ దీనిపై నననే అలా వదియున్నవి  
వేరము ఈ స్మృతికి కారమువేర ముట్టమువది వలన కాగా దానినుండి  
వలుగుంకేకములు సిగివచ్చినవి అదీయే బుచ్చుక మరకు తెలిసినవేదములు  
ఈ మొట్టమొదటి వేరము స్మృతియింకానట్లన్నమై యుండి ప్రకృతముగా  
స్వర్గమగుమండగా దానిని దర్శించిన కర్మము నుంక తమకు అందినవేదమున  
కాచినవేదములు కీకర్మముల ముఖమున నంపుదీరించి తమకు తెలిసిన  
వావరీ యావక వరములుగకు వేదవేద వాచములతో అంచించుచుండెరి  
ఇట్లు స్మృతి ప్రారంభమైననాడనుండి వేదవేదకు అన్ని వర్షములు అంచించుట  
అందుకోమించుట అంగదునే యున్నది అంక జరిగిననూ వేదము  
మానవులకు వరమార్థముగా అందినదని చెప్పులేము మిత అంకననూ  
అందుకొనవచ్చినద మునింకగా మిగిలిపోవుచునే యున్నది కనుకనే వేదము  
భవించుచి చెప్పుచుండెనది

మనోద్ధారణకులు ఈ మదిల్పించిన వేదములముందు, నూకములునువేర  
తమ చెప్పులకు అనుగహించి యచ్చెయున్నాకు నెటికి అదువేల  
నంపిత్వములకు పూర్వము వేదవ్యాసుడను మహర్షి అప్పటికే  
బామరకు వరగా పెరిగిపోయి అనిబాహుకృమలనుండు విద్యలందియున్న  
వేదవికర్తములను, మంత్రములను నంపింతులుగా కూర్చి స్థానముగా నాటగు  
విరాగాములు చేసి నంపుదీరించెను అవియే సామవేదము, యజుర్వేదము,  
ఋగ్వేదము, అదర్శబావేదము అనీ యుట్టు వేదము మంత్రముల న్యూహావముని  
దర్శనమిచ్చుట అప్పు భారతదేశములోనే కాక ప్రపంచమునందు అన్ని  
దేశములమందును జరిగినది సౌతాశదేశమునే పూర్వము కిలువలకిన నేటి  
అమెరికా దేశమునందును, యింకనదేశమునందు, అంతిచ్చ దేశమునందు ఇంకను  
చెక్కుచోల్లయుట్టు మంత్రములు దర్శించుట మొనవజాత కందించుట జరిగినది  
దాని పెక్కు వేదములమందు అనే నమగ్రముగా తమకాక తరములవారికి  
అందించుట జరుగెదరు అచ్చర్షవళమున బాచినవేదములు కొంకలొకము  
కొంకైననూ చెప్పువగా గము ప్రస్తుత తరములవళకు అందింపబడినది కాసి

వేదములు నవీక నమాజమునందు ఉత్కుత అనిరించబడకపోవునని నేటి బాలలీయాలలో వాదనలున్నవి వానియందు జూదరము వేషించుచున్నామని వీరిని నవకృత మనియెక వని త్రవ్వున మార్గమున వేదవ్యాకరము చేసినది అర్కర, లెర్లియం, స్పెల్టర్లవారికి మొదలగు ఇతర వేదములలో ప్రజలకు వేదమునందు అభిమానము పెరిగి వేదమహిమలను వాటివారి వానిలలో మాడ్చు చేమనాది అచ్చువేదలొరుచున్నారు ప్రస్తుతము మనకు బాలలీనేకమున అభ్యక్తులకాని వేదమహిమల పొరచుట కొన్ని అర్కరీనేకమున అచ్చుమగుచున్నవస్తువుల బాలలీయాలకురదవ్యక్తమేమని అట్లుతచ్చును!

ఈ ప్రస్తుతము గ్రంథము మహానారాయణోపనిషత్తు అని పేలువలకు లివినవచ్చాగము అది ద్విస్థ మహాద్వైద్యమునందలి తత్త్వీయోపదేశకము నందలిది వేదములయందలి కొన్ని నగాని బాగములు అవనివర్తులను పేద కూర్చు చేమలవనిపి వీనియందు మంత్రములు గెచ్చుబాగము నిర్మలనితమునందు సామాన్యలొక్కవ ఉపయోగములకు గూర్చు మాడ్చు చేయబడినవి అనగా యాగసాధనకు సంబంధించిన రూపములు, మంత్రములు, బాగన వర్తయలే కాక హౌసనము, తోజనము, సంసారము, ఇతరులతో వ్యవహారము మున్నగు సమయములందు తానించువలసిన వివాసములనుగూర్చి, అందు దోషములన్నిచో లోలనియకొను వివాసములు తున్నగుబాగితో బాటు అవోదహోదములు, అలవోపములు విన్నూలనమగుటకు కావలసిన మంత్రములుకూడ వివరించబడినవి వీరివిషయి వేద ఋషులు ప్రకాశించిన మార్గము పూర్తి తప్పవైరాగ్యము కావనియు, లోకకరుణముల సాదియతా సుతునే యాగసాధన పేనుకొనవచ్చుననియు, అదియే యాగతీవనమనెను తెలియుచున్నది ముఖ్యముగా ఈ నారాయణోపనిషత్తునందు అట్టి మంత్రములన్నియు వ్రాసెయ్యగనూ, నమస్కరముగనూ వర్ణనీకలింపబడినవి

నారాయణునిగూర్చి తెలుపబడు ఈ మార్గమునందు నారాయణుని పేరు మిక్కిలి తక్కువగా కనుపించును నారాయణునో బాట నన్నట్లే దారణముకైన వేదశబ్దనుగూర్చి వారి ప్రకృర్తులనుగూర్చి వ్రాసెయ్యగనూ వివరింపబడినవి ముఖ్యముగా అగ్ని, ఇంద్రుడు, వసుదాను, కుమ్రుడు అరిష్టకుడు, కుర్వా ప్రజాపతి, వసువులు, మర్త, వజ్రులును మొదలగు వేదతలనుగూర్చి వారి ప్రకృర్తులనుగూర్చి చెప్పబడినది అనగా నారాయణుని ఈ నమస్కర నిర్వహణ అగవచ్చెననియు, ఈ నెవుండెన కేవలంవలూ అయనొని బాగములేయనియు వివరింపబడినగూర్చి చెప్పుట యగగా నారాయణునిగూర్చి

చిన్న ప్రయోగమును గురించియే అంబరీ బావము దీనిని గుర్తించుకొనకున్నచో ఇది వేరు వేరు చేపితి తల ముక్కముల సంపూర్ణ యంగము కాని ఇంకవలె నారాచి: ఇంతకామిర్పము న్ను గలవడు

ఈ మహానారాయణోపనిషత్తు వ్యాఖ్యానమునకు నన్నయ వుదాహరించునది నుభూతిప్రకృతిన శ్రీ కృష్ణ సోమయాజులుగారు చేసిన ప్రథమము వ్యాఖ్యానము వేయవలెనగా అయిన లికార్లు చేయగా ఇది ముక్తము ను క్యాపిల్లయందు వచ్చినది కాని పునవలె అనము చేసి గ్రంథమునకును కూర్చు చేయవలసినదిగా అయిన కోరి అయిన ద్వారా మిచ్చునగా అదేకమును గ్రహించి చేసి అట్టి ప్రయత్నమునకు మోసుకొంటిని ఈ ప్రస్తుత గ్రంథముతోబాటు సుగమ్యులంగాముగా గాని మరీ తెలుగు లాగములుగా గానీ ఈ వ్యాఖ్యానము ప్రాకారములలో నాకావన గురుసోమయ్యలకు ముఖ్యమైనవి కృష్ణమోనార్యగారి గారు (K) క్రమమున వాడు అందిన విద్యానము ఈ గ్రంథమునకును పట్టికనుకొనిన ఆ గురుదేవుని చెప్పిన నారు: సీమంతులము మార్గదర్శకముగా నున్నది ఈ ప్రథమభాగములోనే పాఠముల సౌకర్యముల మోక్షముల ప్రయోగము నన్నులగా అందించుటనున్నది

ఈ గ్రంథ రచనయందు నాకును పాకలించిన సోదరీ సోదరులు అనేకులు వారి సహాయము చేసిరి నేను దీనిని ప్రకటించుట ఎగుల కష్టసాధ్యమై యుండునది నాచూ వ్యాఖ్యానమును అర్థకాత్మియై యుండు వరికొలెంచి తగు చరణముల చేసి యున్నిన వర్ణము శ్రీ T K V రామవేణ్ గార్లు, శ్రీ M సత్యనారాయణమూర్తిగార్లు, నా కృతజ్ఞతలు ఈ గ్రంథ ప్రచురణకు అధిక రహాయము చేసిన వాళ్లకు నా కృతజ్ఞతలు ఇట్లు అంకితముల నాకు రహాకొంది, సోళ్లకొందిన పెద్దలు, పిన్నలు ఎందరో కలకు అల్లవారు దరికిని నారాయణ స్వరూపులైన మామయ్యగారు ఆముసారో గృహ శ్రుత్యముల రిచ్చి నదా సుఖకాంచులతో వర్ణించి యుండుట గాక

ఇటు

విదేవుడు

పీఠూరు జగన్మోహనరావు



వ్యాసముః వేదీనస్సురుః సైతీష్ఠీనః పరమాత్మయోక్త్యై రూపముః  
 ఇతగాఢానలోనికీ వచ్చును 'విశ్వతః పాతీ నలంబామూఢ్యాంబనము'  
 అయిన చేతులతో నమస్కారము చేయుచున్నాడు తాను, ఇతరము అని  
 రెండుగా ఎక్కడీన తరువాత లోకీకవ్యవహారములు, ఒకరు ఇంకొకరికి  
 వదల్చుటయు వసులుచేసి పెట్టుకొనుట. గౌరవించుట అనునవి విద్యుదీనవి  
 ఇవికూడ ఈయనలీలయే లోక వ్యవహారములను గౌరవించవలసినవే,  
 పిలవనగా వేదీష్ఠాలా కూడా పరమాత్మ తెలియబడును మనకు వదిచేసి  
 పడినవాడు నారాయణుడే వానికి నమస్కరించుట ద్వారా నారాయణునికి  
 నమస్కారము చేసినవాడగుచున్నాము ఎవరయినను మనకు  
 నమస్కారము చేసినపుడు వానిలోని నారాయణుడు చేతులత్తి  
 నమస్కారము చేయుచున్నాడని గుర్తుంచుకొనవలెను. విల్లలు పెద్దలను  
 గౌరవించుట తల్లికంఠ్రులను గౌరవించుట వలన నంపదోయము స్థాపన  
 చేయబడుచున్నది.

పతివము చెందినవాడు పతిపోయినవాడు అనిగా సైలోకములలో  
 అంతర్భాషియించు నారాయణునిగా మున్న స్థితముంటి దొరకమయిన  
 లోకము లోనిది దీవులుగా పతివము చెందితి అని అభ్యము వారికోకమ్మై  
 లోకములు కల్పనము చేయుచున్నాడు పతివము చెందినవారెందఱు  
 గుడా నారాయణుడు కలదని మరచిపోరాదు 'నేను వాలా పావము  
 చేసినాను', అని ఎవరైనను అప్పుడు వానియందున్న నారాయణుడు  
 బట్ట మోట్లాడుచున్నాడని జ్ఞాపకముంచవలెను.

మనము కొంతమందిని మంచివారుగా, కొంతమందిని చెడ్డవారుగా  
 చూచుచున్నాము. ము సామాన్యులయిన సాంసారిక నీవులు మందే, చెడు  
 అనునవి చేయు వసులనుజటి నిరయింతురు మన దర్శము శ్రవారము  
 దీవులు నరకుకొనవలెను కనుక దుష్కార్యభయన వారిలోని దుష్కర్మము  
 శిక్షించబడినవలెను వాడు నారాయణుడు, కనుక శిక్షించవలెనుకొని వదలి  
 చేయరాదు. 'నమో వానిలో' శ్లోకవ కావలసినట్టి స్థిత అన్నది కనుక వారిని  
 శిక్షించుట జరుగుచున్నది అటుల కొన్ని జన్మలు జరుగుచున్నట్టి  
 వానిలోని దుష్కర్మము నశించును వానిని నరదీర్షకపోయినచో  
 మరొకొంకమంది మంచి వానిని వాఠించును' కనుక కాదుకట్టులా వానిని  
 దివ్వవలెను అప్పుడుకూడ వానిలోని నారాయణుని వ్యాసము చేయుచు  
 వానియందురచు, నేను చూపుచు వానిలో పరివర్తనగీచుకొనిరావలెను.

మంత్రము - 5

వనస్థానోపశ్చయోపిశ్చాయానువనాని విద్యానో యత్రవిశ్రాంతవత్కృతనీళాః  
యస్మిన్మిదగ్గః సంచయే చైకగ్ంవ క్షతః ప్రోతశ్చ వియద్రవాను||

ప్రతిపదార్థము

యత్ర- ఎచ్చట

విశ్రాంత- విశ్రాము

ఏకనీళాః= ఒక్కటిగా

వనతి= అగుచున్నదో

తత్- దానిని

వేనః- వేనుడు

విశ్చాయానువనాని= విశ్రామువంచలలో కములను

విద్యానో= తెలిసినవారై

యస్మిన్మిదగ్గః= పవరణండు

చరం- ఈ ప్రవంచము

సంచయేచ, ఏతి- పుట్టి మరల తీసమగుచున్నారో

ఏకః= ఒక్కడు

సః= ఆతడు (ఆవరణమాత్రమే)

భార్తృరర్థము :

ఈ జగత్తు ఎచ్చట ఏకత్వము పొందుచున్నదో దానిని మూచితన (ఎరిగినవారై) ఎవరియందు ఈ ప్రవంచము పుట్టి రీతమగుచున్న ఆవరణమాత్రం లావోక్యతే వ్యక్తి ప్రభవముగా లేక అతికి వ్యాపించినవారై ఈ జీవన్మయము వరుగు పేకగా అట్లు యున్న వాడీని ఎరిగినవారయ్యెను

వివరణ :

ప్రవంచము అనగా వంచించుములద్వారా తెలియజరువ ఏకనీళము అనగా ఏకత్వమునందున్నదీ లేక ఒక్కటిగా మున్నదీ నీల అనగా అకాశమునందు కనిపించు నీలవర్ణముని అర్థము ఈ నీలవర్ణమున్న అకాశములోనికి ప్రవంచములయొక్క రీతము మరల దానిక

వస్తువులను కనుక నీలవర్ణము అంతటను నిండిన ఒక వర్ణముగా నున్నది. The color is the all-absorbing color. కనుక మొట్టమొదటి వర్ణము నీలము వానినుండియు వెలుపు లేక సూర్యకిరణము వుట్టినది.

వానినుండియు వెలిగిన వర్ణముల వచ్చినవి కనుక ఈ నీలములోనికి మొత్తమున్నయు లీనమగుచున్నవి కనుక ప్రవచనమునకును చేనియందు లీనమగుచున్నచో దానిని ద్యానము చేయుమని చెప్పుచున్నాడు పత్రియన ప్రవేశమున ప్రకాంతముగ కూర్చొని ఆకాశమువైపు చూచుచు ద్యానము చేయవలెను మనకు కన్పించుచున్నట్టి సృష్టి అంతయు దానినుండియే దిగి వచ్చినది అంతర్ద్యామియుక్కో వర్ణక్రమన రూపముగా నీలవర్ణమును ద్యానము చేయవలసినదని చెప్పుచున్నాడు నీలమైన దేహము కలవాడనగా ఆధాశమే తనయుక్కో వర్ణముగా కలవాడని అర్థము ధని అన్నియును ద్యానమునకై వచ్చిన కాశపుచెవులు అట్లు ఆకాశమును చూచుచు, ద్యానించుచు కూర్చొనవలెను సూర్యోదయము, సూర్యాస్తమయము ఆకాశమునందు వుట్టుచున్నవి నమోకమననందు 'నమస్తానూయవ అరుణాయచ' అని చెప్పి సూర్యోదయ సూర్యాస్తమయ నమయాలయందు సూర్యుడు రాగిరంగు కలిగి ఉండును సూర్యోదయమగుచున్నపుడు మరల సూర్యాస్తమయమగుచున్నపుడు రుద్రుని తాత్రువర్ణముగా ద్యానము చేయుమని చెప్పి వాస్తవమనకు సూర్యోదయ సూర్యాస్తమయ నమయములకు దెనువు వర్ణరసో నది చక్కవో హాయి స్థానము వేసి సూర్యుని చూచుచు అర్చనమునిచ్చి ద్యానము చేయమని సంధ్యావందనమున నియమము మధ్యాహ్న వమయమున నదిగా భగవంతునిండి దిగంబల వాలుగు విమలములకో లోలో ఉన్న సూర్యకిరణములు సూదిగా మనకిరస్సుపై పడును ఆపుడు కనులు మూసికొని ద్యానము చేయవలెను వానిని అధిపతి లగ్నముని లంచుడు అది వరము చవికమ్మన నమయము అనమయమున విషవిద్యనను సర్వస్వముగా నెరచేడును వానికి ముహూర్తము, వర్ణము ఏమియో మోక్షసక్కువలేదు.

సూర్యోదయము, సూర్యాస్తమయము అలిపిత్ లగ్నము ఈ మూడును ద్యానమునకు వచ్చిన నమయములు. ఈమూడింటిచోహాలు అవరాత్రి, శబ్దవారుషామన వాలుగు గుంటలుకూడా ద్యానమునకు వచ్చేవలెనని ఈ అను నమయములను Mediator నమోకంబు దా కచ్చిర ఈ అనురోహలోనున్న శోధనా ఈ అనుచు నమయములందు

చునకు అవరంబుల మీల కాకపోవచ్చును వీరిలో మరకు అనుకూలమై  
కొన్ని సమయములందు ద్వాదశము చేసుకొనవలెను

సూర్యోదయ సూర్యాస్తమయ అదితీవీ బర్హి నమయముభయంబ  
అర్హాశ్రీః గంబులకు, శెల్లవారుకూమున 4 గంబులకు కంపముద్రవీ  
నిలవీ యెనాకడీ యంత్రమైన "10 నమస్కీచాదు" అని ద్వాదశ  
దేయవలెను

వేనుడనగా ఈసప్తవీ సంకల్పము లేక కోరిక ఇతలే గంధర్వునిగా  
చెప్పుటచేనాడు గంధర్వులవగా సంగీత, య, రాశములకు అపవతుల  
అనగా రాగము, తాళము, యగా వెనిచేయవారు ఈ వేనుడు తన వీణత  
వంగీతము వాలపించుచున్నాడు ఈయన వీణకున్న ఏమిటిగి  
ఏమరాగములు ఈయన తన వీణతో సంగీతము నాలపించుచు వీవులకి  
తస్యయత్కము కలిగించుచున్నాడు అట్లు తస్యయత్కము కలిగించు  
ద్వాదా వీవులకు కర్మపమోచనము కలిగించుచున్నాడు ఈయః  
వీవులయందు నావార్యకుడుగా ఉన్నాడు ఈనాదము కరమాత్మనుం  
పుట్టివని ఇదియే మొట్టమొదటి శబ్దము ఇదియే ఓంకారము ఈ  
ఓంకారమును దైతన్యమే నాదమా కర్మై న సంగీతముగా పుట్టి వీవునియంద  
మరియు స్వప్తియందు ఏమిరాగములుగా ఏమి కేరణములుగా  
ఏమిపాఠ్యులై ప్రవహించుచున్నది ఈ ఏమిరాగములతో శ్మతిచేయః  
సంగీతమే నాదస్వరూపము ఈనాదమునకు కావచ్చున చైతన్యము  
వీవునియందు మేల్కొని నిరంతరము అలపించఃడిచున్నది వానిన్  
మహానాదమని అందుకు వీవునకట్టి స్థిత కలిగించువాడు ఈ వేనుడన  
గంధర్వుడు

"గంధారయతీతి గంధర్వ" అను అర్థముననుసరించి నాదమున  
తనవలంబు దరించువాడు గంధక వేనుడు మొట్టమొదటి గంధర్వుడైనాడు  
అట్టి నాదమును లేక ఓంకారమును ఉచ్చరించుచు ద్వాదశము  
చేయుచున్నపుడు ఆనాదమే మనము అగుడిము అనగా అర్హమునందు  
మనము వేనుని యందుండుము అట్టి నాదములనుండి ఈ ప్రవచనము  
ఏమిరాగములుగా ఏమి స్వరములుగా ఏమి కర్మై నది అ ప్తయోధునినుండి  
కల్పన కేరణములు ఏమి రంగులుగా వచ్చెనవి వేనుడనగా సూర్యుడనియు.  
అందుదనియు అర్థములు గంభ అనగా సూర్యుడనని కాకలయెన  
మహానాదము లేక గానము ఇదియే సామగానమని కూడ ఆవులకినది  
అన్ని నాదములను తనయందు ఒకేనాదముగా లేక గానముగా అందు

చేసినప్పుడు ప్రకృతి 'సోమారు' అందురు ఈ సోమారు గండర్వరాజు ఈయననుండియే సోమారుము లేక సోమారువేరము పుట్టినది అట్టి స్వల్ప కఠినతైన నదేగాననుచుండి స్వల్పీయందలి వేర్వేరు ప్రకృతులు వారోజువలన నాదములను వాగములుగా వేర్వేరింప జరిగించుచును ప్రకృతి రాయనయొక్క గానముగా సూర్యప్రకాశ అవతరించగా అట్టి సూర్యునికి దౌతకవహితుని గోళమేర్పడినది మొట్టమొదట ఏడువర్ణములుగా. వాటి ప్రకాశముగా, రాగములుగా దిగి వచ్చినవారే నవ్వర్ణులు అట్టి నవ్వర్ణులనుండి ప్రవలించు కిరణములు సూర్యుని ద్వారా సౌరమండలమందు వ్యాపించి మరల సూర్యుని చుట్టును విడుదలములుగా కట్టుకొన్నవి అవియే నక్షత్రగ్రహములు ఈ ఏడు గ్రహములు ఏడు విధములైన శక్తులను కలిగించును అనగా ఏడువిధములైన ప్రాణశక్తివృత్తులుగా మానవునియందు పనిచేయును చానివలన ఏడు రకముల ప్రకాశేంద్రములేర్పడి మానవునియందు పనిచేయును ఇవిగాక దోతులందు ఏడువిధములైన కిరణములు మానవులతో కేంద్రముల పనిచేయుచున్నవి అట్టి ఏడు కిరణములవలన ఏడు జాతుల మానవులు పుట్టుచున్నారు ఈ ఏడు జాతులకు అధికములుగా ఎదుగుట మహారులు దూమిస్తా మానవజాతికి గురువులై పనిచేయుచున్నారు వీరు నెవ్వరి కుండలమునుండి ప్రవలించు శక్తి వనోదములకు వాహికలై మానవజాతికి కలెలుగులను లేక శక్తులను కలపజేయుచున్నారు

ఇట్లు లేకలులను పుట్ట వారమును తాను గమనించుట లేక చూచుట అను ప్రవృత్తియే వలుగగా పుట్టి దౌతక ప్రవంచమునకు ముఖమొదటి అస్త్రత్వము లేక అనికీగా నిలచినది ఈమొదటి వెలుగే సూర్యుడు కనుక వేసదన నదిమునకు సూర్యుడు అను అర్థము కూడా కలదు మరలయు అట్లు శక్తియు లేక వెలుగు తననుండి పుట్టుటయే "జుక్కు" అని చెప్పుటచేసినది ఇదియే "యిక్ష్మవము" ఇప్పుడు జుక్కు అను పదము వాక్కు అను పదము నమానాధికములు కనుకనే ఈస్వల్ప పరమాత్మనుండి పుట్టిన మొదటి వెలుగనియు, అవెలుగే "హిరణ్యగర్భుడు" మంగారు గుడ్డు అనియు చెప్పుటచే మరొక్కచోట్ల ఈస్వల్ప ప్రకాశ వాక్కుగా మచ్చుకొనవలసివచ్చినది చెప్పుటచేరు కనుక లేదుకు వానిని చూచినవారై నమస్క దువనములను కలియించువాడని చెప్పిరి అనగా మనకు సూర్యుడనను వలుగని పుట్టగా. వానిచుట్టును ఇతర దౌతకములుగా గ్రహగోళములు, వాటి వెలుగులు

పర్చినవని అర్థము. మరియు ఈవేసుడు విశ్రామించయి ఒక్కడియే అయిన స్థితిగా అనగా వీలవరముగా నుండగా, వానియందు కరగియొన్న బోకనులను చూచెను (వైక్రవరిచెను); నీలము అనగా మామూలు గ్రహములు కరిగి (అంతరీనముగా)యొన్న ఆకాశము, వానియందు తారలు, గ్రహములు పుట్టుచుండగా ఇన్నింటితో కూడిన విశ్వము మాత్రము ఒక్కటియే అనగా ఈగ్రహగోళములన్నియు విశ్వములోని భాగములేగాని విశ్వమునుండి వేరుకావు అట్టి విశ్వమునంద పగులు, రాత్రులను తెలుపు, నలుపు వాతములతో కడుగుచేకూ అల్లబడిన రున్నట్టియే కాలమునుపేర కరమాత్మనుండి వ్విక్రకుగుచున్నది అట్టి వరమాత్మ పుట్టుట మరియు దీనమగుట అను ప్రప్రక్కలను దరించెయ్యారు. అట్టి ప్రప్రక్కలవ్వారా అతడు జీవులకు సంరక్షకుడగుచున్నాడు అనగా మృత్యువు మన జీవుల శరీరములు నశింపజేయుచుండగా మరల పుట్టుకయనుపేర జీవులకు శరీరముగా కల్పించుచున్నాడు. కనుక అయిన సంరక్షకుడై ఉన్నాడు.

ఈ వేసుడే గ్రీకు పురాణములయందు "అపోలో" Apollo అను దేవతగా చెప్పబడియున్నాడు. ఈ అపోలో అను గండర్వుడు సంగీతమునకు, కవిత్వమునకు, బాసకు అదివక ఈగుండర్వుడే గ్రీకు వాదయందు (Mars) 'మ్యూసెస్' అని పిలుతురు ఈ అపోలో వేణ దరించి సంగీతము వారికించుచు తిరుగుచుండును మర్క్యుస్ (Mercury) అనుచోగ యుక్తుడు (Jupiter) 'కెప్టెములు' కాళ్ళు కదిసి పనయనందు దరించువాడు లోలో (Venus) అను సోప చిచ్ఛిత్తమున పిల్లన గ్రోవిని దరించినట్టి అపోలో దేవతను గారమునందు డోడో పిలుచును. డోడోయందు ఇద్దరును సమత్కలగా ఏర్పడగా దివరకు అపోలో దీజను తలవ్రొడులుచేసి వాయిదెను మర్క్యుస్ తన పిల్లన గ్రోవిని అట్లు చేయతక పోయను దివరకు అపోలో గతిచిన్నిట్లు ప్రకటింపబడెను. అప్పుడు అపోలో 'మర్క్యుస్'ను శిక్షగా ఒక చెట్టుకు కట్టివేసి, వానితోలు ఒకపించెను ఇరుల ఒక చిత్రమును నవరీతమున్నది మర్క్యుస్ దరించిన వేణువు గాడ్సె యెదురనా (Geryon Melior) అను రాక్షసియొక్క ముగ్గుకు చెల్లెళ్ళ మ్మరములనమనరించి నిర్మాణము చేయబడినట్టిది అనగా ఈమూడు స్వరములే కంఠమునందలి మూడు పాయిలు. మరియు దేహమునందలి ఆత్మ, బుద్ధి, మనస్సు అను మూడు ప్రవృత్తులు పిల్లన గ్రోవియే డొరికదేహము మర్క్యుస్ అను యన్రుదే దేహబద్ధుడైన దీని అనగా చాళి

చక్రమనమము నాలవక్రముననే వరపాఠించెదమునను ఈలాటి చక్రము గొరెతో ప్రారంభమగును కనుక ఇతనికి గొరెకొమ్ములు. గొరెకొమ్మున్నట్లు చెప్పబడినది అట్టివానికి గానమనిగా జీవితమునందు పరిస్థితులవల్ల కలుగు తాత్కాలికమైన సుఖములుకాదు అపోలో (వేసుడు) కాళ్ళుతప్పిన ఆనందమునకు, వాదాత్మకమైన గానమనకు అవివేచి వారిద్దరు గానమునందు ఏమి ఉద్దీపయిరి అనగా అపోలో గానము జీవులకు తాత్కాలికమైన మలముగానే చెలియుచున్నదివాని అందు అంతర్దీనముగానున్న దైవపురు అందులలోదరి లావము అప్పుడు అపోలో తన పీఠము కల్పకంబులు చేసివాయింబెను జీవుని చెప్పిముకదలే ఈవేల కల్పకంబులు చేసి వాయించుట అనగా మూలావారమునందు వేషాగలమై నిలిచియుచున్న అంతర్కామివ్రజ్జను క్రిందినుండి కైకి అండ్లగమనము చేయించుట వాల్లూ కెరమ్మువందక నహాసారమునకు చేయుట అట్టి దివ్యగానమునకు మర్మయన్ లదిపోయెననగా వైష్ణవజ్ఞ యందు జీవవ్రజ్జ లీనమయ్యెనని లావము ఇట్టి రవ్యగానము సామగానమును వేర జీవుల క్షానయించు అనుబంధించెదమునందును మర్మయన్ జీవవ్రజ్జాధికకళకమున కామమును వ్రధానముగా కలిగి ఉండును ఏమను తలక్రిందులు చేయుట అనగా అట్టి కామమును హృదయమునందకి సామగానముగా మార్చుకొనుట మర్మయన్ చెట్టుకు కలిపిది రవుము లలవలంబెననగా జీవవ్రజ్జ కామవాసనలను తొలగించుకొని స్పష్టియను వృక్షమునకు మూలమైన అంతర్కామి యందు లీనమగుట ఇట్టి పాదన (వృక్షమును వ్యాసము చేయుట) దిగవదీక పురుషోత్తమ సౌప్తి యోగమునందు వర్ణించబడినది

మంత్రము 6

ప్రత్యోచే జమ్పతంకు విద్యాన్తన్త్యోనామ నిహితం గుహాసు

## అనుచాకము 4

మంత్రము 1

శ్రీదేవదా విహితా గుహాసు యప్తస్యేవ నియుః పితాపత్

ప్రతిపదార్థము :

గన్త్యోనామ = గంచుకొను అను పేరుగలవాడు చేసుకు

తత్ = ఆ

జమ్పతం = జమ్పతమును

ప్రత్యోచే = చెప్పెను

సు = కదా

గుహాసు = గుహయందు

శ్రీదేవదా = మూడు పదములు

నిహితా = ఉంచబడినవి

యుః = ఒకరితో

తత్ = దానిని

వేవ = తెలుసుకొనుచున్నాడో

సు = అతడు

నియుః = సూక్ష్మనకు

పితా = తండ్రి

పత్ = అగుచున్నాడు

వాత్పర్యము :

గంచుకొను పేరుగల అతడు మూడు పదములగునున్న జమ్పతము తనయందు దాని యుంచబడుటను గూర్చి తెలిసినవారై వానిని అన్వేషించుచున్నాడు అట్లున్నందుల వలన అతడు నవీతునకు లేక సూక్ష్మనకు తండ్రి అగుచున్నాడు

వివరణ

గందర్వనామ జననా గందర్వుడను పేరుగలవారని అర్థము అనగా దీవులు గందర్వులవారని అర్థములేక తనియందు నారము కలవారని అర్థము ఇట్టి నారము జీవిత్యులది వరము వురుపుని అంశముండి వర్షకమగుచున్నది ఇట్టి వరమువురుపుని అంశనే వురుపులు అని వర్షవహింతురు వురుపునినుండి నారము నాలుగు స్థితులలో వర్షకమగుచు నాలుగవ స్థితియందు దౌతికమగు శబ్దముగా ఉచ్చరింపబడును అంతకు ముందు మూడు స్థితులు జీవులందు మూడు వాక్కులుగా ఇమిడి ఉన్నవి కనుక మొత్తము నాలుగు వాక్కులు ఇవియే యీ, వక్కంటి, ముద్దానా, నైఋతి వాక్కులను నాలుగు వాక్కులు అట్టి వాక్కులు తననుండి ఉచ్చరింపబడుచుండగా వాటిని గమనించి, తనయందట్టి వాక్కు వుట్టు స్థావమును కలియవలెను అట్లు తెలియవలెనన్నచో మొదల తనయందు కానుండుచోటు తెలియవలెను అనగా తననుకాను తెలియవలెను తనయందు కానుండుటయే తెలియబడియే అమృతత్వము అనగా మృత్యుచేసి చోటు మృత్యువు అనగా నామ మనస్సుగా, ఇంద్రియములుగా, దౌతిక శరీరముగా చెదరిపోవుట అట్టి మృత్యువు నుండి తాను రక్షింపబడవలెనన్నచో ఇవి అస్మియా తనయందలి బాగములే అనియు, తననుండి ఇవన్నియు వుట్టుచున్నవనియు తెలియవలెను నీచీనుండి మంచుగడ్డ వుట్టినను నీరు మంచుగడ్డ కాదు కదా! నీనివి తెలియబడియే అమృతత్వమును తెలియబడివీవ్రక్తి మనస్సు ప్రాణమయికో శము-అను మూడును మూడు వదవలె ఇట్టిమూడు వదములు కేకస్థిముఖ గుహయందున్నవి అనగా తనయందు రహస్యముగా ఇమిడియున్నవి రహస్యముగా నుండుట యనగా మనకు కనుపించుచున్నను గమనింపలేకపోవుట, భౌతికశరీరము ఒక్కటియే పైకి కన్పించును వినితిన మూడు శరీరములు పైకి కనుపించునవి కావు అనగా అన్నట్లు గమనించి తెలుసుకోవలెనవివేదగాని కంటికి కనుపించునవి కావు వ్యాప వాక్కుగా నీవును త్విష్ట శరీరమును బానుచ్చరించును అదియే ప్రవోచే అని చెప్పుటదివది

అమృతత్వము నుండి దౌతికస్థి వరకు వృష్టి వర్షకమగుటయే నాలుగు వాక్కులుగా విప్పబడినది అందు "మా" వాక్కు నమస్తము.

తానుగా నుంచు స్థితిని తెలియజేయుచు లేచుచు, ఇంద్రియములు మనస్సు బుద్ధి మున్నగునవి తననుండి వ్యక్తమగుటకు పూర్ణము తనయింటి కలిగి యుండును ఇది సీటియందు ముంచుగడ్డ కరగియలదు నట్ల స్థితి వంటిది అనగా మనస్సు ఈవౌలు, సంకల్పములు, భావములు అభిప్రాయములు, ఆవేశములు, అనుభవములు లేక శబ్దము నేరుగా నున్నట్టి స్థితి అనగా వాటిన్నిటికి అచారమైన మొల్లమొనటి స్థితి తెలవదల "వశ్యంత" వాక్కు అని చెప్పబడినది ఇందు సంకల్పము మాత్రమే ఇందును అనగా తాను చేయుదలచుకొన్న లేక చెప్పుదలచుకున్న విషయమును గూర్చిన ఈవౌ దీనినే ఇచ్చెశ్వము అనిరూప అందుచే ఇది పరమాత్మయందు న్యుష్టి సంకల్పము అనుపేర వ్యక్తమగును సముద్రమునుండి వెలయము తాత్కాలికముగా వేరయినట్లు తననుండి తన సంకల్పము వేరుగా వచ్చును మరల అట్టి సంకల్పమునకు అచారము లా, అగును ఇక మూడవ స్థితి "మద్యమావార్యు" సంకల్పములే ఈవౌ కనునంది మిగిలిన విషయములు అనగా భావ, మనస్సు, ఇంద్రియములు మున్నగువానిని కట్టుకొనుచున్నట్ల తాను చెప్పవలయుచున్న ఈవౌ కనునంది దానికి సంబంధించిన వివరములు వాక్యములు తనక తెలిసిన దావల తన మనస్సులో రూపు కట్టుకున్నట్లు పరమాత్మయంద న్యుష్టి సంకల్పముననుసరించి దాని దర్శనములు, వాటికి సంబంధించి, వెలువెరు ప్రజ్ఞలు, వాటి ప్రవృత్తులు రూపు కట్టుకొనును మన దేహము, మనస్సు, అను కర్మోద్రయములు, ఇవి జ్ఞానేంద్రియములు మున్నగువాఁ లక్షణములుగా ఈమూడవస్థితి వ్యక్తమగును అయస్కాంత శ్రేణివలె పర్చడిన తరువాత వానియందు అయస్కాంతము తొలికముగ వ్యక్తమగునట్లు గా అగవస్థితిని వైదిక వాక్య వుట్టుటకు ముందు ఇది పర్చడినది ఈ మద్యమావార్యు ననుసరించయే వ్రజడి వాక్య లేక మనమ పైకి ఉచ్చరించు శబ్దము తెలువదుచున్నది అట్టి లౌకిక దేహానంద్యాణము లౌకికవ్యుష్టి (Anga-bhoga) అగుచును ఇట్లు వ్రజడి వాక్యనకు కారణమై మూరు వాక్యంను తనయందే రీనమై యుండును కనుక "శ్రీకృపవానిహితా గుహాను" అని చెప్పబడినది ఇట్టి వాఱు స్థితి కలిగి కుడిన న్యుష్టినిర్మాణమే క్రమాయుక్త శరీరముగా వైదికులు

స్థితులు నాటకు వాక్యములుగా బ్రహ్మయోగ్య నాటకు ముఖములుగా చెప్పుదీనది

అట్లు జీవులు తనను తానుచ్చయించుకొనుటయేగాక తననుండి తన కుమారునిగా తనను తాను ఉచ్చయించుకొనుచున్నాడు కనుక జీవులు తండ్రియగుచున్నారు అతడు వృద్ధింపవలసి తనయందలి పురుషునే కనుక కుమారుడుగా దీనివచ్చిన పురుష ప్రజ్ఞకు తాను తండ్రియగుచున్నాడు కనుకనే "నవితుః పితానతే" అని చెప్పుదీనది నవితుః అనగా సూర్యుడు అతడే జీవులయందు పురుషుడుగా నున్నాడు నవితుః అను క్షమమునకు ప్రవేశించుట అని యర్థము ఇక్కడ ప్రజాపతీయని అర్థము ప్రజాపతి అనగా జీవస్వస్థికి వారణమైనవారు కనుక వరకూత్తు జీవస్వస్థిని సంకల్పించి జీవులుగా దీరిరాగా. అట్లే జీవులు తనయందలి వరకూత్తుయను పురుష ప్రజ్ఞనే తనకుమారునిగా నుచ్చయించి మరలవానికి తండ్రియగుచున్నాడు

పద్యము 2

ననోబన్ధుకల్పనీతాన విరాళా భాషానివేద భవనానివిశ్వా  
యత్రదేవా అమృతమానసా నాస్త్వితీయే దామాన్యజ్ఞైరయన్త్రే

ప్రతిపదార్థము

యత్ర = ఎవరివల్లనైతే

త్వితీయే = మూడవ స్థానమందు

దేవాః = దేవతలు

అమృతమ్ = మృత్యులేని స్థితిని

అనకానాః = పొందినవారు

భాషాని = తమస్థానములను

అజ్ఞైరయన్త్రే = పొందిరి (అటువంటి)

నః = అతడు

మః = మేము

అమృతాః = అమృతమువాడు లేక మృత్యువువంటివాడు

అనితాః = పుట్టింపువాడు

సా = అతడు  
 వివాతం నియమించువారు  
 విద్యాభివృద్ధిని = లోకములన్నింటికి  
 వామానీ = స్థానములను  
 వేదం = తెలిసియున్నాడు

### కాత్వర్థము :

పవిత్రమన (పవిత్ర) దేవతలు మూడవస్థితియందు ఉన్నపుడు అను  
 మూడవలోకమును తమ స్థానమును పొందిన లోకానికి వెళ్ళును అను  
 గోదాదేవుడు మూడో లోకం బలమై మరలను బంధించుచున్నాడని వ్రాస్తూ వ్రాస్తూ  
 కారకులై, నమ్మకమును నియమించువారు విద్యములందరి లోకముల  
 స్థానములు తెలిసినవారై యున్నారు

### వివరణ :

అందుః అను నివయనను బంధించువారు అని అర్థము 'బ్రహ్మిణి  
 ప్రేమిణి బంధు' అని వ్రాసినది ప్రేమిణి బంధించువారు బంధింపు  
 వరమాత్మ ఈ స్పృశ్యనంతనూ తన ప్రేమిణి బంధించి నిలిపి  
 యుంచినారు కనుకనే ఈ స్పృశ్య నమ్మకమునకును అయినయే బంధింపు  
 మియు ప్రేమల యుత్పత్తికి అయినయే కారణము గనుక ప్రతి జీవికిని  
 మొట్టమొదటి బంధువు అయినయే కదా! ఇట్టి సంప్రదాయము  
 ననుసరించి వరమాత్మను తన వానిగా చూచి ఆరాధించు  
 నందునా బంధింపబడినది శంకగా, అన్యగా, మూఠాగా, భయగా వదిలి  
 బంధింపబడుటతో అయిన వారాధించి అయినయందు బంధింపు, అంతకాక  
 మనము మన బంధువులను మన బంధువులుగా చూచువారి యధమును  
 సహితము అయినయే యున్నాడు అయిన పలువనే  
 జీవులకొకటియందొకటి ప్రేమిణి బంధించుట దీనిని గమనించినవారికి  
 స్పృశ్యయందలి సమ్మతీవులును బంధువుకేయగుచున్నాడు

'అనిగా' చూచగా వ్రాసినవారని అర్థము ప్రతి జీవికిని వ్రాసిన  
 కారణము కారణము కారణము చేరనే పవిత్రమని అన్యధాను ఈ కన్యలో  
 ప్రేమిణి బంధించుట బంధించుట. దీనిని గూర్చి కొంతకే మునుపటి

అన్యమునందు వనవంతుడై పుట్టిన అట్టి వనవని గూర్చియు, అధికారము గూర్చియు కరకములైన తీర్పుకోవలేని వ్యామోహములచే బాధపడువాడు మరునటి జన్మమునందు వాటి కోరికలు నెరవేరు జన్మల నెత్తుదును వనము చేరినాటికి అవయొక్కటియే నమస్కర్మణ్యునచో వనమున్నవారికి జరిగెదపుమిగిలినదన్నియు అంతకు మించిన నమస్కర్మణ్యులతో విసిగి చేపొరన వారు ఇట్టి నమస్కర్మణ్యులకి జీవితమును కోరుదురు అందుచే వేదవ్రాజస్మిలయరు ఇటుల కొన్ని జన్మల దివసాత నమస్కర్మణ్యుల దనముందుల, తక్షణముల వలన నాక అయా వేదకర్మణ్యులయందు నమస్కర్మణ్యులు వెండగలుగు సౌమ్యము తనకుండవలెనని గ్రహించి ఇట్టి సాధన చేయుదురు దానినే యోగసాధన అందురు ఇట్లు జీవుల పుట్టకముందే భావములు కల్పించి దానికి తగిన జన్మమును పుట్టించు వారాయుదురు

అతలు వివాహ యుగా నియమించువారు ఈ సమస్తి యందు ఎవరివ్రుకు పుట్టవలెనో మరయు యుండవలెనో నియమించువారు వలెనాత్మయే మరయు వారి కార్యక్రమములను యుగా వేచిర ప్రవాహిలను తానే నిర్ణయించును ఇట్లు ఒకటి నేటి ప్రవాహిల వలన మరయొకటి కర్తవ్యములేర్పడు ముందగా అందరి ప్రవాహిలను నియమించువారు నారాయణుడు అయిన వలన ఈ విశ్వుములకు జీవ లోకములకు రామములు జీవ స్థానములేర్పడుచున్నవి మూడు లోకములు, ఏడులోకములు మున్నగు లోకముల వివరను నియమించి ఈ విశ్వుమునందు వాటి వాటి స్థానములనేర్పరించినవారు నారాయణులే అన్ని లోకములకు కారణమైన అమృతత్వము అనిజను స్థలని దేవతలకు లోకముగా కల్పించి వారధులనుండి వనవేదములను నియమించెను ఇట్టి అమృతత్వమే మూడవస్థితిగా వెప్పురినది వెందరినీ భూలోకము అనగా భౌతికస్పృష్టి రెండవది తత్తమయలోకము మూడవది దేవలోకము ఇట్టి ఈ దేవలోకమునందుండి వనిచేయుచున్న దేవతలు వృష్టి ప్రారంభమునుండి దేవతలకు మృత్యువువలెని స్థితిలోనుండి లోకములను వాతించుచున్నారు ఈ దేవతలను నియమించువారు నారాయణులే

మూలము 3

పరివర్తనము పుట్టివీయని నద్యుః పరిలోకాన్నిరవళుః పరిసూయః  
ఋతస్య తస్తుంపితతం పంచత్య తవపశ్య తద వపత్తజానుః ||

ప్రతిపదార్థము

- నద్యుః = తక్షణమే
- ద్యువా - ద్యులోకము లేక వెలుగుల లోకము
- పృథివీ - భౌతికలోకము
- పరిసూయ - పొందుచున్నాడు
- లోకాన్ - లోకములను
- సూయ - సువర్ణోకము
- పరి(యన్తి) - పొందుచున్నాడు
- ఋతస్య = ఋతము యొక్క
- తంతుం = తంతువును
- పితతం - విస్తీర్ణముగా
- పంచత్య - సంపూర్ణముగా భావించి
- తవ - అవతరమాత్మనే
- అవశ్యత్ - చూచును/చూడగలుగును
- సః - అతడు
- నద్యుః = వెంటనే, తక్షణమే

దార్శనీయము

(అదేవతలు, బ్రాహ్మణాశ్రమాలను తక్షణమే పొందుచున్నాడు అన్ని లోకములకు వ్యాపించి చున్నారు ఏకైకముగా నేర్పరుచున్నారనువర్తము అనులోకమును పొందుచున్నారు. ఋతము లేక నత్యము అను స్థితిలో వ్యక్తమై వరమాత్మ అట్టి తన యొక్క తంతువుచే చేక దారముచే పీఠముగా (తంతువును) ఒహిర్లతము లేనీ దానినే జీవులుగా చూచెను మరియుతాళి అది అయ్యెను. వ్యాధాష్టదివీ అనగా తేవతలలోకము మరియు భూలోకము. ఈ వేవతం లోకమునే వెలుగులలోకము అందురు. It is the place of dwelling of first and second. అనగా తనకు భానున్నానవి తలెయి ముట్టమువలె క్షితి అట్టి క్షితినే వెలుగులలోకము

అందును అటువంటి స్థితిని మనలో మేలుకొలుపు ప్రకృతి ఉపన్మ అందుచే ఈమెనే నేవతల తల్లియైన బహుతిగా సంకేతించిరి అట్టి దేవలోకమునుండి. మిగిలివలోకములు పుట్టగా ఏకవివరమైన దౌత్య పదార్థము (matter) వృద్ధివి అని పంకేతించబడినది ఇట్లు దేవతల లోకమునుండి తౌతికలోకము వరకు గల లోకములన్నయు తక్కువమే అనగా వదమాత్మ సంకల్పించిన క్షణముననే సంభవించుచున్నవి (దీనికీ మొదలు శోకమునుండి) దేవతలు అప్పుడము అనబడు చూడవలోకమునుండి స్పృష్టిలో తమ తమ స్థానములు సాంధ్యియన్వారణి చెప్పబడినది అనగా వారు స్పృష్టియందున్నను స్పృష్టిని అంటక నిలిచియున్నారని జగము జట్టివారు దేవలోకమునుండి దౌత్యలోకమువరకు తమ తమ స్థానములలోనుండి జరిచియుచున్నారు (The law of creation assumed here respective positions are observed in the plane of 'gna. Magnetism, Electricity etc. in Darse గానామరీయము ముచ్చట ద్రవ్యలోకమునగా (వాస్తవ) అణువునందరి కేంద్రగత సౌనము (nucleus) ఈ అణువులద్రము ప్రకాశములోకములందుంకగా వానిమట్టును గల atomsమున్నగునవి తల్లిమయ జగమునకు సంబంధించియున్నవి. They belong to the plane of energies వీటి సముదాయముచే నేర్పడు అణువు (atom) మరొకన్ని అణువులతో చేరి molecule అను చొల్లముదటి కణముగా నేర్పడుచున్నది ఇట్టి కణమే దౌత్యద్రవ్యము

ఇట్లె మనన దేహము కూడా నెర్పడుచున్నది జీవాత్మ కేంద్రముగా మనస్సు జుట్టి దానియట్లు పొరలుగా నుండగా ఏకవివరీ సారగ లోతీక దేహముకలదు మనన దేహమునందు జీవాత్మ అదృశ్యముగా వనిచేయుచున్నట్లు అణువునందు అణుగతమైన matter వని వేయుచున్నది దీనిచే Theosophical గ్రంథముల యందు Moral అను పదముతో పంకేతించిరి Moral అను పదమునకు Fine అని అర్థము దీనిన మనము జీవ ప్రకృతి అని వ్యవహరింపవచ్చును అట్టి జీవప్రకృతియే మనస్సు అని పురాణములయందు చెప్పుచునది ఇట్టి మనుష్యుడు లోకము, మనిస్సు అనులోకము మనస్సునగా స్పృష్టి యందటి ప్రణాళికను, దర్శములను తన యందు కలిగి యున్నట్టిస్థితి మట్టి సత్తనముచో మట్టిచెట్ల యొక్క ప్రకాశిక అంతర్గతముగా నున్నదికాదు దేదో మట్టి గొంజనుండి అదే వృక్షము ఇట్లు వచ్చును ఇట్లు స్పృష్టి ప్రణాళికను తనయందుముద్రుకొని యున్న ఈలోకమునే మనస్సునీ చెప్పవచ్చును ఇట్టి

మనస్సునకు అది వదిలేయవలెనని ధీమాతో బట్టి దానిచుట్టు ఒక అవతరణము లేక కవచము ఏర్పడును (ring pass on) ఈ అవతరణ అంటున్నప్పుడును ప్రవర్ణ కరమునకును దేశికకామునకును (Preliminary call) వ్యక్తము అకును, అంతువు అకును, అట్లు మానవులకును మాత్రమే గాక దామికిని, నొమ్మనకును మరలకు విశ్వమునకును కుంభు కనుకనే అట్టి అవతరణము వచ్చును. ఏక అను శబ్దములే నూచింపబడినవి ఇట్టి లోకములన్నియు కర్ణమునే ఏర్పరుచున్నవి.

అట్లే వ్యక్తి ప్రమాణిక యంతయు ఋతువు అనుతలమువలన అర్థాధి యున్నది ఋతమేనగా వరమాత్య వ్యక్తము ఏమిన్న వెలుగుమొదటి వెలుగు లేక శరణము జదిచే తరువాత ఋతువుగాను, వాక్కుగాను అయినది ఋతమే అనగా అంతర్యామి వ్యక్తికి కారణమైన మొదటి వెలుగు అట్టి వెలుగునే అత్యు అందుడు అట్టి ఋతమనే అందు తరువు లేక దారములే ఈ వ్యక్తి మత్తము అల్లబడియున్నది అట్లు అర్థాధిని అర్థక మిక్కిలి ఎస్సారముగ ఎస్సెయోకములకు వ్యాపించినది ఇట్లు విశేషముగా అర్థయ్యబడు ఏతరం అను శబ్దములే నూచింపబడినవి.

మరియు అతిస్వ తంతుం అను అలో ఇంకొక అర్థముకూడ వున్నది తంతువునకు అర్థకలేక ప్రమాణిక అను అర్థము కలదు. నూతమతేగణాయన అని గీతలో చెప్పునారు హోరములో మోతంగావున్నది అంబల communitas వదిలి యందు వదిలేసి మనముగా వాకుంగా లోనిల వదిలేసి నేను అనే ప్రజగ పుంబున్నాను అని ఒక అన్యనుండి ఇంకొక అన్యకు కొనసాగవలెను దానినే నూతము అన్నారు దానినే తంతువు అన్నారు ఇట్లు దారముగా ఏర్పడిన అది అన్ని అన్యలకు communitas అవుతున్నది రిన్నీ అత్య అన్నారు ఈ అన్యలో సాధించినది మరుకన్యలో సాధించవలసినది communitas అవుంబంది రిట్లు నుండి గింజ మగ్నినాడినప్పుడు ఏం చెయ్యాలో దానికి తలుచు ఇట్లు చెట్టునుండి గింజలోనికి వచ్చు ప్రజయే మరల వెట్టుగా మొలచును అట్టి ఒక అన్యనుండి మరయొక అన్యలోనికి వేవన్నట్ల కొనసాగుచుండును ప్రతివాదికిని అత్యగతముగా అవెవరో, ఏండుకు వుత్తెనో, దానిలో అన్యనుస్సోవములు పొందవలసి యున్నచో, క్రిందటి అన్యలో ఎటువంటి నంస్సారములు పొందియుండెనో అనువది వెట్టునుండి గింజకలె అన్యనుండి అన్యకు అత్యగతముగా రిగి వచ్చుచుండును ఇవయే స్వభావములు, గుణములు అనువేద తెలియబడును ఒక వ్యక్తి యొక్క

మహానాటకమును పట్టి క్రిందటి బస్తి ఎట్లుండెనో ఈ జన్మలో ఎటువంటి సంస్కారములు పొందగలవో అప్పుచచ్చును. *Alma A. Burke* రచించిన *Self and Culture* అను గ్రంథము చదివిన వారికి వీనిని గూర్చిన కొన్ని వివరములు తెలియును. జాతర చక్రము క్రద్ధగా పరిశీలించినచో ఇట్టి విషయములు నడిస్తరముగా తెలియవచ్చును.

జీవప్రకృతి అక జన్మనుండి మరొక జన్మవఱక, ఒక స్థితినుండి మరొక స్థితికి కొనసాగుచుండును. అటువలెనుండి గింజలోనికి, గింజనుండి జంతువులోనికి, జంతువునుండి మానవ ప్రకృతిలోనికి ఈ జీవప్రకృతి కొనసాగుచుండును. అట్లు కొనసాగుచున్నప్పుడు ఒక్కొక్క జన్మనుండి మరొక జన్మలోనికి జోవుచున్నప్పుడు ప్రకృతి స్థానము చెందుచుండును. అంతేకాక అటువలెను స్థితినుండి కథము (Karmya) గా అనునీతిలోనికి వచ్చువఱకి ప్రకృతి మరొకరికి స్థానము చెందును. ఇట్లు ఒక్కొక్క స్థితినుండి మరొక స్థితిలోనికి జోవువఱకి విస్తారము చెందుచుండునట్టి అత్యుచితముగనుండును. ఎవ్వరైనా అను విషయమును అచితముగను అని అర్థము అంతర్దీనముగా నున్న ప్రకృతి ప్రమాణా అచితముగనుండున్న కొలది అంద్రయములు, మనస్సు మున్నగు దీర్ఘకాలములను సంపాదించుకొనును. ఈ దీర్ఘకాలముల ద్వారా జాత్యభేదముతో వలలంది మేర్పరుచుకొనును. అట్లు ఏర్పరుచుకొనుట వలన క్రమేణా అర్థవికాసము ప్రారంభమగును. ఇట్టి అర్థవికాసము అంతర్భావము యందు లయముగవలదు. కొనసాగును.

అట్టి ఋతవీ: తరువాత నప్పట్టి ప్రవాళిగా నీవస్పృశిలోనికి వీగివచ్చినది వృక్షములయందు, జంతువులయందు, పానీవులయందు, తొలిక రూపమును కల్పించుటకు కారణమిదియే. అయినది అనిగా వీచినవలనే జీవుల మధ్య అర్థభేద, కామము, భయ మేల నేర్పడి తద్వారా తొలిక రూపములు కల్పించునని ఇట్టి తొలిక రూపములకు కారణమన భక్తమును, రేతస్సు అని కూడా అందుచు అనిగా ఋతము అను భక్తమునకు తొలిక వికృతిగా రేత: అనుభుతి వుట్టినది కనుకనే అట్టి ఋతము ప్రజాపక్షమును ముట్టు మురటిగా కల్పించినది. ఈ ప్రజాపక్షముల గర్భవాహము, సంవాదమున కదితములైన దేవతలు అనగా పరమాత్మ జీవులకు రూపమును కల్పించుట, దానివలన నేర్పడకల వాకవ మామకొనుట, మాట్లాడుట మున్నగునవి ప్రారంభమయ్యెను.

మంత్రము 4

పరిత్యక్తాస్మాదీత్యదూతాని పరిత్యక్తాన్వ్యా ప్రతిరోధిత్య  
ప్రణావతిః ప్రణమనా ఋతస్మాత్సనాత్వా నమసి నంబరూప |

ప్రణమదార్థము

ఋతస్య - ఋతము యొక్క, వెలుగు యొక్క

ప్రణమనా - మొట్టమొదట పుట్టినవారు

ప్రణావతిః - స్మృత్యర్థ

లోకాన్ - లోకములను

పరిత్యక్తా - వ్యాపించి

దూతాని - పంచదూతములను

పరిత్యక్తా - వ్యాపించి

ప్రణావతిః - దిక్కులకు కారణములు నడిచినవి

దిశ్శ్చ - దిక్కులను

సన్వ్యా - అన్వించి

ఋత్యనా - తనవేత

ఋత్యనాం - ఋత్య స్వయాంపులను దేవులను

అనినంబరూప - అయ్యెను

తాత్పర్యము

పరమాత్మ యొక్క వెలుగునే మొట్టమొదట పుట్టిన ప్రణావతి లోకములన్నింటి యందు వ్యాపించి (స్మృత్యర్థ) పంచదూతములను స్మృత్యించి, దిక్కులకు కారణముయిన వెలుగులను దిక్కులకుండునుమియి దిక్కులన్నింటిని స్మృత్యించి దేవులందరి యందు తానను వెలుగుగా వ్యాపించెను

వివరణ

పరమాత్మ నుండి పుట్టిన మొదటి వెలుగు బ్రహ్మ ఇతర ప్రణావతి అయిన అంత్యాహియైన వారాయణుని నుండి వెలువడిన మొట్టమొదటి కిరణము ఇప్పటివరకు అనందకునులకునే వెలుగుగా నున్న స్థితినుం తానను తెలివి వేరుగా పుట్టివది ఇతర బ్రహ్మ ఈ స్థితుల విడివడని

నీతియుచి పుంధునకు నున్నట్లు నమోద్రము నంబు తెలియును నున్నట్లు  
 ఈ యువ నమోద్రమునకు నుండునట్లు అనగా నేను పవరు  
 ఎప్పుడనున్నాను నా యున్న వేమి ఉన్నది మొదలగువావములు పుట్టివరి  
 అనగా అనందమున నీతియుచి కలిగియున్న నీతి బావములు తె  
 మనము అట్టి మనస్సునందలి బావములుగా నమోద్రముల  
 ముఖ్యములు నుండును అని వచ్చినది అయితే అది నారాయణుని  
 నుండును కనుక అప్పుడు వనము లేదు ముఖ్యముచి అట్టి బావములు  
 పుట్టుచుండగా అది వేరు వేరు కోకములుగా నిర్మించెను అట్లే  
 మంచమావములు కూడా పుట్టెను ఇవియు చిక్కులకు అతిమం  
 లుండును అని వచ్చెను, ముఖ్యము, వేరువేరు, కుదేవుడు మున్నగు  
 దిక్కాదులందుకు పుట్టిన ఇందు ఇంద్రియముల కలిపియున్న అందరు  
 తున్ను చిక్కును కలిపించెను తొలికములున తెలుగుకు కాలనమైన  
 అన్ని అన్ని చుమును వదిలివించెను అననము, దుష్టములు అని యి  
 నుండునంటే శివులను శక్తిచి అనువుతో అట్టి నియమించుచున్న  
 యముక వక్షిం దిక్కున కలిపి వివ్రతి అనుచును తో అనువుల యందు  
 వరిచేయుచున్న తక్షి నుతి చిక్కున కలిపి అవరిచుచు లేక వ్యాసించు  
 అను అక్షయముల కలిపి వచ్చిన పరుణము పరమతే చిక్కునకలిపి  
 నుండు చిక్కులచుములు తెలియములుగా వనించును మున్నగు  
 ప్రవృత్తులు గలిగిన వాయువు వాయువులకు అదివరి శివులయందు  
 ఉత్తమ సంస్కారములు వచ్చిండుటకు అచరుములున మరేదియు అత్తక  
 పుట్టిన కలికతి మారపుచియుండు చైవ్యమును మేలుకోల్పారిన,  
 ద్విగుమిచ్చుమునకు అదివచ్చిన రుణములు ఈకాన్యక కలిపి అట్లు  
 నిక్కులకు కారణములైన పలుగులు ముఖ్యముల ప్రహ్వయము వాని  
 యూహలుగా మేలుకోనగా తొలికములుని తోలు పుట్టిన వెనుక అవీ  
 చిక్కులయ్యెను ముఖ్యము అప్రహ్వయే శివులుగా చిగి వచ్చెను అనగా  
 శివులయందు కానున్నాచి కలికకు వ్యావకమున్నులన కాణము న్నన్య  
 అక్షయము వానియందు వని చేయుచుండును ఇది తొలిగి పొవరినన్ను  
 వ్రక చెప్పకకీన వచ్చెను అని నారాయణుని స్వరూపముగా తెలుసుకొని  
 వారి యుచి కేవలచి యుండువలెను అట్లేవాక్కు అప్పుకోకమును వాటి  
 నారాయణకోకమునందు ప్రవేశించుటగును

ఇప్పుడు లోకముల అనగా కానున్నట్టి నీతియే కావట్టి  
 నీతియందెందునో అలోకమునందు కానుండును కాని అది ప్రహ్వ

అందు పనిచేయును విందులకనగా ప్రహ్వ నారాయణుని యనుష్ఠనే  
 న్యుష్ఠికోశములలోనికి దిగి వచ్చెను గనుక అయిన కోశములయన్నను  
 దాని కడకువైర నారాయణుని యిందుంచును

మంత్రము ౯

నవనస్పతి మద్భుతం ప్రీయమిస్త్వస్యైవామ్యమే,  
 నసించీరామయా నీవమ్||

ప్రతిపదార్థము

అద్భుతం - అశ్చర్యము కలిగించునట్టి వానిన

ఇంత్రస్య - ఇంద్రునివకు

ప్రీయం - ప్రీయమైవ వానిని, నారాయణుని

అమ్యమే - అకోశానినట్టి, మనలో కోశకగానున్నట్టి వాడు

నసం - నన్నునకు అదివదియైన వాడును

మీరాం - మీ కప్పుగా నున్నట్టి వానిని

నవనస్పతిం - అద్భుతమైన స్థితికి అనువతి అయినవానిని

అయానీవమ్ - పొందితిని

శాశ్వత్యము

ఇంద్రునికు ప్రీయమైనట్టివాడును అమృతమైనట్టివాడును, శ్రీపులిచే  
 కోశానినట్టివాడును మరయు సమస్తమును ఇచ్చువాడును, మనయందు  
 జేరినట్లుగా నున్నట్టివాడును, నన్ను అనుష్ఠికికి అవతియునట్టి వాడును  
 అట్టివానిని నేను పొందగలియున్నాను, అదిక పొందుచున్నాను

వివేకం

అద్భుతమే అనగా అశ్చర్యము కలిగించునటుమందిది మనస్సు  
 పనిచేయుట అగిహాయిననుచు ఇద్భుతం అనే పదము  
 వివేకాగలదునుండి అంటే మనస్సునకు అందకలువందే స్థితి  
 అశ్చర్యవతే వశ్యవేర్షితే అని దగవదీతలో వచ్చును అంటే  
 ఒక్కొక్కమ అశ్చర్యంగా యాస్తున్నాడట ఇంకొకడు అశ్చర్యంగా  
 దినుచున్నాడట ఇక్కడ యావలం అంటే మనము దేని ద్వారా  
 యాచుచున్నాము కంటే ద్వారా యాచుచున్నాము వాని, కన్ను మాత్రమే  
 యాదలాదికి వివేకాగలవేది అనేది పద్యము అయితే కన్నుకోలి

జాగ్రముఖ (Jaagru, Optimal, Jaagru) జాగ్రునే యున్ననూ కొంచెం యాభి కనిపించదు. వైద్యుడు భారణము తెలియకనును బహుశః (Optimal) అయివుండవచ్చుననును అనగా వైద్యునికు భారణం తెలియలేదు అని అర్థము. పురుషో గాఢం రావటం ఆగిపోతే గాఢం మానేస్తుంది. మహానితములో తేరా శుభకపోషణులు దానిలో ప్రాణశక్తి కార్యాలికంగా లోపిస్తుంది. మనకు మనము దేనికీ మిల్టారగలుగుచున్నామో తెలియదు. మనసులోని చావవ వాక్యములు వచ్చుట అందరికీ తెలియుచున్నది. బాహ్యము వాక్యముల్ని విషయ అర్థములోపడో ఎదిరికీ తెలియదు. వినికీ కూడా అంతే విషయమును బాధలోనికి మార్చే (Jaagru) ప్రకృతి అర్థి మన దేయించున్నది. అందువులను లోపవరనికి మనసు లోరవదును. చూపుట అంతే ఒక మూలపురు ఒక దున్నపోతు. అన్నిచోటనే కట్టుకొట్టినదో మానివుడు చూచును. దున్నపోతు కూడా చూచుచున్నపోతు పట్టుకొట్టినది. మనకి మాత్రము దానిని గురించి దా అన్తీయించును. చూపుట అనునది ధర్మలోమనమానమే. ఈయన ఏమిట, అన్నింటిని మనలో ఎట్లు అర్థించున్నావో ఎదిరికీ తెలియదు. అందుకీ అర్థము అనువరమును అవయోనించినారు. ఎక్కడం మనస్సు పనిచేయుట అనిపోవునో అనితిలో (అపకర్మాన్ని) యిందు అయిననే 'ఇంద్రులు' అన్నారు. మనలోని పంచేంద్రియములకు ఒక ఇంద్రుడు ఉన్నాడు. అతడు అత్యంత, తౌతిక ప్రపంచమునకు మనకు అనునంద కర్మగా పనిచేయుచున్నాడు. అయినంటే ఇంద్రుడు చేయు పనులన్నింటిని అర్థించుకొనుటగా మందును కన్నులు ఎటు చూచుచున్నావో, చెవులు ఎటు వినుచున్నావో, శ్వాసెట్లు శ్వాసించుచున్నావో, తీసుకున్న ఆహారము, అదరించెందులున్నావో ఎదిరికీ తెలియదు. మనలో అర్థించున్న ప్రశ్నలకు మనకు సంబంధముండుట లేదు. 'కనుకనే' అర్థించు పర్థులు' అన్నారు. మన ఈహారు, evolution కు perception: వేరవూ అందేవాడుకాదు. ఇంద్రునకు వారాయుడనిన యిట్లము అనగా మన ఇంద్రుడు అర్థించుకొనుటగా పనిచేయువాడు.

ఇంద్రులు వారాయుడని దొంగిలించు చేయుపద్ధతి తెచ్చుటకు మనకు ఆయన ఇంద్రునికీ క్షేమించునారు. కేరీమించితి ఇంద్రుడు మనకిష్టమైన వాటికోరకు. పనిచేయును. మనకు ఇంద్రులు వచ్చునని తెలియదు. ఇంద్రులూ పనిచేయును. దినలకు మన కుండ్రులు

సమస్తాశ్చ కమనః ఇంద్రం కనుకరపరిచేయాయస్తదీ వానినే క్షియం  
 అశిశంబును ఈ సీమంతనమును తీసి అంతర్భాగమియిచ్చి అస్తిత్వం ఈ  
 అంబికాన్ని ప్రీతుడైన వస్త్రపుణండు ఇట్టంగా మనయండు పనిచేసి,  
 మనచేత బౌతక ప్రకృతిత్వంను ప్రవర్తిం చేకట్లు నిర్మాణ చేయును  
 మనకు ఇప్పుట పర్వకులచేత మాత్రమే వనులదేయిగలము శనిచో కనులు  
 చేయవేము నానాశ్చ అనుకోలట్టి దారాభైకృత కోనము వనచేస్తాం  
 ఆధ్వల విష్ణు విష్ణుండో తలీయదు అది బంహకు అంకసం కనుకనే  
 అది అమృతము ఇందుడు మనయందు క్షియం చేకట్లువందేపిగా  
 వనచేయవల్యును ఇదేనారాయణుడుగా చెప్పుదుచున్నది మనచో  
 ప్రాయమైత సీతగా చెప్పుటచేయువందీ వాను తకదే కామ్యమే అంటే  
 మనకు నంబులించిన శోలక శోచుట అమృతతే వృష్టి అంతటికి  
 రంబందించిన కర్మ ఒకటివున్నది వానినే వృష్టికర్మ అంటారు  
 సప్తకర్మగ్రామణుల అయినపుడు వృష్టి కర్మగా పనిచేయును వృష్టికన  
 కర్మ సప్తకర్మ రెండూ ఒకటే గోదావరీలోకి వెళ్ళి ఒకనెంబుడు నీళ్ళు  
 ఇవతడు తనకున్నచో, గోదావరీ లోనినవు, వెంబులోని నీరు ఒకటి  
 అయినట్లు మనెంతోకే తెప్పుకున్నతర్వాత నీరు ఒకటి అయినా మన  
 వెంబులో వుండినను చేత మన నీడు అవునున్నది ఇంతర్భాగమే అయిన  
 వరహిత్తు వృష్టికలో వన చేయుట మొదలుపెట్టి వృష్టికతయైన  
 కోరికయినా ఇప్పుణా వృష్టిస్తానవుడు ఇప్పుడీ వృష్టికల వానినీ వుటకుందీ  
 బాని వలన వస్త్రక్షయం, రజస్సు వదుల్చి అను ప్రయోజనములు పనిచేయవల  
 దేత ఒక మోచుము ఏర్పడుతుంది అది క్షిగలవటము  
 వందేంద్రమములలో వనిచేయుటను చేతి ఏర్పడిన దులిసంవంటిది ఒక  
 వివను వనిచేస్తున్నప్పుడు మడితరుతుంది ఈ మడి పరిపాలన వృద్ధింది  
 అది మెచ్చినను వాకరుంబా అనోనే వుండితే ముక్తి పల్లి వ్రక్కలేదు అది  
 వాకిలేనే మడివయతుంది అంటే అది (mud) నీరు నంబందించినది అట్టే  
 వృష్టి కలుగుచున్నపుడు వృష్టి లోనికి తరమాత్తు పనికివచ్చినపుడు,  
 జీవుడుగా వ్యవహరించును. క్షిగనములందు తేలిగా వర్తిస్తున్నపుడు  
 క్షిగనముల బాహుకు కలితము ఆయనయందు ఈ జీవులందు  
 పనిచేయును వానినే మితిగము అన్నారు ఇవేక్షిగనములుగా  
 అలిమించువుని తమన్నో కలస్తూమిదిబగుంపెయ్యకీ వృష్టికలగా పిచ్చుకు  
 వనిచేయుటను కులకకు అది యిదిము చేయకుం పిచ్చులగుచుండు అది  
 మనంచేయు వాకన పరమానందచేయకుంబా మానవము చేయుచును



సరిం అంటే కావలసిన వేరములను అచ్చేలబడవడేవాడు. మేఘములకు అదివతి వైన ఐర్లుడు తీవులలో కోరికలు తీరుస్తాడు. ఛోలఛో వుండే మేఘములకు అదివతి ఐర్లుడు మేఘముల వల్ల దీర్ఘము, వర్షము వ్యాధి వంటలు. వంటలవ్యాధి దీర్ఘలకు అదనవైన ఆహారము మొదలగునవి లభ్యమగుచున్నవి. ఆహారమును తీసుకొనిన తీవులు తప్పిస్తే, సంతోషమును పొందుతున్నాడు. ఈతప్పి కక వంతోషముకలన మనలో చికించే వున్నాం. అనందము ఈ అనందమునకే ఐర్లుడు అదివతి కనుకనే 'ప్రియమి స్తన్న్యగామ్యుః' అ వివముగా అయిన కకములను, కోరికలను తీర్చి వారుగా వున్నాడు.

సరిం మేఘములూపిపమే. ఇంకా కోరికలు తీర్చేవాడుగా అయినదే దునం అపానన పడుచున్నాము. అంటే మనకు కోరికలు తీవరముగా తీరగా మనకు అది తీరవలసిన అవసరమున్నప్పుడు మాత్రమే తీరుతాయి.

మనలో ఉన్న మేఘా క్షేత్రత పిగిలిన అన్ని గుణ వర్ణనానుమలు ఉన్నవి. మేఘాక్షేత్ర అనగా *Expanse of our relations* అంటే దుర్ది. కష్టము మొదలగునవి తెలియలదే క్షేత్ర అనినా ను మేఘం అంటారు. క్షేత్ర తీర్చ యందు ప్రేమ కలుగుచున్నది. ఆ ప్రేమ మౌనము వలన కలుగును. ఆ ప్రేమ గురించి తెలియకమే మేఘం అది *Heavenly plane* లోనే *Heavenly* కయినపుడు మేఘం అంటారు. *Heavenly* లోనే *Heaven* అంటున్నది. *Heaven* అంటారు. ఒకస్థితి దాదినా కలెందూ కలుస్తాయి. ఆ కలెనీన గాననే అట్లా వర్ణము అంటారు. విడిపోయిన *Heavenly*, *Heavenly*, *Heavenly* అంటారు. ఈ కలెందూ కలుగకొని కేంద్రములో *pure knowledge* వుంటుంది. మౌనము క్షేత్రములో ప్రేమ వుంటుంది. ఈ కలెందూ కలెనీన క్షేత్రము అట్లా చిక్కు అని అంటారు. అంటే దీర్చి *pure knowledge* గా భవించుంటుంది.

మేఘాక్షేత్ర అంటే తెలివితేటలు, విజ్ఞానము అనే అర్థంకాదు. మేఘాక్షేత్ర అనగా *Sea of Peace, experience*. మేఘ విలాసేమాలో వాదీతీ తెలుసు అంటారు. వాన్ని మేఘం అంటే విజ్ఞానము అనే కోసము అంటారు. అక్కడ మేఘాక్షేత్రము, అనుభవము దేందూ *Knowledge and experience* అంటూ కలెనీ వుంటాయి. అట్లే దీర్చి నేను పొందుతున్నాను గాక.

మంత్రము 6

ఉచ్ఛ్వాసశ్చ జాతవేదో వభృష్టాన్వేణుతంతుమ్॥

### అనువాకము 5

మంత్రము 1

పశూగోశ్చ మహ్యమాపహ జీవసంచ దిశోదిశ॥

శ్రుతిపదార్థము

జాతవేద - 1. జాతవేదుడా

మహు - నా మొక్క

నిర్మూలి - మోలిమును

ఉచ్ఛ్వాసో - వశించియుండును

మహ్యం - వాకోదకు

ఉచ్ఛ్వాసశ్చ - చక్కగా ప్రకాశింపుము

పశూగోశ - పశువులను కూడ

అపహ - తీసికొని వచ్చు

జీవసంచ - జీవనమున

దిశో ద - దిశలను కూడ

దిశ - చూపుదువు గాక

రాత్మర్థము

1. జాతవేదుడా యాయందలి నిర్మూలి అను లీకదని పొగొట్టుటకై ప్రకాశించుము మహుః జీవనమును మరలయు పశువులను ఇమ్ము అంశాః మారుట్లును దిక్కులను చూపించుము

వివరణ

జాతవేదుడు అనగా నూర్మూడు ఈ నూర్మూని వలన నిర్మూలి యందలి తీపులకుఁ జీవత్వము (Life) ఎల్లారుచున్నది అనగా నూర్మూరు తీవలములకుఁ జావలనిన ప్రాణ శక్తి కచ్చువారు ఈ ప్రాణశక్తి నూర్మూనినుండి మామిడి, మామిడుండి మానివులకు చేరదున్నది నూర్మూనినుండి ప్రవలించు ప్రాణమయి తరంగములు (waves) emanate

యః దూరేంద్రమును తాకుచున్నచి కొన్ని దూరమి తత్తరవృక్షమునుండి వర్షిణా వృక్షమునకు ప్రయాణము చేయునో భూమికి వర్షిత్రమణమును ఏర్పరచుచున్నది అంతేగాక ఈ ప్రాణమయి తరంగములు దూరమి చుట్టూ అయిస్కాంత శ్రేణిమును ఏర్పరచుచున్నది దాని వలన దూరములు ఏర్పడిన ఇట్టి అయిస్కాంత శ్రేణిము వోలు నందలి మహాశక్తిని కరలించి వాయువుగా మార్చుచున్నది దాని వలన మామిడిమీస వాచావరణ ప్రేర్పిడి లేదశక్తి (Energy) చుం బ్రది (Ch) వృక్షజాతి అయి జారుబుగా మేర్పొనుచున్నది ఇట్టి ప్రాణ ప్రవృత్తులు మరయు జీవవృత్తులు మేల్కొనుటకు సూర్యుడు కారణమగుచున్నాడు కనుక ఇట్టి సూర్యుడు వనలో ఆర్పణ ములు ఇత్ వేష్టాస్య బెటగులచేత మనలో నిర్పాత అను నితని తోఁగించుచున్నాడు నిర్పాతి అనగా సర్పమునకు దూరమునుట

తాతమొన వెలుగునట్టి సూర్యుడు మనలో జాతవేదుడుగా మేల్కొనుచున్నాడు ఇట్టి జాతవేదుని సుర్తంపుచేసి స్థితియే ఏర్పడి ఈ జాతవేదుని వలననే మనలో ప్రాణ ప్రవృత్తులు మేల్కొని జీవించుచున్నవి కలిగి దానివలన జీవము నిలచియుండుటకు కారణమగుచున్నవి కనుకనే ఈ జాతవేదుడు మనకు పశువులను ఇచ్చుచున్నాడు పశువులనగా ఇం దియిమలు మనలో ఇం దియి ప్రవృత్తులు (Energy) ప్రాణశక్తి (Power) ఆదారవది మున్నవి కనుక ఈ ప్రాణ శక్తి మనయందు మేల్కొనుట వలన ఇం దియిమలు ఏర్పరుచున్నవి పశువులనగా కేరణములని అర్థము సూర్యకేరణములకు గోవులని పేరు ఇట్టి ప్రాణశక్తి కేరణముల ద్వారా జీవులకు ప్రసరింపజేయు సూర్యుడీవే వుడుడు అని వేదములలో కీర్తించినారు ఈ సూర్యునికి పశుపతి అని పేరు కూడా కలదు

ఈ సూర్యుని పలన మనకు దశతేర్పరుచుచున్నది సూర్యుడు జీవుల ంది సూపుడు అదీవతిగా కూడ వున్నాడు కనుకనే జాతకమేలో మార్పునికి కేంద్రవేధలు కలిగిన ఎడల దృష్టితోతము ఏర్పరును

జాతవేదుడనగా వేదములు తనయందు పుట్టినవాడు అనగా అన్ని కేయనయే మరయందు మేల్కొన్న జీవవృత్తి (watered and others) నీ వేదముయిచ్చాడు వేదములు ఈ వృత్తికి కారణములయిన అహేతవృత్తిములు అవియే ప్రకృతిలోనికి పర్యముగా దిగివచ్చినవి ఈ వృత్తి దర్పము (Innate principle) ననుసరించి వదున్న వృత్తియగు గివచ్చినవి ఇట్లు వృత్తియందు తాని వర్పముగా పనిచేయుచున్నవాడు

జాతవేదులు చలుగుట అని మొట్టమొదటి భర్త ముగా ఈయన బోధులో పుట్టి సూర్యునిగా తాపక స్వప్నగా మెరసిపోవారు. అట్టి సూర్యుని ననుసరించి ప్రకృతియు అందలి దర్శములు ఏర్పడగా జీవులుగా పనిచేయుచున్న వారు భావవేదులే.

నిర్వృతి యనగా బుతమునకు విరుద్ధము అయినవారు బుతమనగా స్వప్న పుష్కల, వికసించుట, బీబించుట మున్నగు అర్థములున్నవి నిర్వృతి యనగా స్వప్నీయమగుట, మరణించుట, నశించుట అని అర్థములు. అవిన్నవే అనగా సంహారించుట. పోగొట్టుట అని అర్థము. భాత వేదులు స్వప్న దర్శములను వెకసించెయట వలన అంతమయించు అయమయ పుష్కల ప్రకృతిని మరల జీవజీవునికి చిత్తరంపి వెలుగులోనికి తెచ్చుచున్నాడు అనగా బద్ధుక్తమునుండి స్వక్త స్థితిలోనికి తెచ్చుచున్నాడు అన్ని జాతవేదులై వ్యప్తిని జీవది రోమములనుండి చిత్తరంచుచుండగా నిర్వృతి వ్యక్తమైన స్థితిని మరల బద్ధుక్తమలోనికి బయలు చేయుచుండును అట్లు నిర్వృతిచే అయమయించిన స్థితిని జాతవేదుడు మరల మరల వ్యక్త స్థితిలోనికి తెచ్చుచుండును పోతక వ్యప్తిలో సహితము నిర్వృతి పాతమును, వ్యాధిని, మృత్యువును వదిలించుచుండగా భాతవేదుడు అట్టివారకి పుష్కలము, అలోగ్నము, జీవనము మున్నగువని కలిగించుచుండును.

మంత్రములు 2, 3

మా పో హి గం సి భాత వేదో గా మశ్యం పురుషం అగత్ |

అది దర్శన భాగహి శ్రేయా మా పరిపాతయ |

ప్రతిపదార్థము

భాతవేదో - ౨. భాతవేదులు

సః - మార్యువు

గాం - గోవులను

అశ్యం - అశ్వములను

పురుషం - పురుషులను

అగత్ - అగస్తయ:

మాహింసిత్ - హింసింపరము

అగ్నే - ౨. అగ్ని

అచిత్తం = దరింపని వాడవై, అపియంబుకొననట్టి వాడవై;

అగమో = రమ్ము

మా = నన్ను

శ్రీయా = దన గావ్యాది సంపద చేత

పరిపాతయ - అంతట పొందింపుము

### కావ్యరత్నము

క. జాతవేదనా ' మాంబుక్క గోవులను, అశ్వములను, పురుషులను  
పుట్టించినట్టి అగస్త్యును హరిసేవకుము సంపదచే మమ్ములను  
పొలింపుము ఈ సంపదలను రీయరు వారి పెట్టిన వాడవై రమ్ము

### పేదరణ

జాతవేదనగా శరీరములో ఉన్న అగ్ని అని భర్తము (సా. పదే) అని మనలో పనిచేయుచున్న వెలుగును కూడ జాతవేదనని అందుచే ఈయన పుట్టిన వారెవరయి వెలకువ (swaras) అను ప్రజ్ఞగా వదిలేయుచున్నాడు.

ఇంతకు ముందు శ్లోకమున చక్కని తీవితమను, వెళువులను, ఇంద్రియములను ఇవ్వవలయునని ప్రార్థించినారు ఈ శ్లోకమున అట్టి తీవితమును జనుదెంచుటకు జాతవేదన సంపదలను గురించి చెప్పుటకునున్నది గాం అనేగా అపులు అని మాత్రమే గాక రీయములు, వెలుగు లేక విజ్ఞానము అను అర్థములు గూడ గలవు సూర్యుని వచ్చినట్లే వచ్చు వెలుగునకు విజ్ఞానమని అర్థము కలదు క. జాతవేదనా అట్టి చక్కని విజ్ఞానమును మైన నీతిని మాకు యిచ్చుకలసివడి నీకడనుండి మాకు చక్కటి కేరణమయమైన వారచి లేక పంకెనను నిర్మించుము, అని ప్రార్థన చేసిన మాధ్యమ (1) V గాథ (Fisher II, 49); అంత కరణ శరీర నిర్మాణము అని చెప్పినది.

అంతఃకరణ శరీర నిర్మాణము వలన luminous body నిర్మాణమై మనకు పరిమాత్మతో నూడి మైసి సంబంధమేర్పడును. అర్థణం నుండి ఒక వెలుగు మన జీవితానికి దారిమోపును అట్టి వాడు ఎట్టి పరిస్థితులలోను మనచూతుము గేకుండా పని చేయుటలను సాధారణముగా చిట్టాపున్న వాతావరణము ద్వారా జీవ సంస్కారములపై ప్రభావములు ప్రభావము మోపును నిజమునకు ఈ ప్రజాపము జాతావేదనమునను.

అతనిలోనున్న సంస్కారములకు మధ్య కలిగిన సంస్కరణలే అప్పు  
వేరుకాదు. ఈ సంస్కరణనే మనకు గ్రహముల ప్రలాపముగా  
గుర్తించుచున్నాను. వికాసమునకు గ్రహములకు చాలాపరణములై  
వ్రత్యోపవైవన ప్రణావము వీటి పుంకడు ఈ ప్రణావము మనస్సు ద్వారా  
ప్రసరించుట వలన కలిగినది మాత్రమే సూర్య కిరణములు సూర్యిగా  
మామి మోద వయలకు. ఇక గాఢ నిద్రకము ద్వారా వెలుగుకు గల తేరా  
మంటవే యిది మనస్సు అనే గాఢ కలకల ద్వారా గ్రహముల ప్రలాపము  
ప్రసరించునపుడు అది మనస్సుతో దాగి ఉన్న సంస్కారములను  
కలరించును. ఆ సంస్కారములను నశరించి మనస్సును మామి  
వ్రనక్షనము వలన బొడిక కీటతములో వదిలములేర్చుచును అప్పు  
సంస్కార మాకవలన సంపదన మనస్సుతో లేకుండు అందమయినన్న  
ముందు అప్పుడతని వెలుగి ఆచారము అట్టి వెలుగునే జాతవేదకు అని  
అందుచు జాత వేదము అనగా జీవులలో తనివేయు విజ్ఞానము వేదము.  
అను తెలుగు ఈ తెలుగు కమలో నున్న అంశర్యాదు యొక్క స్వర్గగా  
వ్యక్తమై విజ్ఞానమును శాంతిగా బయలకు ప్రసరించుచు  
అనుగాదాంబాకములో పాకదానియై కలిచిపోవు ప్రయాణోరుని జేకతోని  
కరదేవీక గుణా నిర్వచించితి ఇట్టి తెలుగు ప్రోచి యొక కావలయునో  
అంతయే మాపించును తాను ముందుకు అడుగు వేయుటకు నరవను  
వలచును మా తమే మాపించును అడుగు ముందుకు దేసిన గాఢ తప చాతి  
దాం కనిపించదు. అట్టి యోగసాధకులైనను ఇదియే కర్మవ్యమును  
అదరించుచున్నకొలది తరువాత జేయవలసినది అప్పుడీ కర్మవ్యు  
మనస్సుతో మ్మరించుచుండునెగానే యెత్తము ఒకేసారి కనిపించుట ఇట్లు  
మానవునికి ఎప్పుడీకప్పుడు తక్కువ కర్మవ్యముగా మ్మరించునట్టి తెలుగు  
నిరంతరమై జీవితములయి అవంబును సూర్యకాలంలోనిక  
వదిపించుకొని పోవును.

ఈ భావవేదకులకు తెలుగు జీవుని లోపల నుండి వన చేయుచున్నారు.  
మాకర్మల నుండి ప్రసరించు విజ్ఞానమును స్వీకరించి మిగిలిన వారికి  
వెంచెట్లు దీనారముకట్టి కంటి అదియే గుణాదులు మ్మన యల్లము లేక  
గోవుతో చేయు యల్లము.

ఇక్కడ అను ఆయవంబినది అనగా సూర్యకర్మల రుణకలయినది  
అర్థము వేద సంస్కరాదులుతో ఇక్కడ అను కడమును సూర్యకర్మ అను  
వర్ణముతో అదయోగింపవలసినది ఇట్లు జేయవలయు అనగా

గుర్జమును చంపి చేయు యోగము లను దురభ్యుతము వున్నది దీనిలో అభ్యుముఖము దెంపి పోపించి చక్కగా నిర్మియియోగము చేయుట అని మరయిక అభ్యుముఖము అనగా తనయొక్క శరీరముతోపి ప్రాణశక్తి నరగా పనిచేయునట్లుగాను, ప్రాణ ప్రవృత్తులకు తాను అర్హు డాకుండవుండుట అని అభ్యుముఖ చక్కగా ప్రాణమును దానితోనున్న శక్తికి వద్దెనియోగముచేసి ఆ ప్రాణశక్తి కులన మన శరీరమును, అంద్రియములను ప్రపంచమునకు ఉపయోగ పడునట్లు చేయవలయును ఇట్లు జగవలకుడు మనకు బుచ్చిన నలవరను సద్వినియోగము చేయ వలయును గాని సొంతము చేసికొనరాదు ఇట్లు ప్రాణ ప్రవృత్తులనగా శరీరముతో ఉండ్రయముల ద్వారా పనిచేయుతత్వులు మరయు శరీరము: విలసి దీ యుండుటకు పనిచేయు తత్వులు నలు నియము, ఈ ప్రాణ ప్రవృత్తుల వలవనే మన శరీరము లోని బుచ్చి బాగములు పనిచేయుగలుగుచున్నవి అనగా గుండె కొట్టుకొనుట శ్వాసకోశముల మొదలగు అవయవ ప్రవృత్తులు అశ్శుములనలడుచున్నవి దీనిని వక్రముముగా నడిపించుటకు తాను చేయు జీవక వివానమేలక ముష్ణము ఇదియే జీవకముగ గోవులను, అశ్శుములను పెంచి పోషించి దానిని సేవించును. దాని సేవకు భజన సద్వినియోగమునప్పుడు మొదలగువలె గదామయము, అశ్శుమేరము అను పేర్ల వేదముల యందు చెప్పబడినది కట్టి అశ్శుములను గోవులను పోషించవలయు అని ప్రార్థన చేయవలెచున్నది అనగా కోపము కలుగుటచేత్తానము నశియించిపడుచి వారికై వాగ్భేదములు చూపించుట, ఏడుచివారికి కష్టపెట్టుట, తాను కష్టపడుటమే గోవులను పోషించుట

మరల్కానములను లోపై ఆలోచ్యము పొందుచున్నానుల వలన శరీర బాగములు పూర్తి ప్రస్థమగుటమే అభ్యుముఖను పొందించుట యగును దీనివలన జీవుడు భేక పురుషుడు పొందించుటచుచ్చారు అట్టి పొంద ణయగుండవలయునన్నట్లో దానిచుంపిరి ఒకవేదకుడు చక్కగా జగ వెలుగును సనకసంక తేయాచలమును పనుక క అన్నీ అట్టి నీ వేదగును దాని యుండుటయు అని ప్రార్థించుచున్నాడు వారవేదకుని వలననేచేతొలిక నందలతో పాటు జీవితీ సులక్ష్మి అను నిత్యున గు పరచేకొనుడు దాని మనజీవుడు తనోపింపి నుపకరణవారకునున్నాడు

నృష్టి యందలి ఈ తరగిపోని సంకటము క్రయము ఆనువేద  
విలువలనునున్నది ఈ అంశములే దుష్టసూక్ష్మ శ్రీసూక్ష్మములలో ఈ  
వివేకముగా వ్రస్తావించబడినవి

“విభాంగిరీతశాంతుదునూజిగింసి

పురుషం జగత్.

దండసూక్ష్మము

‘శాంతు ఆవహనాతదేవో లక్ష్మీ భవమాభవం

యస్మాద్వం హిదణ్ణం వందేయం గామిశ్చం పుష్యహిదహం’

- శ్రీసూక్ష్మము

మంత్రము 4

ఈ పురుషస్య విద్యై పహస్రాక్షస్య మహాదేవస్య వీరుహి ఆత్మో దైత్రో  
ప్రదోదయాత్॥

వ్రతపదార్థము

పురుషస్య = పురుషుని

విద్యై = తెలుసుకోవడాచేయుట

పహస్రాక్షస్య = అనేకవేదములు కలిగినటువంటి వానిగా

మహాదేవస్య = మహాదేవునిగా

వీరుహి = ద్వాదశము వేయదుముగాక

తత్ = అది = ఆదుదును

నా = మమ్ములను

ప్రదోదయాత్ = ప్రేరేపించుగాక

తాత్పర్యము

ఈ నృష్టి సంపద నూ ఐంద్రియములు మున్నగునవి పురుషునివిగా  
వదమాత్మవిగా తెలుసుకొనుచున్నాము (ఇది అనేకవేద భక్తులు గల  
మహాదేవునిగా ద్వాదశము వేయదుము గాక ఆ ద్విదుదు మమ్ములను  
ప్రేరేపించుచు గాక

### పితరణ

ఈ మంత్రము గాయత్రినీ ధ్యానము చేయు మంత్రములలో నొకటి మైత్రము 13 గాయత్రీ మంత్రములు కచ్చట పితరంపలదురున్నవి ఈ 12 మంత్రములు 13 గురు విశ్వదేవతలను స్తోత్రము చేయునట్టివి వీరిని ధ్యానము చేయుట వలన, అనగా చోటనందు వనిచేయుచున్న మహాశక్తులను *Divine energy and force*, లేక దేవతలను ధ్యానము చేయుటవలన వారు మరయురు చేక్కొనుచుట భస్మి శక్తులను మూలకారణమున అతే శక్తి జన్మి శక్తులకును అలారముగా మరయు వారణముగా వనిచేయుచున్నది అట్టి అతేశక్తి మహాజలములుగా ప్రవహించుచుండుగా అట్టి జలములను కాలువలుగా తీసి మనము అవయోగించుకొనునట్లు చేరువేరు శక్తులుగా ప్రకర్మిం, అవయోగ వశుచున్నది అట్టి అతేశక్తిని 'వారాచుబారు' అందుచు నావయోగనా జలములు, అనీ జలములే తనమొకముగా గలవారు అది జ్ఞానకమంతనిచో ధ్యానము చేయుట వ్యర్థమే యగును నీరంధరిని అనగా ఇకముందు చెప్పబడు రుద్రుడు, గరుడుడు, వడ్డుబాను మున్నగు దేవతలందఱు చేరువేరు శక్తులుగా క్రమ పడువారు చెట్టునందలి కొమ్మలను, అకులను, కాంబలను, పండ్లను, గింజలను ఒకచావికొకటి సంబంధము లేనట్టివగా క్రమపడి, ఒలియన్నియు కలిపినచో రెట్లు అగుననియు ఇవి చెట్టులను ఒక మహాస్వరూపముందలి దిన్నురూపములే ననియు, వీరి దిన్నించికిని గల సంబంధములే మనము చెట్టుగా గమనించుచున్నామనియు తెలియు పట్టిమిను విన్నవించిన వాడగును విజమునకు నారాయణుడను ఒకమహాస్వరూపముందలి వేరుతేరు రూపములే ఈ దేవతలనియు, నీరందరి నూహారమైన అతే శక్తిలే మనము నారాయణుడని పిలుచుచున్నామని తెలిసికొ నవలను

ఈ 12 మంది దేవతలను విశ్వమునందును, యన శరీరమునందును ధ్యానము చేసికొని ఒకచావికొకటి నమస్కరణము చేసికొను విధానము పితరంపలదురున్నది

ఈ మొదటి గాయత్రీ మంత్రమునందు, గాయత్రీ కుద్రుడను శక్తిగా ఉపాసించబడుచున్నది కచ్చట పురుషుడనగా పురమునందున్న వాడని అర్థము అనగా జీవిగా నున్న పరమాత్మ అంతర్భామిగా నున్న అగర్భునందు విస్తరించుచున్న, పరమాత్మ ఒకతోట, రెండువుగా లేక

కింధముగా ఘోషించుచున్నాడు అది విడిచినగా అక్షరముని కాగితముపై  
 ఒక చిందువును గుర్తుపెట్టినచో అంతవరకు అక్షరమును వాగితము  
 నందలి తెల్లని స్థలము. చిందువును గుర్తుపెట్టిన వలన, చిందువు,  
 దానిచుట్టునున్న కాగితము అనిండుగురునున్నచి చిందువుగుర్తు పెట్టినకు  
 పూర్వము అదే చిందువు అన్నది లేనా యున్నచో కింధముకూడ  
 చోక్షలోపి బాగముగా ఉన్నది అ చిందువుచుట్టు ఒకవృత్తము గీసినచో  
 ఒక్కటిగా నున్న వృత్తము అవుతు వృత్తములోపలి స్థలము, వృత్తము  
 వెలుపలి స్థలములుగా విభజించుచున్నచి అవి నిజమునకు రెండు కావు కానీ  
 యిండుగా నున్నట్లు అర్థించును అటువనే తేలిగానే పేర్కొన్న  
 పదసూత్యము, తేలిగా నున్నంతకాలము నమిస్తముగా నున్న తనకు, తాను  
 కేవలము కదీయము గానే నున్నట్లు, మిగిలిన వ్రాపంపవలంతుము తననుండి  
 వేరుగానున్నట్లు అనిపించును ఇదియే పదసూత్య తేవునగా పేర్కొనుట  
 అనగా పదసూత్యగా నుండుట మాని తేవునిగా పుట్టుచున్నాడు కనుకనే  
 బాగవతమున వ్రాసిన స్వయంభూతమునందు శ్రీకృష్ణుని నిర్మాణము  
 చెప్పుచినది అట్లు వ్రాసినట్లుగా చెప్పాడు పదసూత్య మరల  
 దశమస్కంధమునందు శ్రీకృష్ణునికడనము. దానినిచెప్పలేదా యోవములు  
 వర్ణించుటకు ద్వారా మరల పుట్టుచున్నట్లు చెల్లించబడినాడు ఇదియే 10  
 అనియు సంఖ్యయందలి అక్షరాలరత్నము కృతయగము నెండు  
 నాలుగు పాదములు (1000) త్రేతాయుగమునందు మూడు  
 పాదములు, ద్వాపరయుగమునందలి రెండు పాదములు, కలియుగము  
 నందలి ఒకపాదము కలిసి యొత్తము 10 పాదములు (10000) అగును  
 ఇదియే 10 అక్షరములుగా పురుషసూక్తమునందు చెప్పుచినది  
 అత్యధిష్ట భక్తాంశయే' ఈ పదీ, తేవి పదసూత్యగా నెరుగుటలో  
 పొందుపదవి ఒకటి (1) నుండి ప్రారంభమగు అంకము 5 కలిపాత, మరల 1  
 చిట్టి పూర్వములో కలిసి 10 గానేర్చుచున్నచి ఒకటి పుట్టుటకుముందు  
 నున్న కేవలకదా దీనినే పూర్వమునందు ఈ పూర్వము నన్నట్టి ప్రారంభము  
 కారముండున్న స్థితిని లేక వేరవ్రాహ్మమును నూరించును ఒకటి (1) తేవుని  
 నూరించును దీవరకల 10 సంఖ్య పదసూత్యగా పునరుద్ధానము చెందిన  
 తేవుని నూరించును కనుక అచ్చట పునరుద్ధనగా తేలిగానున్న  
 పదసూత్య అక్షరము వెలుపలానిగా నున్నపుడు వేలిగానే నుండును

వానికున్న స్వప్నములకల్గి వాని దేహమునకే పరిమితమై పుండును కనుకనే దేవీకి ఇంద్రియము లేర్పడుట. అవయవములు మున్నగునవేర్పడుట, అవి పురుగునందుల జరుగుచుండును (ఇవియే ముందు శ్లోకములో వర్ణించబడినవి).

అట్లు దేవీగా నున్న భరమాత్మను ద్యానము చేయవలెనన్నచో తన ఇంద్రియములను, అవయవములను తనవీగా కాక తనయందలి పురుషునివీగా ద్యానము చేయవలెను. వానివలన తనకు ఇంద్రియములు, శరీరభాగములు ఏర్పడుచున్నవని తెలియును. అట్లే మనస్సు ఖర్చి మున్నగునవి వాని ప్రభావములే. అవలే తనయందు క్షామగా మేల్కొనిన కరుణను కల్పించుచున్నాడు. అదియే పురుషునిగా తెలియుట. పురుషస్వ విద్యుహా అనగా అగమియింప కనుక పురుషునిగా తెలియుట అనగా పురుషుడు తానేయని తెలియుట. తన దేహమునను, ఇంద్రియములుగను తానేయున్నాడు. ఇది తెలియుట వివాచిత గాక అనుభవము చేతయని తెలియవలెను.

నంగీతము వినవలెననుకొనుట, దానినిగూర్చి ఆహించుట వీరు, నంగీతము వినుట వీరు. నంగీతమువీనుట అనుభవమువారు సంబంధించినది అట్లే పురుషుని తెలియుట అనుభవముగా నుండవలెను. కాని అది అనుభవమునకు నహితము. మొదటి కొంత యూహ కల్పం అవశ్యకము. ఏదైనను అది తెలియుటయే యగును. అట్టి దేహమునందు మనస్సు, బుద్ధి, ఇంద్రియములు మున్నగు వేరువేరు శక్తులు వనిచేయుచున్నవి. ఇవియే యిద్దని శక్తులు. అవి తనయందే తనవలననే పనిచేయుచున్నవని తెలివినవారు మిదురగును. బుద్ధి ముద్రకత్తులు తనయందు మేల్కొని పనిచేయుచున్నవి. ఇట్లు మేల్కొనుచున్న శక్తులను గమనింపవలెను. అనగా ఇట్లు మేల్కొనుచున్నచో చూడవలెను. ఇట్లు శరీరమునందు అంకర్యామి మేల్కొనుటను గూర్చి అపానన చేయుటయే గాఢాత్మి అపానన. ఇది లోటునందలి సూక్ష్ముడు ఉదయించుటలో అనునందానము చేయుటవలన రుద్రాత్మకులైన సూక్ష్ముడు మనయందు మేల్కొనును. సూక్ష్మవయము పలన లోటునందు ప్రాణశక్తులు మేల్కొనుచున్నవి. అనగా సూక్ష్మదే శక్తుల యందు ప్రాణశక్తిని ఎల్కొనిన ప్రకృతిని తీవ్రవంతము చేయుచున్నాడు. ఇట్లు ప్రకృతియందు పనిచేయుచున్న శక్తులు నహితము ముద్రకత్తులని విజువలించినవి. అట్టి సుద్రకత్తులుండచోకను. అంతర్కర్తౌకమని చెప్పుటవలెనది. ఇట్లు

అంతర్వర్తకములందు పనిచేయుచున్న దురుదుః సూర్యులై ముమ్ములను మేలుకొలుపును గాక

జన్మి దురుదుః పహస్రాక్షుడనియు, మహాదేవుడనియు మనము ద్వాదశము చేయుచున్నాము పహస్రాక్షుడనగా వెలు కమ్ములు కలవాడు, అనగా జన్మిదుః జన్మల పోయకమ్ము అనగా వేల కమ్ములని జర్మము జీవుల దూపమున పమిషము కానే చూచుచున్నాడు కనుక సూర్యుడు పహస్రాక్షుడు సూర్యుడు అనేక అక్షములు లేక కిరణములు కలవాడు జీవులలోని చూపునకు సూర్యుడదవతి సూర్యుని వలన చూచుటయను శక్తి మహలోపచయించుచున్నది జ్యోతిషశాస్త్రమున మావునకు సూర్యుడు జరిపించిగా చెప్పుటకైనాదు పకల జీవులకు చూచుటయను శక్తిని కలిగింపచున్నాడు కనుక సూర్యుడు పహస్రాక్షుడు పహస్రాక్షము అనగా కిరణ్యుడనను పనిచేయుచున్న ప్రజ్ఞామయశేంద్రము లోటునందు అనుభవమునున్న పరమాత్ముడు బోలికచేపమునందలి చనినతత్త్వము లోనికి అందించు ద్వారమిది ఈ సహస్రాక్షము పితీవి యందు మహ్మోరుహో జయమ సహస్రాక్షుడు మహాదేవుడనగా అందరి కన్నా గొప్పదేవుడు లేక, ఈ దేవతలందరు పవకనుచి సుదీరో అతడు మహాదేవుడు పహస్రాక్షుడు వెలుగు అన్ని కేంద్రముల వెలుగులకు సమానమైనదేది మరెవల జన్మి వెలుగులను తనలో కమియ్యుకొని తానొక్కడే వెలుగుగా వుద్దీకరణమగును దేవతలనగా వెలుగులు మహాదేవుడనగా సమస్తమునకు కారణమైన మహాత్ము అను పేర్లవెలుగు అట్టి మహాదేవుని ద్వారానింపచున్నాము

మంత్రము

ఓం పశుయపౌయః విద్యుహే మహాదేవాయ నీమహి |  
 కస్మోద్రుహ ప్రచోరయాత్ ||

ప్రతిపాదము

- అహో - పునుపాయ - ఆ పురుమని, కొరకు, గూర్చి
- విద్యుహే - అలుసుకొందుము గాక
- మహాదేవాయ - మహాదేవుని గూర్చి
- నీమహి - ద్వారము చేయుచుము గాక
- కస్ - ఆ
- రుహ - దురుదు

సం = ముమ్ములను

ప్రచోదయాత్ = ప్రేరేపించును గాక

### తాత్పర్యము

మేము ఆ వరము పురుషుని చూర్చి తెలుసు కొందుము గాక . మహాత్మునకు అధిపతి అయిన దేవుని ద్యానించుము గాక అట్టి మునుడు ముమ్ములను ప్రేరేపించును గాక

### వివరణ

ఇంతకు ముందరి శ్లోకమున ముద్రిన వివరణయే దీనినీ వర్తింపును

### మొత్తము 6

రత్నురుపాఞ్చవిద్యహే వర్తకున్మాఞ్చదీమహి |

తస్మాద్వి ప్రచోదయాత్

### అర్థము

వర్తకురుపాఞ్చ = వంగరత్నైవ తొందము కలిగినట్టి వానిని చూర్చి

వర్త - వంతము గలవాడు, చిహ్నముకుడు.

(మీగతీన వరములకు నై శ్లోకములయందు ముద్రిన అర్థము అన్వయము.

### తాత్పర్యము

వంగరత్నైవర్తి తొందము గల్గిన వానిని చూరక చేయుచున్నాము అట్టి పురుషుని తెలుసుకొనుచున్నాము అట్టి వంతము గల్గిన వేపురు ముమ్ములను ప్రేరేపించును గాక.

### వివరణ

విషయకునకు వర్తకుండము గల స్వామియనియు, రుతయనియు పేర్లు కలవు. విషయకుని చూడము వివ్రతయైన గొప్ప సంకీతము కలిగినట్టిది ఏదగులు ప్రాచీనములయైననూ, రివరకు వూజులైనవి మొదలయెడల ఆ దేవుని ద్యానించవలెనని అనాదిగా నియమము గలదు. వానికే కావలయు తెలుసుకొనివలయునన్నచో తెలివల విషయమిదివలెనవలె తెలుసుకొనవలయును ఏ ద్విష్టమనను ఏమిగు శివస్మరణయ వలె పొందునై తొందము, మున్ను, వాడులక చెప్పులు, పుట్ట వోళ్ల పుంకి

### కాత్వర్కము

వైకాకాశము గల గుండలోలు లేక యెక కలిగినటువంటివాడు నంది బయనను మేము దాకజ్జ లేక తెలుసుకోవదుకాము అయిన మమ్ములను ప్రేరేపించునుగాక!

### వివరణ

వైకాకాశమైన యెక ముఖము కలిగిన వృషభము ఈ వృషభము శివుని వాహనమైన నంది శివుడు ఈ వృషభము నిక్కి ప్రయాణము చేయును ఈ శివుడే ముందు శ్లోకమునందు మహావృషభు లేక మహాత్మ అను పేరుగల ఆకాశమునందలి ప్రాణశక్తిగా అనగా దురుడుగా వెల్లువడివాడు ఈ దురుడును సోలశక్తియే అంశమును శబ్దముగా అచ్చుకొంచుదునున్నది అట్టి శివార్కణ బౌతకముగా వర్ణనముల గొప్పము నోడ మన్నగు వానివలన జరుగును

వృషభమునుండి బయలుదేరిన వంకర్కము దాకమాపమున వర్ణనమై మరల వినువానిద్వారా వాని వ్యాపకమును లేదీ అంబు లయమగుచున్నది అనగా ఎవరినుండి ప్రారంభమైనవో అవలెనే వేరుచున్నది ఇదియే వైకాకాశమైన మార్కము వృషభము వుచున్నట్టికి అనగా సంకాశ శక్తికి సంకేతము ఇది వృషభయందు కలది నుండి కుమారుడుగా వచ్చి మరల అతడు తండ్రియగుటగా సంకేతంబయి వచ్చి వృషభాకాశమైన మార్కమువలన వృషభము సంకేతము లాక వర్కమున వెలచిన వాక వృషభము ఇది ముఖము మోసలకు సంకేతము

నంది అనగా అనందము కలిగించువారు అని అర్థము ఈ నంది శివుని వాహనము అనగా విరమాత్మ అనునదియు ద్వారా తేవులయందు పర్ణించునని అర్థము ఇంకనూ వృషభము వాక్కునకు, అచ్చారణకు సంకేతము కనుక మూవపుడు సంకాశజ. వర్ణనమోరము మున్నగువాని చేత అనందము పొందునని అర్థము

మన దాకకాశమునందే వాక బహుర చేతముల పురాణములలో కూడ జంతువులు వృషభములు పూజించబడుట కందు నీకు ఈ దీక్షియన్ పురాణములలో వాహనము మరకము, వృషభము, హంప, తునకము, దక్క, గ్రాహ పాము, వర్ణములు కలువలు మున్నగునవి అప్పించబడిన విధములు బహు లేక పురాణములను గమనించినచో వేల తెల్లమగును ఈ నందివానిని దాకయందలి కొన్ని వివరములు ఇంకనూ జాన్మజ్జులకు

అందరిదముల లేక తలము రాగి దళము. తారల సమాహారము (emellanus)మున్నగు వాటిని గూర్చిన అమాహానతో బాటు ముగముల లెక్కలు, కర్మాత్మిక సంఖ్యా శాస్త్రము (Spiral arithmetic) మిరియూ రేఖాగణితము (Geometry) వారికి దక్కగా తలుసునను వివయము పరమియ్యే. వారి నిర్మాణము యందలి కొలతలు, లెక్కలు వరిశీలించిన వారికి తెలియును పరమియ్యే లో వలదున్న రహస్యమార్గములు, లోపలి గదులు గమనించినతో అవి యొగవిద్యయందు కొన్ని రతలు దాదిన వెనుక కొన్ని రహస్య వివయములను ద్యానముచేయుటకు రావలసిన కర్మలలో నిర్మూలిన ద్యానమందిరములని గుప్తవిద్యను అందరికి రహస్యములను అద్యయనము చేసిన వారికి మాత్రమే తెలియును

అరమ గమయైన నేటి శాస్త్రజ్ఞుల లెక్కల ప్రకారము అట్టి యొగవిద్య మూడు నాలుగువేల సంవత్సరముల పూర్వమే ప్రబలముగా నున్నదని తెలియుచున్నది ప్రపంచమునందలి అతి ప్రాచీన అందములైన అసియా లోపా మతయః అమెలికా అందములయందు అట్టి దాగనికరతో కూడిన అధ్యాత్మిక అరాధనా మార్గము లన్నియు, వీటిని అప్పటి వారికి లోపించి అనుష్ఠించలేనివారు ఈ దృష్టిరహస్యములు సమస్తము తెలిసిన విజ్ఞానవీర్రులు, గురువులు అనియో ఈ దూకు ల్ల ఎవరెప్పుడు ఈవరకము పొంది అనుష్ఠించుచున్నమా, అని వివేకవ్యుతి మాత్రమే పొందవలసినవనియూ తెలియుచున్నది రాజకీయేణ అభార వ్యవహారములలోను, వాహనం ప్రణయములందు, మామ్యులేర్పడిననూ, ముఖ్యాంశము లోకే యున్నవి తాని దురదృష్టవశమున చాలాచోట్ల అట్టి మార్గముల అధరణేయత తోలగిపోయి, అదలలములు, మూదానారములు, అక్కరలేని వలుదలలా మిగిలి పోయినవి మన దేశమునందు సహితము అట్టి వేదాలక ప్రతిపాదికముయిన అమాహాన నరసిం, అదాభిరములు, సిద్ధాంత దేశములు దేవుళ్ళను గూర్చిన కథాములు వేరని పోలునని వ్యవధము రాదాప్త అన్ని సాంప్రదాయములయందునూ మనకు కలిపించును ఈజిప్షియన్ నెలక్షనాయమనందు ఏజిప్ట్ (Aas) అనునొక వ్యవధము ప్రాచీనవలసినది వీరనే పోటి Hopt అనెనూర అందుకు ఈ వ్యవధము దంధకీరణములనుండి పుట్టినదనియు ప్లా (Plas) అను దేవునకు వాహనమనియు అందున వార్షిక కేమెన్ అనునామ (శక్తి మాత) అనియో అమెకు సింహపు కరన్నుంచుననియూ తర్లంబలదినది ఈనదే మతము

దుర్జానులయినము, వరమే శుక నినియు అరాధించుచున్నాము ఈ వ్యవహారము దీనివల్ల, మరలను పండులకు నివసించు అంతాక నిర్లక్ష్యంక సంస్కరణయము కూడ కందు కల్పది వృషభము ముఖమువలన కోణాకారపు తెల్లని మచ్చ గలిగి తోక చెవర రెండుగా చీలినట్లున్న వృషభులవీరికి శ్రత్యకముగా పూజనీయమైనది అటువంటి వృషభమును ఎవరికి పెంచిపోషించి పెంచు నీచీన తరువాత జనం న వక్కగా దాకొని ఎవ్వరూకాలన జరిపిదానియందు అవృషభమును ఒలియిత్తురు తరువాత దానికి మరల పూజలుచేసి దేహానమః చేయుదును జన్మదు మరల అన్ని వృషభముకొరకు అవ్యవహారం నొనసాగించురు

వృషభము చుండకరణముల నుంచీ దిగినప్పుడని చెప్పబడలో నందుకుచీబోత్తుచీ, పోడి ములలకు (Liberation and Graha) అదివది అనియు అనగా పితృదేవతలు (Deity of Equitation or Equine) చుండరి ద్వారా పనిచేయుదునియు, వృషభము దీనిశక్తికి పితృదేవతలకు సంకేత మనియు కనుకనే ఆం అన్ని వృషభము: దిగినకరణములనుంచీ దానిచీ దిగినప్పుడనియు చెప్పుచీవని మన దాదేమి: పురాణములందు, చేతములందు ఇదే విషయములు వ్రలిపొందించినవని ని నిర్వచముల వివాగము దానిదమింపును కనుకరనిచిపెచ్చిచీనర అందు కూర్చుకు చరించుకత ఒక నువత్పరము పట్టును ఈ నిర్వచములందు నూర్చుకు చరించుకను గూర్చియే ని సం తరువాత అనిచి అనబడు నూర్చుచీవక మరణించువనియు, అతడు పైకోములందు నీవించియే యంతుననియు చెప్పబడెను ఈ అనిచిచీ అను ఈదేషియన్ చెప్పుచి యొక్క సంకేతము వృషభము అంటే వాక చేతములకో కొన్ని ముర్ఖులయందు నూర్చుకు వృషభయో పుకగా చేక వృషభవాహినియైన పు నుడుగా వర్ణించబడిను దురంకొత్త సంవత్సరము ప్రారంభమయిన పేదల నూర్చుకు కొత్తగా ఉదయించుట జను క్రమకాండకు సంబంధించి ఒక వివిక్ర యజ్ఞ విధానమునందలి వివాగమే ఈ వృషభమును వదిలించు అదియొక పొత్తిపు కద వంటిది ఇటువంటి దహన్యము అర్ధము కానివాలు నిజముగ అందుపులను అలి యున్నవరు కాని పజయనకు అలి తెల్లమలనీనది తనలోని అంతు ప్రవృత్తయైన కాదుమనీ కాని వృషభమును కాదు కాదువాననలేని దానివత్సరమును అందరి దహన్యములను అన్ని చేతములవారలోదాట దాదేమి:కూడా పొగొట్టుకొనిచి. ఒ రేలతల్లమీ కదా సీక

సంపదాయమునందు సహితము ఈ వృషభము మిక్కిలి ప్రాచీనమును  
సహాయము దేయ (వృషభము) అను పదము గ్రీకు వదమే వాని  
సకలభాషామును పాశ్చాత్యులలో ప్రాచీనులయిన గ్రీకులు చోగొట్టకొనక  
సక్యగా అట్లే తెలుకొనిరి వారి పురాణములందు రాని చక్రమును  
గూర్చియు, నక్షత్రముండలము గూర్చియు, వారి యోగ రహస్యములను  
కలియచేయు అనేక చిత్రచిత్రములైన కథలున్నవి

వతి కదయును బహుభాషావము నందలి కొన్ని రహస్యములను  
కోరించును క్రోధిల్వేదము (Suras Anandam) తెలిసిన వారికి తన  
పురాణములందలి కొన్ని క్రోధిల్వేదములను రహస్యములు అనేకములు గ్రీకు  
పురాణములయందు విస్తృతముగా కనిపించును దీనినిబట్టి కొన్నివేల  
సంవత్సరములకు పూర్వమే నేటి శాస్త్రజ్ఞులకు అంతుపట్టిన  
బగోళశాస్త్రవిషయము దాదాపు అన్నిదేశముల వారికి తెలియునని  
కెరియయన్నది ఈ వృషభమును గూర్చి గ్రీకు పురాణముల యందొక  
కథకలను క్రియించు దేశము దాదాగు మినోకొ (Minos) బార్య ఒక తెల్లని  
వృషభమునుచూచి ప్రేమించి వ్యామోహమున వదలను అపెను, అ  
వృషభమునకును మినోకొకొ (Minos) అను ఎద్దు ముఖము కలిగిన  
రాక్షసుడు పుట్టెను

మినోకొ రాజు అతని కుందలి పుత్రులవ్యామోహముచే 10  
వీర్యురారులు ఈ రహస్య గృహమున అతనిని దానియించును దాని  
దోషము వెల్లూటయేకాని బయటకు వచ్చు దీదానమిప్పురికిని తెలియదు  
వానికాచారముగా అనుచినము ఏడుగురు యువకులను, ఎఱుగుచు  
యువకులను పంపుచుండెడివాడు ప్రజలందఱి తమపేర్లలను పంపుల  
ప్రకారము పంపునట్లు కాననము చేసెను "పెరిమ్యూస్" (Perimedes) అను  
నొక యోయడు ఈ అన్యాయమును గమనించి రాజుతో సీరుమాచుని కూడ  
ఎరిపంపవు అని అడుగగా అతడు రాజకుమారుడు ననుక వారికి కాననము  
వర్తించవని మినోకొ ఒడులు వచ్చును అతడు ఎఱుగుచు యువకులలో  
రానొకఁడుగా వారితో కలిసి బయలుదేరిను మినోకొ రాజకుమార్తె  
పెరిమ్యూస్ను చూచి, అతనిని ప్రేమించి తన ప్రేమరు సూచకముగా  
అతని అవిద్య గృహమునుండి బయటకు వచ్చు సులువు కోరకు  
అతనికొక రాకపు పువచినిచ్చును నీవులోనికి ప్రవేశించునపుడు ప్రవేశ  
వ్యూరమునకు దీనిని కట్టికోవలకు తోయునదో అదారము తెరిచి వెనుకకు  
రాగలవని చెప్పెను పెరిమ్యూస్ అట్లే అదారపు అందఱో మినోకొ రాజుతో

కవి: దీర్ఘ విద్యు గృహముల ప్రవేశించెను లోపల అంతము గాదాంబళారము ఏవంబునుండిరో ద్వారము కలులున్నవో యిహోవుచున్నారో తెలియదు పలునుండివచ్చిరో కూడా తెలియదు మినోస్ కుమార్తె "అరియాష్టె" (Aryasth) చెప్పినట్లు తెలివూర్తివారవునంద కొనను ప్రవేశ ద్వారమునకు కట్టిన పీఠక వారవులందరో లోనికి ప్రవేశించెను ఆ పీఠకలో అంతకుముందు మినాదోర్ చే వారమాల్వలదీన మానవుల అసేవంబరములను వాటుకొనుచు భోచలి గదులలోనికి ప్రవేశించెను లోపలిగది మధ్యభాగమున కూర్చునియున్న మినాదోర్ ను నమీకించగా అతడు అప్పుడే వచ్చిన యువకులలో ఒకని నుంబలోవుచుండెను అవును చెరివూర్తి వానినై వాణము చేయగా అది వానిని నాయవరదేవ పోయెను పురివూర్తి తన పీఠకలిసే అయినముగా మినాదోర్పై తీవ్రముగా ఒక్క చెట్టు కొలుగా అతడు చనిపోయెను మరల తెలివూర్తి లోడివారిని తీసికొని వారము వెంటకీ జాగ్రత్తగా భవనము వెలువడి దాగిపోయె అతడు అరిగి లోలివారివో కలసి ఒక పరదలో వెనుకకు అయిబుదేక వచ్చుచూ ఒక దీర్ఘమున మినోస్ కుమార్తె అరియాష్టె ను నకటి తెచ్చెను అది అచ్చట నిర్దీంనుచుండగా ఒక కక్కని నుగీతము వినిపించెను తరువాత అ నుగీతము గ్రీకు దేవతయైన డీమోనిస్ (Demony) దని తెలిసెను అది అయినను ప్రేమించగా అతడామెను వివాహముచేసికొని దేవదోకమున నిలిచెను ఇందు మొదటి తెల్లని స్వప్నము వ్యవధిరాశికి నుగీతము వ్యవధిరాశి తెలుపు కరమునకు స్పష్టతకు అందమునకు ప్రేమతునందరతము మినోస్ భార్య పేనే వీ (Pine) వ్యవధిమును యాచి ప్రేమిం దామమును పొందెను అనగా స్పష్టమైన ప్రేమ కరము వ్యవధిరాశి లక్షణములుగా స్త్రీయందు సౌందర్యము ప్రతిపాదించుచుండగా తప్పలట్టి సౌందర్యమును వామముగా వ్యామోహపరచి భవము వ్యవధిరాశికి ఎదురుగా దాని కేరక రాశియగు వ్యక్తికలాశి యుండును అది వరుణామమునకును, దావంకమునకును, వ్యామోహమునకును నుగీతము దాని కలన మానవునిలో దుష్టవృత్తులు చెలరేగి తన నుభమునకై ఇతరులను భావించు క్రూరలక్షణములుండును ఇది మినోదోర్ అను రాక్షసునిగా నూచించబడినది వ్యక్తికలాశి ఇట్టి లక్షణములను కలిగియుండును వ్యవధిరాశికి ఎరకవరయగుటచే వాంఛిత్యమును నూచించును కనుక Pausanias వ్యవధిముతో కామి నుంబంధము కలిగియుండుట చెప్పబడినది

నామమునకు వలెతముగా మినోచోర్ అను రాక్షసుడు పుట్టిననియు : దీకడ గృహమున వానియుంచబడెననియు అని చిరకాలము నుండి ప్రవేశించినవారు వెనుకకు దాటరనియు, అదటికి :నివారందరు వానిచే చంపబడిరనియు చెప్పబడినది వృశ్చికరాళి యొక్క సంకేతము స్వవశముందు అఖిలాపి తెకుండా :నుముతో వ్యామోహవదువారు అట్టి కామమునకు దిక్కి :యకానలేక వివేకకు వంసోదలుభయము తోనే మరణించుదు :క్రమున వృశ్చికరాళి వినిపించుచున్నప్పుడు వలన మృత్యువును :యను అనగా సాంసారిక మానవులకు లౌకికవహానై :మ్యస్థానము అందుచిక్కినవారు భావియుంటే నశించుట తప్ప :కు లాగులుగుట వలనకు పెరిష్యాన్ అనువారు యాగసాదనకు :కము అతడు ఏయగుట వురుషులతోను, ఏడుగురుక్ష్మితోను :కో బయలుదేరవలె చెప్పబడినది ఆ రాక్షసి మానవలేహము :గురు ఘరుషులు తప్పకములను. సహస్రారమును మోలించగా :లిశక్తులు మేలుకొని అని వర్షములుగా మారుటను ఏడుగురు స్త్రీలు :యందు మరలను వృషభరాశినుండి వృశ్చికరాళి వలకు గల :కాశుల ఇతరుల భక్తములు ఏడుగురు వురుషులు నూరిలమా మరల :కక రాశినుండి వృషభరాశివలకు గలఏడురాకులు వారకడుడుగా :కును గనుక స్త్రీలను మోలించును ఇంకను సాంసారిక ప్రపంచమున :కో న్న మానవుడు వశురాకుమునుండి నయకు పడివలయున్నచో :వైవ విర్బలమైవ. వేమనుమనీంపవలయును అట్టి నేను లేవనే యది :మగును వృషభరాశి నుండి కన్యారాశికి అయినవరాళి అనగా :క్షానము

కనుకనే పెరిష్యాన్ కు మినోచోర్ రాకుమార్తె అరియామ్మే దీకడ :నమునుండి అయిదుకు దాగిరిగిన మోక్షమును దోచించెను కన్యారాశి :ర్షివైవ విర్బలమైవను సంకేతము ప్రవేశవార్తమునకు దాకముకట్టి :ల అవారము వెంటి వెనుకకు వచ్చెనని చెప్పబడినది స్వర్ణమైవ :లవేమనుమనీంపవలవారి యందు కుంతరిని మేలుకొని. ఇందరి :మ్యునాచి ప్రవాపితమగును

అని రామకూకు తింతపు అనగా దాకమువలనుండునని :కాక్షగించులందు వర్ణించబడినది నిర్బలమైన జకారణమైన :ను లోకీవారీయందు ఉపాసించువారిక కామము ప్రేమగానూరి

అట్లనొక శిశువును తల్లివలననున్న దుష్టతలను దూరము చేయుట ప్రాణములను నష్టము చేయుట వలననే కాని కాపాడుటకై వ్యక్తికూడా వశముగాను బట్టివాడయిండు మునుమునాటి మేలుకొని చెవియెరు యోగివల్లయుండు మాళ్లవర్ణముగా నుండును జీవుడు రావెళ్ళిరినుంది వచ్చినో అప్పుటికి ఆనగా వరమాశ్రమ ఛాన్సికి వేరగులుగొండు ఈ నుజువ్వునాడి అలంబనము అవశ్యకమగును దారమువెంట నెనుకము వచ్చుటయనగా నుజువ్వు వెంటనే వెన్నుపూవ చివర నున్న మూలాదారము నుండి క్రూరుశక్తియందున్న అజ్ఞానము వరకు వెన్నువెంటనే నయమువలననే చేయదు.

దానివలన జీవులలోని జీవత్వము తోలని దైవత్వము సిద్ధించును అనగా వాంఛశక్తియునుంది తొలికన్నులు నశించి దివ్యస్మృత్యులవలనను కనుభావనమునకు తనను సమీపించి అరియాయెను వలననే అట్లుగా, ఆమె దీయోనినన్ అనుచుకొని సుందరమున దేవతను దీయామామునెనని రాత్తును దీయోనినన్ వ్యవహారమునందలి సౌందర్యమునకు సంగీతములకు సుందరము కనుకనే అంతరిగా నున్న అరియాయెన్ మొదల చిట్టిక మామర్యమున సంగీతము విరివించెననియు వానవలన ఆమెకు వరవశము కలిగెననియు తననంతరము దీయోనినన్ సౌందర్యము, సాహిత్యము లలించెననియు చెప్పబడెను సంగీతము ప్రేమతో, వక్రితో జనావనయెను దేవతవర్ణనముగా నుపాసన చేయుట తోటివారిని వన సంగీతమునై వరవశులను చేసియొగకేరతయువకు అన్నులులను చేయుట మున్నగు బద్ధమలవేక చ్చిట్టికాశ్రమందలి కామప్రవృత్తి తోలినదేయి ఉత్తమబద్ధములు అనుచుటగా మిగిలిపోవును కనుకనే ఈ అరియాయెన్, దీయోనినన్ ల దివ్య రాసవశ్యము కాశ్రమమై విరివినని నంది అను శక్తియనే ఇట్టి వరవశమే నొందినవలదును.

## అనువాకం - 6

మంత్రము 1

తమోరుషాయ విద్యహే మహాసేనాయ దీపహే  
తస్యో వజ్రుః ప్రవోవయాత్

ప్రతివచారము

మహాసేనాయ = గోవుసేన గల వానిని

వజ్రుః = అరు వజ్రములు గల చేవక

కాత్పర్కము

అంతర్భూమియైన పురుషుని కలనకొనుచున్నాము మహాపురుషే  
తన సేనగా గల వారిగా త్యాగించు మన్నాము అయిన వజ్రములై  
మమ్ములను ప్రవోవనము చేయును గాక!

పదపఠ

వజ్రములదనగా అరుములములు గల చేవక ఈయవ మహాపురుషుని  
కుమారుడు మహాపురుషుని తలపై శిరోముఖ, అధునినుండి చితనము  
వగా, అస్తి వానిని స్వీకరించెను అగ్నినుండి గురి స్వీకరించి ఇతరు  
వర్ణవసులయందు వదిలెను అర్చుల అతలన్నురల్లుపోవలచేవరింపవలసి  
లంగాను వరముతో ఆ పోవలయందు వ్యాపించెను అదియే వజ్రములని  
పుష్టుక అల్లురెల్లు పోవలయందు పుట్టివ వజ్రములుని కృత్రికలు పోకొల్పి  
వెంచెరి ఆ కిశువునరు అరు శిరస్సులుంచెను ఇదియే కుమారస్వామి  
కాత్పర్క

స్వస్థిరవీచస్థితిలో పరమాత్మ స్వస్థి నిలకల్పముగా తన తలపైను  
వర్ణవలెచెను అవర్ణవస్థితిలో సుస్థు అతలస్సు అస్థితే దిరింపవలెను అది  
పరమాత్మ పాత్పర్క వేదవీచో కూడి తన్మయావస్థలో సుస్థు పురుషు జరిగెనన  
చెప్పవలెనది అట్టి అనురస్థితియందు పారమార్థికము తప్ప ఇతర స్పృశ్యకు  
తావులేదు ఇదవురును ఒకటే అనురవీచయస్థితిలో నిండిరి అనగా  
అస్థియు పరమాత్మ అనందము అను రుద్రుడూ రుండు స్థితికైవసనూ  
ఇంకనూ ఒక్కటిగన నిలచియుంచెనని దావము అదియే అధ్వనోపశ్చర  
తత్వము అట్టి వారున్న స్థితిలో యూరవని యుండులకు వీలైనను కనక  
పరమాత్మయొక్క తలపై వేరుగా నిలచించెను అట్లు వచ్చిన తలపైను

అన్ని దశలకంటెను అన్నియనగా తనకు తాను చేదుగా మఱుకొన్న కీవాన్ని  
 ఇరయే కీవుని మొదటి మొలకవ జీవులయందలి మొలకవ కలిగించు  
 ప్రకృతి అన్నియునును అట్టి అన్ని మంతి అవెలుగుమ గంగగోష్ఠకవించినది  
 గంగయనగా ఆరాశమునుండి వనిచేయదున్న మహాశక్తి ఇరయే  
 విశ్వమందలిని అనిరూపాపిలువలయను అనగా పరమాత్మనుండి వెలుగు  
 స్పష్టి సంకల్పముగా దయలుచేరి రాగా అట్టి వెలుగునకు చుట్టు ప్రాంతశక్తి  
 ఎక్కడ తొలికస్పష్టి అయగుటకు దోహదము చేసినది

ఇట్లు వచ్చిన వెలుగు ఇరయేపర్యవేషములలో గంగవే  
 వరలిపెట్టబడెనని చెప్పబడినది అనగా అంతర్యామి ప్రకృతి మహాశక్తిలో  
 కలసి సోదమందలముగా అవతరించుటకు సంపేద్రమయ్యెనని బావన  
 రెల్ల పొడవనగా సూర్యుకరణములని రహస్యార్థము కలదు ఈ సూర్యురే  
 లాగవరమున ప్రాచీన టర్కీ తూర్పు దిశగా దర్శనము వరకుకొని  
 యున్నవారు అనిచిప్పుటకీనారు కనుకనే గలసి తన కీ అన్ని సర్వీలు  
 వడలగా అపియంతయూ బంగాదు పర్వముతో నిండి దోహదనని  
 చెప్పుటకీనది అనగా సూర్యుడు పుట్టినని బావము ఈ కథయంతయూ  
 సోదమందలము పుట్టుటకు ముందు అరిగిన కథ ఈ సూర్యుని వలననే  
 దూకు యందున్న వారికి కిక్కురేపుచున్నది అట్టి తూర్పు  
 వరమర, కత్తరము, దక్షిణము, ఆర్యము గ్రహన, అకస్మాత్ కింద

ఇట్లు అను చిక్కలే తన కి ముఖములుగా గలహారు వచ్చుటకు  
 వచ్చుటకు అప్పు వ్యక్తాంతములు ద్యాయము చేయు విహానము  
 ఈకీపుయనే సాంప్రదాయములలో నుండెడినీ నాలుగు పర్యలు  
 ఆర్యము అను ఇదింటినీ కలుపుకొనుచూ వెచ్చి బ్రహ్మాండయైన  
 ద్యాయమందలములు దేవాలయములుగా చేసిరి వాటినే మనము  
 కీరమిదీ (Fymad) అనుచేర పిలుచుచున్నాము అట్టి కీరమిదీలోవల  
 గల రహస్యమార్గములలో స్త్రీగర్భకోతము నుండు వలె మార్గము మర్కటో  
 ద్యాయ మందలములంద అందు పెంఠనేర్పడినది వెనుకలు అప్పించు పరకు  
 గల చివర దీక్షులు శిష్యులకు ద్యాయ మార్గమున మంత్రముల రూపమున  
 అనుచూతము చేయచి నంద్రులింకుచు దాని వలన అట్టి కీర్ములు అనన  
 మరదాతీత స్థితులను సాదించుకొందురు

ఇట్లు పుట్టిన వచ్చుటనకు కర్పణకలు సాదిచ్చి పెంచినచిచ్చులకీనది  
 కర్పణకలు వారి జీవమునందు వ్యవధివాలియించున్నవి ఈ వ్యవధివారి

అహారమునకు నుత్తమము అనగా కృత్రిక నక్షత్రములనుండి వ్రవంపు కిరణములు సూర్యునిచే గ్రహించబడి భూమిపై తీవులకు లౌలిక అహారమును కల్పించుటయేగాక ఆత్మగతమైన యోగశక్తిని కూడా ప్రసాదింపును. అదానృశ్చిక సౌరకలో వస్తుకముల పరిపూర్ణ వికాసమైన తరువాత తీవునికి ద్వితీయము కలుగును అనగా రాను తీవుడుగా నుండుట మాని ఇంతదానిని యందుండుట ప్రారంభమగును అనగా తీవుడుగా పనిచేయు వేపుడుగా వృట్టును ఇదియే రెండవ అన్న

ఇట్లు రెండవ అన్నమెట్టిక వాడు పనిపెట్టవాలవలె నుండును అనగా వానికి అహారకార మనుకారాదులుండునపు నెదంతరము అనునదే వానికి జీవితముంతయు క్రీక తీవున అట్టి స్థితియే బాలశ్చిష్టన రీతిచేసెములుగా చెప్పబడినది అతనియందు స్థిపురుష జీవము ప్రవేశించినది తెలియుటకే ఈమార స్థానిక పనిపెట్టవాలి తత్వము వివాహముకాలేదని చెప్పబడెను శ్రీకృష్ణుడు కూడా అనాది బ్రహ్మచారి అని వందోపపదజడనాడు ఇట్టి స్థితిలో నున్న తీవులకు అహారము కృత్రికా నక్షత్రముల నుండి కిరణ యావముల లభించును అధిభాగిక లౌలికమైన అహారములో ఎక్కువ ఏమితముండదు లౌలికమైన అహారము వారు కేవలము లోక వ్యవహారికము పోరకు మాత్రము స్వీకరింతురు ఇట్టి స్థితిలో నున్న వారికి మనస్సు ప్రత్యేకముగా నుండదు వారు బుద్ధిమయలోకములలో అధిబుద్ధిమయ శరీరమేధరించునుండురు ఈ బుద్ధిమయ లోకమున మహార్లోకమని యందును అధి మహార్లోకమున కదివలెయేక వాడు పుణ్యులుడు గనుక అయిన అట్టి మహాత్ముల ననేటిసగా గలవారని చెప్పుచున్నాను

## మంత్రము 2

కర్మ్యురుషా ము విర్మ్యుషా ము వర్మ్యుషా ము  
 కర్మ్యు గురుషా ము విర్మ్యుషా ము

## వ్రతపదార్థము

నువర్మ్యుషాయ - నువర్మ్యుషానై నరై క్షుణ్ణ గం వానిని  
 గురుషా - గురుత్వంబుడు

కాత్మరక్షము

పేయ అట్టి కుహో పురుషుని తెలుసుకొనుచున్నాము. సువర్ణములైన  
 లోకలుగలవానిగా వ్యాసము చేయుచున్నాము. అట్టి గోరుతు  
 కుమ్ములను ప్రదోషనము చేయును గాక!

వివరణ

సువర్ణమును శక్రమునకు బంగాలమనియు, మంచి అక్షరములనియు  
 అర్థములు కలవు. ఈ గరుడచే మచరుత్ర అమ్మరబాంకమును  
 వృక్షిలోనికి పీనురు; వచ్చుచున్నట్లు చెప్పబడినది కనుకనే వెడలు  
 నువర్ణుని వ్యాసము చేయుటకు ఒక గోళమునకు తెప్పలు గలిసి  
 అవ్వర్ణమునుండి వృక్షలోకముల లోనికి వచ్చుచున్నట్లు చెప్పింది  
 వ్యాసము చేసెదమి ఈయనను గూర్చిన పూర్వ వివరములు సువర్ణ  
 సూక్తములందు కలవు.

ఇప్పుడు మనము బానిగా సోహం అను దండు అక్షరములు ఈ  
 రెండు అక్షరములు కెండు తెప్పయూ గలిసి అయిన యేక వ్యాసలో  
 ప్రయాణము చేయుచుండును. అనగా మన వ్యాస వాచారముగా  
 వసించుచుండును. సో అను శబ్దముచే దాపిరి తెత్తులు వ్యాకోచించి,  
 గాలిని లోపలికి పీనుకొనుచు హం అను శబ్దముచే వ్యాస బయటికి  
 వదలబడును. ఇట్లు దాపిరితెత్తులయందు వసించేయొచ్చును. ఈ రెండు  
 బీజాక్షరములచే మానవుని వ్యాస నరచుచుండును. ఈ రెండు  
 బీజాక్షరముల నడుమ మరలయొక బీజమున్నది అదియే 'లం' కారము.  
 అదియే ఈ సమస్త వృష్టికారణమై అందు అంతర్లీనముగా నున్నది. ఈ  
 'లం' కారమే అంతర్భామియైన వరమాత్మ్య ఈయన పలననే మనకు వ్యాస  
 నరచుచున్నది. ఈయనయే సమస్త వృష్టికారణముగా నుండి అది  
 పుట్టులకును, నిలబడియుండుటకును, మరల అయిమిగుటకునూ  
 ఆచారమై యున్నాడు. ఈయన యుండు లోకమే హిరణ్యయములైన  
 లోకములు. అనగా అట్టి హిరణ్యయములైన లోకములు సహాకము  
 ఈయనయే పుట్టిండుచున్నాడు. కనుకనే శ్రీమాద్వేదము నందు మూల  
 వ్రక్కటియైన అగస్త్యుడు హిరణ్యయంబుం అని స్తోత్రము చేయబడినది.  
 అనియే సృష్టికారణమైన మొట్టమొదటి వెలుగు ఈ మొదటి  
 వెలుగునుండియే సమస్త లోకములు తరువాత పుట్టినవి. ఈ మొదటి  
 వరమాత్మ్యనుండి వృక్షమైన తెల్లమొవటి నారముగా తెప్పిరి. ఈ వారము

శ్వాసమును పుట్టుచున్నది కనుక అట్టి వార యావచ్చిన ప్రమాద గోళమును అప్పుత బాంధముగా గరుడుడు బాళిక లోకములోనికి తీసుకుని వచ్చుచున్నాడు. సోపాం అను లెంకరములే వాని లెక్కలుగా నున్నవి. ఈ గరుడునికి ముక్కు పొడవుగావచ్చుచున్నచెప్పురినది అనగా శ్వాసను దీర్చుముగా లోపలికి తీసుకొనుచూ సో అను శబ్దమును మనస్సులో ద్యానము చేయవలసిననియు, శ్వాసను మరల కైలకు సుదీర్ఘముగా వదలుచూ హం అను శబ్దమును పైకి ఉచ్చరించుచూ వ్యాసము చేయవలసిననియు అర్థము. శ్వాస లోపలకు తీసుకున్న తరువాత గాలిని లోపం దిగవల్లరాదు అనగా కుండకము చేయరాదు. దీనివలన అపరితస్థిః యందరి కార్మ్యవయాత్కైత్ర మరల ఊపీం తిత్తువోనీతి కీల్పనానతి. ప్రమాదముండును కనుక శ్వాస లోపంకు తీసుకొనిన వెంటనే మరల ప్రశాంతముగా వదలుట అలంబించవలెను. అట్టి పీల్చి వదలుట హాతకం Ma kumgana లోనిన మాతమే పీల్చి వదలవలెను. అట్లు పీల్చి వదలునపుడు పైన వెష్టినట్లు సో అను మంత్రమును ఉచ్చారణలో మనస్సువండు ద్యానము చేయవలెను. అనగా పైకి ఉచ్చరించరాదు. హం అను శబ్దము పైకి ఉచ్చరించుచూ శ్వాస వదలవలెన. ఇదియే గాయత్రీ ద్యానము.

గరుడ్యంతుడు కళ్యాణునికి పినతంతువు పుట్టినవారు అయిన పుట్టినతోడనే ఒక్కసారిగా లోకములన్నియు వెలుగులతో వింటి పోయిననియు, అహారమైన కాంతితో అయిన అకామునింపనూ అక్రమించెననియు, ఇంకనూ నూర్చువ తేజస్సువలె అయినను చూడలేక పోయిననియు చెప్పుచున్నది. అనగా ఈయన వలననే వెలుగు మరయు మోర్చురు పుట్టలు అరిగిననియు, అంతకు ముంపంకయూ దీకటిగా మందెననియు అర్థము. ఈయన తల్లి బాన్మ విమృశితై అప్పుకమును తెచ్చుటక. స్వర్ణమున కేగిమ. లోపలో తన కాకలి కాగా. అహారమును గూర్చి తన కలగ్రహిణి అడిగెను. దానికి కళ్యాణుడిట్లు చెప్పును. పూర్వము చిటాచునుపు. సుప్రసోకుడను. సోవదులరువురూ ఒకరినొకరు శపించుకొనిం.

అందు సుప్రసోకుడు ఏనుగుగను, చిటాచునుపు తాటిబగను పుట్టిరి అయినచూ బారపుటికినే కాళ్ళ కలహించుకొనుచున్నాడు. హం బాహారముగా రీపు తీసుకొనవచ్చును అని చెప్పాడు. ఇందు సుప్రసోకుడునూ అర్జునిగళములలో నొకటి ఇది ఈతాళ్ళ విమృశన

కపిలయై యున్నది మన శరీరమున ఈతాన్వయముగా వ్యాపకమునను  
 నూరిగా లోపల మన్నుట్టి అజ్ఞానము అట్లే మూలకారము  
 తలంపునను నర్జితకలలో నున్నది అట్లు ఈ లోపికపిత కావారముగా  
 నున్న మహా కూర్మము తనివేయబున్నది అనగా ఈ లంకింటి  
 నావారముగా తీసుకొనుమని అప్పులలో మూలకారముందలి లోపిక  
 క్షే. అజ్ఞానమునెలరలి యొగకక్షే రు లెండిటి నమన్నయముచే  
 క్షానియించు ఓంకారము వుట్టును అనగా పైన చెప్పబడినట్టి ఉద్భావన  
 నిష్కారమున వ్యాసము చేయువానికి వ్యాసయమునందు రు లెండిటి  
 నమన్నయమైన 'ఓం' కారము మేలుకొని పనిపించుచుండును  
 నక్షమమున పడితిలో మోగాభ్యాసము చేయువానికి ఈ 'ఓం' కారము  
 క్షానికు సంబంధము లేకయే వ్యాసయమునందు నికంతరము  
 వినిపించుచుండును అట్లభ్యాసమైన వానికి అట్టి ఓం కారము ఎరుదు  
 నర్జకాల నిర్భావప్రాయంబు వానియందే నిమగ్నమై యుండును అనగా  
 లోపిక వ్యవహారములు సోగిపోవుచున్నవి అని వాని ఓం కార  
 వ్యాసమునకు అక్షమవారు అన్ని కరుణా చక్రగా  
 నిర్మలించుకొనుచు 'ఓం' కారమును వ్యాసము చేయుచుండును  
 అట్టివానికి కాలముతో కూడ సంబంధము తెలిపోవును కారము దేశము  
 మున్నగునవి వానిపై ప్రకావము చూడని అనియే నున్నది గరుడుని  
 కదిలో ముండు కనిపించును

అట్లు లెండిటి పట్టిన నికమున గజ కప్పవములను వాళ్ళతో ఒడిసి  
 పట్టుకుని గరుడును వాదేని తినుటకు నడియెవల ప్రవేశముకొరకు నివరింప  
 మహా వృక్షమును చూచి దాని కొమ్మపై వ్రాలెను గరుడుని వేగమునకు  
 ఆకొమ్మ పరిగను ఆ కొమ్మవారము చేసికొని వారితిబులలను బాదేం  
 మంది మహర్షులు గుర్రంబులుగా వ్రేలాడుచు తనన్ను  
 చేసుకొనుచుండిరి దీనిని గమనించి తన ముక్కుతో ఆ కొమ్మను కరచి  
 పట్టకొని గరుడును తొక్కియెట్లకని అరిగినది తెలుసుగా అతడు ఆ  
 నునులను ప్రాకించి వారు ఆ కొమ్మను వదలి పోవునట్లు చేసెను  
 గరుడును ఆ కొమ్మనొక వర్షుత తిథరమ్మపై పారవలది ఆ గజ  
 కప్పవములను తని కుచుకొని లోకమునకు ఎగిరి వెళ్ళెను

కప్పుట గరుడును దొరికిన మహావృక్షము స్వప్తీయను  
 మహావృక్షమే అదియే స్వప్తీయందలి కార్మకారణ సంబంధముగా  
 కరియబడుచున్నది దిగవల్లికలో పురుషోత్తమ ప్రాప్తి యొగమున

శ్రీకృష్ణుడు ఈర్ష్యమూల మదక్కావం అని వర్ణించినది వృక్షము గురించియు అట్టి వృక్షముయందలి కొమ్మయినగా మానవుడారదియ కర్మలు బంధువోలారుచున్న బాలకీర్త్యాది మహర్షులనగా క్షణములలో కూడిన కాలము కాలముననుసరించి కర్మలు వాని కలితములు వాని స్మృతును ఆ కొమ్మను ముక్కున వట్టుకుని ప్రయాణము చేసెననగా ఓంకారమును ద్యానము చేయుచూ కర్మబంధమును తొలగించుకొని కాలమున కలితమొనని భావము లట్లు ఇంద్రుని లోకమునకు వయాణము చేసి గరుడుడు అమ్మత బాండమును నమిపించగా వానిచుట్టుకొందు మహాదక్షములు తిరుగుచున్నవి చిట్టి వాకనైనచూ అవి బంధములుగా కొనివేయగలిగినవి అందుచే దక్షముల మదక్కా నేర్పుగా గరుడుడు లోన కేరగా అమ్మత బాండమును చుట్టుకొని రెండు మహా దర్శములు విసాగ్నులను వెలిగిక్కూడున్నవి అవి తగిలినవాడు వెంటనే పరశోచ్యుడు వాటి మదక్కా ప్రవేశించి గరుడుడు అమ్మత బాండమును హమీకీ తెచ్చెను గరుడుడు అతి చిన్న అణువణువయై తన ముక్కును తొలికి జనితి అమ్మత బాండమును హరించెను దానితో సర్వక రాస్యవముక్తి కలిగించెను

ఇంది తిరుగుచున్న అలందు చక్రములేజననము మరియు మరణము లిట్లే ఆ నర్మములు రెండు ఒకటి మూతము రెండు దనివ్యక్తు ఈ జనన మరణాదులను మాత కలివృక్షులను బయలవజలినన్నచో మానవుడు గాను అణువుల చతి కావలెను అనగా పోటకండు నెమన్న అణువుల వాసమున నున్న అంతర్జామిని ద్యానము చేయవలెను ఇంకమా విక్కిరి నడుము కలిగియుండవలెను తనకింత తెలుసుననీ, తానిట్లు ప్రారం బియుచున్నాననీ, అపాపారతరువాకు నర్మముల చేతికి, చక్రముల చేతికి స్థి నశించును ఇట్టి నివయము కలుగవలెనన్నచో తోదవారి యందు శారణమైన నేమి నేమిల్లువమూ నిర్మలమూనై యుండవలెను కనుకనే యిట్టి గరుత్మంతునుపాలించుటకు హృదయమే కేంద్రము క్షారదుమినందనీ అనాహత చక్రమును ద్యానము చేయుట యింకా దీరే.

మన పురాణములలో కాక ఇతర వేదపురాణములందు కహితము ఈ రుద్రుని ప్రవృత్తి కనిపించును ఈజిప్టులోనే పురాణములయందు ఈయన కొలనై Haro అను పేరుతో పిలువబడినాడు అనిగా ఆ బావలో ఆ రాజుకు ఓర్కీని ఉన్నతమై వ్యాపించునని వేద జాగము అని ఆర్థము

అయిన ఒక గోదాకాకముగా దానికి తెంతు తెప్పలున్నట్లుగా వ్యాసము చేయబడును. సూర్యులందులు ఈయన కన్నులుగా చెప్పుటచేసి సౌతిక నృప్తికేకారణమునుచున్నాదియిరమఃకొన్నిరోజు ఈయన ఛార్మిగా గర్భ దూపమున అర్చించబడిగా మరకొన్ని చోల్ల గర్భ తెరస్సు భద్రిన నూనవ దేహముగా అర్చించబడినారు. మనము కూడా గరుత్మాంతుని అట్లే ఆచారించుచున్నాము కదా!

### మంత్రము 3

వేదాత్మనాయ విష్ణుహీ హిరణ్య గర్భాయ విమహి |  
తస్మై బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్ |

### ప్రతిపదార్థము

వేదాత్మనాయ = వేదములు తానుగా మున్నవారు, వేదములకు అత్యున్నతవారు.

విష్ణుహీ = తెలిసికొనుచున్నాము.

హిరణ్యగర్భాయ = అంగారపు గుడ్డు అయినట్టి వానిని

విమహి = దారణ చేయుచున్నాము.

సః = మమ్ములను

తత్ = దానియందు

బ్రహ్మః = బ్రహ్మదేవుడు

ప్రచోదయాత్ = ప్రచోదనము చేయునుగాక

### తాత్పర్యము

వేదములకు అత్యున్నతవల్లీ వానిని తెలుసుకొనుచున్నాము. అయినను అంగారపు వర్ణముతో కూడిన గోళముగా వారణ చేయుచున్నాము. అట్టి బ్రహ్మదేవులను ప్రచోదనము చేయునుగాక.

### వివరణ

వేదమునూ స్వస్థియందు ఉపేరియున్న వేదము బ్రహ్మదేవుని దీక్షావ్రతమునకు క్షమించి ప్రవేశము గాని నయి విష్ణుదేవునిగా మేల్కొనును. ఎఱ్ఱాదిమనగా అది బుద్ధులను అను తెలివీ చదివె. *Fire and a Man* గాని, *Brave*, *Brave* గాను శాస్త్రజ్ఞులచే గుర్తించబడినది. పవారములకు నర్మములు నున్నవని తెలియును కాని అవి మనుజుకట్లావ్వుతో వివరించి తెలియదు. దిక్కును గించులో నున్నుడు.

దెబ్బ అను భక్తము దాని యున్నది లేనిచో దిక్కులు సంక వాదినపుడు దిక్కులు వాళ్ళ పంపచ్చును: పొరపాటన మరలొక దెబ్బ రావచ్చును గదా! అట్లాగే దిక్కులు వాళ్ళ పచ్చుట వలన ప్రకృతియందు: మనకు చెలియకుండ ఒక ప్రభువుయ్యవని తెలియును అట్లే ప్రభువునే వేదము అందుచు ఇది స్మృతినిదానమునకు నీవము, లేదా యాంబు వంటిది యెత్తము పడు లోకమున వివరణ అంతయు ఒక దిన్న వేత్తనముగా ఈహించుకొనిన యిందు. ఆ పత్తనమునే బ్రహ్మ లేదా వేదము అందుచు ఏమందు అత్తగా దరించినవాడు బ్రహ్మ

ఈ వేదమే 'నేనను' ప్రజ్ఞగా అణువులన్నింటియందును నిండియున్నది దౌత్య ప్రవర్తమునకు అణువు అదారమైనచో, అణువులవ: నేను అదారము అనగా ప్రవర్తముయొందు నుండి శక్తి (Energy) పుట్టుచున్నదియె తెలియునుగాన. శక్తి నేనను ప్రజ్ఞ (consciousness) నుంచి పుట్టుచున్నదియే నదీన కార్యలాభకు తెలియదు: ఇంతి వివరణకి వేదముగా వచ్చుచున్నచో దానిని వినుచువారుకనుక వదలని చెలియునుగదా! ఇట్లు అణువుల వాదారముగా నేనను ప్రజ్ఞయన్నది ఈ ప్రజ్ఞ వలన ప్రాణులమందు వ్యాపించియున్నది శరీరముచో నేనను ప్రజ్ఞగా ఈ వేదమే విస్తరించుచున్నది భాగియట్లును, ఈప్రాణులవారలల్లకీనట్లు శరీరముల్లెడియున్నది అట్లువిను పారల పడు అవరణలుగా ఏర్పరగా దిట్టివర పొర దౌత్యశరీరము: కనుక ఈ ఏడు అవరణలమను ఇదారముగా నేనను ప్రజ్ఞయన్నది అనగా నేను వలన మిగిలిన ఏడు శరీరములు నిలబడియున్నవి ఈ ఏడు శరీరముల క్రమము నేను నందు ఇదికీయున్నది దానినే వేదమందును:

అట్లే నూర్పుడు వనదులు: తిరుగు ప్రవారములైన ఏడు గ్రహముల కులకములకర్మలకు రానేలేని శక్తియొక్కాకు ఇట్టి ఏడు గ్రహముల కర్మలలే పడు తిరుమలతో కూడినచోకయులుగా, నూర్పుడు లేదనముగా ఏర్పడియున్నది నూర్పుడు ఈ ఏడు గ్రహముల యొక్క వేదానమును కనదులకే కలిగియున్నాడు అట్లే ప్రకృతి వేదము ఏళ్ళమునకు తర్పించుట ఈ ఏళ్ళము యెత్తమునకు అదారమై నమన్నమునందు వ్యాపించియున్న నేనను తెలివితే వనదు అట్టి వేదములే బ్రహ్మగా లునుకోవచ్చును

ఈవచ్చునచ్చువనగా ఈ స్మృతయందు అంతర వ్యాపించుచున్న తెలుగు మొత్తము తెలుగుగానున్న లోకము రానే అయినవలసివచ్చెదాదు.

మామ్యును మొదలగు గోళములు ఆయన వద్దనుండి వెలుగును స్వీకరించుచున్నది అన్ని వెలుగులకు మూలము ఈయనే ఇచ్చినది. వలనాదు ముప్పిగు చోస్తోనేవలదు చిన్న బాధలబాగా వున్నాడు ఒకస్థియు అనునోబాధల అంశుగనే చెప్పువలయును

వదనాశ్వు న్యస్తీ ప్రారంభమున ములమొదల బలములను న్యస్తీంచెను ఆ బలములే వనకు కరమనగా అనంపము లేక తన్మయత్వము చీపుల నీవత్వము కలిగి తన్మయత్వముగా నిలచియున్న స్థిత అట్లే న్యస్తీయలకయు ఒక అనంపముగా మన్న స్థితినుండి, తానున్నానని తలకు తెలియు స్థితిలోనికి ప్రజ్ఞ తీగవచ్చెను ఈ ప్రజ్ఞలే వేరను వెలుగు కనుకనే న్యస్తీ ప్రారంభమున చెచ్చెద్రము అంపయముగా నులదగా అంప హిరణ్యగర్భుడను బలూరపు నున్న తేలికదన చెప్పిన విడికనారములని పేరు

అట్టి వారములుగా మన్నుల్లివారు నానాయజుడు ఆయన యందు రాని బోధగా మృత్యుమయన వలనీ ప్రత్యా అయననే హిరణ్య గర్భుడని అందరు శ్వాసక్రియ అదుగునవుడు పో అను శబ్దము తనయందు ఉచ్చయించుకునుండగా శ్వాసలోనికి పీసుకొనివచ్చుచున్నది అట్లే హల అను శబ్దము ఉచ్చయించినదగా శ్వాస వదలంబడుచున్నది అట్టి శ్వాస వదలంబు కారణమే పీఠము హం అను శబ్దము శ్వాసయందు ఉచి రేయిచున్న దేవతలు ఈ దీక్షముల నుచ్చయించుచునే మనయంక శ్వాస అదుగుచున్నది ఈ శబ్దము నోటిలో ఉచ్చయించబడినప్పుడు కంఠము నంకలి న్యులవేడికయందు గల పొరలతో తాపిలి చెంఠ ముదలగా క కారమును పుట్టింపుచున్నది ఇది ప్రేవా అను శబ్దముగా ఉచ్చయించబడు చున్నది ఈ శబ్దము ప్రకృతికానియైనదీజాతరము అని ప్రకృతి న్యస్తీ యొక్క సంపద దానైకరము అనినీ ఉచ్చయించుచునే శబ్దము దీని నుండి హ వార ర కారములతో మాత్రిన హిరణ్యవర్ణం, హరిణిం అను ములలవలలతో శ్రీ సూక్తము ప్రారంభమగును పురుషవదనముగా నేనను ప్రజ్ఞా చెప్పబడినప్పుడు హిరణ్యగర్భుడను చెప్పిన

న్యస్తీకి మూలచ్చయోవునైవ ఈ హిరణ్యగర్భుడు మామ్యునికీ కారణమేనవలసిగా ఈ న్యస్తీయందుగలదా న్యాపించియున్నాడు గు హిరణ్యగర్భుడే తెలుగి ఈయనియందు బొంకమైన వెలుగుగా అదగా మార్కలక్కోగా ఈవచ్చుచున్నది విత్తుచుకును అచ్చుకముగా మన్ను వారి హిరణ్యగర్భుడు సోయంబలంబునను మార్కలక్కోతో రించిన

సూర్యమండలముగా వాటికస్థితిలోనికి వర్ణముగుడున్నాడు మరయు ఈ  
సూర్యుని కీరణముల యందున్న ఏడు వర్ణములను ప్రకృతే మామి యొక్క  
అణువులను తాకినపుడు మామియందలి వర్ణమునందు మామియు  
కలిగించి, అవిజములను పుట్టించుచున్నది ఏడు వర్ణముల ననువర్ణించి  
ఏడు ప్రవాహ తోటా కనిజములేవుగా వానివలన మిగిలిన  
అవిజములేర్పాడున్నది సూర్యకీరణముల వలన చెల్లకు అహారము  
నిట్టించుచున్నదని మనకు తెలియును దానివలన వర్ణకళాతి  
తీవలించియున్నది Photo Spectrum గూర్చి తెలిసికొనిన మానవుడు కొద్ది  
కాలముతోనే సూర్యకీరణముల వలనవేలంగాలము, మిగిలిన అవిజములు  
మామియందు పుట్టుచున్నవని తెలుసుకొనగలడు; ఇట్లు ఈ సృష్టికి  
రావలసిన విజానముగా హారణ్యగర్భాని ద్యానించవలసిననుచో కనులు  
మూసికొని కూర్చొని తనదుట్టును, క్రీలవ, కైన నమస్తము బంగాడు  
వర్ణముతో నిందించుచున్నట్లు తానుకూక అణి బంగాడు వర్ణముగా నున్నట్లు  
ద్యానము చేయవలయును ఇతయే హారణ్యగర్భాని దారణ చేయుట ఇట్లు  
ద్యానము చేసి దారణ చేయుట వలన మనయందు హారణ్యగర్భానిగను,  
వేదముగను పుస్తక బ్రహ్మ అను వర్ణ మన బుధులను శ్రేణులచేసి  
వికసించలేణును ఇయో వేదకలు మనలో బ్రహ్మత యెవ్వనవుచే మన  
బుధులు ప్రకాశనము చేందును

#### మంత్రము 4

నారాయణాయ నమోహే వాసుదేవాయ దీమహి •  
కస్మిన్ విష్ణుః ప్రకాశయతే •

#### ప్రతీపవార్తము

నారాయణాయ - నారాయణుని గూర్చి

వాసుదేవాయ = వాసుదేవునిగా

విష్ణుః = విష్ణువ్రస

#### కాత్మవర్ణము

నారాయణుని గూర్చి తెలుసుకొనుచున్నాము వాసుదేవునిగా  
వారణ చేయుచున్నాము అట్టి మమ్ముల విష్ణువు ప్రేరణ చేయును గాక

## వివరణ

నానానాభావి, కానవిష్కృతు, విష్కృపు అనుముగురును బలవర్ధావి అసానన యందు మూడు సోపానములవంటివారు. దీవుడు సోపానలో ఈ మూడీదటిని అవిరోహణ క్రమమున అదిరోహించవలయును. సోపానము మొదల విష్కృ అసాననతో ప్రారంభించి, నానానానాసానన ద్వారా పరిణతి చెంది నానాయతోపానన యను తుల్యపక్షితరీ చేరవలయును.

విష్కృపు అనగా ఈ దృష్టిగా వ్యాపించియున్న వెలుగు దీనివలన ఎదుర్త బగర్తు నిలబడియున్నది అకారములనుండి లక్షణములు, గుణములు వెలువలగునవస్థయు విష్కృపువలన ఎక్కడికి క్లుప్తి తనములు కాను పేరుగుట పూర్వము ప్రకాశించుట, అలవచీ మానవుడు వ్యాసించుట, అహోకము పేనుకో యుట, వాస్తవై క్షుప్రములు పుష్కలముల, వండ్ల కాయలు మున్నగు ప్రయత్నములన్నియు వెష్కృపు యొక్క అంగములే పృష్టిలో వస్తువుల యుక్కు దూతములు కలుగులు. గుణములు యున్న ననవస్థయు విష్కృపు యొక్క రేఖ్యములు పృష్టియందలి సోపానము విష్కృపు యొక్క స్థూరాచము లని అస్థియు పరమాత్మ యొక్క అస్తిత్వమునకు గుర్తులు పృష్టియందు విష్కృపు అనునొక మహానైతస్థము కలుగు అదియే ఉపారోహో నేను అన్న అస్తిత్వముగా మేలకో నుడువ్కుది దృష్టికో నదో రస్థులు, లోకేతలు, లోకములు విష్కృపు కలననే నిలబడియున్నది కరీరము, మనస్సు, జన్మ వికళిపలన నిలబడియున్నావో వానిని విష్కృపుగా విలువచున్నాము. విష్కృపు ప్రారంభ అనగా దృష్టికోని తరల రోహణక ఉపారంభించున్న పరమాత్మను ద్వారము చేయుట.

పెద్దలు చేరవక పేర్లను సోపానకరముగా ఉపయోగించిరి అనగా వారి యొక్క కర్తవ్యమును బట్టి, దర్శమును బట్టి వారికి నామమేళ్యుడీనని ఇంకనీరు, దాక్షణ అనునవి పేర్లు నిలుల కావో జలులనే ఇచ్చుదు. అస్తి, విష్కృపు మున్నగునవి మాది వారి కర్తవ్యములను ననించి వారోహణదీననే విలమనకు ఉపారంభకు ప్రజ్ఞలేకాని కేవలము అర్చిత్యముగా నున్న పృష్టులు వారు అనగా పృష్టులకు దారణములుగా, అహోకములుగా పనిచేయుచున్న ప్రజలు నిజమునకు ప్రతి మానవుని యంచును ఈ లంబాది ప్రజలు పనిచేయుచున్నది పేరందూ గ్రామమునోని లేక రాజనీకోని పాఠ్యులు. ఇంకనీరు వంటివారు ఇట్లు ప్రతిజేరి యొక్క దేహములోను బట్టి ప్రజలు పనిచేయునుండగా ఒక్కొక్క పృష్టియందలి

ఒక ప్రజలనును సరించి ఏర్పడిన ఒక్కొక్క విద్యమునకు మొత్తము ఘోషించుచు ఒక మహోత్సవ వనిచేయుచుండును ఈ మహోత్సవ తిలక మావారిపైందంటే ఇంజనీరు, రాక్షసి తదివారు అటులనే సోద మించువారును ఇట్టి గ్రహములు మహోత్సవల కదివరిగా మదిమొక ప్రజల వనిచేయును వీరు వాష్ట అదివారులు గూడ లోకము, మెదివారు అటులనే చెప్పుమునందు మొత్తము స్పష్టికీ అరివతులయిన మహోత్సవలు ఒక్కొక్క వర్ణమునకు వేరువేరుగా వనిచేయుచుండును వీరే యనమనుకొను భూమి విష్ణువు, కరవేళ్ళును మున్నగువారు మోటిగా గుం వానికి దేవతాస్తు పిట్టమున్నునూ వాటిట్ల మన గ్రామము నందలి అదివారులే తగుచర్చి కేసుకుని ప్రత్యామ్నాయములేర్పడవలెను మనము పరమేశ్వరుని మహోత్సవలను క్షేత్రంబు చేయు ప్రార్థనలకు మన దేహమునందలి ఉపవేతలే అనుగ్రహించి నర్పణలు చేయుదురు

విష్ణువు స్పష్టియందలి శక్తియేమియుగానున్న వరమాత్యు ఈయనకు మనము అందము, క్రమము, చరిత్రద్రవ్య, స్వచ్ఛత అనువాది వేరలగా నుండుచున్నాము ఇంకనూ పూజ చేయుట, స్తోత్రము, కటనలు చేయుట, చక్కని దీక్షములను దీక్షించుట శిల్పములు, గానము మున్నగువన్నియు విష్ణోష్టరణ మార్గములు దేవాలయ నందభవము, పుణ్యక్షేత్ర తర్పణము, సర్పాంతవరణము మున్నగువన్నియు విష్ణువు యొక్క అర్చనా సంప్రదాయములే నిరంతరము ఇట్టివాని యందు మనస్సు లగ్నము చేసి తనకనుకూలమైన వానిని ప్రధానముగా స్మరించి, కట్టిమార్గమున జీవితమును నిరవశేషముగా గడుపువానికి జీవితమే విష్ణుమయమగును అనగా వాని స్థానమున చిత్తువే యుండును వానికి మామనవంతయు విష్ణువు యొక్క స్వరూపమగును ఇట్టి స్థితినే దగవత్ వామామజలవారు సోలోకము అనిక

కాని, ఎంత విష్ణోష్టరణనక చేయుచున్నను పరిస్థితులు ప్రతికూల రుయర చోట మదియు అహంకారము మేలుకొనిన చోట, మానవునికి గానవేషములు మేలుకొనును తన్ను అవమానించు చోట్లకు, తనవారు తనదెలిసింక చోట్ల తన నమ్మిత సిద్ధాంతములకు వ్యతిరేకముగా నవచ్చుండిన చోట తనవారు తనకోటివారు తనని లెక్కచేయన చోట్ల మోగించుటనకి మనస్సు లెక్కలేనును ఇట్లు ఇతరుల చేష్టలయందు, ప్రవర్తనయందు, మాటల యందు తన ప్రమాదమును గూర్చి అంతర్భాషిని వానిచేయుచుండును

వాచనాద్వాసుదేవస్య వాసికంతే జగత్కలం  
సర్వమాతనివాపోసే వాసుదేవ సమోస్తుతే ।

సర్వ భూతమలయతును, దీప్తులయతును వసించువాడు  
వాసుదేవుడు ఇతరుల మాటలకు తనకు కోపము వచ్చినచో  
తమయందున్న కోపమును వాసుదేవుడు తీరించి మాపుచున్నాడన్న  
మాట నక్కము తనను విమర్శించువారియందును, నిందించు  
వారియందును, అపమానించు వానియందును వాసుదేవుని మాట వాని  
శ్రద్ధగా అచ్చటి సలమలనడచు గ్రహించవలయును ఇచ్చట వాసుదేవుని  
శ్రద్ధ తెంచు పదములు ఒకటి అట్టి పరిస్థితులయందు తనకిచ్చు సహాయము  
పట్టికొనుటయు మరయు తనకు పొలియించు ప్రేమాదియొనవలయు  
తనకునుటల కెందు, అట్టి దృష్ట్యలయందు తాను ప్రవర్తించవలసిన  
విధానము తెలియుట కనుక కేవలము ఒప్పు పదానము నేర్చుటయేగాక  
వాక్యదక్షత, యుక్తత, నేర్పుదీర్ఘము, వినుదృశ్యాలు తెంచవలయుట,  
నమయించిత కరిణానము, మున్నగునవి మానవునిలో  
పేరకొనవలయును ఈ లక్షణములన్నింటికికలిపి తెచ్చి ఒకవేరు కన్నెరి  
అంటే అట్టి అనలక చున్నట్ల ఇట్టి లక్షణములతోనే వసివేయుటవలసి  
వాసుదేవుని స్వాస్థ్యార్థమును పొందగలము తనతోటి వారియందు  
అవారణమయిన ప్రేమ, క్రిందివారియందు వ్యాఙ్గాము, శ్రేణిని యిచ్చు  
ముకత్యము, విశ్వాసము, వివేచన, విరుదధియందును సిద్ధులైన సేవ  
అను లక్షణములు వాసుదేవుని అనుగ్రహమునకు గుర్తినా అనగా  
ఇట్లు ఇట్లెవరి కేతమైన ప్రేమ కలిగి తనకిష్టమైన వారియందు విచ్చు  
ప్రవర్తించునో, ఇట్లము తెలివారితలందు సహాయము అట్టి ప్రవర్తించుచు  
అట్టివారిలో వాసుదేవుని మాట ప్రయత్నము చేయువారు  
వాసుదేవోపాసకులు అగుచున్నాడు ఇట్టి సాధనకే మహానీయుల  
సొంగవ్యమావేశ్యకము వారినే గురువులందురు కాను పొందవలసిన  
శ్రద్ధా కమనలించి గురువులు మాయచున్నమా కెల్లకీకరి అనుగ్రహము  
మాత్రము ఒకే గురువు చేతకో పుండును అనగా ఇప్పు  
ఇప్పుడులయించును తనవేషగురువులుగానున్నను తాను మాత్రము క  
దనలు గురువు పర్యవేక్షణలో తమకు తెలియకుండగనే పుండును ఈ  
ములదలి గురువులందరు వాని నియామకులే అగుదురు ఇట్టి  
వెరన్నదత్తము వరము గురువుల శ్రేణియందు కలదు చేసిన  
శ్రీరామోనుజుల వాడు సారాశ్యము అని

నారాయణోపాసనయందు వేద ప్రకృతి అంతర్భాగమి క్షణములకు లేనయై సర్వార్థవ్యాప్తియగుచును వారకీ తమదేహమునకు, సృష్టియందలి జీవజీవాదులకును భేదము లేదు వారెప్పుడు విదేహముల కందఱుని నుంచగలరు ఈ మొత్తములోను వెలుగుచున్న నేను అను వెలుగే వాటికి దేహముగను వారప్రయత్నముక ప్రయత్నమేకానీ, ప్రయత్న పూర్వకము కాదు ఎప్పుడు ఏప్పుడు కాదు మృత్యువేదనను వారర్చుట నారాయణుని మార్పులగు నుంచగలరు.

నారాయణుడనగా ఈ భక్తునై సృష్టి యందు సిందియున్న అనుచును స్థిత వీక్షణుని అనుచుమొందున స్థితలో ఉంచుటయే నారాయణుని విధమానది అనగా మనలో అన్న వారాయణుడు సమస్తములకు సృష్టిలోను అనుచును అను వెలమానదిగా ఉన్నాడు కారణము కనుకనిది వనిచేయుట వారి కీవి యొప్పు భక్తగము భేషలు కాదుచును భేషము కలవారు కనుక కారణముకనుకనిది వనిచేయుట వారి అక్షణము లేనిదే కార్యకారణ రుచులయి అనుచు కారణములేకయే ఒక కార్యమునందు అనుచును కలిగినది అది ప్రకృతియందు అనుచును.

అయి విజ్ఞాన అనుచును అ స్థితలో ఎప్పుడుగా ఉండగలదు అని మనము ఒక కార్యమును చేయుచున్నాము అనుచున్నప్పుడు మనము చేయు అపాపనే మరలను ఉంచుచును అపాపన చేయుట కప్పుడు అయితే చేయుచున్నాము అన్న వాచన మన మనమునుచుండగాను కారణము లేకయే వనిపిల్లలు ఆదికని అనుచునునుపొందుట, దక్కని గానమును వినినంతనే అప్రయత్నముగా వానియందు లేనమనియు అనుచును అలా జీవితములో మనము చేయు సాధన ఒక అదగా, పొంబు గనించకము సాగవలెను అనగా అను అనే అప్రయత్నం తనకు లేకుండుంటే నారాయణోపాసన విష్ణుపాసన, వాచనోపాసన అలవకన వారకీ అప్రయత్నముగా నారాయణోపాసన అలవకుండుంటే నీవ వార్యము నుండి యప్పునములోనికి యప్పునము నుండి ఎప్పుడువచ్చునోనికి ఏదిగినట్లు అది సాధనలో వారంతల అనే దర్శి పరవాచి దీక్షు చేకు నలానా అనే అనుచును యప్పునలోనికి నేను అంతర్భాగమిలో ఒక భాగము అనే స్థితలోనికి ఉంది. కరుణాత కాది

అంకశ్యామిల్లు తనయందు శరీరమున్న వనే స్థితిలోనికి వెళ్ళినో వును. ఇ  
స్తితియే నారాయణోపానన

దీనినే శ్రీరామానుజులు సాయుజ్యము అనిరి మనములు అన్న  
అన్ని వస్తువులయందు వరమాత్మ అన్నావని జ్ఞాపకము కెట్టిదిక  
విద్వోలపానన మన మిట్లు ఉన్నవారి వ్యాపా మనలో వరమాత్మసత్యమ  
వ్యవహరిస్తున్నాడనేది గుర్తించ గలనదల వానివేదోపానన నేను అం  
వరమాత్మ లెదు స్థితులు నశించి అది భవంబును అకస్మి స్థితే ఇ  
గుర్తించగలగలము నారాయణోపానన నారాయణోపానన చేయువారి  
తమ అస్తిత్వం కలకరు అందుకే అన్ని సంసారబంధనాతో అన్నారు

సాక్షులు, సాక్షన, ప్రపంచము, తీవ్రులు, దీవ్రులు, ముక్తుగుణు  
అన్నియు కలిగి అకే ఆనందముగా తెలియజేయుటకు  
నారాయణోపానన యందు అనించును అవియే ఈ ఆనందమే. తనను  
అనబడును ఇట్టి తనమొకటికే కలుగు ఆనందము తనానుదమ  
అనబడును ఈ ఆనందము కారణము అక్కడలేకుం కలిగినచో అం  
బ్రహ్మానందము అనబడును మువల విద్వే అపాననతో ప్రారంభించి  
యోగినిదర వానివేదోపానన వలన కాలనమై, ముల్కామై అంకశ్యా  
మిల్లును ప్రవరించుటకు ఉన్నుటము అనిన బప్పుడు యోగసాధన  
యోగికి సహజస్థిత యగును వానినే యోగమరియే సామ్యులునయ  
అందుకు అజ్ఞానాని నారాయణోపానన అపాననీయగును అబ్రహం  
దీవుడు మమ్ము ప్రజోచనము చేయును గాక అని ప్రార్థించుచున్నాము

మంత్రము 5

శ్రీకృష్ణానామో వాక్యే హి తీర్థే చక్రగృహ్ణాయానీమహి

## అనువాకము 7

మంత్రము 1

తస్మై నామో గోపా సుబోధయాత్

ప్రతిపదార్థము

తద్రాజనామ - తద్రాజమనుడు గోళ్ళు కలిగినవారిని

తీర్థే చక్రగృహ్ణాయా - వాదీయైన కోడలు గలవానిని

తాత్పర్యము

పనులైన గోళ్ళు కలిగిన వారిని తెలుసుకొనువిషయాదు వాదీయైన కోడలు కలిగివానిని వారని వేయించుచున్నాము ఇట్టి నెరవేంపాచూర్తి మమ్ములను ప్రబోధనము చేయుచు గాక

పేవరణ

నెరవేంపాచూర్తి అరగా నరులలోని సింహము (Simha) సింహము ప్రత్యసాహసములకు లక్షణమగుచు దీనినే రాశిచక్రమందు సింహరాశిగా గుర్తించిరి మోచవేదీహతులని చాటికె ముద్రా క్రింద బాగమున ఉదరము, వాదీకలియు ప్రదేశము ఈ రాశి సంకేతము (Simha) కవియే నుహములమని చెప్పుటదనది ఆ రాశి మనలో కొన్ని లక్షణములను వేర్కొలుపును

సింహరాశి హృదయ శ్లేశమందు వినివేయను కనుక హృదయమునందు సేమ చిత్తముగురున్నది తేవుని చురుచు సీమగా పుట్టించునది సర్వశక్తిగా జగన్మాత బయె హృదయ శ్లేశమందున్నది రమక ఆమె సింహరాశిని జన్మింపించియున్నది అనగా తేవులను రక్షించుట, శ్రమపులను వేరీంచుట అను లక్షణము వేళ ఆమె పేంపానును జన్మింపించుచున్నది కాదు. ఈయన ఆదింబుల పరమవిన అన్వేషించును ఈయన సింహరాశి తద్వ్యాపి కన్యాదాశి ఉరయుచును ఆ సింహరాశి ఈయన మంది వదములకు ప్రయాణింపగవుడు వదములీ వ్రపు మావిన మేలల సింహరాశి క్రిందికి ఇంటి దాని ప్రతి కన్యాదాశి యుండును

అప్పుడు కన్యారూపి యైన జగన్నాథ సింహవాహన అని పర్ణింపబడినది కన్యారాజే నిర్మలమైన ప్రేమకు గుర్తు కనుకనే జగన్నాథను కన్యారాజవలె త్పడి, బాబు కొమారి రూపములందు అర్చించుచు వివరింపబడెనే నిర్మలమైన, వశిష్టమైన ప్రేమ వర్ణించుచో వానియందు సింహరాజే అర్చణములు చేర్చింపడు.

ప్రేమ అను అర్థమును పురుషవచనంగా చెప్పినపుడు నారసింహుడు అంటారు నారసింహుడనగా మనయందు భాగం నడునియుండు చేర్చింపినట్ల సింహరాజి అర్థములు అయినను తీర్థణమైనదింకములు లేదా కోరలుండును శ్రీకృష్ణతో ఉన్న అమ్మలు మొదలగునవి తీర్థణములన శుద్ధులుగా మేల్కొని పనియెను దీక్ష వంక్షలు పుష్పం దుష్పష్పములను, పానములను కల్పించుటకు తగనియెనెనే నల భయదములు జపించి వ్యాదులు, నికల్పము, అపకలు మున్నగునవి ఇవిచే కరణింపాని కోరలు వ్యాధి వేతను, కష్టము వేతను నాద వడినవాడు కొంతకాలము తరువాత అబువంద కష్టము, బాద కరణింప ఇరదులను చూచి, తనకు కనిగిన బాద గుర్తుకువచ్చి, వాకెయలను పొనుటకాని చూచి, వారిని సేవించుటగును అనగా జబ్బు వారి చూచుచుండును సింహరాజి అర్థములైన ప్రేమ, దయ పొనుటకాని చేర్చింపడు మొదట తీర్థణలోని ముఖ్యమును తన కోరలచే వచ్చి, విజయ వానియందు తన సొమ్మయూపమును నిల్పుచున్నాడు ఇదియే నరసింహుని అవతారవహస్యము. ఇంకను, వజ్రమును చూడిన నలములు, లేదా గోళ్ళుకనగా మెరుపుతేగలు మొదలగునవి అని అర్థము. తీర్థణలోని ముఖ్యము తెలిసినపుడు తుహను, మెరుపులు, పీనుగులు మొదలగునవి ఉపయోగించి ముఖ్యము నంపారించును ఈ సింహరాజి కేమరుగా కుండలొలియున్నది కనుక ఈ తెలియ వాడు అర్థణములు వేదస్మృత వదిపోవకములు

సుంహరాజి చేదాశక్తి అలంక విజ్ఞానము మున్నగువారిన నూదింపడు సుంహరాజి అర్థణములు సింహరాజి యందు ప్రతిబింబించుట కలన నడిసింహము అను ప్రవృత్తి తీర్థణలో చేర్చింపడును అనగా మూచియమునందు ప్రేమ కలిగి, అట్టి ప్రేమతో వారిని వర్ణించు ప్రావృత్తులు కలిగినపుడు అట్టి వారియందు పరిణామ లేని విజ్ఞానము పుట్టును అనగా తనకు, వాకెయలను వేదమునకెంచి, అంతయునే ఒక వెలుగుగా దీక్షించుటగును ఇదిచే సుంహరాజి అర్థణము చేరిన తీర్థణ

నయము గల అంతరములు తోలగించబడుట కుండరాళి ప్రధానము నలన కలుగును ఇది తొలికముగా కాక ప్రేమచేతనే సాధ్యమగును కనుకనే కుండరాళికి లీలసాధాణి కలిపొవకమగును ఇట్టి జానము యానవునకు అలనకువలెనన్నచో భక్తజనులున వివేకము, వేదస్మృతులయందు నిర్మోహమాబముగా, నూటిగా వ్యవహరించుట బద్ధి, ఋజుత్వము దానభావ వేదీవలన మాత్రమే సరసించాము అను దీవ్య ప్రవృత్తి యానవులయందు ప్రాబులు బలువంటి నానందములకు మన బుద్ధింను ప్రచోదనము చేయును గాక

**మంత్రము 2**

వాస్మదాయ విద్మిహే మహామృతీభద్రాయ దీమహి తస్మై అనీశ్యై నైవోచయామ్

**ప్రతిపదార్థము**

- వాస్మదాయ - వెలుగులకు కారణమయినవాడు
- విద్మిహే - దానము చేయుచున్నాము, తెలుసుకొనుచున్నాము
- మహామృతీ భద్రాయ - మహాత్ము అను వెలుగును వృద్ధింపచేయఁ
- అనీశ్యై - అదియగును, అదితి కుమారుడు

**తాత్పర్యము**

వెలుగునిచ్చువానిని తెలుసుకొనుచున్నాము అతనినే మహాత్ము అను వెలుగునకు కారణమైన వానిగా దానము చేయుచున్నాము అతను అదిత్యులై కుమార్తెలను ప్రచోదనము చేయును గాక

**వివరణ**

మనలో కాన్పు బుద్ధిని వేలగించువాడు నారాయణుడు బోలులో కాన్పు మహాత్ములవరివలన మిల్కొని పనిచేయుచున్నచో ఆయననుమము ధ్యానము చేయుదుము గాక. ఇది ఎత్తైన ప్రవేశమున నిలుచునీ ప్రితి యాచీనచో మన చుట్టగున్న ఆకాశము దోర్లంబిన మూరును కల దనికొనును అట్లు చూచు వానిని వశ్యులును అందుకు ప్రాణ కలిపించు ఆకాశమునే కళ్ళపైను అందుకు ఇంచు మొదటి ప్రథముకేంద్రమునకును, రెండవవదము వరికిని నిలకేతములు కన్నపైను అనునది నన్నచో ముదటి వృక్షస్థితి ఆయనకు పరి, ఇదితి అను వార్యలు ఇదితి అనగా

సూక్ష్మ దీపి అనగా వలమర తిథి కలిగిన సంకాసము ద్దతులు అదిరికి  
 రలిగిన సంకాసము అదిర్చులు సూర్యుడు ఉదయించు లేక పుట్టు  
 చోటును అదిరి అందును కనుకనే సూర్యుడు అదిర్చుడు లేక అదిరి  
 కుమాడుడు ఇది దేవతలు పుట్టినచోలు

వదమర వైష్ణు రాక్షసులు అస్మిదినచోలు వాతి లేక దీకటిలో  
 కనవడక అంతర్లతముగా ఉన్న శక్తులు, దూమిలో ఉన్న శక్తులు,  
 శరీరంలోని అణుమయ అగ్రులో ఉండే శక్తులు వీరివరివి రాక్షసులుగా  
 దెప్పికి మనము రాక్షసులు అనగా మిక్కిలు అని బావించెదము కాని వద  
 సంప్రవాయము రాక్షసులను మిక్కిలుగా వరించెదము శరీరమునందు  
 ఎక్కువ శక్తును ఉర్చుకొను వాతువులను నిర్వించిన శక్తులను (non  
 visible and invisible energy) రాక్షసులు అందురు ఉదాహరణకు  
 శరీరములోని ఎముకలు, కండకములు, దీవకణములు నిర్మాణము  
 చేయుశక్తులు దూమి తన కర్మలో నిలదెయించుటకు కారణమైన వారు,  
 దూమి లోనలి హారలో పనిచేయు శక్తులు, సుష్ట చైతన్యమునందు  
 పనిచేయు శక్తులు (subconscious), శరీరములో అణు, కణ నిర్మాణము  
 మొదలగు వానియందు పనిచేయు శక్తులు, శరీరమును నిలబెట్టి ఉంచు  
 శక్తులు రాక్షసులుగా మిక్కిలదీనారు మరకర్మా ధా లోకము (non) లో  
 పనిచేయువారిని దేవతలు అందును వారు చోలులో ఉన్నటువంటి దూమి,  
 సూర్యుడు ఉదయించున వాటి అస్తిత్వమునకు భారమైనటువంటి వారు  
 కనుక సూర్యుని పుట్టిన వానిని అదిర్చులు అందురు

సూర్యుని చూచుచున్నపుడు సూర్యుని పుట్టుకకు కారణమైనటువంటి  
 మహా వెలుగుయందు మనము ప్రవేశించుదుము దానికి ముంది  
 పొలికత్తన సూర్యుని అర్చన చేయవలయును సూర్యుడు ఒక లోకం  
 గోళము సూర్యుడు కాదు సౌరమండలము అంతయు తన దేహముకాగా,  
 అందు వ్యాపించి యన్న 'నేను' అను శ్రద్ధయే సూర్యుడు అట్లు 'నేను'  
 అను శ్రద్ధ కలన ఒకవెలుగుకేంద్రమునుండి పుట్టి లోక సూర్యుని గోళముగా  
 ప్రకాశించుచున్నది అయినయంటి కులాదు, కుండలు, బురులు మొన్నగు  
 గ్రహ శ్రద్ధలు పుట్టి వెలుగుచున్నవి వీటి అన్నిటి నమోహార శ్రద్ధయే  
 సూర్యుడు అతడు సౌరమండలమునందలి సమస్త దూతములకు  
 వెలుగునిచ్చును సూర్యునియందు పనిచేయుచున్న ఈ వెలుగు అను  
 లక్షణము మహాత్ము వంద పుట్టినప్పుడు మహాత్ము అనగా మొత్తము

చోణునందు యుపిదీయన్పు ఋషి కను వెలుగు ఇది తునమందు లుప్త  
అను లక్షణముగా మేలుకొని వనిచేయుచున్నది

అరిత్యము మొత్తము పన్నెండుమంది ఈ కన్నులుండుమంది ఒక  
కుటుంబముగా, పచ్చడి విశ్వమునందు చక్కెరముచున్నారు ఇట్లు విశ్వము  
నువలలి సూర్యులు పన్నెండుమంది చోప్పున గుంపులుగా పచ్చడి  
పచ్చడమింతుచున్నారు ఇట్లు ఒక వెలుగు అనేక వెలుగులుగా  
వ్యాపించునట్టి శివము గలవాడు అరిత్యుడు 'అరిత్యు చర్మ తమనస్తు  
పాశే' చీకటి వనుకనున్నటువంటి సూర్యుని యొక్క వెలుగు సూర్యుడు  
వెలుగుగా పుల్లకములకు చీకటియగుచున్నాడు సూర్యుడు చీకటియందు  
అంతరీచముగా నుండి వెలుగుగా వర్ణక్రమగుచున్నాడు ఆ వర్ణక్రమ  
చేయుటకు చకోరపకువాసిని 'సుకరుడు' అందుచే చోతకములున  
లోకములలోనికి ప్రసన్ను వలుగులను తోసుకొని వచ్చుచున్నాడు కనుక  
అయినను సుకరుడు అందురు అందుచే సువర్ణుడు తన విప్పునై  
అనుభవించవలయుమోని వచ్చును అని అందురు

**మలక్రమం**

వైశ్యానరాయ విద్యుహారిలాలు దీమహి |  
తస్యో శగ్నిః ప్రవోదయాత్ ||

**వైశ్యానరాయ**

- వైశ్యానరాయ - వైశ్యానరసి
- విద్యుహే - తెలుసుకొనుచున్నాము
- హారిలాలు - నిర్ణయమును గ్రహించుచున్నట్లై వానిగా
- దీమహి - వారణ చేయుచున్నాము

**తాత్పర్యము**

వైశ్యానరసిగనున్నవానిని తెలుసుకొనుచున్నాము వర్ణములు  
గ్రహించుచున్నామని వారణ చేయుచున్నాము అట్టి అస్తి తుష్టములను  
పేరేపించుగాక

**వివరణ**

వైశ్యానరసిగనూ విశ్వమునందలి కలుకలువలెను వ్యాపించి  
యున్నవారు ఈయననే వైశ్యానరస్య అని కర్పించుచు రాయన

స్వస్థియందు నలుగు వేదములలో ప్రాబల్యము వ్యాపించి భూమి అహారము స్వీకరించి, వచనము వేదములకుగల తెలియబడుచున్నాడు. క్రూరత కళికామనమును కనిపెట్టుచున్న ప్రాబల్యమును వివేకములు అది వదల్చినందు చేచాగ్నియను రూపమున పనిచేయుచున్నది కడుపులో గార్జునశ్యామ్ని అను పేరపనిచేయుచున్నది కీచివేదశ్యామ్ని అనికూడ అందుకు శరీరము క్రిందిబాగమున అది దక్షిణాగ్ని అను పేర పనిచేయుచున్నది ఇందు చేచాగ్ని లేక ఆహారవియోగ్ని వేచార్చి అలోచనముకు, అర్చితే భారముగా కడములో పనిచేయుచున్నది అగ్ని అను పేరమునకు విప్పు అని అర్చనమును వెలుగు అని అర్చము ఈ వెలుగు వెలుగు వివేకములు ఒకటి పోలికలు కందు అవ్వెత్తము అనుగా కనిపించుకొలునను అన్నుట్టిది పాపాహారము అయిపోయెంత క్రేతము కనిపించుకొలునను అన్నుట్టు మనకు తెలియకు అట్లే మామిడు మున్నగు వానికీ గల అకర్మకర్మలు ద్విత్వముగా నున్న వెలుగునే అన్ని అని వివేకము.

కొకకర్మకర్మముగా నున్న కర్మములకు, కర్మము వారి వెలుగు నున్న వెలుగు అధారముగ పనిచేయుచున్నది అదావునందున్న వెలుగు లను వివేకముచేయుచున్నది ఈ అగ్నియే శివులుగానుండి వేసు అను ప్రజ్ఞకు కావలయున పనిచేయుచున్నది చువరో మెలకువగక ఏ పరివరములయందు ఏకక కర్మమున్న వేసు అను ప్రజ్ఞయే అగ్ని అను పేర పనిచేయుచున్నది ఈ అగ్ని స్వస్థికి మెల్లమెల్లగా చేరుకున్న లేవత అయిన వర్షాకలే ఇంద్రుని కేవలమునందు చేచుకొనికీ కనిపనే అన్ని లేవకలకన్న ముందు అన్ని నారాదింకవలెన మదియు సుగమిన వేవతల నారాదింకవలెను ఈ అగ్నియే మార్గముగచున్నాడు షోమమునంది ఇలా లేవతలనుకదిలి అపాహారము చేయునప్పుడు షోమ ప్రవృత్తులు అన్ని షో కమునందు ననుభవించుము తొలిన స్వస్థియంతటనూ వేరు అను ప్రజ్ఞగ అట్టి మెలకువగ న్యాపించియున్నాడు చేచాగ్ని అనగా మానవునిలో పనిచేయుచున్న మేవపు అను తెలివితేక వెలుగు తెలివితేటలు ఆలోచనలు మున్నగువని కీచివలన పనిచేయును అట్లే మానవునికి అది వున్నట్టి ఆహారమున స్వీకరింపునప్పు లేని వానికీ వలనము చేయునట్టి అగ్నియే వైశ్యానారాగ్ని అనుట.

మన శరీరమందలి భ్రాణాదులుగలవలెను, ప్రకృత్యుద్ధయమున నెలయునున్న శక్తి నవియు వెట్టివ్రాక్షాక్షనలొక్క నిరంతరపుచు కీచింపించు సౌమ్యముగ నున్నది. సృష్టమందును నరచేపాముల దూకుదున నున్న పరమాత్మ నయిన దూకుమున ప్రాణశక్తియను అశ్శుమునచిరకాలించి విశ్శుమునందు చరించుచుండును. మహాభారతము అభిషేకమునందు: అందుకు నాగ భోజమునకగా అతనికి ఆశ్శుము నచిరకాలించి నిశ్శుముద్దిన మహాభారతకవితే ఉచుండు ఆ అశ్శుము వెఱవలో నూదూ ఆశ్శుము దొక్క శరీరమునందలి అగ్ని జ్వాలలు లో విశ్శుమునకు వ్యాపించి శ్శుమును వినుట వలన ప్రాణశక్తి ఉత్తేజము పొంది జీవి విశ్శుములో సులభమొత్తుమునందును అట్లు పరమాశ్శుచే అత్తుగా ఉత్తరించుట ఈ ప్రస్థితి అంశయం అట్లంది. ప్రస్థితి నెట్లునుండు చనువనే అగ్ని విశ్శుపు అశ్శుచే చేపితలుగా ప్రకృతము చేయుచుకల విశ్శునందుననే ప్రస్థితినిబలియున్నది.

కర్మకాన్ది ఒకనా ఠేరమునందు కింది భాగమున పరిచ్ఛయమున్న వజుగు అది జీవుల యందు గండానొత్తుకై గర్భవారణము చేస్తుగు వానిని పరిపాలించును కావలెను. D. A. గర్భమునందు కీజాంకరము (Fertilizing) చేపకచేస్తుమున నుండు. అవయవము లేర్పరుట, ప్రకారము(Medium) అనునవి ఈ కర్మకాన్ది చలనశీలలు ఏయగుచు.

పూర్వము విశ్శానరుకమ ప్రావృణాను సులభము గొరకు విప్పుని గూర్చి తమస్సుచేసెను. వెఱవలో ప్రకృత్యుద్దయ అభివేది అభివృద్ధియును యుండు అభివృద్ధియనని చెప్పెను. విశ్శానరుక బాధ్యులచేకొన్నది గర్భము చరించి విప్పుతుని ప్రకృతిచేత అదనివేరు భివేష్యుంతుయ: విశ్శానరుకనగా విశ్శుమునందలి మోచకులవిములు. *Ph. capsaici* *cap. bacc.* *cap. bacc.* అచివుటి అదిగా ఇకించనేయు. వేరి చరితుకై అయినట్టిది.

ఇందు పరిచయలు అదిగా *cap. bacc.* అని పరకము జీవ ప్రకృతి ప్తివృద్ధిచేరనేచివో అదిగా అకారవికారములు లేనినీతిలో గున్న పుడు అది విశ్శుచుండు నుండును అట్టి నీతిలో గున్న ప్రకృతియే అగ్ని *cap. bacc.* *cap. bacc.* వలననే అభివృద్ధిచేటి అగ్ని పుడు చుక్క పుట్టును అట్లు విశ్శుచునగా చుక్కకలితముగా అట్లు అంతర్భాగం *The capsule contains a...* *cap. bacc.* *cap. bacc.* అగ్ని వేక చివకుంతుకు. భావనలుముపునె చిలించి వలించుచులు ముందును ముది. కావలెనుచి గూర్చి తమస్సు చేసెను అనగా చారిత్రక నీతిలోవేరి విశిశుకైన జీవ ప్రకృతి యుండునది.

జీవితమునందు, పరిస్థితులయందు, సన్నివేశములయందు, సహస్రేపణ  
పేర అంతర్యామిని గూర్చి తపించుచు ఉండుచేతనే జీవులకు  
సుఖములెన్ని కలిగినను సంతృప్తియుండదు. అట్టి సంతృప్తి  
అంతర్యామిని విప్పించుటవలన మాత్రమే కలుగును. కనుకనే శిష్యునిగూర్చి  
తనప్పు చేయుచున్న బాలునికే ఇందుకు కనిపించి వరములు కోరుచును  
అప్పుడు ఇంద్రుడనగా సంస్థియములయందు పంచుచున్న సువస్తు  
పంచేంద్రులును సంతృప్తికై మానవుల యర్థులయొద్దనుంలేరాలను  
అంతర్వేషముగనున్న పరమాత్మవర్తనము లభించెను.

ఇందుకు అభిమాన వక్షాయుధముతో పోల్చగా అతడు  
మూర్ఖుడోయిన వక్షాయుధమునగ జీవుని చెప్పెడుకయందు  
పనిచేయుచున్న కులదలినేర్త అంతర్యామిని గురించి తపించు జీవజన్మ  
శ్రమముగా దౌతక సుఖముం యుండరి అపేక్షను తొంగించుచోనే  
అంతర్యామియందు దృష్టి నిలుపును. అనిగా దౌతక విషయములయందు  
స్పృహ పడెనును.

అట్టి వానికి కుండకని తార్కమ్యము చెరస్సునందలి ఇంద్రులది లేక  
ఇంద్రులది అనుకేందమును చేరును. అట్టిస్థితిలోనున్న వారికి దౌతకప్రకృ  
పుష్టిగ పడెనును. ఇదియే ఇంద్రుడు పక్షాయుధముతో పోల్చగా బాలుడు  
స్పృహతో పోవుటగా చెప్పబడినది. అప్పుడు శిష్యుడు ప్రత్యక్షమగును  
అనగా అట్టి స్థితిలో జీవునికి అంతర్యామి దర్శనమగును. తమను అను  
పదమునకు శరణు, ఆనందము అని అర్థము. అప్పుడు శిష్యుడు అగ్నిని  
దీప్తమునైనట్టిగ పోషింపు వచ్చెనును పంచేంద్రములు మించి గ్రామకరు  
అన్న పరిమిత అయిత్రాణమునందీ అతనిని దీప్తయింపుగా చేయుట  
శిష్యుని అనుగ్రహము వచ్చెనును సుపత్యకములు అనునది  
వేదవిత్తమునకు సంతేతము వచ్చెనును అనగా ఒక సంచత్కర  
కాలములో సూర్యుడు సుజీవము రాసులమొత్తము సూర్యుడు పన్నెండు  
రాసులలో తిరిగివచ్చుటకు ఒక సంచత్కరము వచ్చెను. అట్టి గమనముతో  
తూర్వీక పరిమిత అయిత్రాణము మూనవుని జీవిత కాలము వచ్చెనును  
రాశుల యందు పరిండు గ్రహణింపులు జీవుని పరిమితత్వముతోని  
సూర్యునిను వానియందంతర్యామి సుపాసించుచున్నది. అర్  
పరిమితత్వము తోని, దౌతక పపామునకు నుండదములే.  
పరిపూర్ణత్వము స్థితింబును.

శిష్యుడు శిష్యులను గ్రహించి అప్పుడతడు కట్టి అనుగ్రహమును పొందినవాడు గ్రహముల స్వభావములే అంకించుటకలి వాసిరి అవివత్కమును పొందును కనుకనే శిష్యుడు తుచిష్టులకును అట్టదిక్కులకుంకా నోరనిగా అగ్నియ నతంబన కదివలెగా చేసెను అగ్ని లనునది కట్టి నీటికి చెందిన వేరుగాని. చిట్టియొక్క వాచుముగాను అగ్ని యొక్క వాచునము వేవము అనిగా చేసెనాకతో స్వారంజయైన సంవత్సరములితడు వరిపాలించును దోచునంటి అగ్ని, దాని ప్రకారమునని. శిష్యుని యుండు కన్ దచ్చున నదునాక, సంవత్సర చక్రము చేసెనాకతో ప్రాచీనముయ్యెను అగ్ని జాత్యు వేద స్వాభావ బేది అనగా దేవతలకు స్వాగతము పండునది అని అరయు అగ్ని వలన సంవత్సర చక్రము స్వారంజయైన తరువాత అంజాది దేవతలు స్వస్థిలోనికి దొ రివచ్చును కనుకనే అగ్ని దేవతలలో మొట్టమొదటిదానిగా కీర్తింపబడినాడు. యానక దేవతలనుకండు ముంపి చడుల సంకులక విరంతరము అదిగుచుండును కొంతకాలము ముందిగుజములు అవివత్కమున పహించుచుండగా మరీకొంతకాలము వర్షుణములు జంబులు యంకిను ఇట్టి సంకులకృతముగ వుంది దేవతలనుకండును నిరంతరము అదిగుచుండును అవియే దేవానుకయుత్కముగా చెప్పుటచీనని అంపి కొంతకాలము దేవతలు కటిహోచ్చుచుండగా మరీకొంతకాలము జంబులుచుండును మానవుడు దేవతలనున యాగసాధనయంది చిట్టకాకత పాలించుకొనువలసి ఇట్టి సంకులక కొనసాగునునే యుంబిని.

దేవానుక యుత్కమునందు చివరకు దేవతలు నెరిచి తమ విజయమునకు గర్వవచిరి మంచికములు చేయుట వారలించినవానిని తనకు అలియకుండగనే తనకట్టి సర్వములులు కలచిరి గర్వముంకురిచును కనుకనే దేవతలు తమ చిలుదుమును గూర్చి వర్షువచ్చుమునకు నివేదించుటకై అగ్నిని నియోగించిరి జానక లోకమున తవిచేయు ప్రకృత్యుయ నేనను ప్రకృత్యునానా కనదీ చివీవేయుచుండును అదియే అగ్ని వాచుచుంబ వర్షువచ్చుమును వేరవలయునన్నచో ఈ అగ్నియే అదాకము ప్రకృత్యుయ నేనను మలకుక యంపి కీరములగా, అగ్నేకర్మము నొందిన వాళ్ళులకై దేవ మలకుక అంపియ్యుచుండును.

ఇదియే అగ్నివర్ణవ్యాజ్యమును నమోపించుట వర్ణవ్యాజ్యము నీ విధవలన మరుగగా అతను నేను అగ్నిని . . . నమోపాదయింపబడు అప్పుడు వర్ణవ్యాజ్యము నేవేమీ చేయుచుననను అగ్ని తాను కవించువలనని చెప్పిను అంతర్వాచి అయిన వరమోక్షకు నమోపించుచున్నను తనవర్ణకు తన వ్యక్తిత్వముపై వచ్చుచోడు గాని అంతర్వాచియందు లీనమయివలదు అత వ్యక్తిత్వము తనను తెలియకుచుగనే నలించును నీచోచో మండగ్న వేసినపుడు మంచుగర్భ కరిగి నీచుచోడు వాని వ్యక్తికత అందును కూడ అంతర్వాచి మంచు లీనమైనను కోపభావమిట్టి స్పృహామాత్రము తనవర్ణయందు నిరవలించును.

The intention of the author of the second chapter may well continue to be the attainment of the position of the Brahman through dissolution of the individuality. వాని అగ్ని స్థితయందు వేవత్వము పూర్తిగా తొలగిపోవును. దనుక దొరకలదు అర్థదాములేవలయు పనిచేయవలె కనుకనే విధవవ్యాజ్యము ఒకగవ్వబోవను చూపించి దీనిని దహించుచును వచ్చునా అగ్ని విధింపవలె చోచును అప్పుడు దనుక్షయమున వానికము అంతర్వాచియేయని తెలిసికొలి అగ్ని తన స్వరూపము.

వాటిలాదు అనగా వర్ణమును శనయించు గ్రహించువర్ణగంవాతని అర్థము అగ్ని తన బాధలతో నర్థమును కవించి తనచోకలిసి వయింపుకొనినదగును అంతియేకాక శరీరమునందు ప్రాంత్యైగా పనిచేయుచున్న అగ్ని వంటిందైన వ్యక్తం వాగ్నా వనితేయుచున్నాడు అనగా వెనుక చూపుట, అవోరము స్పృకలించుట మొన్నగు ప్రణయిం దాగ్నాచోతం ప్రకటనవలయును. దనుచోకలిసికొనినచున్నాడు. ఈ అగ్నియే బ్యావకోకమునంద బ్యాసించుట అనుకూలగా పనిచేయుచు బ్యావకు అంతతిట్ల శరీరమును నడుపుచున్నాడు కనుక నునయందు వెనచేయుచున్న అగ్నిని బ్యావము చేయవలయునన్నచో బ్యావము వ్యావము వెనుకలందు.

మంత్రము 4

కాత్యాయనాచ ఐంద్యోహా వన్యోకుమూని శీతుహ్నిః  
తస్యోచుప్తిః ప్రచోపమాత్వే

ప్రతిపదార్థము

కాశ్మీరీయనాభః - కాశ్మీరీయనుని పుత్రక  
కన్యకఃపూరి - కన్యారుపూరి అను వీ కర

కాశ్మీర్యము

కాశ్మీరీయనీ కేసిని ప్రేమః తెలుసుకొనుచున్నాము కన్యగా అమెను  
వారల దేముచున్నాము అమెనుకర్మయోగము ప్రేమేపించునుగాక

వివరణ

కన్య అనునది ౧౦౦౦. ౧౦. అని యానరు E Kane ఒకాదు కన్య  
నం ముచ్చటేనీది ప్రేమయనునది పాండత్య బోధములలో నిర్ణ  
మియ్యనరీ కావాలి అనుచున్నది దన బాక్యము, తన పుష్కలను మాత్రమే  
ప్రేమించుట లగుచున్నట్లు కాని అంతకుముందున్న ప్రేమ స్వచ్ఛమైన  
ప్రేమ నానాభి అనీనాభింద నహజ్యోతిలోనున్న ప్రభువువై క ప్రేమను  
కన్య అందుయ బట్టి అవనాథములోనున్న అమ్మె వారిని కన్యకుపూరి,  
కౌమారి అనికూరివేలించెదరు ప్రేమకు వానమునొండొకసంకల్పిత  
మూర్త్య ప్రేమకూరే అనగా అగుచున్నది ఎందకనగా తల్లి తన కొద్దలను  
మాత్రమే ప్రేమించవలసివును

అంతకన్న ప్రతి ప్రస్తుతపది అనగా ప్రేమ అమె స్వచ్ఛమే లక్షి అమె తన  
లికలు అని మాత్రమే కాక ప్రేమను నహజ్యోతిగా కలిగియున్నది అమె  
మొళ్ళమొదట మహానిష్ఠువులుందు ప్రేమగా ప్రేమింపవలసి కనుభా  
అమెను బట్టి యందును (Kane) ౧౦. వారాయణుని పూజయన్నావమున  
యందును తగువంతునియందు ప్రేమయను గుణము వేరుగా  
చేర్చాడనినపుడు ఆ గుణమును బట్టి యందురు అమెకు అనగా అ  
మహామాదు అని వలపేర్లుకలపు వేదీ దాగవరమున రాదాకృష్ణులుగా  
వెప్పుంటి కరుక అమెను స్వచ్ఛమైన ప్రేమ కలిగిన కన్యకుపూరిగా  
వ్యాకము చేసిం ప్రేమ ఏప్పుకూ స్వచ్ఛమైనది కాని మరము ఒక  
కావణము ఆదావముగా ప్రేమించుచున్నాము అని పోవనాట  
వచ్చుచున్నాము కనుకనే అది కొంపెయంటే మనకు అన్యాయమయి  
వున్నది అందరియందగులకదే అందరినందాన్యాయమయినపుడు  
కొందరియందన్నమాట కాంగిసొప్పడు A.D. 1000. 1000. 1000.

ఒక గదిలోనికి కిటికీ ద్వారా నూర్యుని బియ్యం వదిలవును. పడినంత మేరకే బియ్యం యుండును. మిగతా మేరను వలుగు రావలెననగా గదిగోడలు పగలగొట్టవలసివచ్చును. మనమే బియ్యం కచ్చి నిలవవలయును.

అలాగే నేను శరీరమును (body) నుండి బయటకు వచ్చినయెడల మొత్తము ప్రేమ అనుబలుగుతో మనము జంతువులు మనలో ప్రేమ అను ననుభవించి మనము గ్రహించవలయును. దాని కల్పానము రావలయును. కనుక మనయందు జగన్మాత, ప్రేమయును పేరుతో మేల్కొనును. కాత్యాయనీప్రకాశము కృష్ణుడు గోపీకలకు పడేసెనను మూర్ఖులముఖో గోదాదేవి మూడవెనను అమెను అప్రకాశము చేయుకప్పుడు అతి మౌన తలి రదిదికారు కృష్ణునిదైనతె అమె ద్యానిముంబెదిరి కనులు మూసినా తెదదిరా. అలాంటివే మెదిలడివారు. అప్పుడ సెవలైన అమె ద్యానిము అపేదముగా ఎవయెత్తుములేకయే ముం గావారు. నీపై లక్ష్మణునికట్టు చేయవలసినది దుర్గ అనగా దుర్గము అనగా చొప్పులకు పలుకానది. చొప్పులో కర్మలశక్తి యుకటికలదు. మనకు రిష్టములు కలిగినప్పుడు చొప్పులచేరి ఇక్కడ చొరకముగా తెలియుండునున్నది. కష్టములు వచ్చినపుడు చొరగించుటగా, వ్యాధులు పొరకముతో మనయందున్ననున్నప్పుడు యొక్క సంస్కారములు మనలకు చొరగించుచున్నప్పుడు వానిముంది మనలను ఆశ్రియే రక్షించును. వ్యాధి రాకములను అమె కల్పయై రివ్యాసించును. అయవలది ప్రేమమనుషులున శక్తిని మనము ద్యానించుముగాన.

**మంత్రము 5**

నరహస్త్ర పరిహారే శతమూలా శతాబ్ధురా  
 నర్మగోపాశ్రమే సావం మాధ్వా మస్మిన్ను నాశనీ

**ప్రతిపదార్థము**

- నరహస్త్రపరిహారా = నరహస్త్రమునకన్న అశీతయై వెలుగునది
- పరి = 1 పేద
- శతమూలా = మూడు మూలములు కలిగినట్టిది
- శతాబ్ధురా = మూడు అంతురములు కలిగినట్టిది
- మస్మిన్ను నాశనీ = దెబ్బ కలదను నశించవచ్చునునట్టిది
- మాధ్వా = 555

మే = నాయొక్క

వర్ణ్యోం పాపం - నమస్తప్తున పాపములను

హరణు = హరించును గాక

### కావ్యకృతము

సహస్రమున కరీతమై నారు మూలములు లేక వ్రేళ్ళు మరెయి నారు అంకురములుగా వెలుగుచు, దుష్టస్వప్నములను నశింపజేయునట్టి గరిక యను దేలిగా హరించునదిని హరించును గాక

### వివరణ

సహస్రకరమా అనగా వేలకరములు కలిగి అవ్యక్తముగా నున్న వెలుగు యన బరమ మరెయి ఈ వెలుగే మానవుని శరణ్యునిదలి నహ సౌరమునకు కారణమైన విలుగు ఈవెయే మూల ప్రకృతియను అదితి అనియు, వరాహే అనియు వృథాబహులయంబు కీర్తించెడినది అట్టి అవ్యక్తస్థితి నుండి ఈమె కేవులలో నహస్రారముగ మేల్కొనుచు మరెయి కేవుని యందలి ప్రాణశక్తిగా చెన్నై ముకుందుని కనిచెయిను అట్ల కనిచేయుచున్న ప్రాణశక్తివలన మానవునకు నూదుగుల ప్రవృత్తిమూల అయిదూయమేర్పడుచున్నది కనుక ఈమె శతమూల అని చెప్పుచున్నది అట్టి మానవునికి నిలకతిగా వ్యక్తిహిండుచూ మరల వారికి నిలకతిగా వంశవృద్ధి యగుటను శతాంకుర అని నూలించబడినది అట్టి అనుబంధములైన కేవులలో ఈమె ప్రాణశక్తిగా వనిచేయుచున్నది కనుక శతాంకుర అని పేరువలసినది ఇట్టి వెలుగును శరణ్యమునునును, తన చుట్టూ గమనించి దర్శించువానికి తనకీపితము, అంకుర కన్యనకములు, చెక్కకలలు నశించి తీవితమంతయు నొక వెలుగుగా దర్శనమగుచు అట్టివానికి పాపముచేయుట యనునది తొలగిపోవును ఇట్టి ఈ వెలుగే నూదుగ్ని యొక్క శీతలామూగా కర్పించుటను గూర్చి "మాద్యా" అపి చెప్పుబడినది

అయిర్వేదమున గరికకః ఒక విశిష్టమైన ఔషధప్రక్రియ యున్నది పైతృమును కఫమును హరించునట్టి ఔషధము రక్తప్రాసవములు మున్నగువానిలో పొలు, నవముల అలహీనత, హిక్మీరియా వ్యాధి కలవారికిని, నిద్రలో కలవరించు బ్రణము కలవారికిని గరికనుండి తయొకచేరిన ఔషధమును ఉపయోగించుచు మరెయి ఈ ఔషధము

హోదాయా విచారమున సంతతిలేని స్త్రీలకు సంతతి కలిగించు లక్షణము కలదని వర్ణించబడినది ఈ లక్షణమును పయోగించుచు, ఈ మంత్రము వ్యాసముదేవమువారికి సంతానము కలుగును

మూరన . ఈ మంత్రమును వ్రాసిన మంత్రము మరలయు తరువరి మంత్రములు స్వామము చేయునపుడు వరువుకొనవలసినట్టిది వదిలొ స్వామము చేయునపుడు శత్రువులై భర్తృభంగింపబడినట్లుగా ముఖముగా తిరిగి నూర్చునే ద్వారించుచు ఈ మంత్రము వరువులు శత్రువులై నప్పు డోసుకొనవలెను అట్లుగొన్ని దినములు చేసినవారికి భవనము ప్రళాంభమునగును



మంత్రము 4

కాణ్డ్యాత్కాన్డ్యాత్కోనాన్త పయపః పయపః సు'

### అనువాకము 8

మంత్రము ।

ఏవానో దూర్వే ప్రతను నహాప్రేణ శతేనచ ।

అర్చము

దూర్వే - 1 యార్జుమా లేరచర్వా

కాన్డ్యాత్కాన్డ్యాత్ - ప్రతి కాండమునుండి

పయపః పయపః - ప్రతి కుటుంబునుండి

పయ - తిరిగి

ప్రతోహస్తి - మొలకెత్తుచున్నచారవు

ఏవా - ఇట్లు

నః - నున్నందును

శతేనచహా ప్రేణచ - వేల, కలవల కొలచి

ప్రతను - సూక్ష్మమైన, మిక్కిలి కన్నుగానున్నట్టి, వృద్ధిపొందునట్టి

తాత్పర్యము

1. దూర్వమా అర్చ్యకలేని వానిని కఠినపత్రమునర్చిదానపు కాండము కాండము మద్యగల కలుపులనుండి మరల మొలకెత్తు స్వీకారము కలిగినట్టి వానవుడ అయిన నీవు ఇట్టి కుటుంబము కూడ నహాప్రేణవలెగా సూక్ష్మస్థితికి వలెకలవలము.

పేపకణ

దూర్వమనగా పొంపించునది అనితూడ లక అర్చముకలదు గుర్రకో నొకవారియైన ఈ గరికనేల క్షిప్తాపించును ప్రతికముపు ఎల్లమరల ప్రేక్షా ములిచి అర్చ్యదీనుచి మరల కోస్తే కాండముల అయలుదేరుదును ఇట్లు వృద్ధి పొందు లక్షణము గరికకు ఇన్నచి తామర తంబర వలె గుమ్మరము గుమ్మరము వృద్ధిపొందుల ప్రకృతి లక్షణము ప్రకృతించును నీవుకోస్తే వృద్ధి యగుచున్నావు; ఇంతియచి నంతటిగా మరలవారిలో లక్షిస్తుచికి సంతతి అనుప్రవృత్తిగా ప్రకృతి నీవులయను

వనిచేయుచున్నది ఇది ఒక మానవజాతియందేగాక ప్రకృత పక్షిజాతులందుకూక ఇట్లే జరుగుచున్నది మరియు గరిక జాతికి చెందిన నెరుతు భందములను కణాపులవిధ్య నదికి దూపిలో పొడినదొ మొలకెత్తు లక్షణము కలదు

మానవుని చెన్నైముకయందు కుండలినీ యనుశక్తి ఇట్టి పక్షుములను కలిగి యున్నది పర్వములను కలిగియున్నది కనుక అవి పక్షుతి కట్ట ఒక్కొక్క కణుపునుండుచేక కణాపు నందు ఒక్కొక్క కేంద్రముకలదు ఈ కణాపులందు ప్రజ్ఞ మేల్కొనుటయే మొలకెత్తుట పరిణామ ఒక్కొక్క కణాపునుండు మొలకవకలిగినట్టి జీవులు ఒకనీతిలో నుండుచు జనుగా ఒక దానిగా చెప్పుటయందు ఇట్లు ఏది తెలియజేయుట, పోలికను కీర్ణునికొ = 21) కణాపులు మరెటు ఇంకను చెప్పుచే 197 = 199) కణాపులు కలుపు ందిగాక మార్పములైన కణాపులు ఒకేకణములు కలుపు ంచే తరముగా నందరింపబడినవి ఇందుచేదివేరు కణాపులందు ప్రకృతి మేల్కొన వుండగా ఇయాజాతుల జీవులు పుట్టుచుండుట ఇట్లు కణాపులద్వారా ప్రసంపను ముదలవే దిండ్లగమనముచేసి రహస్యాకమును వేరును ఈ ప్రయాణమంతయు వెన్నెముకయందలి గొట్టమునందు జరుగును గనుక ప్రకను రహస్యేజ శరీర అని చెప్పబడినది ఇట్లు దిండ్లగమనము చేయు ప్రకృతి లేకకుండలినీ లక్షణమే 'వరోహస్తి' యని చెప్పబడినది

ఇట్లు కుండలినీ ప్రవోదనము చేయు కార్యక్రమమున నిప్పుహించువారిని గురువులు అందుచే ఈ మామియందలి జీవులక మొట్టమొదటగా ప్రవోదనము చేయుటకు తనత్కమాతుకను మహా కుర్మగమామునుండి దిగినప్పుడు ఈ మామిపై మరి కొందరు జీవులక కిర్మణనద్ది ఏమిసానములందు ఆశ్రమములు స్థాపించెను వారినుండి మరకొందరుయోగివెళ్ళును కిర్మణసొంద మిగిలినవారికిదోషింతురు ఇట్ల యోగవిద్య యాచమున కుండలినీ అనుశక్తి గురువులనుండి కెల్లంబు వారినుండి మరల కెమ్మింతు జామరతంకకగా కెస్త్వతి చెందుచున్నది

మానవుని చెన్నైముకయందు చెరుకుగడవకె కుండలినీ వ్యాపించియుండి అందలి కుటుప్పలే చక్రములని చెప్పబడినది ఇట్ల ఒక్కొక్క కణాపునుండుచు జీవుని మనస్సుమేల్కొని జీవిత సౌకమున జనందముగా పొందునుండును ఇదియే చెరకు నుండలి జీవి గానున్న స్థితినిబట్టి తనదుట్టా వాతావరణము, నిండుటరలు నెట్టికవిలద

మంత్రా వాచియందు విరక్తుకున్న మనస్సు తాని మనుదానమునే  
 పరస్మాదన చేయును ఈ కనము ప్రారంభస్థితులలో వివిధ రకములుగా  
 నున్నను క్షణికులను పోలుకొలది తాని యందలి కీయదనము  
 హెచ్చుచుండును సహస్రారము చేరునదికి కీవతముంకయు మేలు జాతికి  
 చెందిన వెళుకు రసము వలె మామిళ్ళము చెందియుండును తాని ఇందు  
 విప్రీతమేమిగా నీవ పిస్తిలిలో మన్నును తానున్న జీవితము నందలి  
 జనుదనమును రసము నకుపయుగా నున్నచో వాటికి ఇచ్చమే యగును  
 ఇదియే పూర్వశ్లోకములందు క్రియ చెందనకర్మ కామ్యం . అని  
 వర్ణించబడినది . ఇట్లు ఈవే జీవులయందు క్రియము జను ప్రవృత్తిగా  
 వనిచేయుచున్నది . పరకుండు తపివలె వెన్నెముకయందలి  
 కాండములయందు, వర్ణములయందు సూక్ష్మముగా వ్యాపించి  
 యుండుట ప్రకటన శక్తిమును సూచించుచున్నది

**మంత్రము 2**

యా శవేన జతనోపి నహ సేదా పిరోవాసి |  
 తస్మాస్త్యే దేవీష్యతో విచేమ హ విష్వావయవే |

**ప్రతిపదార్థము**

- దేవి - దేవీ
- ఇష్టతో - ఇష్టము అను పేర పూజించబడుచున్న దేవతకు
- యా - పిరోవు
- శవేన జతనోపి - నూరు సంవత్సరముల జీవితము) గా  
 వీర్రుండునున్నచో
- నహ సేదా పిరోవాసి - నహ స్త్రము వేత ముడివలె క్షాతి  
 ప్రసరించుచున్నది
- తస్మాస్త్యే - తస్మిన్ స్థు
- హ విష్వా - హ విష్వాలలోక
- విచేమ - దలించుచున్నాము:

**తాత్పర్యము**

౩ ఇష్టాదేవి నీవు నూరుగా విస్తరించును నహస్రముగా  
దాక్షిణ్యమును చేయుచున్నావు అట్టి దేవుని వాచిస్తులచేత మేము  
వహించుచున్నాము

వివరణ

ఇష్టాదేవి లేక ఇష్టాదేవి అనుపేరున అర్చించబడుచున్న నేతన  
అమ్మవారి యొక్క అవతారతత్వములలోనొకటి ఈమె దేవులయందు  
పట్టణము అను ప్రకృతిగా వసించుచున్నది ఇట్టి ప్రకృతి కలదన నస్మిత్త  
కావ్యము నిర్వహించబడుచున్నది

వివరణ వివరించి చేయవలసినను అపరీక్షణము అనీచి చేయుట ఎదుర  
కుంది దిక్కలు వీరు ఇట్లనుగుట కాకలదుల వేరు ముంజివనులు  
అయినంతమాత్రము లేక అది ఇష్టము కాకపోవచ్చును అట్లే చెల్లవనులు  
ఇట్లము కావచ్చును వేరకలకు నైకము నూరుకొను నూరుచుట  
నాయువు వీరుల మున్నగు ప్రకృతులు అయిన వేరకల కిట్లనుగుట లేదనీ  
అనుచున్నది వాని కుంది వినులే నిచ్చుట అనుచు ముత్రము లేవకల  
అక్షయము అష్టా ఇట్లములు కుంది దిక్కలు కలగావులకముగా పేర్కొనుట  
నూనకంకము ఇట్టి క్షీతముంట్ కుంజిచి మాత్రమే నమ్మినట్టి  
దైవత్వములో నొక మానవుడేమిగవలదు అట్లు మానవుని కనుగొనినందు  
దైవత్వములో నొక కలపించుకట్టి వేరక ఇష్టాదేవి ఈమె దేవులలో ఇష్టము  
అను ప్రకృతిగా వసించుచును. అర్చనా సంకల్పించు సంకల్పించు  
కూవయిన నీవలక్షణములందు మాత్రము కనిగించును దైవలక్షణము  
లోనికి నడుగునట్లు చేయుచున్నది ఇష్టాదేవి కను ఇట్లమునకు అరవీరము లేక  
ఇట్లనే వేరక అను ఇట్లము కలదు ఈ ఇష్టా అను కలదును అందిచు ఇష్టా అను  
వేరము చేచ్చుచు అందువేరనే అనీచుకుంటున్నది చతురస్రాకారముగా  
అలలంతో నిర్మాణము చేయు చుండుచున్నది పొదించబడుచున్నది  
కనుకనే తొట్టెని ద్యావము చేయుకొప్ప కను ప్రకీరణం యందు ఇంకల  
గానే అలువంటి ఆకారము కల నమ్మిచ్చుకై వాని తొట్టెని అంక ద్యావము  
చేయుచును

మోక్షము నైవపుదోమిచుట రుద్రనాచుమునందు క్రదాన దేవక  
యొని ఇష్టాదేవి అను నామె యుక్తములకు అతివేదన గాను మరెటువేపున  
యందు మ్రోమ ఇష్టము అను ప్రకృతికలదు కనించు దానిగను  
పూనించబడుచున్నది అమె కుడిచేత నూర్చుచి ఎరుకుచేత తంపుచి

దరించి, సుహృదాదులు: ఇందును ఇవియే ఇవి, మింగి  
 నునుకొనాదులు వాని ననుదాయము కుండలినీ క్షేత్రమని  
 పిలువబడుచున్నది మూర్ఖాత్మకమైన ఇరానాది సూర్యనాది అనియు  
 వంద్రాత్మకమైన పింగళనాది చంద్రనాది అనియు, వీనిమధ్యగల  
 తోతోతుడుమొదల నివమ్ము యరు నాది అన్ననాది అనియు ప్రాచీన  
 ఋషులు జీవినీ గుర్తించి జేపి స్తోత్రములయందు సూర్య  
 చంద్రాన్నిచోదనా అని స్తోత్రము చేసితి అను సింహవాహన అక్షర  
 దర్శిత వరదన్న తో నవరు తనయందలి సింహమును దర్శింపవలెను  
 అనియే సింహవాహ అనుపేర నడువి హృదయమునందు చేసివేయుచున్న  
 కుండలినీ శస్త్ర శాస్త్రానిశ్చయములయందు సింహవాహ హృదయమును  
 అపహరించుననివిధించబడినది

హృదయమూదారముగా వర్ణించుచున్న శక్తి వేదము  
 అనాహతము అని చెప్పవలెను ఈ కేంద్రము ప్రేమకు, కుండలినీ  
 ప్రేమానందునకు, దమించు శక్తికి సహితము హృదయ క్షేత్రమునకు  
 చేరవలసినన్నిచో తోకములందలి ముఖములను దమించి దివ్యూర్ణించుకొని  
 అందరిలను కనుకనే జగన్నాథ సింహవాహనయై తోకవీరకులైన  
 బాహులను సింహారించెను అట్లే ఇప్పుడే ఈ కేంద్ర బాహు శక్త్యాముల చేరి వేద  
 శస్త్రాహతము కలిగించినది, దూది శక్త్యులతో తడిసెననియు చెప్పవలసినది  
 బ్రహ్మకర్మము లతో గుణసంకేతము కనుకనే ఈమి లలితా నవాస్త్రవాహు:  
 స్తోత్రములయందు 'శర్వాస్త్రీ' శస్త్ర శక్త్య యని సంబోధించబడినది అట్లే  
 దమించు శక్తి చేతనే మూలపున యందు కరుణ, ప్రేమ మున్నగు శత్రు  
 లక్షణములు పేల్చొనును కనుకనే ఈ అనాహత వక్రము ప్రేమకు, కరుణ,  
 సానుకూళి మున్నగు శత్రుల లక్షణములను జీవులలో కలిగించును  
 అనూ కుండలినీ శక్తియే ఈ కేంద్రము వనదేయుచున్నప్పుడు అట్లే  
 బ్రహ్మములను జీవులలో కలిగించును

యాతేన ద్రవ సోపి నూకు సంవత్సరములను పొందిన యానవుని  
 తొలికవేదితముగా వ్యాపించినట్లీది అనిగా జీవితముదంబు మొదటినుండి  
 వివరికరము వ్యాపించియుండు జీవితప్ర లేక జీవించుట యందలి  
 ఇష్టముగా ఈయె తొలిక జగత్తున వ్యాపించియున్నది అట్లే ఈమి క్షిప్ర  
 చెప్పులకీ నల్లు జీవలక్షణములను సంస్కరించుచు, శార్యల్లగమనము  
 కలిగించుచున్నది విదోహాని యనగా విచ్చుకొనుచు పైకి పోవునట్టి  
 ప్రకృతై హు హు ఇట్లై పైకి కనునకు పోయుట శరణ్యునందలి

సహస్రారము అను కేంద్రము యొక్క అంతరభజన జరుగుచు మూలారాధననుండలి లౌకిక స్థితియందుండి నిర్వృత్తమై యున్న దేవప్రజ్ఞ సహస్రారకుండ్రము యొక్క అంతరభజన అధ్యక్షమునై వెన్నెముకవ్యాధి అందలి కేంద్రముల వికాసముల ననుసరించి పైకి ప్రయాణము చేయును ఈ ప్రయాణము శార్దూలము మరలయు ప్రవక్తవాత్మకము

జీవ ప్రజ్ఞ కేంద్రముగా ఏర్పడిన లౌకిక జీవితమునందు, సంతులనలస్థితియందు, మనస్సు తననుట్లు తాను పరిక్రమించు చుండును ఇట్టి సంతులనల వ్యాధి వశ ప్రమించు మనస్సు క్రమేణ సంస్కృతంబగుచున్న కాలమందు పైకి ప్రయాణము చేయును అనగా సంతులనంపు తాను కేంద్రముగా నుండక పొట్టిగా మారముండును ఇట్టి ద్విష్టికలంక మనస్సు క్రమేణ వికాసమగును ఇదియే పైన చెప్పబడినది ఇట్లు జీవించుక యుండలి అనిలాప లేక ఇతర అనుభూతముల సహస్రారమునందలి వైవ ప్రజ్ఞ జీవ ప్రజ్ఞను పైకి అకరించును సంస్కృతంబుచున్నది ఈ కడయే పైన చెప్పబడిన ఇష్టార్థ చేషణ (100) మనస్సుతోమీయాలోని చేపరను నిర్మూల కథ ఇందులో ఈమె తానత్యుడికముగ ప్రేమించు తనకర్త (100) వదింపకరగా అతనిని నిర్మూలించుచు లేకలేలోకములలోని ప్రయాణము చేయును ఇది ఏమి ద్వారముల అని పిలువలయు ఏమి లోకములలోనికి ప్రయాణము చేయును, అనేక కర్మములకు లోనై నిటచివరకు తన కర్మను పొంది ఆనందవరవేషిరాలగును ఈ మనస్సుతోమీయా యుండలి ఇష్టార్థ (100) చేవతయే కుండలీని యని పిలువలయు మహాశక్తి అమె అంతర్వ్యామియైన వరమాత్మనుండి వలువడి, లౌకికలోకమునందలి జీవప్రజ్ఞగా వరిమితత్వమునందు నిక్కుకొని తనకర్తయైన వరమాత్మను లోలోపిస్తును

అట్టి జీవ ప్రజ్ఞ మరల ఏమి లోకములు దాటి అంతర్వ్యామియైన వరమాత్మను చేపరియే పై కథయందు వర్ణించబడినది ఈమె కర్తయైన (100) అనునతడు తోటన్ను లేక బెలుగునకు సంకతము అతడే మార్మయి వడమదీ ఏకయే చీకటిలోకములుగా వర్ణించబడినది ఇదియే వరక లోకములుగా పురాణములయందు చెప్పబడినది అట్లు లోకములయందు జీవన్ను అధ్యక్షమగుండుచే లోకములను చీకటి అవరించుచున్నది అట్లు అంతరభజన ముగించున్న లోకములను ఇష్టార్థ అను చేవత సహస్రారు వరమాత్మ (100) కై అన్నోపజ్ఞ అరంభించును ఇట్టి అస్మేషణము

విదులోకములు వాటి తదతికముగనున్న యంతర్జామి యందు వర్ణింపబడును ఇదియు మరల సూక్ష్మోపయోగముగ చెప్పబడినది సంపత్కరమునందు దక్షిణాయనమును దీక్షణలోకము లోకములలోనికి అవ్యక్తమైన సూక్ష్మస్వరూపము ఈత్రుదామణమున ఉద్ధరింపబడుటచే నుజ్జకాంతులు లభించెనని వాక్యలోపయన్ పురాణ కథలయందు వర్ణింపబడినది

"వసుధే నా విహితీదేవి సువీన్దులుగా నిన్ను యేము కరొండు దుష్టాములైత చెప్పబడిన బౌతిక జగత్తు వానిననుననించె నిచ్చిడిన బౌతిక శరీరము, కుంభధరి, పట్టాభ్రములు మున్నగువన్నియు అష్టార్ దేశతకః నమిడిలు మధియు హావీన్దులు ఇవి యజ్జమునందు నమిచ్చింపబడుటచే నమని దీక్షితము యజ్జయగును అందు అష్టార్ దేశతకయే యజ్జదేశిక కమయందు నమిచ్చింపబడు ఈ హావీన్దులవలన దీక్షిణికి అంతర్జామిత్వము యజ్జవలముగా లభించెను

మంత్రము 3

అశ్వుక్రాస్తే రద్రక్రాస్తే విష్ణుక్రాస్తే వసునరా  
 శివసారయస్యోషి ర్శశస్య మాం పదే పదే"

ప్రతిపాఠార్థము

- అశ్వుక్రాస్తే - అశ్వుముచే ఆక్రమింపబడినట్టియు,
- రద్రక్రాస్తే - రద్రముచే ఆక్రమింపబడినట్టియు
- విష్ణుక్రాస్తే - విష్ణువుచే ఆక్రమింపబడినట్టియు
- వసునరా - వస్తువులను కరించిన మామి
- శివసా - శివస్మితేత
- భారయస్యోషి - కరించుచున్నాను
- మాం - నన్ను
- పదే పదే - మరల మరల
- శశస్య - కక్షింపుము

కాత్వర్థము

పన్నుపులకు కరించినట్టి 1. దూడు నీవు అప్పుముచేత, వదముచేత, పిన్నపుచేత మట్టబడియున్నావు నిన్ను చేమితరన్నువై భరించుచున్నాను ప్రతిపాదమునందు నన్ను రక్షించువు గాక.

వివరణ

అట్లుకాస్తే అనగా అప్పుము చేత మట్టబడినదేది అప్పుమనగా గుర్రమనియే గాక ప్రాణశక్తి యని యర్థము చోటు లోపల అనంతమైన ప్రాణశక్తి యున్నది అది దూమియందు దూమిచుట్టూ వ్యాపించి యున్నది అట్లు దూమిచుట్టూ ఎల్లదేశన ఈ ప్రాణశక్తి అయస్కాంతశక్తియని కూడ పిలువబడినది దూమి చుట్టూవున్న అయస్కాంతశక్తికము కలిసిన వాతావరణమేర్పడి, ప్రాణులు జీవించుటకు నహారించుచున్నది ఈ వాతావరణపు పాదపలననే జీవకణము (bio-cell) అనియు పిర్చుచున్నది.

రద్రాజు అనగా రథము చేత మట్టబడినట్టిది దూమిచుట్టూ చూర్చుచు తిరిగి మార్గము ఒక వృత్తాకారముగానున్నది ఇదియే చూర్చుచు రథ చక్రము ఈ వృత్తాకార మార్గముననువదించి చూర్చుటకు ప్రయోజనము చేయుచూ దూమియందు ప్రాణశక్తిని సక్రిష్టము చేయుచుండును దీనికలస దూమియందు ప్రాణశక్తి అన్వేషణము చేయుచుండును ఒక అనివ ముక్కచుట్టూ చూర్చుచు మట్టి అందు విక్రమిస్తును ప్రవహించి పోవడో అనువముకృ అయస్కాంతమునని మనకు తెలియును కదా. అట్లే సూర్యుని గమనముచే దూమి అయస్కాంతకరణము చెందుచున్నది అనగా నిజమునకు దూమియే సూర్యుని చుట్టు తిరుగును, వానివలన కనలో అయస్కాంతశక్తిని, విక్రమిస్తును అర్ధాధనము చేసికొనుచున్నది మొట్టమొదటగా చూర్చుకరణముల యొక్క ప్రధానము చేత చోటులో నున్న క్రష్టలు అయస్కాంతకరణము చెంది, వాని చుట్టు అయస్కాంతశక్తి ప్రసేర్పడినది ఇదియే గ్రహముల సూక్ష్మ కరణములు అట్లేర్పడిన ప్రాణశక్తి మరింత విక్రమి అణువులుగా కణ్ణుకొని, ప్రవర్తము (vibration) గా దూపాంతరము చెందినది ఇట్లు మార్పు చెందుటకు సూర్యుని యందలి విక్రమిత్తు అనుశక్తియే కారణము నోజనందు పనిచేయుచున్న శక్తి మన ప్రహారములకు శక్తి లభించుటయేగాక చోరక గోడములు ఎల్లరును The sun's rays cause induction in molecules of light which energy is generated around the nuclei of the objects. The energy surrounding the particles is unidirectional

అయిష్టాంతరము చెరిగి వీరవంశము నిలువజకు వారణము ఈ సౌభగ్యము అంతవఱకు ఈ సౌభగ్యము వలననే దూషింపి పరిభ్రమణమేర్పడుచున్నది మానవ శరీరమునకు రక్త ప్రసరణమొక్కో భూషింపి వర్ణముదావుట్లు ఈ పరిభ్రమణము వలన దూషింపబట్టా వాయువులతో కూడిన వాతావరణమేర్పడి ప్రకృత పర్వమేర్పడుచు అట్లే ఈ నూర్జీవములనుండి విసి వచ్చిన క్షుద్రలే భూమియందు తీర్చులుగా నేర్పడి భూమివలన వాతకరూపములను పోయిచున్నారు

విష్ణుదాస్ అనగా విష్ణువుచేత చుట్టబడినట్టి విష్ణువనగా పోలునందంకలను అంతర్భాషిగా వ్యాపించియున్న మహాక్షుద్ర రసమస్త విష్ణుమునందు అంతర్లీనమౌచున్న ప్రాణశక్తినే మనము విష్ణువని పిలుచుచున్నాము He is the cosmic energy who permeates the universe through which all the stars, nebulae, etc. are generating and existing in the universe. He is a counterpart to the cosmic energy of the K. entities ఈ విష్ణుశక్తి వలన ఆకాశమన కావలలు, తాపాపుంజములు, ఉచ్చ్రవించి నిలిచి యున్నవి నూర్జీవ సౌభగ్యశక్తికూడా ఈ విష్ణుశక్తియేవారణమగుచున్నది నూర్జీవ ప్రకృత వాచి చుట్టబడుచు సౌరమండలమునకు ఈ విష్ణుశక్తియే బాధము అనగా లోలునందు వలగు, వేదిమి మున్నగు వానికీ ఈ విష్ణుశక్తి వారణమగుచున్నది

ఇట్లు ఈ విష్ణుశక్తి చిత్తమునందును, సౌరమండలమునందును, భూమిమండలమునందును, మూడు స్థాయిలుగా వ్యాపించి అక్షరమయమవుచు ఉపయో విష్ణువు యొక్క విశేషమైన క్రమములేక వికృతము దశిరస్థితులలో (1) (2) (3) జరుగుచున్నది గురుక క్రమీకృతములు జనించినవి ఈ క్రమీకృతములును వారణలేవి. ద్వారము చేయువారి శరన్నునందు, విష్ణుశక్తి చిరంవలయును కనుకనే శిరిసావారముప్రకాష అని చెప్పుబడినది అట్లు దశిరవలన విష్ణుశక్తి అయిగయగునా రక్షించి తన అంతర్భాషిత్వమునః నిలుపుకొనునది 'రక్ష్యమాం' అని పదేపదే చెప్పుబడినది దశిరవలననగా విష్ణువు యొక్క పాడిములులేక అయిగులు ఇది బలి చక్రవర్తి శిరిస్థుస్తై విష్ణువు పాడిములని అతనికి అంతర్భాషిత్వము వా పేగులు అను అంశమును సూచించును

వినువదిర మనగా తనువులచేత పరింకటమనచి పనువులనగా వాతక వదార్ల నిర్మాణమునకు వారణమైన చిత్తశక్తులు లేక చెప్పెదంకలు

గ్రంథములు ముద్రణమునకు వచ్చు మోవిమొక్క దొరిక అస్త్రీత్వమునకు కారణముగా పనిచేయుచున్న వాడుచివ్వువే అయిన బలుగత ప్రజలగుటయైనా దీని వస్తుల చేపనే వసువులు వదార నిర్మాణము చేయగలిగిరి ఇట్లు అనుగత ప్రజలను పరిచేయుచున్న పుస్తక వామనుడు

అశ్రుమేదము నందు యజ్ఞశాలను అశ్రుములచే త్రొక్కించి జడుదీక్షో అప్పుల యజ్ఞవేదిక నిర్మాణము చేయుట ఒక సంప్రదాయము వానివలన పోటునందలి అశ్రుప్రాణశక్తి బద్ధులకీ అవాహనమగును అశ్రుములను తెంచి పోపించి చక్కచుట, అశ్రుముల నమోతమున తూర్పుంది అశ్రునీమంత్రిమలను, మాయగ్రీవమంత్రములను ద్యానముచేయుట ఒకసాంప్రదాయము దీనివలన స్పృష్టియందలి అనేక రహస్యములు, జ్యోతిశ్శాస్త్రము మున్నగువానియందు రోషప్రజ్ఞ కలుగును అట్లే గవామియగు గోపేదములను యజ్ఞములయందు గోవుచేశ్యులచే ప్రలేశమున యజ్ఞశాల నిర్మాణముచేయుట, గోవులను సేవించుట, గోవులపద్ధి మంత్రములను ద్యానము చేయుట మున్నగు వానివలన వేదస్వరూపము లోకపదీ గాయత్రీగా మేల్కొనుచు కనుగొనగోమయము : అవువేది వరను పరిశ్రమము : అవు పేదతో అడిగిన ధుర్బలో నున్నవారికి : 0 వంటి వ్యాధులు రాకుండుట ఇదీవలనే గమనింపవలసింది :

స్నానము చేయుచువుడు వసువు మంత్రములలో నిది కూడా యొకటి రదికో ముద్దిన తీసి, తిరస్కులైన మిటికీ పూసుకొని ఈ మంత్రము వరువుచు దారణ చేయుచు కొద్ది సేపువుండి స్నానము చేసినచో శరీరము జరోగ్యమంతమగును కడులు కొండలతో నుండి క్రవహించునవుడు అదే మూలికల సారమును స్వీకరించి తమతో తీసుకొని వచ్చుచుండును నదిలోపల మట్టి యందలి ఈ మూలికం సారము శరీరమునకు పూసుకొన్నపుడు శరీరములోనికి స్వీకరింపబడుచు దీక్షరోగము బస్సువారు వ్రతిననము ఇట్లు మట్టి పూసుకొని ఈమంత్రములను ద్యానము చేసినచో నిర్బంధహముగా నివారణయగును

ఈ మంత్రము మొదలు 10వ అనువాకములోని 1వ మంత్రము వరకు స్నాన వేదజంతములైన మంత్రములగా చెప్పుటచుచున్నది ప్రాతశాలమున స్నానము చేయునపుడు ఈ మంత్రములను వలించుచు స్నానము చేయువఁడును తూర్పు వైపునకు నిలిచి మాయస్మిల్లేశులచే పరిపవకలయను ప్రాతశాలమున ఒకపొయిననూ స్నానము చేయుచున్నపుడు చెప్పుచైననూ వరంపవచో వచ్చున వరోశముల

సిద్ధులు అవగాళిరమును, ప్రాణశక్తిని, మనస్సును త్రిభువనల అంతఃకణమును విద్యుధము చేసి బుద్ధిని ప్రలోదనము చేయును అనుచినము చేయువానికి దినమంతయు దునన్యు ప్రాంతముగా నుండుటయేగాక అనారోగ్యములు, వ్యాధులు రావు ఈ మంత్రములు గణితీకములయందును, నమునక స్నాన నిమయములందును, గ్రహానినమయములందును కామావాస్క పౌర్ణమి తిథిలయందును మిక్కిలి పరితముల విద్యును ఇందుకొన్ని మంత్రములు గణితో అవగాళిరము, మత్తోను చేయవలయును గణిత శిరస్సు ఉననూ, దుఃఖముల ఉననూ ఇందుకొనె స్నానము చేయుచు ఈ మంత్రములను పఠించవలయును. వ అనువాకములోని 1, 4 మంత్రములు, 8వ అనువాకములోని 10 మంత్రములు గణితో స్నానము చేయవలసిన మంత్రములు.

**మంత్రము 4**

దూపదేనుకరణీ లోకదాసిణి |

ఉద్యతాసీదేవాహూత కృష్ణేన శత బాహువా ||

**ప్రతిపదార్థము**

దూపి - దూపి: దౌతకతత్వమునకు చెందినదీది,

దేను - గోవు

దేనుకరణీ - గోవును దరించినదీది

లోకదాసిణి - లోకములను వరించినదీది

శతబాహువా - అనేక బాహువులు కలిగినదీది

కృష్ణేవపరాహేణ - నల్లని బాహుమూర్తి చేత

ఉద్యతాఽసి - ఉద్యతించబడినదీదాసిని

**వాత్సర్యము**

1. దూపి - గోవు చేరువును, లోకములను వరించినావు కృష్ణ పరాహుమూర్తి ప్రసాద బాహువులతో ఉద్యతించబడినదీదాసిని

**వివరణ**

పరాహువం పరమాత్మ యొక్క మొట్టమొదటి అవతారముగా చెప్పుబడినది ఒకవిధముగా ఇవనివెంటి అవతారము. 10 రకముగా

పాపములతో అకారముగా నొకా జన్మలడినది ఈ మామాము అను అధికారముతో అయిన మామన ఉద్ధరించినారు సింహాచలము నందున్న చేచ్చున నేటి మామాపొమ్మ అనగా ఆదిమామామూర్తి మామాము అప్పుడొక గిరిధారణా నీ అను కవీంద్రులు అయినది బాబులే బోబులో బాబులొగా. వచ్చుపు పుట్టుక అగువది జరిగినది స్వప్నలో నక్షత్రములు. సూర్యుడు మొదలయినది పుట్టుక జరిగినది స్వప్నవిషయలేనపుటికిది నల్లనయినది కృష్ణము. లానిన మహానముద్రము అనినారు. అ మహానముద్రము నందు నారామామూర్తి ఘోష లో బాబులొ మామామామూర్తిగా రిగివచ్చినది అకారమామూర్తి సౌతికమైనదిని ఉద్ధరించినారు అయిన యొక్క మామాములే బోబులో గోపముగా వచ్చినది.

★ ద్వితీయ మామాము కృష్ణుని వతిమామామా అనగా సూర్యు లాచలముల కరిగిన కృష్ణమామాములేత ఉద్ధరించబడినదిని బాబు అర్థము అంతర్వాసిల్లిన వరమాత్య అనర్థక మృదాపుడు గిరిపరచిల్లిన రూపముగా చెప్పబడినది అట్టి అనర్థకస్థితినుండి జాతికమామమగు స్వప్న ఆదిమామామూర్తియైన వరమాత్యుడే కృష్ణస్థితిలోనికి ఉద్ధరించబడినది అట్లాదింపుడు అనేక వశలతో జరిగినది స్వప్నలో వసు సౌరమండు అనువకు ముందు స్వప్నవర్ణము వశయిస్తేతినుండి ఉద్ధరించబడినది.

అట్టి స్వప్నవర్ణమునే యొక్కము అందురు కనుక వరమాత్యు యొక్కమామామూర్తిగా కీర్తించబడినారు అనువకు సూర్యు డానములున్నవని విష్ణుపునాజమునందు చెప్పబడినది అనగా ఈ స్వప్నయందు సూర్యుగోళములు, లానినో సౌరమండలము పచ్చడికప్పుడు వర్ణమునందు ఉద్ధరించబడుచున్నది అనగా అనర్థకముగా నున్న బోలునందు అహోరహిత ప్రాణశక్తి సిందియున్నది కనియే మహానముద్రయని, అవస్థలను చెప్పబడినది అట్టి అవస్థలయందు స్వప్న అనగా సౌరమండలము కరిగి యుండుగా మేరల నీడిస్తే మంచుగర్జలు ఘోషయించి తేలునట్లు సౌరమండలము పుట్టుచున్నది అట్లు సౌరమండలములు పుట్టుటయే మామామూర్తి లానినపుడింపుట అచ్చల భావోక విశేషము కలదు ఈ విశ్వయంతరయా పిచ్చిని మంతలములైనా భారవదియున్నది.

నెన్నరి మంతలములది : బాధలు న్నెన్న యుండులోకము : కదివలులు అట్టి : గ్రహములమను జరివనులు కంకన మానవపహామందిరి : వ్రట్టా నెన్ననమలతను అదివతులు ఈ ప్రజ

వేదములు క్రైస్తవమంది తెచ్చి మొదటికి వ్యాపించియున్నవి. ఇట్లు వస్త  
 బులును మూడు లోకముల యందును అన్వేషించి వేదవేదమున్నాదు  
 సంస్కృతమున యున్నది అని అందుకు యుక్తము అనగా ఎటువంటి  
 ఎటువంటిది, మందికి ఆకాశసామ్యము కలదు ఇట్టిమిలో  
 వచ్చుచుండవలయును Theophrastus అని అంటును. దేవ దేవమును Hec  
 అను పదమునకు. ఆరవివంటి, సామ్యముకంటి ఈ వస్త్రపు మండలమే  
 అవసరాహమూర్తి యావముగా నుండవలెనని ఇట్లు  
 సాధనములనును ఇట్లంటులు తన రెండు లోకములలో చేసెను ఆ రెండు  
 లోకములలో నూర్వాత్మకము, దండ్రాత్మకము అయిన వెలుగులు కలదు అయిన  
 ను అందొకటి న్యూటన్యకము (Newton) రెండవది బోవోత్మక శాకము  
 (Boyle) సాధనములయందు మూగోళము యున్నది గూడా ఇది  
 వచ్చుచో అవసరము ఇట్లు యామనుడరించినవాడు సామ్యము సామ్యము  
 తన మూడు వేదములయిత అన్వేషణలోనున్న యామికి దొరికి తనము  
 వచ్చుచును అట్టి సామ్యము వెలుగుతో కూడి యున్నాడు కనుక శ్రుత  
 వివాదముగా చెప్పవచ్చున్నాడు అయినను దేవములలో నూరు  
 బాహువులు అయినయూమినిలోనికన్నట్టిలోనికన్నక్రమమునట్లు చేసెను  
 ఇట్లు అనేక సాధనములయందును దొరికి న్నున్న ఇట్లయినయెందున్నది  
 కనుక వాదనాహమూర్తికి నూరు బాహువులని చెప్పవచ్చును

‘‘యొకప్పుడు దేవ లోకములలో’’ లోకములకు వేదవేదములను  
 వకమాత్రమున్ను చెబవలయు వేదవేదము మూలప్రకృతి అయిన కుండలించి  
 అను పేరకావవలెదలదు అట్టి మహాశక్తి తన ప్రణావముచే గోళములను,  
 భారము, ప్రమాదాత్మకముగా ప్రకృతులన్నిటి ఇట్లు కృష్టిలో  
 దక్షాకారముగా తిరుగుచూ తన గమనము వలన పౌతిక న్నుష్టిని  
 నడిపియుండు మహాశక్తి కుండలించి కుండలించి యెచోగా యెట్లుగా  
 యెట్లుచేయుచున్నది మరల యెట్లును అట్టి శక్తి యామికి తన శక్తి చేరదలించి  
 యెట్లుచే అట్టి యామిచేయెట్లుగా వర్ణముచేసినది వేదమునందు యామి  
 గోళగా సామ్యము వర్ణముగా నుండవలెనని అట్టి సామ్యము వర్ణము  
 శక్తికి దిన్నామిగా, యామి క్షీణమునకు, గర్భవారములు తద్వారా  
 జీవన్ముచ్చిని కరుచి యుండుటకు నందేతము కనుకనే గోళగా  
 ప్రకృతికించి గోళమునందీ పాటు కిడుకంటినట్లు యామి యందలి  
 చాలావరణము అట్లు పొరుగుగా వచ్చుటగా, అందుచే కీకన్నున్న  
 పేరుకంటినచే చేసెను అను శక్తియునకు మాకకు సాధించు పోవలెనునని

అని ఆరము రోజిన్పు పురాణమొరలో (Honor; 'హానర్') అను లేవక గోరూపముగా వర్ణనపడినది అమెతన పొదుగునుండి కేవులకాహ రమొచ్చుచున్నట్లు, ఇంకను దనిపోయివారికి కూడ ఈమెలో అహోరము గొప్పించుచున్నట్లుకూడ చిత్రితపడినది గోదారిము దెసీరవారిని చనిపోయిన వెనుక వైతరణి అనునవని దాటిందెరిని పురాణములయందు వర్ణించబడినదికాదా? ఇట్లు లేనపు ష్రాచీన కాలము నుండి అన్ని జాతులయందును మాతృమూర్తిగా ఆరాధించబడుచున్నవమెలకు ఇది నివర్తనము.

౬ భూమిని నీవు ప్రభువుగా నుండి కేవులకు కావలసిన సంవదలు, చోటునుండి స్వచ్ఛించి ఇచ్చుచున్నావు భూమియందు నూర్జుని కిరణములు అకర్ణించబడి కరణము (Irradiation) అంది కేవుల అత్తుత్త, అంతుపులు, వృక్షములు, జంతువులు ఏర్పడినవి ముదిరి జనితములుగా ఏర్పడి, దానినుండి మత్స్యజీవితాంశభవో చెప్పిన అంతు, అందరములు, దూరకములు వృక్షములు, మానవులు ఏర్పడినవి చోటునుండి కేవులకు కావలసిన సమస్త సంవదలు నూర్జుకరణములనుండి భూమి తయారినవి అచ్చినవి కనుక భూమి లేనపుఁ అప్పు యుక్కు మానము అప్పు గిడ్డి తిని పోకిస్తుంది నూర్జుని కిరణములకు దిద్దుట అర్థము నూర్జునియందు నుండి భూమి కేవులకు కావలసిన సమస్త సంవదలు ఇచ్చుచుంది.

భూమిలేత చోటక శరీరము (Phys. of Study) నూర్జుని కిరణములలేత అత్తుగత శరీరము (Phys. of Study) నూర్జుని కిరణములలేత భూమియందున్న మహాత్మని (Enlightenment) అందురు దీనివల్లనే శరీరము లింది యున్నది అణువులు రూపుకలుకొని యుండుటకు కారణమై భూమిలో ఏ ప్రణా వనితయొచ్చునో శరీరములోను, అనేకవర్ణ వనితయొను నూర్జుని ఒక్కొక్క కిరణములేత మనకు ఒక్కొక్క చోటాము వచ్చుచున్నది దీరణి-సమస్తమును తనయందు దరించి యున్నది (భూతము (Earth), అపొనము (Aer), అను శక్తులవలన ఇది ఏర్పాడుచున్నది భూమి దొంగరమువలె తిరుగును (తిప్పి వదలినదాదు సర్వారంభ్యామి భూమి తననుట్లు కాను తిరుగుచున్నపుడు పైరెండు శక్తులు వనితయొచ్చునవి ఇవి వనితయొట లేత కేవులకు శరీరములు నిలుపియున్నవి లేకున్నచో దూదిపించవలె అగును చోటులో (Earth) గా అందును భూమియందు (Earth) అందును కనుక నిలుపి యుండును.

పంక్తిము 5

పంక్తిదేహనమే హాసం దశన్మయాదుష్కృతం కృతమ్ |  
 పంక్తిదేహనమే హాసం దశన్మయాదుష్కృతం కృతమ్ |  
 పంక్తిదేహనమే హాసం దశన్మయాదుష్కృతం కృతమ్ |

పదవిద్యారణ్యము

మంత్రికే - ౧ మంత్రికా దేహీమట్టి దూరముననున్నదేవి.

మయా = నాచేత

హాసం + దశన్మయాదుష్కృతం - విచిత్రది అయిన

కృతం మే హాసం = చేయబడినవా పాపము

హాసం - నవం నవోయుము

మంత్రికే - ౧ మంత్రికా దేవి

అహోదయా + హాసం = అహోదయేత రాయబడినట్టి దానిని

కృతం మే హాసం - కృతం మహోదయే

అహోదయా - మంత్రంపఠించినదానిని

మంత్రికే - ౧ మంత్రికాదేవి

హాసం = నాచేత

దశన్మయా - దశన్మయా

దేహీ = అయ్య

త్యయం = నీయంతు

నర్మయం = నమస్తమును

ప్రకృష్టతం = విలంబమున్నది

పాపనాశనము

౧ మంత్రికా దేవి | నాచేత చేయబడినట్టి చిత్ర పనియను పాపమును  
 శంక చేయుము నంత్రికాదేవి అహోదయే అహోదయించబడి, కృతమనిచే  
 దశన్మయాదుష్కృతం మే హాసం అట్టి నీవు నాకు కృతమి అయ్యనానిని  
 యందు నమస్తమునిలబడియున్నది

పాపనాశనము

మట్టి యొక్క అణువులను ఒకే రూపముగా మ్నంతు దేవతను  
 మంత్రికాదేవి అందుకు రూపము ఇవ్వజములయందు పనిచేయు దేవత

కౌత్యములను నప్పట్లూ, బలవంతముగా దురి వచ్చిన దీక్షగా, తా దక్షి  
విరులుగా చేయకూడదనుకంటె భవ చేయదీక్షలో వానిని నశింపజేయ  
వలసివచ్చి వీరిని దక్షిణా కు శక్తికముతోనే చేయదీక్షను వదిలేవు వచ్చిన  
పూజము భూమి నుండి వచ్చిన భుజిములతో నెవ్వరూనుంపదీ ఈ  
పూజము లేదే నీ అనుష్ఠ జేచితే వచనియును చేయజాలము. మేము చేయ  
వోకపోవుదు నరుణాటు చేయవలసినది కూడని వస్తులు చేయు అవకాశు  
నాదుండు లేకుండా చేయవలసివచ్చి సంకల్పము నీవయినా నా వ్యానా  
అధికంపజుచున్నది కనుక కర్మలవలన ముప్పరితములు చేయ  
వలసివచ్చునా చేయవలసివచ్చి యని ధ్యానము చేయవలెను.

ఈ యావి: శ్రుహ్యచే కర్మపున కీయబడి అయినచే అభిమంతులం  
బడివచ్చని చెప్పుచుండెను పూర్వముకంటె కర్మపును చుట్టమున  
నుండుచుండి పూర్తి చేయగా శ్రుహ్య మచ్చి అయినకు కూచి దేవి  
వకముగా ప్రసాదించెను వానికి కూచి చేచితే కోకము వచ్చి  
పాతాళమునందు దాని విజయించుచుండను అప్పుడు కర్మపున  
అవచ్చుచేతి దూకుచుండి వెచ్చింది అమి మరల కైకి తలునట్లు చేసెను  
ఇప్పుడు కర్మపునకూ కూచిని దుర్భేయపు అకాశము అందు భా  
దకమున్నది ఈ రాశిచక్రము యొక్క ప్రభావముచేత చోచుచే  
మాదులేర్పాడీ భూగోళము కనుచిగా ప్రాచుర్యుతరంగములుగా చేరినది  
తరువాత సూర్యుని ప్రభావముచేత రాశిచక్ర ప్రభావముచేత ఈ  
తరంగములను అలములు అనగా శక్తిమయ తరంగములు వౌచ  
గోళముగా ఏర్పడినవి అప్పుడు భూమి వౌతకస్థితిలోనికి వచ్చి గట్టి  
గోళాకారముగా నుండుచుండె అంతకుముందు శక్తిమయ గోళములచే  
నున్నపుడు భూమికి ఉత్తరధృవముగాని దక్షిణధృవములేదు.

అదియే మరయొక కథగా చెప్పుచుండెను కర్మపును భూమికి వచ్చి  
ప్రాంతమునందలి ప్రదేశము పాతాళము లోనికి మునుగుగా రాను, పైకి  
వచ్చి నీటికి తరువాత ఉత్తరమునందలి రాజులను చెచ్చి అప్పు  
వచ్చిపోయెనుగా నేర్పరచెనని చెప్పుచుండెను కర్మపు ఉత్తరము నుం  
రాజులను చెచ్చి పరిపాలకులుగా నేర్పరచుట అనగా సూర్యుకేరణములు  
భూమి దక్షిణదిశకు ప్రసరించునట్లు భూప్రభుగణము నేర్పరచి ఉత్తరాయ  
వక్షిణాయనముల నేర్పరచి భూగోళమును చరిష్కార్థ వౌతక స్థితి యుం  
దిరచెను.

## అనువాదము 9

మంత్రము ।

మృత్యుకే ప్రతిష్ఠితే వర్షుల వన్మే నిరుక మృత్యుకే  
తయా హవేన హోవన గచ్ఛామి పరోక్షాం గతిమ్ ।

ప్రతిష్ఠితాక్షము

మృత్యుకే - మట్టియంబు

వర్షుల - వసువులు

ప్రతిష్ఠిత - ప్రతిష్ఠించబడియున్నది

మృత్యుకే - మృత్యుకా దేవి

తయ - ఆహారములు

హో - వాడు

నిరుక - తొలగలేదుము

తయా - ద్వారిత

హవేన హవేన - హోవమును కొట్టున దేత

పరోక్షాంగతిమ్ - పరమమయ అయిన స్థితిన

గచ్ఛామి - పోవుచున్నాను

రాత్నవ్రతము

వర్షము మృత్యుకయందు ప్రతిష్ఠించబడియున్నది అట్టి ఆ  
మృత్యుకాదేవి నాయందు వాసిని హోవములు, తొలగలేదుము అట్లు  
హోవము కొట్టయి పరోక్షాం పరమగతిని హోవచుచున్నాను

వివరణ

మృత్యుక యందు వసువులు ప్రతిష్ఠించబడియున్నది హోవపులు  
అందువులు, వసువులు మట్టివలననే నెలది ఉన్నవి మట్టిలేనిచో  
వసువులే లేని దానియందు వసువులు కలుగుదురు కనుక, అవియున్నవి వసువు  
వసువులందు అహోరత్రయమున్నది అట్టి వసువులను అహోరముగా  
కొట్టించుటచేత మానవకోటి అందువులు తివించుచున్నవి

మామియందలి అనితాదుల వలన మానవుడు తోపాములు వానివలన అయినములు (garments) నిర్మించుకొని తీవ్రమున విభవముగా మార్పుకొనుచున్నాడు కుట్టియందు అంగారమువలన లోహములేక. పెత్తోలియము వంటి ఇందనములు, ప్లాస్టిక్ వలన వస్తువులను పొందుచున్నాడు కనుకనే సమస్తమునకు కుట్టియే అవారము అంతాకకొన్ని రోగములు మచ్చిని శరీరమునకు వాడుటకు స్నానము చేయుటచే నశించును ముఖ్యముగా నెసికో స్నానము చేయునపుడు నది అనుగుణ్యముననున్న కుట్టిని శరీరమునకు వాడుటకు స్నానము చేసినచో శరీరము అలోగ్యవంతము, పుష్టివంతము అగును అయిర్వేద వికల్పాయందు కుట్టి పట్టి యను పేరుతో నేపేని నూర్చుకను గ్రచితిత్వా నిదానము కలదు.

అట్టిమచ్చిని అధారముగా చేసికొని ఈ ప్రకరణములందు సెలవియన్నది మానవునకు నెత్తజీవిత చ్యవనోపయుగస్థియు కుట్టి గొట్టా, దానికి సంబంధించిన విస్తృతమును గొట్టి ముక్తిపట్టకోనియందును మచ్చినుండి పుట్టిన; మైన చెప్పులదీవుకోవలె ద్రవ్యములస్థియు మచ్చికో వాగములే కదా. మార్క కరణములు మాని అణువులకై యాపు కరణము అను తల్లిచేత (Avalokita) Elemental changes in atoms of the atoms; మట్టి యొక్క అణువుల యందు కణాణువి మాల్పుచేర్చుకీ, వేరు వేరు ద్రవ్యములుగా విశ్లేషణము చెందును ఈ విశ్లేషణము చేత అంగారముమంది మైకా, పెత్తోలియము వలకు చిన్న ద్రవ్యములు మామియందేర్చుచుండున్నవి.

ఇది అంతయు కొన్ని మిస్టంజరముల కారము వో వంపత్కరములు అనినది చెనుక మామిపై మానవరస్మ ప్రారంభమునది అనగా నుమాణునేదీకోకోళ్ళ సంపత్కరముల క్రితమ దూమిపై మొట్టమొదటి మానవుడు జన్మించినారు వెండ్రియెను మానవసాతి మిస్మిలి ఎత్తులనబారు నుమాణు (5) అయగుల ఎత్తు కలిగినవా ప్రస్తుత అవారములోనికిచిచ్చినారు.

అట్టి రకజీకో కొరతకాలము మానవుడు రెండుకన్నలు బయలు పడచికో నేవించినారు. వీరినే అధునిక కుటుంబ తో నేవకాస్తిట్టా (Carpenter) మామిపై లకప్పుడు కొంతకాలము నివించియుం యుంకవలెనని అంగీకరించినారు అలాగే యానన చేపొక కనునలిచియే అంతుపుల దేహములు కూడా నుండిరి. కాస్తంబులు

(Dancer) మున్నగు పేర్లలో నున్న జంతువులు అట్టివే కాంక్షమేనా మానవునికి బుద్ధి వికారము కెరిగిన కొలది శరీర పరిమాణము ప్రమేషా తగినది వానిలో పొయి జంతువుల పరిమాణము కూడా తగినది ఇట్టి మాన్యులు దూమిష్ట మాన్యుని భ్రాతృమము వలన కలుగుచున్నవే భూమిష్ట నున్న అదావుల వేతనే మానవులకు. జంతువులకు శరీరము లేర్పడుచున్నవి కమక నాత్మకేరణ ప్రవాహము కూడ వారి దేహములపై సైతము పనిచేయును ఇది అంతయునొక విశ్వప్రణాళిక (Plan) ప్రసవించి జరుగును వానికనుకరించుచు మామె యొక్క దర్శము, జీవుల దేహముల దర్శములు మారుచుండును

ఇట్టి దర్శములను ప్రకృతియందు గమనించి జీవితమును వానిలో నిమగ్నమును చేసికొనవలెను అట్టి మహాశక్తి వ్యక్తియందు పనిచేయు విధమును గమనించి తమ జీవితముల యందలి వ్యక్తిత్వములను, ప్రశ్నోత్తరములు అట్టి విశ్వప్రణాళిక యందు సమర్పించుకొనవలెను తన దేహము, ప్రాణము, చునప్పు, బుద్ధి, పరిసరములు మున్నగునవి అట్టి విశ్వప్రణాళిక యొక్క ప్రతిస్ఫులభకములని తెలుసుకొని వాటియందలి వికర్మమును వర్జించవలెను అనగా జీవితములను తనవాక్యముని పనులు చేయుటకు పునగొలుపుచున్న ఆహారము, దర్శనములను తన వ్యక్తిగత ప్రణాళిక లేక జీవిత ప్రణాళికయించి అంతములుగా గుర్తించవలెను తల్లి పిల్లను ప్రేమించుట ఉద్వేగము చేసి విషము సహకారము. ములకలపైక జీవితము రావలెనుమరొకటి. జీవిత ప్రణాళికలోని బాగములే అట్టి దాననుకొనినవి సౌందర్యములను దానతలంబించు మోక్షములు తన వ్యక్తిత్వమును ప్రవర్తింబించున అట్టి తన వ్యక్తిత్వము అను జన్మము విశ్వప్రణాళిక యందలి బాగమునా తెలియువానికి నమస్కరములకప్పు విశ్వప్రణాళిక చును మహానము ప్రమునుండి ఒక చెంబుతో కాని తెచ్చుకొను నీరు వంటిది వ్యక్తిగత ప్రణాళిక తన ఇష్టానుభవములకు సంబంధము లేక తన దర్శమును నిర్వహించుకొనువానికి జీవితమునకు సమర్పణోపపుల అను అంతములందక అస్వేయ్య ఇష్టమే అగును ఇవేయే తన చెంబులోని ఉప్పునీటిని మంచినీటిగా మార్చుకొనుట వంటిది అట్టి దర్శము తననీనుష్టోపపును జీవితము ఒక మనుచిములైన అనుభూతయగును ఇదియే నీటిని పొలుగా మార్చుకొనుటవంటిది అప్పు నీటిని, గట్టిని స్వేదించి పొందు ఇచ్చినట్లు అంతర్వాది దాననచేత పరస్పరులను

సమస్తములు దేవుడొక్కడైనాని తీవ్రమంతయు క్షేత్రము అన్యవకలక్షణ  
 అనుదూతగా మారును పోయినదంతయు విచిత్రమున్ను ఇట్టి  
 మాధుర్యముతో మాడిన అనుభూతివే క్షేత్రసాగరము అని కెక్కలు పలచిరి  
 అట్టి క్షేత్రసాగరమునందలి అనుభూతిగా తనలో కీర్తులను కీరము  
 చేసికొనువాడు మహావిష్ణువు లేక పరమాత్మ అట్టి పరమాత్మయందు  
 కీనమగు అనుదూతయే పరమాంగతియై అని ఈ మంత్రమునందు  
 చెప్పబడినది అట్టిస్థితలో నున్నవారు పాపములు చేయుట ఇందరు

### మంత్రము 2

యత ఇన్ద్రబ్రహ్మహృహృ తతో నో అవయం కృచి  
 మమన శ్చర్షితవతస్స దాతయే విద్విషో విష్ణువో అహి

### ప్రతిపదార్థము

హృ ఇన్ద్ర = 1 ఇంద్రుడా

యతః = అచ్చలనుండి (దేవతలను)

బ్రహ్మహృ = మము బ్రహ్మపదుచర్షాబా

తతో = అచ్చటినుండి

నః = మాకు

అవయం = భయములేని స్థితిని

కృచి = కలిగించుము

నః = మాకు

తతో = అట్టి

తవ = నీ యొక్క

దాతయే = అలంకనము కొరకు

విద్విషు = శత్రువులైనవారిని కలిగించువాడు

విష్ణువో = పేదన కలిగించునట్టి

అహి = సంహారం చేయు

మమనః = మా మనః వివిధమైనవాడు

శ్చి = కర్తృ పలుగులు

కాత్మర్యము

ఓ ఇంద్రా! మీము దేవినుండి దయచేయవచ్చువాడూ, ఒక్క వానినుండి మాకు అపయమును కల్పించుము. ఉపేఖాపితవయ్యైక వాచా సేయిక్య కలంబనముచే మాయంచరి సంకుల్లణమును, ద్వేషము కరిగించు వానిని సంహరింపుము

విషయము

ఈ మంత్రము శక్రంజయ మంత్రములలోనిది ఇచ్చట ఇంద్రుని కార్యము చేయుటచేత అపయము పొంపు విధానము చెప్పబడినది మానవునికి దయము కలుగుటకు కారణము బౌధిక వేదవేదమును గూర్చిన అన్వేష్యము స్వస్థిలో వస్తువులు, సంపదలు ఏకరి వర్తన సామ్యతముగానుండవచ్చు లోకమున సంపదలు ఒకరిచే ఒక్కటి చేయుటది (one and the same) మరీయొకరిచే విసిమయము (Distributive) చేయుటది. ఇంకొకరిచే వివిధమయము (Distributive) చేయుట ఇట్లు సంపదలు స్థితవ్యములేనివి కనుకనే అట్టి సంపదలు కరిగించు లక్ష్యమే చేపడట అనిరి. లక్ష్య అనగా భవము అనిపూతమే అర్థము కాదు. బౌధిక జీవితమునకు కావలసిన పాదనములన్నియు సంపదలు అని పేరవలయుచున్నవి మారుమల కనునలించి ఆహార కాన్యములను, ఇతర పాదనములను చూపించుచు కల్పించి ఇచ్చు ప్రకృతలక్ష్యనే లక్ష్యగా చెప్పిరి ఈమెదలారము చేతనే జనులకు సంపదలను తోటివారికి వంది పెట్టవలయుననెడి ప్రకృతి కలుగుచున్నది సంవత్సరము లోపల వినియోగించుచో నశించిపోవు లక్షణము దాన్వ్యాది పదార్థములకు లేనిచో సంపదలను వచయించుచున్నాను. ఈవకు: అంగారము, కట్టువంటివి సహితము వాచుకొన్నచో బొంగుల నాకరించు లక్షణము గలవి గనుక కచ్చునినరిగా జని విసిమయములగును బొంగలు వానిచో వస్తులు సమానముగా (one and the same) అధికారుల రూపమున భవము విసిమయములోనికి కచ్చును

వాని ఇందరి చిత్రమేమిటగా అంగారముకాని, భవముకాని ధాన్యాది కపోరద్రవ్యముల విసిమయమునకు మాత్రమే ఉపయోగపడును వాటి దిలువ అంతవేరకుమాత్రమే ఇంకను అంగారము, వెంకి, రత్నములు, ముత్యములు మున్నగునవి కొన్ని బౌధికములలో ఉపయోగించవలయును అట్లే ప్రతిగ్రహమునకు ఒకబోహము, కొన్ని విలువగల రాళ్ళురత్నము,

మాజీకృతులు మున్నగునవి. ఇతరకములుగా నుండును. *Chrysoa* & *Fluoride* లుగా వాటిని కరించుట వలన అయాక్సోహాములకు సంబంధించిన కొన్ని మార్గకములు తొలగి, ప్రాజక్షి అకరించబడును మరియు అయాక్సోహాములకు సంబంధించిన ఇతరము యోగనిక అర్ధములు వ్రాసినవారు చెబుదును కనుకనే అవిరణములు కరించుట యనునవికార్య చేర్చబడినవి కనుక వానిని విడిచిన నడుపాయము ఈ వనమునందుకేదు అనగా అవనరమునకు విడిచిన వనము మానవునకు నిడువయోగము కనమును నమ్ముతున్నవారికి తొంగలు తాళించుట, వన్నుల అదికాదులను గూర్చిన భయము మున్నగునవి భయకారకములుగా పనిచేయును ఇట్టి వానినుండి లంబులవదవనన్నచో మోనవుడు దనమును విత్తునీంచుట మాని సంకరలను విత్తునీంచవలెను సంకరములనగా తాన్వాయలు, రోములు, వతువులు మొదలగునవి చెందుచేతననగా ఒకరింజను వాదినచో వేయిగించుట వచ్చును ఇట్టి సమీపాయము ప్రకృతియందుండుతగా వానిని విత్తునీంచకపోవుట కలన మానవుడు భయపరుచున్నాడు వానికన్న దనము ఎక్కువ కాత్తుతమన విత్తునీంచుటయే నేటి వ్యామలకు. సమీపయలకు, ముఖ్యకారణము ఇట్టి వయచే కర్తవ్యాలు, గుండెలబ్బు అంకను అంబోకన మున్నగు వాటికన్నచే కారణము ప్రస్తుతము కమాణమునను దనిక వర్ణము, నేరలు ఇను తరగములు ఇట్టి వనమునను సరిచేయి యేర్పడినవి నమాణమునందలి వినిమయమునకు సంకరలను ప్రధానముగా చేసి, దనమును అ ప్రధానముగా చేసినచో ఈ కారణమిప్పుడులు కొలచిచోవును ఇట్టి మొత్తు రానుంతువరకు రాజకీయవాదులు ఎన్ని సిద్ధాంతములు ప్రతిపాదించినను, ఎన్ని పాక్షీలు వెట్టుకొన్నను రాజకీయ లేదు దనముయొక్క అక్షరాసత్వమును, సంకరలయొక్క ప్రాధాన్యమును జనులకు విచూపించి, అందరి మఱమును అనింపజేయవలసినయే ఈ వర్ణములు మారపు సంకరయొక్క ప్రాధాన్యము గుర్తించుట కందననే మోనవునయందు భయకారకములు తొలగిపోవును

ఇట్టి వ్యామలు తొలగి శరీరమునకు సంబంధించినవి శరీరముకన్న రాను నత్యున్ను తనను అధారకతి శరీరమున్నుడి అని శరీరమున్ను అధారకతి రాను లేదు ఇతర శరీరమునుకొనువానికి శరీరము భయకారకమునను. రాను నత్యున్ను, శరీరములు తనకు

వచ్చిపోవుచుండునని తెలిసినవానికి క్రమశాసనములు నశించును అట్లే  
 వర్ణస్థములు, వ్యక్తులు సత్యము అందరి అంతర్భావము విస్మయించుచు వచ్చుచు  
 వచ్చినచును వ్యక్తులు దయాకారముగనును వాని అట్టి అంతర్భావముయొప్పు  
 స్మరణ మరల ఇంద్రియములవలననే కలుగుచున్నది కనుక తనయందలి  
 లోపము ఇంద్రియములకాపాదించి తనను ఇంద్రియములు  
 మోసగించుచున్నవని నిమగ్నవాడు మూర్ఖుడు చేపుని చిత్రపటమును  
 చూచుట అయిననుగొప్పి వినుట మున్నగునవి ఇంద్రియములవలననే  
 నిర్వహించబడును కదా! అట్టి ఇంద్రియములకడవలె ఇంద్రియము కనుక  
 ఇంద్రియవిహారివ్యాపించుటవలనదయోగకములు లోలగును ఇంద్రియము  
 చేతములయందు కొన్నిచోట్ల ఇంద్రియములకడవలెగా, కొన్నిచోట్ల  
 నూర్చునగా, మరొకొన్నిచోట్ల ముష్కత్తులను నశించేయు రుద్రునిగా,  
 ఇంకను ఇమించుచు అనందమును, పారవశ్యమును కలిగించు  
 సోమమునను దేవతగా వర్ణించబడినాడు మరియుశ్రవణమునందలి  
 దేవతలకడవలెగా ఇంద్రియ తెలియబడుచున్నాడు యానవునికి జయమును  
 కలిగించు కాలములను ఇంద్రియకే ఒక్కొక్కదానవలన ఒక్కొక్కస్థితిలో  
 ఒక్కొక్కదానొప్పున తోలగించును నూర్చుకను రూపమున నిరమును  
 కలిగించి సంపదలనిచ్చును మేమందివలెగా, అర్హావలెకముగా  
 'మమవనో' అను కదమును నూరించుచున్నది ఇంద్రియ 'మమవనో' అను  
 వదముమధ్యలేక 'మమ' నర్హతముగని సంహారాశి కలిపితియైననూర్చుయూ  
 సంహారించబడు చున్నాడు సంహారాశి భ్రష్టసాహసములకు, కర్మము  
 ప్రేమకు అదివతి మృగములలో సేవహము రాజు కనుక సంహారాశి  
 ప్రజలను కర్మించిల అను అర్హమును నూరించును సంహారాశి  
 కలిపితియైన నూర్చుడు చేపులను కర్మించుచున్నాడు అట్టి సంహారాశి  
 అర్హములనిననుచుండి నూర్చువంశపు రాజులైన శ్రీరాముడు,  
 దిశీపుడు, అజమచోళాణ మున్నగువారు ప్రజలను కర్మించి నిర్దయముగా  
 దీవించువట్లు చేసిక సంహారాశి వానికదివతియైన నూర్చుడు  
 శరీరమునందలి హృదయమునకదివతులు మానసికపు కర్మచులవలన  
 కల్గులు వచ్చులయు రుచికలబ్దులు మున్నగునవి కలుగుటయు  
 విమృశా అనువదము నూరించును అట్టికల్పులు రాకుంకవలనవచ్చుచో  
 నూర్చుని ఉపాసించవలెను ప్రస్తుతమంతములు కూడ అట్టివే  
 వలనలను యాచి ఉపాసించి వేషించవలెకె. అట్టి అర్హము లాదికే తనకు  
 గల భారతమృదులు చూచుకొనను వలన, వారియందు ప్రాచుర్యముల

పలన కలుగును తనకుమారుడు తనవెంత నిలవించినను, అగారవదిరచినను, స్వేషించు కల్ల వుండదు అయితే రుపియారుని యంచుగల స్వేషము దీనికి వారణము కట్టివేడుతు. అచివతె రాశివృక్షమువందక సింహారాశియి వనుకనీచుకువనీచును శబ్దమురూప సూక్ష్మిని, ఇంద్రుని గూచించును అట్టి ఇంద్రుని ఇహానించుట వలన మానవులకు దయకారణములు, వ్యాధికారణములు, క్షేమకారణములు తొలగిపోవుచున్నవి అనగా రోదీవారని ప్రవించి, అవదించుటవలన మానవునికి దయకారణములు తొలగిపోవుచున్నవి

(ఈ మంత్రము దేవతదువాత మంత్రములు ఇంద్రుని సుదేశించినవి ఇవి స్వోపనం తమవేగాక పరమమును గూర్చుకొక వ్యాసము దేవువచ్చును)

**మంత్రము**

స్వస్తివాదితస్మత్కల్పితోపాదిమృత్యోపాది  
 స్వస్తిస్వ: పురపితృనస్వస్వస్తివా అభయంకర:

**ప్రతిపదార్థము**

- స్వస్తివా = మరణమును ఇచ్చువాడు
- ను-అస్తి = స్వస్తి (swasti) క్షేమముగా, మంచుగాక
- కలస్మతి = దెచ్చుమునకు అచివతెయైనటువంటివాడు
- వృక్షవా = వృక్షానుడుని సంహరించినటువంటివాడు
- విమృశా = యుద్ధములను నశింపజేయువాడు
- పతి = శనివంశుకొనువాడు
- వృషా = వర్షంపరచునువాడు
- కణధంకరః = అణచుచు ఇచ్చువాడు (అణు)
- ఇంద్రః = ఇంద్రుడు
- సా = మమ్ములను
- పుత్రః = మొదట నవించుచున్న
- నితః = రక్షించుటకు వచ్చునుగాక

**కాత్పర్యము**

ఈరమము కలుగజేయుకల్ల, దెచ్చుచునన, అచివతెయైనటువంటి, వృక్షానుడుని సంహరించునటువంటి, యుద్ధములను

కంటదేమునలువెంటి. వర్షమును కల్పించునట్టి. అలయమెచ్చునట్టి  
 కల్పించును ముమ్మలను కల్పించునట్టి వచ్చుగాక

వర్ణన

వృక్ష యనగా శుభము లేక సుఖము అనునీతి చేసిన కచ్చువారు  
 కచ్చుతియక ఇంద్రియ వికల్పితయనగా విశ్వమునందతర్జనముగా  
 బడి వారి కరవతిగా వనచేయుచున్న మహోక్తజ్ఞ అట్టి ఇంద్రియ  
 విశ్వమునందు లుడునీతులలో ప్రసవేయచున్నాడు సైకోకములలో  
 నిశేయుచున్న ఇంద్రియజ్ఞులు ఇంద్రియావిష్టపు అందుకు  
 పతికోకములలో ప్రసవేయచున్న ఇంద్రియ విశ్వపు నిశేయవలదును  
 ఈయన జీవభక్తులు బాపియందును కర్మముల  
 పండును విసేయచున్న భక్తులగును. అదివేళియైయుంటి వానిని  
 దుష్టులున్నాడు బోతక స్థితిలో మావప్రాయకు వయోవకములు  
 బ్రతుకైయింతులచే కలుగును కాగర్మములు మొన్నగు వానిని  
 చేసినట్ల జరుగుచుండును అట్టిని సంస్కరించుటకుల చేసిన అగ్ని  
 ముష్టి యుక్త అనుగ్రహము పొందును భరికను ఇంద్రియముల  
 లీతియై క స్థితిని పొందినవాడు ఇంద్రియావిష్టపుయొక్క అవగ్రహము  
 కంటిను

వృక్షమునైనా పురయేతు. వృక్షములు సుమ్ములను నడుపును  
 కాయని యర్థము వృక్షవదారా యందితి నూర్చుచే వృక్షింధుడుగా  
 కంటియందుగా మావపరివాడు కాకచక్రమునందుగల 12 వాళులలో  
 వృక్షవదారా రెండవది ఇది మనశోకమునందు ముఖమును 1నోరు  
 వాదించును అనగా అహోకము, సుఖము మున్నగునవి మోదించును  
 పుట వృక్షింధుః పురయేతునః అనిలప్పుటలో జీవించుటకు  
 బుద్ధమొదలు అహోకము కావలెను కనుక అట్టి అహోకము తద్వారా  
 మోపుష్టిని కలిగించునట్లు నూర్చుచు కోరబడుచున్నాడు మరయు  
 పుష్టో అనుకల్పము పరిమాను నూదించును జీవులకాహోకము  
 వలెనర్చుచో వృక్షము కుచో. వంజలు పంచవలెను కనుక ఇంద్రియ  
 లలోపించబడుచున్నాడు వర్షము కలిగించుటకు నూర్చుచు  
 కలిగియున్నాడు గనుక అర్చుట నూర్చుచే ఉద్దేశించబడినాడు ఇంకను  
 పుష్కలము వృక్షవదమును నూదించును వృక్షవదము వాంఛితమునకు  
 పుష్కలము నుకేతము కనుక వృక్షవదయా పుష్కల నూర్చుచు నేర్చుటకు

సాంపత్కమును. మరయు మొక్కులు. చెట్లు వేరంటి, పుష్పించుటను  
 గూడెంచును కనుక అట్టి వృక్షకదాపులైన నూదుప్పి లేక బండ్లనేకి  
 నిలతోడను కలిగించవలెనన్నచో గో, వృక్షకదులను తెంచి పోషించి  
 రక్షించవలెను మరియు వాటినువయోగించి బొమ్మని సాగుచేసి  
 పాత్రవంతులను చక్కగా విసేతుయము చేయవలయును లేని కులన  
 మారపును తాను నుజుకనుబయోగాక తోడివారిని నుజుకలును

విమ్మిపోవకి యినగా యువములను నశింపచేసి కర్మఫలము  
 వకవరముచేసివాడు అని అర్థము నమెవ్వమును అంతర్వామిగా  
 నుపాసించి వారికి కర్మఫలములకు అనగా కర్మకారణముబందపు

ఈ సంక్రమును వ్యాసము చేయుచు స్నానము చేయువారికి చక్కటి  
 ఆరోగ్యము చేరూరును

#### మంత్రము 4

స్మస్తీ కభనో వృక్షకదాః స్మస్తీనా పూషా విశ్వవేదాః |  
 స్మస్తీనస్త్యాంశ్చో అర్చనమిః స్మస్తీనో బృహస్పితర్షదాః |

#### వ్రతవివారము

బంధుః = బంధువును

మూలస్తీ = స్మస్తీ = నుజుము కలుగుగాక

చిక్షుకవదాః = సెల్ల చెట్లు కలవారు

పూషా విశ్వవేదాః = విశ్వావదా వూరైని పూషును

నాః = మారు

స్మస్తీ = స్మస్తీని కలిసించుగాక

అర్చనమిః = దీక్షమునందు వర్తింపు

తర్షాః = గదులును

నాః = మారు

స్మస్తీః = నుజుమును

బృహస్పితీ = బ్రహ్మనకు అవతరియైన బృహస్పిత

దేవారు = కలిగించుగాక

**కాత్వర్యము**

పెద్ద పిల్లలు గల ఇండ్లకు మాకు స్వస్తిని కలిగించుగాక విశ్వముందలి వివాహవిషయములకు మాకు స్వస్తిని కలిగించుగాక అభిష్టములను తోచగ నోయి చక్కము నందు పట్టించు గరుడుడు మాకు స్వస్తిని కలిగించుగాక' అనుటలకు అనువదలైన బహుమానములను కలిగించుగాక

**వివరణ**

పెద్దలకు విశ్వర్యము అని చెప్పబడినది ఇప్పుడు ఇందుకు గానమునకు అనువదలిన నోముని అనగా స్వీకరము చేయబడుచున్నాడు. చక్కటి గానమునకు అనువదలుచులు వకపనిని గనుక ఇందుకు చక్కటివలదు. అనువదలుచునది నోమునందలి అట్టి గానముననుసరించియే న్యుష్టి నేర్పబడుచున్నది. అప్పుడు రాగమునకు న్యుష్టియందలి అప్పుడు చక్కము లేక శ్రవ్యుత్తి మేలుకొనుచుండును. అందుకు పురుగు గ్రహములు వేర్వేరు వాగములగు మేలుకొనుచున్నాడు. అంతేగాక విశ్వమునందు సహజము ఇట్టివాగముల వేరనే కారణ మేలుకొనుచున్నది. వారివలన రాక చక్కమేర్పడితమవాత సౌకమండలము వచ్చినది. రాకచక్కమనందు మాత్రముమీదటగా మిథునవాగ మేలుకొనినవని చెప్పబడినది. ఈ మిథునవాగ న్యుష్టికంఠటికి మిథుని ప్రాసాదమైనవినియు వాని ననుసరించియే మిథున న్యుష్టి పుట్టినదనియు పెద్దలు చెప్పిరి. మిథునవాగ సుగంధమునకు అచ్చారణము అదిసభ ఇట్లు ఇందుకు గానముని కలిపియున్నాడు. మిథున అట్టిగానము చేయుటవలననే మరల అనువదలుచులు వచ్చి పరిమాణములకు అనువదలుచులు సౌకమండలము కనుక ఇప్పుడు ఇందుకు పెద్దపిల్లలు కలవారిగా చెప్పబడినారు.

మాకును విశ్వర్యము అనగా విశ్వమునందు మేలుకొనియున్న వేదములేక భావము. వేదమునలే అప్పుడే పుట్టినవివచ్చునందు అభిష్టము కేనకాదులు అను భావము మేలుకొని కలిపియున్నది. అభిష్టములేకొనుట కలిపియు పుట్టించుచుండు మిథునకు వేద మామని శ్రవ్యుత్తులు వచ్చుటకాదియులతో గురులకు నూర్చులు మామివోకము లోగ్రహిణకాత్వమున న్యుష్టికలిగిపోని రూపులకు మామివని

మనోహరుడువైతూరు వ్యవహారము నోరు అనారము స్వీకరణము  
అనువానికే నెలకేరము కనుక దేవాము భుక్తివంతము కావలెనన్నతో  
మరయు అకరమువెగి వేర్వేర్వక్రియ నక్కమముగా అరుగవలెనన్నతో  
మామనీభ్యావము చేయవలెను

రాజ్యములనగా ఈయామికి పరిమియైనవాని ఇప్పులమోషియనగా  
మాగోకమనెకాక. మూడియుక్క ఆకర్షణకర్తే ఏకవకకు  
చిన్నలందఱుండునో అంతవరకు అని అరము ఇట్టి పరికి తారులకును  
లేవతలేత పిచ్చురువలెచియున్నది కీనితోమే యుండు కీపులకు అనగా  
దూవారా వరణమునందుండు లేపులకు మూర్ఖుని నుంకి  
ఇతరగ్రహములనుండి, నక్కతములనుండి ప్రాణవిహితమగు శక్తులు  
యోలా అవదనముచే ప్రవేశింపకుండునట్లు కాపాడుచుండును ఇదియే  
లేవనో దూమిలై తీవప్యప్తలైకుండెడిది కీనిక కొండము క్రిందుగనే నెడి  
కాస్త్రలైవె లెప్పలకు లభింకే 10000 పాకవిచ్చు కియున్నది కనుకనే ఈ  
రాజ్యము అరిష్టసేమి అని చెప్పబడినారు నేమి యనగా చక్రము  
అరిష్టసేమి యనగా వాదలను తొలగించుశక్తి వేదములందు  
భరతీంద్రనతలంతుండునది మృత్యువుయములేని వాడుగా  
చెప్పుచున్నది

బృహస్పతి యనగా వాక్కువకరపరియైనవారు ఈయన వరస్పతి  
యుక్క పురుషగ్రహము వాక్కులు, వాక్కును ద్యావము చేయుట.  
శబ్దమును వ్యాసముచేయుట. సోక్తములు, యంత్రములు ఉచ్చారించుట  
తద్వ్యానా అంతర్బామిచిపాసిండు మాతములకీయన అచీకతి పూజలు  
యజ్ఞములు, యోగుములు, అత్తువములు, దేవాలయములు, ఆగమ  
కాస్త్రము ముగ్గునివానితోటాటు, పురాణములు, వేదములు  
ఇతివానములు. మహాస్త్రగ్రంథములు, ద్యౌతిశాస్త్రము  
మున్నగునవిచ్చియు ఈయనరు నెంబంచిననే ఆర్ధిమాతముల వ్యాసా  
లుడతర్కమిది ఉపాసింపుట బృహస్పతి గూర్ణము

**మంత్రము క**

అపాస్త్రమస్త్రస్త్రపితృదావ్యాదుసోమి నాచ్ఛాదుమాగ్ణింబుజేమ్ |  
సోమా విశ్వాస్వితసోవనాన్ నాచ్ఛాగిన్న్యం ప్రతిమానావేదేమ్ |

### ప్రతిపదార్థము

అసాస్త్రమేస్యూః - అంతులేని కోవముగల మురియు జలములకు  
వివరియైన వారు

తల్లవలప్రథః - కాళ్ళ చేకొట్టబడినట్టి రేర చంద్రకాంత శిలలవంటి  
కాంత కలిగినవారు

మామనాః - వనంతులనీ స్నేహితులు

శమోవాన్ - శాంతినిచ్చు వారు లేక శమోవృక్షములు కలిగినవారు

శమామాన్ - మిక్కిలి సౌఖ్యము కలిగించువారు లేక అయినములను  
వేరయి వారు

బుభేత్ - పీర్తి కలిగినవారు లేక బుబుస్సు జలుగవారు

సోమః - సోమము

విశ్వాసః - విశ్వమంతయు

అథసా - ఎదతెగని గమనము లేక

వనాని - వనములు

అచ్ఛాన్ - కర్ణించునట్టి

వ్రతమావాని - వ్రతమానములు లేక విశేషమైన కొలతలు

ఇంద్రం - ఇంద్రుని

నదేరుః - క్రిందకి వాగిలేవు

### తాత్పర్యము

అలములకు అంతులేని కోవము అంతులేని కోవము  
కలిగినవారును, చంద్రకాంత శిలలవంటి కాంతిని కలిగి మూడు  
విదములైన ప్రతివముకన్నువారును, మామిళ్ళముగలవారును  
కళ్ళవులను నశించేయువారును, శమోవృక్షము వంటివి కాంతిని  
చ్చువారును, మిక్కిలి సౌఖ్యమును లభమును ఇచ్చునట్టి సోమము లేక  
గమనములే వనములను, జవములను వృద్ధి పొందించుచున్నాడు ఎట్టి  
వ్రతమైన కొలతలు ఇంద్రుని సౌఖ్యవృద్ధి నిచ్చుటలపు కొలతలకు  
అడుతుకని వారు.

వివరణ

ఇహోక్షమన్యుః యదగా జలములకు చివరయైన వారు లేక మనస్సునందలి దావములకు అనకల్లయైన వారు అచిన్యులగా నీరు స్పృష్టియందు అంతర్భామినుండి మోదల జలములు పుట్టినవి కేవల సంకేతముగనే శివుడి శివస్మారుండి గంగ పుట్టినట్లు చెప్పబడినది మన్యు యదగా ఏకాదశర్ష్యులలో నొకడు మన్యుఃపు అనగా శోకమును యర్థమున్నది డీవులలో శోకముగా వర్ణనయై ఒకరినొకరు బాచించు కొనుటవలన వారి యుత్సర్జకు లోకముల నిచ్చుచున్నారు.

శ్రేణువదువు యదగా మూడు విధములైన పరిశయములకు అచిన్యులకు పశేషార్థము శోకమునే ఒకరినొకరు కొట్టుట, నింపించుట, అరమానించుట మున్నగువానివలన శారీరకము, ధూనశికము అర్చిగతములైన పరితములసిద్ధి జీవులను నున్నుంపించుచున్నారు ముక్కువ్వుయినను, సిర్కర్కర్కయినను మూడులోకములలో వాని పరితము లనుబంధించవలసియున్నది మరయు డీవున ఈమూడు లోకములందు సంస్కరింపవలసియుండును కర్మయననని మానసికము, అత్యగతము తూరానగును తర్కలకు సంకల్పములు డీవార్తయింపప్రారంభమగును జీవునియందు సంస్కారముకలుగనిచో దొలిక సంస్కారమవయోగము లేదు కనుక జీవులకు పరితములు మూడులోకములలో సిద్ధించును అట్లు సిద్ధించెడియెవారు శివుడు కనుక అయన సిక్కిరి శోకము గలవారుగా చెప్పబడినారు.

ఇంకను అయిన అయినములు కలవాడుగా వీరూ చెప్పబడినారు అనగా అట్లు శిక్షించుట అయినములవలన కూడా శాపిచ్చును పొముకనగా శివులకు మర్కముకలు కనుకనే శ్రవణ శ్రుతివు అనుపవమునకు శాక్యో కొట్టుటయను అర్థముకలను అవనకమ్మలలో శాళ్ళతోను, ఆయురములతోను, కొట్టుట జీవులు సంస్కరింపవలసియును ఇదియందు ఏర్పాట్లన్నియుగా హింసించువారు, దయ, జాతి ఏమాత్రము లేక సిక్కిరి కఠినముగా వర్ణనహరించువారు శివుని శోకమునకు గురియగుమిరు ఇట్టి ఇంద్రియముల కదవడిగా నున్న శివుడు ఇంద్రియిగా చెప్పబడినారు అట్టి ఇంద్రియి ధూవముతోనున్న శివుడు మన ప్రయత్నములకు లొంగకు అనగా అట్టివారు ఇంద్రియములకు పకటె డీవింపదేశాది ఇంద్రియములు వారికి పశముకావు తనలోకములో శతములను బాచించువారికి ఇంద్రియముకెన్నటికి శోకతనని బావము

అందరి కేవలమైదునగా జలనయనగా రసముకేకవేపితమునందలి అనుబంధము అట్టి జలములకు చివరయినగా అస్మిరసములు కలసి ఒకేరసమైన అనందము తన్నయత్సముని అర్థము అతి మనసు చివర పుట్టును గనుక అపాంతమన్యులు సినూర్మయ్యగా చెప్పబడినది అనగా మనస్సు తీనమైన స్థితి యని అర్థము త్కవలనయ్యు యనగా తెల్లని సంప్రదాంతకలలవంటి కాంతిగలవావని అర్థము అనగా వెన్నెండుని అర్థము పైన చెప్పబడినట్లు మనస్సులయల్ల తన్నయత్సితలో నున్నవాని చుట్టను పూర్ణము చెన్నై అనంటి కాంత యుండును అట్టి తన్నయత్సితీయించు వాని మనస్సు మాదివ్యము వంటి స్థితి కలిగియుండును ఇదియే మామని. యను పదము చూపించుచున్నది అనగా వాని మాంబలయందు. వేతలయందు. మామర్థక, అస్మిరసక కలిగియుండునని బావము

శ్లోకాల్ల యనగా కాంతిని కలిగించువాడు ఇప్పుని యుక్త మాదువ్యక్తికి సోమము. అనగా ఇప్పులే కేవలము అనందము కలిగించు స్థితియందు సోమముగా చెప్పుకొనారు ఈ సోమము యన సోమమువలము నందు చుర్రునివ్యాధి పనిచేయుచున్నాడు అనగా మనస్సునందు పనిచేయునపుడు చుర్రునివ్యాధి, అత్యయం పరకతము కలిగించునపుడు భంద్రనోము ద్వారా (Nigraha) పనిచేయును ఇసుకలో జయన వకదశము కలిగించి మనస్సు అభయము చేయువానిగా ముద్రని వంటి కాంతిగలవానిగా, మాదివ్యము కలిగించువానిగా, కాంతిని యిచ్చువానిగా చెప్పెదమయన్నాడు

ఇకను శ్లోకాల్ల యనగా నిజమైన సౌఖ్యము సీమావారిగా యితే యనగా ముండును పిండి యిచ్చువానిగా చెప్పబడినారు అనగా సోమకవమును పిండి యిచ్చువాడు తీవితమందలి సంకుటనలమునకి అనందమును, తన్నయత్సమును కేవలసోమమును పిండి యిచ్చువాడు అయినచే సోమముని పట్టించబడినారు అట్టి సోమము ప్రవాహము చేతనే యామిపై ముక్కలు, తెల్ల కెర్రీ పనేములుగా నెర్పరుచున్నవి సంగీతముచే ముక్కలు చక్కగా తెరుగునను పదమును నవీన శాస్త్రజ్ఞులు దుఱపుచేసినకదా అట్టి సోమము మనలోనున్న ఇంద్రగంధి (Indra) ద్వారా కేర్రము నందు పనిచేయుచున్నారు ఈ గ్రంధి తీపి యింతవోకవలయందు అత్తను మానసిక లోకములయందు మాత్రమే

వసవేయును గాని మిగిలిన జాతిక ప్రత్యేకములయందు పాల్గొనదు కనుకనే ఈ కందము విచ్ఛేదించవలయును అట్లదనన చెప్పబడినది.

ఇచ్చట మరలొక విస్తృతవివరమున్నది సోమ అవతారముని యని చెప్పటలో సోమము ననుబట్టు కృష్ణపౌండ్రులనుబట్టిగా కవికరమైన వానియందు ఈ విస్తృతము గోరకని కర్మము అనిగా ప్రాచుర్యము నిలువద పొందవలయును అనుబంధముయొక్క వివరములను నందు సూక్ష్మముగా నవతారములో విస్తృతముగా వాచావిచ్ఛేదముం దవలసి యర్థము.



## అనువాకము 10

మొదలము 1

బ్రహ్మజ్ఞానం ప్రకరణం పురస్తాద్విశేషతమమధో వేద అక్షు |  
సబద్ధియో ఉపమా అస్యవిష్టాస్పతశ్చ యోవి యసతశ్చ వేదః ||

ప్రతిపదార్థము

బ్రహ్మజ్ఞానం పురస్తాత్ = మోక్షుదిక్కున బ్రహ్మముంది పుట్టిన

ప్రకరణం - మొట్టమొదటిగా

వేదః - వేదము

సేవతః - అందులవరకు

వి అక్షు = విశేషముగా అభిరంభెను

సబద్ధః = గొప్పకాంతి గలవాడై

వేదః - అక్షున

విష్టాద్వి - అక్షు చేత

అపమా = సోమము గల

యోసం = పుష్కలము

సతశ్చ, అసతశ్చ = వత్తును (satash), అసత్తును (asatash)

అస్య - వీని యొక్క

విష్టా = విష్టానంగా

వేదః = వ్యాసించెను

వాక్యవ్యము

మోక్షుదిక్కున మొట్టమొదటిగా పుట్టినదివలన బ్రహ్మముంది పుట్టిన  
బ్రహ్మజ్ఞానపువైన వేదము గొప్ప భాంతిగలవాడై సోమముగల వేదముల  
వరకు విశేషముగా వ్యాసించెనున్నాడు అక్షు అర్చితులయైన  
లోకములయందు ఉపమాములైనటువంటి వాటిని నిరంజను నక్ష అక్షు  
అనువాది పుష్కలము విస్తరించితే నను

## వివరణ

వేమరు అను గంధర్వుడు స్వప్నీ అంతటను వ్యాపించి యున్నాడు. వేమరు గానము చేయును. వ్యర్థీ ప్రాగులవత్తునవుడు ఒకే స్వరములయిన గానము చేసెను. ఆ ఒక్క స్వరము నుండి ఏడు స్వరములు వచ్చినవి అట్లువేమరు ఏడు తిగిలుగలవీణతో ఏడు స్వరములతో గానక చేయుచున్నాడు. ఏడు కేంద్రములలో (Svara samana) మన శరీరమునంద మూలదారమునుండి నహాస్రావము వరకు గల వెన్నుపొయ్యి క్రమ దండమును (వేణుగా చెప్పుటదీన దానిని) మ్రోయించుచుచున్నాడు.

అట్లు మ్రోయించుచున్నప్పుడు మనములకు వాక్కుగా వచ్చుని నరస్వర అని చెప్పుదురు. నరస్వర అనగా గానముగా ప్రవహించినచో ఈ వేమని (Svara) అని అరుదు. Svara అనగా సూర్యుడు ఆ పాదపదుచుండురు. వేమరు స్వప్నీకి మొదట పుట్టిన అహ్మీగుం అపరకకన్న ముందుగా కుమారకను బ్రహ్మగా పుట్టెను. పుట్టి మూడో కములలో వ్యక్తము అవ్యక్తము అయిన నడుస్తమును గానక చేయుచున్నాడు. ప్రపంచములో వ్యక్తము, అవ్యక్తము అయి మానవులలో తానే అన్నాడు. వాదీకి వారణములుగా తానే అన్నాడు. అయిన మనయందు బుద్ధియను వెలుగుగా వ్యాపించి యున్నాడు. మహాత్మ యను వెలుగుగా లోతులో వ్యాపించి యున్నాడు. అప్పుడేనుండి గయ, గానము తొలికమైన శరీరాదుల వరకు, శరీరము పుట్టడము వరకు వ్యాపించుచున్నది అనగా బుద్ధి, మనస్సు, ఇంద్రియములు. శరీరము అయిన గానము యొక్క మావములుగా వచ్చినవి ఏడు స్వరములు. తే జీగలతో మాదిర విరు నాదములు. ఏడు స్థాయిలతో, స్వరములతో వినిపించుచున్నప్పుడు ఒక్కొక్క స్వరము ఒక్కొక్క తోకమునక సంబంధించినట్లుగా అలపించబడుచున్నది. అయిన 19, 19, 19 గా గమకలలో గానము అలపించుచున్నాడు. అక్షరములుగా తానే వనిచేయుచు వాఁ అనుచుంటిని. రసమును మన ప్రకృతియందు నిలుపుచున్నాడు. అ రసము లేద అనుటలేదమీ తొలిక శరీరముగా పుట్టెను గుచున్నది. అయిన గానము నుండి అన్న రూపములూ వ్యక్తమై లోతులోనికి వచ్చుచున్నవి.

సూర్యునివచ్చి ముందు పుట్టునది అయిప్పు అ నమయమున ప్రాత కాలమునకాలతిగా, చక్కటి వెలుగుగా వ్యాపించు వానిని వేమరు అంతుడు చేసెను. సూర్యుని కర్మ విధించు స్వప్నీలో పుట్టెను తొలికమైన వయన

స్వస్థిలో వ్యాపించుటకు ముందు వేనుకు వచ్చును. బుద్ధి మహాత్ము అను వెలుగులుగా వ్యాపించును.

సర్ అసర్ అను రెండును తానే అయిన వేనుకు గానము చేయును. ఈ సమర్థమైన స్వస్థియందు వ్యాపించి తన రూపమును, అనుదూతని జీవులయలకు స్వావనము చేయుచున్నాడు. అనర్తు అనగా వ్యక్తములుయున్న స్వస్థి సత్య యనగా అన్నియుగా నున్న అంతర్యామి దేవీని షష్టి చేర్చుగాను. అనర్తుగాను అంతర్యామిని వేనుకు తన గానముచే రెండుగా వివరించుచున్నాడు. ఈ రెండింటిని సామ్యము కలదు. సత్య మనూ అసర్ పుట్టినది కనుక అసర్ తనగా వ్యక్తమైన స్వస్థి మణియు మానవచహము మానవుడు పూర్తిగా పరమార్థ యొక్క సాధూప్యమునకరిగియున్నాడు. అంతర్యామి యొక్క నంకబ్రాము నంకరి స్వస్థి స్వరూపమే మానవ చహము విత్తము కుక మానవ చహమును కోరియుండును. కనుక విదీకి గల సామ్యమే పైన ఉపమా యను శబ్దము చేత సూచించుకరని షష్టి వేనుని గానముచే మరల జీవుడు అంతర్యామిలో సాధూప్యము పొందుచున్నాడు. ఈ వేనుని గానము మృతియగుననెను. పని వ్యాసము చేయువానికి అంతర్యామిలో సాధూప్యత కలుగును. ప్రతివాని హృదయము నలకును ఈ వేనుని గానము చేకన గుంఠె కొట్టునెలు మువలగు ప్రక్రియలు జరుగుచున్నవి. హృదయము నందిరి తని గుంఠె కప్పురును. పనును వ్యాసము రెయువానికి క్రమేణ అందంతర్లవమగా నుండు వేనుని గానము పనిపించును.

మంత్రము ?

స్వోహ పృథివి జివా స్వక్షరా నివోసీ  
యద్వాస కృర్కృ ప్రవదాః |

ప్రతిపదార్థము

పృథివి - భూమి

నివోసీ - నివాసము కూర్చుండాలి

స్వక్షరా - జీవులను, ప్రాణులను కల్పించు వానర్తు

దు - మాకు

స్వోహ - మృదువుచేస దానిని

భవ - అగురువు గాక  
 సుశ్రవాః - కోరికలెప్పు దానివి  
 శర్మ - సౌఖ్యము  
 కుర్మ - ఇమ్ము

### పాత్మర్యము

ఒప్పుచివీ నీవు మాకు మృదువులైనవానకగురువు గాక జీవులకు,  
 ప్రాణులకు వివేకము కల్పించుచున్నదానివి విధములు ఇప్పు నీవు మాకు  
 సౌఖ్యమొసఁగమ్ము

### పవరణ

ప్రాణి పృథివీ శుభ్రామి లేక చౌలిక ప్రవంచము మృదువుగు గాక  
 యని చెప్పలి అనగా నిత్యజీవితములకు, పృథహారములకును  
 క్షేతములేకదకుండును గాక అలి అర్థము అబ్బురవలెననినచో ముందు  
 మన మనస్సు కనుసుగా నిందక మృదువుగా నుండవలయును మెత్తన  
 మనస్సుగా దానికి చౌలిక ప్రవంచముకూడ నుజమయముగనే  
 యుండును ఈ ముజమనుని పంపొందినచో వచ్చునది కామ  
 ఇతరులను నుజపెట్టుట లేర్చుకొనని వారు తాము నుజవరభక్తు  
 ముజమనగా కక్షము కలిగ సౌఖ్యము వారు ఇతరులకు ఏమి కావలెనో  
 తలుసుకొని వాకకతి చేసిపెట్టుటవలన తనకు నుజము కటంబును  
 నిత్యజీవితము అబ్బురవలెననినచో నికంకరము ఇతరుల నుజమును  
 కోరువారై యుండవలెను అంతేకాక కొందరికి నిజముగా ముజవరుల  
 తలియదు బాష్ట్ర బసఁకొలు వలెనితులతోను నెకల సౌఖ్యములున్ననూ  
 అనవలెనలెన వారు ఉండురు ననుముకొప్పి వచ్చిన వారు నైశ్చర్య  
 సంపదించినచో నీరు చెప్పువున జారకవి. కలిగమైన దానిల్లె  
 నిద్రించవలెను గానీ మెత్తని మృదువుల వరువులు మున్నగునవి  
 కలికిదాపు అలి చెప్పును బట్టివానికే ఇంద్రో ఏలువంటి  
 సౌఖ్యములున్ననూ కరివచ్చిన వెక్కువైగానీ, నీల త్రగానీ కలుమిలవరచు  
 యుండును నీనికి తారణముక్కడీయి అతడు ఇంతయునుండు ఏవరికో  
 కక్షము కలిగింపి నిద్రసౌఖ్యము లేకండా చేయుండును దాని కలికమీ

వానినిపుడు బాసించుచున్నది కనుకనే తనకు నికటైన నుజును కలుగవలనన్నచో తోడివారిని సుఖపెట్టవలెను

నర్మలకా సువేళ్ళ యనగా జీవులను, ప్రాణులను సృష్టించి నివాసములు కల్పించుచున్నది ఈ దూమియే మూలకవులయందు తెలివితేటలు కల్పించి ఇట్లు కర్మకోసమయను తెలివి తేటలుగా వనిశేయుచున్నది అందుకు కావలసిన పాపముగని కానే సృష్టించి యిచ్చుచున్నది ఇంకను జీవులకు నుజువలె అతిలాభ కలిగించి దానికి కావలసిన వస్తువులను, వలసలములను సృష్టించి ఇచ్చుచున్నది దీనిని కరమాత్మ కరణములను సృష్టించలేదని, జీవులు సుఖవదులనే సృష్టి ఎర్తులవలెదనవలె నెఱుముగా నుజువలెదలదు కానిన వానికి కర్మల సహాయమునని తెలియుచున్నది అయితచో కష్టములెఱుకు వచ్చునవనగా వానికోర్కెకై నమోవానము కష్టములు యోచనలవలె సృష్టించుకోవలసినవి కావొక్కటి నుజువలెవలెనను ఉపయోక్తుల మోవపునకి కష్టములను తెచ్చిపెట్టినది ఎందుకనగా ప్రతిమానోవులనూ అట్టి ప్రయత్నము చేయును తనా వాని చురస కేవులందరకును ఒకరిలో మరొకరికి పెనుగులాటలు నెఱువరదులు, ముక్కములు, వానికి పలికెముగా అశాంతి ప్రకృతి మొర్తము మానప్రసి నుజుమువలె సహాయములయందూ మానప్రదే స్వయానుగా మూలములను సృష్టించుకో నుచున్నాడు ప్రకృతిచేత అప్పు మానప్రదుల సృష్టిగలమున నుజువదులకు గాక నన్నిట్టగా నుజువదులకు మాత్రమే సహాయమును చెట్టునుదలి పొత్తున్నయూ తాళొక్కటే తనవలయునని ప్రయత్నించినచో అది నెఱువయందక కృత్తికోవును తోడివారిలో కలిసి తనవచో అందరకునూ, పప్పుడును కాకావలయులు లభించును ప్రకృతి తోడియె ఈ రహాస్యమును తెలుసుకొనవలసికి దూమి మృదువైకవే, సౌఖ్యకరమైకవే యగుచున్నది

ఇది మృత్తికా కుట్ల మంత్రము ముక్తియందు ఆపవే శతయోగ్యులొ లేక వో నములు శ్చచో ఈ మంత్రము జ్యోతినియకొ వలవచ్చును

**మంత్రము 3**

గత బ్రాహ్మణం దునాచర్షణాం నిత్యస్పృహం కరస్సిషిమ్  
 రంకృరీగం వర్షుమాకానాం తామి హోతే హ్యుచ్చే శ్రయమ్ |

### ప్రతిపదార్థము

గండర్వారాం - గండమే తన ద్వారముగా కలదానిని

సురాదర్శిపాం - తేజీకగా నమోపించుటకు వీలుకాని దానిని

నిత్యపుష్కారం - నిత్యము పుష్కరమున దానిని

కరీషిణీం - కరములచే జనగా కిరణములచే హించించబడిన  
ఈవణములు కలదానిని

నర్మకూతానారం - నమస్తే నీకరానులకు

కుశ్మదీగం - జటి దేవతయైన దానిని

రాంధ్రయం - ఆశ్రీదేవని

అహంకరహ్యయీ - నమోపించుటకు ఆహ్వానించుచున్నాను

### తాత్పర్యము

గుండముతో కూడిన ద్వారము కలది, సులభముగా నమోపించుటకు వీలుకానిది, ఎల్లప్పుడును పుష్కరము నుంచునది, కిరణములచే అంకము కల్గుకొనినది సర్వజీవులకు వలమేత్తులియు నగు శ్రీదేవని నమస్సు నమోపించుచున ఆహ్వానించుచున్నాము

### వివరణ

గుండ ద్వారాల అనిగా గండము లేక వాసన వ్యాధి కలియజేయునది వర్షదివీ కత్తము వాననద్వారా వ్యాపించును సువాసనలు, వానితో ముఖ్యముగా గండము మానసికమైన అహోరమునకు, అరోగ్యమునకు ఉపయోగపడును కొన్ని పూజనాచరణలు, చెల్లగాలులు కొన్ని వ్యాధులను నిర్మూలించును పారిజాతము, దులసి, కడలచర్మకము, వేప, మళ్ళీ, రాతి మున్నగునది 74 BP, PNEUMONIA, గండకెబ్బలు వంటి వ్యాధులను నిర్మూలించును కనుకనే 'దురాదర్శిపాం' అని చెప్పబడినది అనిగా వ్యాధులను, దారిత్యమును దగ్గరకు రానిప్పుడు

నిత్యపుష్కారం అనిగా నీవులు పుష్టివంతముగా నుంచుటకు చక్కని ఆహారముతోబాటు కలిత్రమైన వారావరములు కలిగి న్న అనంతో కూడియుంకకలియు దుర్వారణ కలిగిన ఆహారములు లేక ఇట్టి వారావరములను జీవించరాదు

కలిపిచే జన్మగా తన కిరణముల ద్వారా వీవుల కోర్కెలు తీర్చుచున్నది పనుస్తదీవనానులకు ఈమయే అదివతి మిగిలిన ఇతర వీవులలో అంతర్భావి ఉన్నప్పుడీదిసి భౌతిక ప్రజ్ఞయే ప్రధానముగా వనిచేయును తన శరీరమును సూర్యుని జాగ్రూపక, ఆకలిదప్పులు, నిద్రాహారములు, వ్యాపార వ్యవహారములు మున్నగునట్టి ప్రాముఖ్యము వహించును అనగా జీవులలో వరిపూరత్వము కలుగువరకు వారీయందు వనిచేయుచు భౌతిక శరీరమును కాపాడును కనుకనే దౌఢకర్మణిలోనున్న జగన్మాతను నిర్లక్ష్యము చేయువానికి అంతర్భావి స్ఫూర్తి లభించదు పనుస్తపులను వదారములను నిర్లక్ష్యము చేయువానికి, వ్యవహారమువానికి, విరుపయాగము గావించువానికి, దుర్వినియోగము చేయువానికి, లోర్లయై నర్వినియోగము చేయనివానికి ఈమె ఆనుగ్రహము లభించదు అట్టివారు అంతర్భావి స్ఫూర్తికేక అనేక జన్మల తరలకి ఒకవేదమైన జన్మల వరంవరలో గడువవలసి యుండును అట్టివారిని కష్టముల బాపమున, దాధల బాసమున సంస్కరించి మరల వివేకము కలిగింది ప్రేమమయ మార్గమునకు పునఃకొల్పించెదెవకృతీయనలకు కృపివీ తత్త్వమునందలి జగన్మాతయే

మంత్రము 4

శ్రీశ్రీ భజతుః | అలక్ష్మీశ్రీ నశ్యతుః |  
 విష్ణుముఖాన్తిదేవాశ్శుభో వీరమాన్కోవాస  
 నవేణమృషేద్యుజయన్ష్టే  
 సుహగోఽస్మో | ప్రజాబాహుభ్యోఽశీకర్షయన్వతుః |

ప్రతిపదార్థము

- శ్రీః - సంపద
- మే - నన్ను
- భజతుః - పొందును గాక
- అలక్ష్మీః - అలక్ష్మి
- నశ్యతుః - నశించును గాక
- విష్ణుముఖాన్తి - విష్ణువు ముఖములుగా కలిగిన
- దేవాః - దేవతలు
- అస్మోః - ఛందస్సుల దేవ

లోకాల్ - లోకములను

అనవజయ్యమ్ - అయింతులను వీలుకావచ్చుగా

అవ్యజయిన్ - అయింపరి కదా

వృక్షాహూః - వృక్షము దరింపిన

పౌండ్రీ - వదహారు కళలు కలిగిన

మహాగంధంధ్రః - గొప్పవారైన అంధ్రుడు

శర్మ - సుఖమును

యస్మాతు - అప్పుడు గాక.

### కాత్వద్యము

సంపద వస్తు పొందును గాక అకర్తృ నాకు వలెందును గాక విష్ణుముఖస్థులైక వేవతలు చందస్సులచేత ఈ లోకములను మఱు అయింపటకు వీలు కావచ్చుగా అయింపరి కదా వృక్షము దరింపి, వదహారు కళలు కలిగిన, అంధ్రుడు సుఖమును ఇచ్చుగాక

### వివరణ

సంపద కావలెను, దరింపము పోవలెను అనువది సదయుః సిద్ధాంతము కాదు దరింపమునగా దనియు లేకపోవుట కాదు దప్పియె. అనగా మనలోమన్న పోషకతనము, వాయివాచీయు కర్తవ్యము నిరుత్సాహము మున్నగునవి ప్రోమచితనము. కయము నలెందువలెన కావ్యోపేక్షలగుటవలెన సంపదలు వచ్చును కష్టపరతుండు మాతకవళనను భుస్సులకల్పామే భారద్య హేతువు వని వేయకుండు పనము రావలెనని కోరుట నేటి పగలు దారవీయుని ఇక్షణము కాక వినిత్రువీమనగా కష్టపరీపని చేయువానికే అలోగ్యముండును శరీర కష్టము చేయువానికే హ్యమలుతక్కువగా వచ్చును ఇది కష్టపరీ పనిచేయు వానికే ప్రకృతి ఇచ్చు పరమము

విష్ణు ముఖాన్తి అనగా విష్ణువే ముఖముగా ప్రవానమున కలిగిన దేవతలు విష్ణువు వమస్త్ర స్పృశ్చీయండు హ్యపించియున్న ప్రజ్ఞ విష్ణువు అ వేవతులవ్వగా పనిచేయుచున్నాడు ఆయన అక్కొక్క శక్తిగా వచ్చినపుడు అక్కొక్క వేవతగా వీలువలదుమిన్నాడు వానియొద్దగా వచ్చినపుడు వానిని వేవతగను, మావ్యయగా వచ్చినపుడు అదివ్యుదీగను,

నవగ్రహములతో పనిచేసినపుడు తన ముస్సుగు కీర్తతో కలువలదు ఉన్నాడు.

యదోఽని అనగా చంద్రులుగా వ్యాపించిరి అని అర్థము అనగా వారు స్వందనాత్మకమైన తరంగములుగా వ్యాపించియున్నారు. చంద్రులు అనగా ప్రియవనము (p.1500) ఈ స్వందనము నారాయణుని నుండి ప్రారంభమైనది నారాయణుని ఒక శ్వాస ఈ మొత్తము న్యుక్తి న్యుక్తి ప్రారంభమైనుంది అంతము వరకు ఆయనకు ఒకే శ్వాస ఆ తరమాత్మ శ్వాసయే మొదటి శ్వాస శ్వాస నారాయణుని నుండి దేవుని వరకు వచ్చినది నారాయణుడు మొదట శ్వాసను ఆయనకు వదిలి తనవారలోనికి తీసుకొవెను అయిన మొదట నిశ్వాసను ఆయనకు వదిలగా ఆయనలోనుండి చ్యుక్తి వ్యక్తము అయినది మరల ఆయన శ్వాసను తనలోనికి తీసుకొనిగా ఆచ్యుక్తి చ్యుక్తి ఆయనలోనికి ఆయనకును కనుక నారాయణుని శ్వాస మనకు వ్యతిరేకతలో నుండును అనగా మనము నారాయణునికే వ్యతిరేకముగా శ్వాసించుము.

అనవలయుమే అనగా జయించుటకు దీలులేని చింతిముగ అవ్యయమే అనగా జయించుచు అనిభావము విష్ణువును తనయించు చరియించి యున్నప్పుడే జయించుటకు వీలకానె యిది ఈ స్థితినుండి వేవలలు విష్ణుని ఆయనకు వస్తువో అప్పుడు రాక్షసులు వారిని జయించుచున్నాడు చురల విష్ణువును శరణు వొప్పునపుడు ఆయన రాక్షసులను సంహరించి వేవలలను దక్షిణయందున్నాడు శరణములోని ప్రజ్ఞాస్థియు విష్ణువు యొక్క భావములేయని చ్వాసము చేసినపుడు అరవర్షధములు జయించుచును యుక్తములు తరవి అని రావించినపుడు దాగల్గేవములు జయించును.

నవగ్రహముల అయ, శ్మతి, భావము, స్వరములు శతస్రయో గాయకుడు చక్కగా గానము చేయుటకు ఎన్నడీనవి తరనుగుణముగ గానము చేయునపుడు దానిలో నున్న శ్రావ్యతచేత గాయకుడు, శ్రోతలు అందు లయకునుచున్నాడు సంగీతములో ఇట్లు శ్రావ్యతను గడిపించు బయ. శ్మతి మొదలగు వానిని సంపన్నులందుకు భజనంబు చేసినప్పులుగానున్న వీరతలు ఈలోకమునంతయు జయించి అక్షయించిరి ఆ విధముగ యరల జయించి అగ్రమించుటకు పీటలెసె విధముగా వస్తువోకములను అగ్రమించిరి అనగా వర్షలోకముల యందలి వస్తువాలములును ఆ వస్తుగతములన నేను అను ప్రజ్ఞా

విష్ణువుగా) వ్యాపించిది హారవ్యాప్తము మొదలగు రాక్షస  
అస్తిత్వముల యందును నారాయణుని కొరకై వెదికిరి  
నారాయణుని కనుగొన లేక పోయిరి ప్రతివృత్తిలోను, వస్తువుల  
అంతటనూ ప్రకృత వ్యాపించి యున్నాకను ర్ముక్తితో నూనన  
అంతయు నారాయణమయముగా, విష్ణుయయముగా గోచరింతు  
అయిన ఈ నమస్త వ్యక్తియందునూ అన్నీ ఒకే సమావేశమైన  
అన్నిటి యందును 'నేను'గా వ్యాపించియున్న మహా 'నేను' ఒకటికా  
వేర్వేరుగానున్న 'నేను' అన్నిటికి నుద్య నూత్రమువలె  
భాసించుచున్నది ఒకమంది ముత్యముల పోరమునందు కనుపించకు  
నాగియున్న అంగాదు తీగవలె ఈ మహా 'నేను' అను అంగాదులేని  
కనలకకుంభ దీప్తులందరి యందు దాని వారిని ప్రదీయించిన  
అట్టిమహా ప్రకృతి నారాయణుడు

శబ్దం దేవమూలి సంవాదములో కపిలుడు ఈ భయపించి  
కారకలన్నియు నారాయణుని కీటియంలో నున్న చుఱులుగా, ఈమా  
అయిన సాధనములగ తెచ్చెను ఇట్లు అయిన సాధనములు మూసిగ  
నిశ్చాంతసాధనమును అయిన యెక్క అకారమున ద్యానము చేసిన  
నారాయణుని తెలియగలదు కనుక దేవతలు ఈ లోకములన్నియు  
మహా 'నేను' గా వ్యాపించి యున్నాడు అనగా తాము వ్యక్తికరముగా  
విష్ణువు యొక్క శరీరమునందలి భాగములుగా వ్యాపించిరి విష్ణు  
వ్యక్తిమలమంటే భాషావృత్తి కలిగియున్నాడు ప్రోటోకోనున్న విద్యు  
ముద్రలైన బాహ్యవృత్తి కలిగి బాహ్యవృత్తి కూటములో వని తెలుసున్నాడ  
కీటిని అను అయదము దరించియున్నాడు ఇంకనూ దీప్తులయొ  
తెచ్చెముకనే వక్షాతురముగా దరించి ప్రకాశించుచు కుంభతీని శక్తి  
మన శరీరమునందు వ్యాపించియున్నాడు మరయు దివహారు కళల  
కూడియున్న వంతుని ద్వారా మన మనస్సుద్వారా, వనిచేయుచున్నాడ  
మనస్సునకు పదహారు కళలుండును మనము మనస్సుని  
లోపలికవుడు మనస్సును చీకటి అమావాస్యరూపము.  
వ్యక్తానుకరతువది నేను దేవు అను ప్రకృత విష్ణునించి అంతు  
జయించెను పూర్తిమనూకు మనస్సు ప్రకాంతమున నుండి అంతు  
వ్యక్తానుకరతుండును ఇది అమావాస్యనుండి పూర్తిమనకరతుజయి  
సాధన

అమావాస్యనుండి పూర్ణిమ వరకు గల తిరుణ యెత్తం పదహారు కు పదహారు తిరుణ పదహారు చంద్రకళలు అమావాస్యనాడు చంద్రుని యందు సూర్యులకొక ప్రతిభలించును అనగా అది అంతర్యామి స్వర్ణతేనె స్పార్శి హౌళిక జీవితమునందు బలించుబడియున్న జీవ ప్రకృతి నూరించును అట్టిస్థితిలోనున్న వారికి మనము రాక్షసులు అందుము అట్టిస్థితినుండి జీవ ప్రకృతి అస్యం తరలదీ వెళునము హించుచు తుక్లవక్లవు చంద్రునివలె ధ్రువో విరసించుచుండును పూర్ణిమనాడు చంద్రుడు మనస్సు పూర్ణగా అంతర్యామిని ప్రతివలించు స్థితి అనగా పరిపూర్ణస్థితిలోనున్న మానవుడు బట్టు మనస్సునందలి కళలు పరిపూర్ణత్వము లోనికి ఏకించు విధానమే హౌళిక అని పురాణములయందు నొకేతెంచబడినది అమావాస్యనాడు మహిచ్ఛల నుండి క్షయించు మనసు అంతర్ముఖయై తనయందు భాను జీవన్ము యుండును సామాన్యులకు మనసు ఏకదీ చేత అవలించబడి రాదు హౌళికలు వానియందు కనిపేయుచుండును వారికి రాక్షసులు అనిరి

పూర్ణిమనాడు చంద్రుడు ప్రకాశింపు సూర్యునికి ఎదురుగా నుండి వెలుగుచుండును సూర్యునిగా అంతర్యామియైన నారాయణుని ప్రకాశనీచేయుచున్నది మనస్సుచంద్రుడు జీవ ప్రకృతి మామి బౌళిక ప్రకృతి అమావాస్యయందు నారాయణునికీ జీవునికి మధ్య మనస్సు అడ్డుగా నిలచును మనస్సు వారిక లోకములలో పనిచేయువపుడు తాత్కాలికముగా నారాయణుని నుండి మరుగువకుచున్నది అప్పుడు మనస్సును పూర్ణగా ఏకదీ అవలించును అదియే వృత్రాసుడును వ్యాపించుట అప్పుడు వెన్నెపోము నందున్న కుంభదీపి కర్మగా మనస్సు లగ్నాత్ పోషక అను పేరుతో పదహారుకళలతో నిప్పుకొని పరిపూర్ణస్థితి వస్తువట జీవునికి దోహదకరుడు

స్వస్థి పరిపూర్ణయైన స్థితి పూర్ణిమ స్వస్థి పూర్ణిగా లేని అంగవారముయైన స్థితి అమావాస్య ఈ ఘర్షణలస్థితులు కరునాలగు చున్నంతవఱకుగా చెప్పబడినది జీవులు ఈ పదునాలుగు మన్నంతరములలో యొగసావనతో అంతర్యామిలో పరిపూర్ణత

చెందును నానాయకునిగానుండును అతయే చంద్రుని కరిష్టార్థమైన  
పున్నమి దినము.

ఈ విశ్వనాథుని మన్వంతరములో జయగు మానవుని  
విడుగువలకు సంబంధించినది. కదను నడుపువాడు ఇంద్రుడను ప్రజ్ఞ  
కుయిన తన వదకుడు కళాతో చంద్రాత్మకమయిన వజ్రగా మాయమపచి  
యేము విశిష్టార్థుల మగువల్లు అనుగ్రహించుచు గాక.



## అనువాకం 11

మంత్రము 1

స్వస్తి శో మహావా కరోతు హస్తాహిస్త్యానం యోహిస్త్యాహిస్త్యమ్

ప్రతిపదార్థము

మహావా - మహాదివితీయైవ ఇంద్రుడు

నా - మాకు

స్వస్తి - శుభమును

కరోతు - కలిగించును గాక

అహిస్త్యాం - మామును

హిస్త్యామ్ - హస్తమును పుట్టించునట్లువంటి

హిస్త్యానం - హస్తకారణమును

హస్త - నమోపదేయించు

తాత్పర్యము

స్వస్తి శుభమును ఇంద్రుడు మాకు కలిగించును కలిగించుగాక । మామును హిస్త్యామ్ పుట్టించునట్లువంటి హస్తకారణమును నమోపదేయించు గాక ।

వివరణ

ఇంద్రుడు మాకు స్వస్తిమును కలిగించు గాక । ఇక్కడ ఇంద్రుడను పదము మూర్ధ్వుడు అను అర్థముతో వాదబద్ధివది మూర్ధ్వుడు పేషుమాల వాకరించి మాంతుమనక పదములను కురిపించి తద్వారా పొడివించలను అనుభ్రాంతి మాకు హిస్త్యామ్ కలిగించును గాక అని ప్రార్థించు తుష్టాము ।

మమ్ములను ధ్యేయించువాడు లేకండువల్ల జేయుచున్న గాక అనగా ఈ మంత్రము పఠించినంత మాత్రము మన శత్రువులు నశించుదురని భావముకాదు దువంను అతరులు ధ్యేయించుటకు కారణములు మనముంటే కూర్చు మనయందున్న వారణములను బద్ధివరదులు మనకు శత్రువులు లేక నిర్ముఖ అగుట అరుదువున్నది దాని ననుసరించి మనలను ధ్యేయించుట

లేక ప్రేమించుట అనుగురుస్తుచి అవగా శతకలకం, మనకు మధ్య బ్రహ్మ  
 లావాదేవీలు శక్తికృత్యమునకు కారణమనకును స్తుచి కనుక మూయించు  
 అర్చి కారణములను నశింపజేయవలసినవిగా అంతుని ప్రార్థించు  
 భక్తులు

### మంత్రము 2

సోమానగం స్తుతం శక్తికాహి బ్రహ్మణ స్తుతే కర్తవ్యం యదాపి తమ్  
 శరీరం యజ్ఞకమలం కుసీలం శక్తిస్థీవతు యో స్యాన్వేష్టిమ్ ||

### ప్రతిపదార్థము

బ్రహ్మణ స్తుతే - బ్రహ్మోత్తమునకు అరివలెయైన వాచా

సోమానం - సోమముచే

స్తుతం - స్తుతవంతముగా నిలిచి

తమ్ - అతకుచి యొప్పు పుత్రుడను

కర్తవ్యం - కర్తవ్యమను

శరీరం - శరీరమును

యజ్ఞకమలం - యజ్ఞముచే శమించునట్టిదిగా

కృణాహి - చేయునుగాక

అస్మాన్ - మమ్ములను

య - ఎవరు

ద్వేష్టి - ద్వేషించునో

హి - యాడు

కుసీలం - నరకమునందు

సీలము - వదియుండును గాక

### తాత్పర్యము

బ్రహ్మోత్తమునకు అరివలెయైన వాచా సోమముచే అకరుని యొప్పు  
 పుత్రుడను కర్తవ్యమను స్తుతవంతముగా నిలిచి యజ్ఞముచే  
 శమించు నట్టిదిగా చేయును గాక . ఎవరు ద్వేషించునో వారు  
 నరకమునందు వదియుండును గాక

విభవ

కీవులలో సోమము అను నీతి వాక్కుగా, శ్యావగా, పుంకనముగా తెలియబడుచున్నది ఇదియే కీవుని యొక్క కేవలజ్ఞానా రూప వ్యక్తమగు మన్నన దీనిది మేము గుర్తించి జస్యారంభనట్లు చేయవలసినది

'కానశ్చా నువ్రజా రామా పూర్ణా సంధ్యా ప్రవర్తత' అని ప్రార్థించినపుడు ఓరామా తూర్పున సూర్యోదయమగునున్నది లేవకపోవినది అనుట బాహ్యముగా కనుపించు అర్థము తూర్పుదిక్కు వ్యాపయమునకు నంతరము ఈ వ్యాపయమునుండి వాక్కుగా ఏకైక వచ్చుచున్నచో దానికి ముందు స్థిత మూర్ఖోపద్రుమునకు ముందు సమయము ప్రతి దినము ఈ నమయము అంతర్భావి సుసానింపబడు వినిన నమయము అనియే మనలో వాక్కు సుచ్చకించుటకు చేయ ప్రయత్నము అస్థితిని మనము ద్వాసిందినచో రాముడు మనయందు మేల్కొనును అరామని యందు మరము రమించుటయే సోమకనమను జస్యారంభులగా వేదమృతయందు కర్ణంబుదీపిది ఆరంభమును స్థితిగా కీవుల రీతి అనుదీంపణముచున్నాడు అస్థితిలో అయవను సోమకని. అట్టి అనంతమును జగన్మాతయనీ, అట్టియని లేక మూర్ఖోపద్రుమని జంతులు రమించువాని యందున్న రమించుటల అనుస్థితి గూడా కుయవయి ఈ రెండిటి జనుదీపి సోమము ఇదియే అనంతమను పేరుతో కీవులచే అస్యారంభముచుచున్నది కనుక వాక్కుగా ఉచ్చకించుట వ్యక్తమగు వానిది తెలుసుకొని అస్యారంభునట్లు చేయవలసినది

ఇదియే 'సోమం' అను శబ్దముగా శ్యావయందు ఉచ్చకించబడుచున్నది దీనినే సోమము అనికూడా జంతులు సోమము అనగా సోమ్యస్థితిని (Immunity of death) కలిగించునది అనగా శ్యావ క్రమముగా మనయందు జడుగుటయే అట్టి శ్యావయందు ఓం కారము చ్యావము చేయుట అంధం కార వాదమునే వేఱుగా నమనయం విమర్ష అనియు అనితి ఆ గాన మాదిర్మయే సోమకనము వానిది అనుదీంపణయే సోమకనోస్యారంభము అన్ని పురాణములందు ముఖ్యముగా బాదనమునందు అట్టి స్థితిను వర్ణించుటలేనది

ఈ క్రమము కీవులయందు న్యుద్ధింప కలిగించునట్టి ప్రజ్ఞగా ఉగి వచ్చును కీవులయందు 'సోమిభో'కములు' రాదుముగా, అట్టిభో'కములలో న్యుద్ధిమైన ప్రేమగా ఈ ప్రజ్ఞ విగ్రహమును ఈ క్రమమువల్ల ప్రవృత్త కామము. వాని చ్యావ సంకారమునకు అనికతి ఈయన ప్రేమగా ము

హృదయమున కేర్పొందును ఇట్లు కీర్తనలయందు ప్రేమిను కలిగిం-  
 జీరవను యజ్ఞదామోహో. కేవలముల అనుయాయముగా ఈ ప్ర-  
 పంచయెదురుపై నీ నీవులలో నున్న అపవిత్రాన్ని పరిపాచన చేసి వాని  
 ననుభవముగా చేయు ప్రతిఫలము యజ్ఞమునను ఇగురులకు కావలసి,  
 కనులు నమర్చిన బుద్ధిలో చేయునున్నప్పుడు ఈ కేరీరవ  
 యజ్ఞక్షేత్రమనును యజ్ఞమే యెక్క ప్రమను నహించినట్లుగా  
 ప్రకాంతముగ క్రింది అనుగ్రహించవలసినదిగా ఇట్లు వేదజయమున్నది

కర్తవంతుడు ఇతనువని. ఇతన్ని యను స్త్రీకిని కీర్తనమనుచు  
 మహావక్త్ర వృద్ధినవారు ఈ కీర్తనమనుచు కీర్తనమున్న అనా-  
 నువత్సరములో ఏకదీ తర రాత్రి ఎక్కువ నమయమున్నరోతా ఇ-  
 నూరున్నరు దక్షిణాయనము నుండి ఉత్తరాయనమువకు మారుచిరమ  
 అనగా నుమాది దీక్షలులు ౨ తారీలున వచ్చును ఇరోజున రాత్రికాలవ  
 మిగిలిన అన్ని ఉపకాలకన్నా ఎక్కువ అనగా నాటిలో నేవులకు ఏక  
 నశించి మరల వెలుగు ప్రసాదించబడును వారీయించిరి కీవలైతస్యము  
 నున్న సూర్యతేజస్సు తొలిక కీర్తనను సంపద సంమలనము, పరిసరము  
 మున్నగు వానినుండి యొగరాదన, వలస్సుతమ్ము, నరూదాన  
 యాకమయ, ఏకేయు మున్నగు వాని యులు మేలుపోలును వాదీనుం  
 దినములో ఏకదేయొక్క వాగము తగ్గి వలుగు యొక్క వాగ  
 తెలిగుయించును ఈ కీర్తనమనుని అపాచనచేసి, ద్యాగము చేసి అయ  
 అనుగ్రహముదాంట్ల వారీ సేవితము నంపిరి కీర్తనవాగములు తగ్గికోం  
 నలుగు వాగములు సేవగుచుండును అట్లు వ్యాసము చేసినోరీవా  
 దీక్షలులునుండి ఈమె శ్రమను శ్రతివేదము ప్రాతా కాలముననాలు  
 గులల ప్రాంతమున ద్యాగమే చేయదున్నవో వారి మరల  
 ప్రకాంతమగుచుండును

ఇదీ కీర్తనమనుచి రుమాదుడు కర్తవంతుడు ఈయన అకామునం  
 నూక్యు నూర్ణము నిర్ణయించువాడు అనగా దూభినుట్లు నూర్ణ  
 పరింపు మూర్ణముగా నున్నవాడు ఈయన సూర్యకీర్తనములలో సోక  
 నూర్ణుని యెట్లుచుకటి కీరణములుగా అనుబుచేర్చి యామెనుట్లు నూర్ణ  
 మూర్ణమును వారీవలె నేర్పడుచుకొనును సోప్తముంద  
 నూర్ణువామూర్ణముల ప్రమా అమ, చేరపును వానివలన దూభి యి  
 చైతస్యమాకములున ఒక గోరమేప్పుకీ దానియంపు సేవము . . . . .  
 ఉంతులకు కావలసిన వాతావరణ మిచ్చుదును ఇదియే అందరికీలోక

దేవియందు నీవులు వుట్టులు. వారికి మామిస్తై శరీరములు ఏర్పడుట మున్నగు ప్రకీయలు జరుగును. ఇట్లు కర్మవంతుడు మారోగ్ధయమునకు ముందుగా సోమిని గానముగా లేద న్నకముగా బయలుదేరి తన గానముతో నీవులను పుట్టించును ఈ కథయే వీరకమమకను దీకటియందు ఉళితునికీ సంఠానమీర్పడుటగా చెప్పబడినది కళింగలేశవు రాజు కనక సంఠానము లేకపోగా నలగానము కొరకు దీర్ఘకరుడుని ప్రార్థించి తన బాధ్యులందు ఆయన సంఠానమును గ్రహించునట్లు చేయెను. అమెకవి అంగీకారము గాక తన పరిచారికయగు ఉళిక్షిని పంపెను. ఇప్పుట రాజు అనగా మారుకడు ఉళిక్షియవగా సంఠానము గూర్చిన కామము గూమి పై నీవులు పుట్టుటకు కర్మవంతుని ప్రబావముకారణము ఇట్లు నీవుల శరీరములు ఇట్టి యుట్టమొలుగా కర్మవంతులయే శరీరం యుట్టశయలమీ కృణామి అని చెప్పబడినది.

ఇట్లు సోమని స్మరముగా విగ్రహము కర్మవంతుడు నీవుల శరీరములను బంధి చెతస్యమును తన యుట్టముచే శయించునట్లు చేయును. అనగా సుబలంకము, బహుదీపంకము చేయును. అట్లు అరుగవలనన్నచో నీవుల మద్య స్నేహముండరాదు. తో నీవారినీ చూచి, వారి దొన్నత్యమును చూచి తారితీ గల నయ్యణములను చూచి ద్వేషించువాడు అట్టి ముఖకాంతులను కోల్పోవు నుట. తీరకమును నరకముగా పొందుదు.

### మంత్రము 3

చరణంపవిత్రం వితరణం పురాణం యేన పూతస్తరణి మహ్యైతాని |  
 తేన పవిత్రేణ శుభ్రేన పూతా అపి సాస్మాననురాధితరీమ |

### ప్రతిపదార్థము

- పురాణం - పురాణములయిన
- వితరణం - విస్తారముగా
- చరణం - పదము, నామము
- పవిత్రం - పవిత్రమైనవగువంటి
- యేన - చేసిచేత
- పూతా - కర్మవంతుని
- మహ్యైతాని - చెప్పకయుంటేయుట.

తరత - వాదించుచో

తన కుర్కన - అట్టి కుర్కమున

వనితేజ - నిర్మలమైనట్టి

పూతాః - చవిత్తమైనట్టివి

పాశ్చాతం - పాశ్చాతములు లేము చుమ్ములను

అతారం - శత్రుత్వము (వేరకమును) మించి

అతంతరేవ - తరలతుము గాక

**వాత్సర్జ్యము**

ఇట్టి తరలములు పురాణములై, విస్తారములై తపితమగుచున్నచో, దేవతలచే వశకర్మలై చెల్లవనులు చేయుట అను స్థితిని వాడుచున్నామో అట్టి వనితేజము వనితీర్జ్యము అయిన పాశ్చాతములచే పునీయంబై, శత్రుత్వము వించుటచే పాశ్చాత్యుల కుగు స్థితిని మేము వాడుచున్నాము.

**వివరణ**

దిగవంతుని యొక్క పాదము విస్తారములువలన అనగా కనకమనదీ ఈ కనుస్త తాపిక స్పృశించున పాదచే స్పృశ్య అరంభము నుండి మున్నె ఈ చరణములను అర్చన చేయుట చేత, పాదనా మార్గముచో నున్న వాడు తన పాదములనుండి తరలచుచున్నాడు అనగా పాదములు భేముల అను స్థితిని వాడుచున్నాడు ఇవాహారతః శ్రీకృష్ణుడు మహా వాదత ముద్ధనమయమన. ద్రోణుని జంబంచుటకు అబధము వాదను విస్తీర్ణముగా నకం ప్రజల యోగ్యైమముల కొరకు చేప్పిన మాటలు అబధములైనను తప్పుకాదు ద్రోణాచార్యుడంతటివాడు వర్షువాణ మూలం నమ్మినట్లు కృష్ణుని మాటలు వమ్మలేదు ఇద్దరను యోహమాటకు లేకుండ తన వాక్యిత కొరకు శ్రీకృష్ణుడు అబధములాడీనాడు కనుక అది యైవత్వ లక్షణములగునది ఇద్దర స్వార్థములేదు కనుక పాదము అనునది కృష్ణుని మండు తర్లంబిడు అరుదుకనే వేదము నుండు నక్కంబావృతంబే నర్మము వివర అని చెప్పబడినది

కనుక స్పృశ్యచో నున్న కనుస్త తాపయించుండు అంతర్భాషిని కూర్చి వాటిని వారాయునునగా అర్చన చేయుటకు పాదముల చేయుట అను స్థితిని వాటి పోనను నడుచువారికి అవసరమైనది, హితము, క్షమ ము

అయినచే, లేయవారికి పాప కార్యములు పుణ్యకార్యములు అయినచేయు ననించి కార్యకరణము మాత్రమే యుండును ననివలెన పాపకుడు అక్షయమైనను పవిత్రీకరణము చేయును అట్లువలెనాన మనస్సు అర్థము వలె పవిత్రముగా, స్వచ్ఛముగా ప్రదేశము వలె నుండును

కరణము అను పదములకు నామము, అక్షరము అనె అర్థములు పరమాత్మనులేకొని ఉచ్చరించు కర్మము వలన, అయిన గుణించి మనము మాటలాడుకొను మాటలు, కరణ మున్నగు వారి వలన అయిన ఆ నమమును ననునట్లుండుండును మనయుండు కుంకారమును ఉచ్చరించు నామ నానామములు మొట్టమొదటి కర్మమున ఈ కుంకారము అనేక కర్మములుగా పంచుకొనుచున్నది కాబోలకాబట్టి ౧౧ అక్షరములుగా పంచుచున్నది మూలావారమునుండి పహస్పారమువరకు పది కేంద్రములున్నవి ఈ కేంద్రములను సంబంధించిన దీక్షా కర్మములుగా ఈ కుంకారమే వ్యాపించియున్నది మూలావారమునుండి అట్లొక్కము పరకు అన్న వాచీ కేంద్రములందు అక్షరములు ఉచ్చరించుటకు కావలసిన శక్తులు లేక వక్షులు పరిచేయుచున్నవి ఈ క్రశాస్త్ర గ్రంథములయందు పేజీ వివరములు లభింపకంపు మూలావారము నుండి మొదటి అరు కేంద్రములలో పనిచేయు కర్మములు అంతర్గతముగా పరిచేయుచుండును ఈ కేంద్రములనుండి అయిబహిరగ్ధి వ్రతస్య కరణములు 1౦౦౦౦౦ ౧ ౧౦౦౦౦౦ కరణములందు కర్మము ఉచ్చరించుటకు కావలసిన విధానముగా పున్నవి అనగా ఆయా కర్మములు ఉచ్చరించుటకు కావలసిన వేర్వేరు వ్రత్యములు ఆయా కేంద్రములందు వేర్వేరుగా పనిచేయుచుండును వాటినే కరణములు అందురు ప్రతి కేంద్రమునందు కొన్ని కరణములుండును మూలావారము నందలి కరణము కున్న ఈ అను పదము ఉచ్చరించుటకు ఉచ్చార్యము (muharta) అను శ్వాస ప్రక్రియ కావలసింకొలుండు ప్రారంభం వాగా, కరణమునందలి పాం అను పేజము ప్రచోదనము చేసిరి విశ్వాన (vishvan) కరణ శ్వాస విధింప జరుగును

కనుక సోపాం మంత్రము వ్యాసము చేయుట వలన మూలావారమునందు కర్మము ఉచ్చరించుటకు లభి కరణములందు గల వివిధ వ్రతము లేరి, తద్వార అక్షర కర్మము చేయును

అట్ల అక్షరములు ఉచ్చరించుటకు కావలసిన ప్రకరణం, లేక కర్మము ఈ కేంద్రముల యందుండి కరణములను పుంపించుటకు వచ్చును అట్లు వాచీ

శేలముఖునినుండి వచ్చినవారిని, అది కంఠమునందు లక్షణము విన్నది అనిగా అర్థములు ఉచ్చరించెదమనః అంతగాని అది కేవలము కంఠమునకు మాత్రమే సంబంధించినది కాదు అనగా అది అది వో వ్రయాదేవుని దానికి యాపిష్టా నుండి వచ్చిన వారి వంశివలె అది జరుగును 1908 నాగాలు వచ్చుటకు 100 సం. లాగు లో పెచ్చిన వేదాలే కారణమగుచున్నవి.

అందువలనవరణములు, అనగా కవచములు ఉచ్చరించుట వారూ ఆ శబ్ద హాసముగా పరమాత్మ మనియించు వ్యక్తముగుచున్నాడు కంఠము వారూ నారాయణుని నామము ఉచ్చరించుట వలన నారాయణుని స్వప్రతిని హృదయమునందు జీవుడు తరలించి వచ్చితికరణము చెందుచున్నాడు పూతూ అనగా వచ్చితికరణము చందుట అనగా క్రమిదా కనట్లేన ఈపాలు, అక్షరములు, భావములు, వాక్యములు, శబ్దములు ఆస్తియే నారాయణుని ప్రజ్ఞలు, యోగములుగా, తాను గుర్తించును అప్పుడు నమస్తమ నారాయణమయమనవు.

వితరణ పురాణం అనగా విస్తరికన్నును పురాతన ధైర్యం అని అర్థము నేను అను దాని నుండి శీలము, బుద్ధి మనస్సు అనునవి వచ్చినవి కనుక నేను అర్జును అన్నదికన్న పురాతనమైనది ఈ నేను అను ప్రజ్ఞానుకీ కరాశము, మహాత్మ, గోళములు ముదలగునకస్తియే వచ్చినవి నారాయణుడు స్వప్రతిలోనేనే నేను అను ప్రజ్ఞా వ్యక్తము కాగా ఆయననే బ్రహ్మగా తెచ్చితి అట్లే బ్రహ్మ మరల తనను నారాయణుని ననుభవించుచును, అని బ్రాహ్మణము బ్రాహ్మ తెలుసుకుని, ఆ నారాయణుని సంకల్పముచేత వాక్కు ను ఉచ్చరించెను ఆ వాక్కు స్వప్రతిగుచున్నము విస్తరించెను వితరణం అనగా విస్తరించుట

కనుక మనము పాపములు చేయుట అను స్థితిని వాడుకలెన్నుచో నారాయణుని యొక్క పరణములను బాధించియున్నంబో నిరంతరము దీరించి యుండవలెను వానికి నారాయణుని నామాన్నికణమే యాశ్రయం అట్లు వచ్చితికరణము చందుట చేత మనస్సు మన ప్రయత్నము అక్కరలేకను పాపములు చేయుట అను స్థితిని నాదిపోవును

అదాది అనగా శబ్దము ఈ శబ్దత్వము వలననే పాపములు చేయుట జరుగును కనుక శబ్దవిస్తా మనియించు తెలుగును గాక ఆయని వ్యాసము బ్రాహ్మ, నామోచ్చారణ బ్రాహ్మ విద్ధి పాపములను వాటునుంపును, గాక!

ఈ మూలము పౌనఃపున్యములను క్రోధింపజేయుననుకూలములైన పాఠములు కరుణ ననుభవమున వినియించుచు చదువుకొనవలసిన మూలము:

**మూలము 4**

వకోపా ఇన్ద్ర పగఱో నుదిద్దిసోమం పిలవ్పతనా స్మారక విద్యానమ్ |  
 జహా శత్రూగం రనెన్దువో సుసోన్యా వాణియం కృణాహి విశ్వతో నమ్ |

**ప్రతిపదార్థము**

- వృత్తిహాసీ - వృత్తుని సంహరించినవారా
- లోక - కూర్మదా
- ఇన్ద్ర - ఇంద్రుడా
- వకోపా - సుతోపముతో కూడి యున్నవారు
- పద్మానో - సమస్తము తెలిసినవారు
- పగఱో - గణములతో
- నుదిద్ది - మరున్నంబు చేతలతో
- సోమ - సోమరసమును
- పిల - పొనము చేయుము
- శత్రూనో - శత్రువులను
- జహా - చింపుము
- మృదా - ముద్దములు
- అవనువస్య - నాశనము చేయును
- అర - అదియునాద
- నమ్ - మాకు
- విశ్వతో - విశ్వమునందు
- అణయం - అణయమును
- కృణాహి - ఇచ్చవలసి రది

**తార్కవికము**

ఓ ఇంద్రా వృత్తుని సంహరించినవారా, కూర్మదా, సమస్తము తెలిసినవారా సోమరసమును సేయింపు గణములతో మరున్నులను చేతలతో కూడి పొనము చేయుము శత్రువులను సంహరించె

మొదటమును అక్కడలేని స్థితికి వచ్చును. మారు నిమిత్త విశ్వమునందును అదేయమును ఇక్కడవనినది

**పాపము**

నమిత్తమనందు బాధించి మున్నవనిగా, ఆనందముతో కూడి యున్నవనిగా, ఆనందము తానే అయిఉన్నవనిగా కృతుని సంహారించినవానిని ఇంద్రుని గురించి ఉపాసన చేయుచున్నాము. వ్యక్తుడనగా కనుకమును తానుగా అవరించి యున్నవక్త వ్యక్తానుకవక అనుకద యందు అమృతదీన అంశమేమనగా ఒక్కొక్కసారి ఇంద్రునివంటి దేవతలు మిగిలా హిందూలు చేయు అవసాము కుదురు. ఇట్లే చెర్తవారుకూడ ఒక్కొక్కసారి యిది పనులు చేయుదురు. ఈ వ్యక్తానుకవక సూక్ష్మమైన ప్రకృతిదేవ యుక్తముగా ఇంద్రుని వ్యక్తమౌన అను పేరుతో వేదమంజరియను పురాణములయందు అనేకచోల ఉపాహరించబడినారు. వ్యక్తానుకవకు ఇంద్రునిపై కంచత్రి, ఇంద్రుని తరమి పేవకోకము బాధించుచుగా, ఇంద్రుని నారాయణుని గూర్చి తవమ్ము చేయగా నారాయణుడు ఇంద్రుని అనుగ్రహించెను. కవచి మహర్షి తస్మాత్మకతో తయాయచేయబడిన క్షిప్రాయుధమును తరించి ఇంద్రుని వ్యక్తానుకవకుతో యుక్తము చేసెను. కాని గలవచేకపోయెను. అప్పుడు వ్యక్తుడు నారాయణుని దాక్షిణ్యము చేయు విధానము ఇంద్రునికుచరణించి తద్వారా తనను సంహరించుమార్గము తానే తెలిపెను.

వ్యక్తుడనగా మనములు అవలించిన అజ్ఞానమును దీకటి అదియే యెను. ఈ దృష్టియంతి చేరు అను అజ్ఞానమును కలిగించును అదియే వ్యక్తానుకవకు ఇంద్రుడనగా కేవలము అనగా జీవుడు మరల వారాయులని చేరవలెనన్నచో మరల తన అజ్ఞానమే తనకు మార్గము. మోక్షపరకాను చేవాలయమున కేగుట, తపస్సాచేయుట, నామకవము చేయుట మున్నగువచస్వియు. మూడులో భాగములేర్పించు అతి మాయ తేజ అజ్ఞానమే తనను పరమాత్మ యొద్దకు చేర్చును. ఇదియే వ్యక్తానుకవకు ఇంద్రునిని పోషించిన మార్గము. పునః ఇంద్రుని వివరములు కావలసినవారు గురులగుదులైన మేలనతి పర్వతాల కృష్ణమోచారులవారి బాగవతపరపావ్యవహారము 1-వ బాగము చూడవచ్చును. కనుక విక్రమ ముంచి కుచో అదియే దివ్యము, విక్రమ చెను పుస్తకం అది అదర్శము.

న మనస్సునందును ఇచ్చివేయును గనుక మనమును జన్మమును మోక్షమును నమది నారాయణుని మొక్కు అస్మత్కమును తెలిసికొనగలుగుదుము న్మత్కమన వలన తెలియునదేమియుగా మంది వారగ రియలమవారివలన ముందయు తెల్లవారిగా తెలియజడువారివలన వెను మునువపు (Kannayana Man) భావనతో ఎవరిని approach అవకూడదు శ్లోకమునారి చెప్పారు అది బావించబడిన వారు ముదివారిని వింపజరినవారు కూడ చేయలేని ముదిని చేయగలుగుదురు ఇందుకు రక సాంకర యుక్తమున మతోత్పములు అన ఉవాహరణ క్షామకములు వాగున తెలిసిన వారిని బావించబడిన స్తులోబాలంతివారుకూడా అదర్మ వక్తమున యుక్తము చేసిరి వారికి లిపిన దర్మము కర్మలంపయైవారి చేత అదర్మ వక్తమున యుక్తము లులదినది మతోత్పములు రాక్షసులైనను దర్మవక్తమున యుక్తము గెను కనుక ఏరాక నక్షరను రాజ్యమందలి నకలవేషులు కావటా దిమగా, సౌఖ్యముగా ముంకవలెనన్న ప్రసాదవృత్తి మొదటి దర్మము చే అన్న దర్మములను తరీతమైన వకము దర్మము దానవమునంది ఎగిన దర్మము తిర్గుతినవి అవియే రాజ దర్మము, సేనాదర్మము, మాణవదర్మము, పౌరదర్మము మొదలగునవి ఈ దర్మములన్నియు సదానినోటి అనునదియి యున్నవను విషయమును విస్మయించినచో నావములో బాగమును వంతున నవలయించును కాని అదర్మ వక్తయి నత్యర్థ బలవంతులైనపుడు తప్పగినపయై వానిని జయించుట బలముగా దర్మవక్తమునము చేసినను ఆ సావము అంబజాండు మ్మతు తెలిసినచో పౌరపుంసపు చేయగలదు దర్మస్థావనము రూత యిగల సమర్థులు ఈ ఒక్క విషయము తక్కింపినచో కీమ్యును క్రీమ్యుమందంతివారు. వకముదర్మము దానిని వారికి ఏ దర్మమైనను క్రించును అందువలననే క్రీమ్యుష్టుని నిర్మోహమాటముగా దర్మమువ్రపు వక్తపాతము దహించెను నత్యము, దర్మము ఎక్కడ మున్నుచో అక్కడనే వకమాత్య యుండును దర్మమును అనత్యముచే లలవచ్చును కాని అదర్మమును నత్యము చేప్పి నిలువరాదు. ఉదా దర్మమాటయలైన ఒక క్రీమి దుందగుల బానిసుంతి తప్పించుటకు అనత్యమాడిన అది తప్పుచాదు కనుక నత్యము యొక్కతత్యము తెలిసి ముందవలెను అది తెలియనివానికి చేసు నత్యము దర్మమునాను అను వహించావము (100) మాత్రమే మిగులును కనుక దర్మావకములోని

తత్వము తెలియవలెను నేర్పరితనములో దర్శనము వాచకంపవలెనై  
 శ్రీకృష్ణవ్యాధులారములో దర్శనమును సూక్ష్మ శ్రీకృష్ణుడు అందరకుఁ  
 వికవరవి సూచనగా రెప్పియున్నాడు దర్శనమునకుఁ బా  
 జరుగుమన్న పుడు రక్షించగలిగిన వారు ఉపేక్షించినచో కాశ్యాదికము  
 దర్శనముల కలిగినట్లు కన్పించినను, అంతిమముగా దర్శనమే బలమంది  
 వాని దర్శనమును రక్షించక ఉపేక్షించిన వారు మూలము నాశనమగుదురి  
 శ్రీకృష్ణుడు రెప్పియున్నాడు కనుక నేవులలోనున్న నారాయణు  
 మించిన తత్వమే లేదు నారాయణుని అస్తిత్వము తెలియవలెనను  
 జీవులయందున్న పరమాత్మను అపానన చేసి వానిక్షేమమునకుఁ బాద్య  
 వహించి తన కర్మవ్యావరణ పేయవలయును దీనిని ఉపేక్షించిన  
 దర్శనమును ప్రాప్యహించినట్లుగును వృత్తానురుకుఁ దర్శన  
 నెరిగినవారు ఇంద్రుడు తప్పనిచేసినవాని ఇంద్రునిఁ వృత్తానురుకు  
 వంకనూని కపటముల పాలపదీనారు వృత్తానురుకు ఇంద్రునిపై దండె  
 యుడుచి బలమంచి స్వర్గము నాకర్షించెను అంతకుముందు ఇంద్రు  
 డృహస్థితిని నదిలో అవమానించెను ఇంద్రుని వివేకం  
 కాశ్యాదికముగ జరుగున పదము అతడు బుద్ధిహీనతలో వివేకము  
 కోల్పోయి లేవగురుపు నవమానించెను డృహస్థితి తనగృహమున  
 వెలికిపోయినాడు ఆ పదవ తనపాద్యమును న్నిహించిర ఇంద్రు  
 డృహస్థితి కొరకు వెళ్ళగా ఆయన కనుపించలేదు అనగా అపాలకారు  
 చేతవివేకమును విస్మరించినవారికి పెద్దక సాస్థానములు లభించ  
 అటవంటి క్రితలో తప్పులు చేయుట మొదలగును కామన నవృష్ట  
 మేయకొనును దీనినే రాక్షసులు యుద్ధమునకుఁ బయలుదేరివచ్చు  
 అనినారు లేవకలు కిరిపోలు, రాక్షసులు నెలిగినారు రాక్షసు  
 యుద్ధమునకేలించుటకు పూర్వము వారిగురువగు శక్రాధ్యక్షుని వద్ద  
 వెళ్ళి ఆయన అనుమతి అభిక్షి వెంచనే రుఁ నమయము వాలామంది  
 విలయంచేరనాకవలదని చెప్పినారు వారు గురువు మాటను ఆపించి  
 కనుక విలయమువారిని వరించినది అనగా గురువునకుఁ ఎవ  
 కదదాగవలగుదురో, వారు శ్రేయస్సును పొందుదుకు గురువు మాట  
 విస్మరించి దిక్కవించిన వారు ఆధోగతి పాలగుదురు వృత్తానురుకు  
 యుద్ధము చేయునపుడు ఇంద్రునకుఁ పత్రాయుధ ప్రయోగవిధానం  
 తెలియకాలేదు వృత్తానురుకు ఇంద్రుని! అవివాదమును కోధించినా  
 నారాయణుని ఉపాసించి, స్మరించుట చేక పత్రాయుధ ప్రయో

విధానము అవగతమగునని నారాయణ దర్శకులును వృత్తానుభవకులందునికి అవతేళించెను అవిదముగచేసి, ఇంద్రుడు వృత్తానుభవంపొరముగావించెను

మనలో 'నేనువేరునేవువేరు' అనుకొను స్థితిని వృత్తులగా దివరించిరి అంతర్భాషికి కుచితు అనుభావమునందు అనికీలేదు మాయ నేనువైయు ఇంద్రునియున్నది చిత్పిసి చీకటి గొవములో వృత్తానుభవకు ఈ నేనువైయునందు ద్వారాబయియున్నాడు అట్టి వృత్తానుభవని వరంబు మాకము గానక ఇంద్రుడు అయోమయ స్థితిలో ముందీనప్పుడు నారాయణ స్మరణకూడ ఇందునకు గోచరించలేదు అప్పుడు వృత్తానుభవకు తనవి నారాయణుని అస్తిత్వముగా ద్వారించి, ప్రయోగించుట, ప్రయోగించుటనది, ప్రయోగించుటాదు మూడునూ నారాయణుని రూపమేనని ద్వారానము చేయుచు అయద నేపాకము చేసినచో తనకు అంత్యము కలుగునని బోధించినాడు అనగా మనస్సునై మాయా ప్రభావము వనిచేయుచున్నంత కాలము మనస్సు అంభారములోనుండును అప్పుడు నేనువేరు అని అనిపించును అట్టి స్థితిలో నారాయణుని గొప్ప బోధించువాడు కావలెను వారిచే ఉపదేశము పొందుటానికి నేనువైయు నారాయణుని మనుచుగొను నేనువైయున నారాయణుడు కుడు అని భావము నెవడు ఉపదేశించుటలో భావకూడ నారాయణ స్వరూపులే ఉపదేశము, ఉపదేశము పొందుట - ఇదంతయూ నారాయణుని మాయయందు భాగములే ఈ మాయను కరంచుటకు నారాయణ ద్వారామే మాకము నిజమునకు ఉపదేశము పొందుట కూడ మాయలో భాగమే కాక అట్లు ఉపదేశమును పొందిన వాడే మాయను బయంపగలుగుచున్నాడు వృత్తానుభవ అనగా అర్థమే

కీలోనా అనగా నమస్కము తెలియుటచేత అనుండుమయమియిన స్థితిలో నున్నవారని అర్థము సాధనలో అనుండుమయమియిన స్థితిని పొందుట అనునది పరిపూర్ణమునస్థితి అవయ సాధనకు పరమావధి నిరంతరము అనుండుముగా ముందు స్థితి వచ్చినవాడీక్షక తెలియ వలసినది ఏమియులేదు సాధన స్థితిలో అన్ని విషయములు తెలుసుకొనవలెనని ఉత్పాకక (unak) మాత్రమందును జిలుసుకొను విషయములు ఎల్లప్పు యాయందును అస్తియు మూర్తిగా తెలిసినస్థితియందుకు కనుక అనుండుమయస్థితిని పొందుచు వాడే ఇంద్రుడును అదించిన వారుగా నున్నాడు అనగా ఇంద్రుడును అదించిన వారుగనున్నాడు వాడే

'వృక్షజానో మాయ' అని నిలువబడినారు అంతే విజయవంతమైన తరుణము వృక్షజానా కంఠ్రయములయందున్న వా జయించినవారు అది సోద్యమగును అటువంటి క్షణమును విచ్చింది ముఖ్యముగా వరిపాలించుచో అప్పుడు మనము అ విజయములు తెలిసినవారిగా మనము చేతలలో మరుత్తుల వనిచేయుచున్నవారున్నారు అనగా: *None is above us* ఏడు రాగము అనియే నష్టమరుత్తులు వీరు వదమాత్మజుండి తిరిగివచ్చిరి నష్టమరుత్తులను : *None* అని జ్ఞానమాత్రో మహాత్ కెప్పిరి ఈ కేదముంపనువరించి మానవజాతికి క్షణమువ్యవధినున్నది అని నూరున్నె యందలి: కిరణములుగా వ్యక్తమై మన సోదమందలములో సోదములుగా కలుకొనినవి

మానవునిలో ఏడు కేంద్రములుగా వనిచేయుచున్నవి *Five or vibrating nature* కేంద్రములయిన స్థిరనములు ఒక్కొక్క స్వేదనముకు ఒక్కొక్క *type of vibration or consciousness* గా చెప్పిచి అన్నీ యొకమ ఒకేసొయిలో నుంపచ్చు మనసు, బుద్ధి ముతలు జంతువులు, వృక్షము జనితముల వరకు లోకములుగా చెప్పిరి చేసి మానసికగుడిమి యాదీలోకము ఉండును ఒకే కేంద్రమునందున్ననూ చేసి లోకమువాని అపేక్షముగా సగ్రహములన్నవి వీమలకు మనకు ఎంత పేదము కల గ్రహములకు మనకు అంతే పేదము కలదు

'సోమం పీఠ' అనగా నీవు మరుత్తులలో కలిసి సోమపాన చేయవలసిందని అని అర్థము: పోషణమునుబట్టి ఏయ్య సోమము అని కనమును నీవు వినవలయును గురుత్వంతుకు కన కలికి దాస్త్రవేష కలిగించుటకు అమ్మకలాంబయిన: రీతుకుని వచ్చెను అనగా మన శ్వాసను ద్వానము చేసినపుడు మన ప్రయత్నమువలనము కేంద్రో మన ప్షాణయమునందు లయమగును ఈ శ్వాసయంతుగుల సోపా అనునదియే సోమగానము కేక సోమకనదను అమ్మకము అన అంతర్దామి యందు అనుమయిన స్థితి గురుత్వంతునిగా చెప్పుకొనల నువిజ్ఞుడు మన శ్వాస యువది అద్భూత విశ్వాసలను సర తెన్నులు కలిగియు వండి ఒకమహోక్త అయిన : లోకములందును, అనగా కేంద్రములయందును వినిచేయుచుండును అదియే నష్టమరుత్తులతో ఈ సోమపానము చేయుట ఈపదముగా చెప్పమను తెలుసుకొని యుంక పేక అన్నిచివయను: రుండును నిమిగన్నము లోక నమిత్తును కలుగు.

ద్వివిధములు. తొలిదిను అట్లు అనుందమునునుయిన స్త్రీలను సాదింపకొనుట లేక మానవుడు సోమహాసము చేయగలవాడగు చున్నాడు. ఇందువలన జగత్తునువలన ప్రహృతకరుణానేవార్యమందియందు ఒకే స్త్రీని (Savita) అనుకొనినట్లు అని మాత్రము: V. 1 గారు చెప్పినట్లు అన్నికోరికములకో మేల్కోవి వని చేయుటయే నమాతస్థిత అనబడును.

శ్రీకృష్ణుడని అనిగా శ్రీకృష్ణులను చంపుము మానవుడు అందరి యందును నమయమున స్త్రీల గణిం చున్నప్పుడు శ్రీకృష్ణులను జచ్చందన వారగును. అదియే యుదములు లేయవలసిన అవసరము లేరినీతి అనగా దయములేనటువంటి స్త్రీల 'మృత్యు అవనుకన్య' అనిగా యుక్తములు తెలువననన్య యాహంను సాగొల్లవలసినది. అదియలక్ష్మణుమీ అనిగా అదియేము అన్యవలసినది అన్నిటియందును నానాయకుని గురు అనుటావలసివే అదియేము ప్రాప్తియందును దయము విప్పుదు కలుగును. *What we are to understand is: 1. అటువంటి స్త్రీల నారాయణుని దర్శించుటలే తొలిగును అనగా అందరిను నానాయకులే వానివలన విముక్తములగు విషయమును మననము చేసికొనవలె దేనియందును దయము కలుగవలె.*

**మంత్రములు**

సుమిత్రాన అవ ఒమి మన్మత్తు దుర్బలా  
 ప్రకృత్యామా సూక్ష్మస్యా స్త్యక్తియంద రయంద్విష్టా.

**ప్రతిపదార్థము**

- సః - మాకు
- అవః - నీరు
- ఒవదయః - ఒవదయలు
- మమిత్రాః - మందినీ క్రత్యముగా
- వంతుః - అనిగాక
- యః - ఎవడు
- అస్మాన్ - మమ్ములను
- ప్రకృష్టి - ప్రకృష్టించుచావో
- యందః - అందను వలన
- వతుః - నీను పొచ్చె

దృశ్యము - దృశ్యపాపము

తస్యై - దాసీయము

మిష్టికా - అపరాధము

మా యోగము - సేవించుచుండగా

### కావ్యము

మాకు అపరాధము లొపడుట మంచి మిత్రులుగా అంగార  
మమ్ములను దృశ్యపాపము కారణములయందు మీరు అపరాధము  
కుదుమరు గాక : అనగా, అట్టి మాకుంటే తొలగించును గాక అది  
కావము;

### వివరణ

అంతఃకులచరిత్రములలో సమస్తజీవితములలోను తామందే  
మనానందములు దృశ్యముగా ఉండుట అపరాధములయందు  
ఉన్నట్లు మృత్యువులయందు, అపరాధములందు ఉపాసన  
చేయుచున్నట్లు

సుమిత్రావతపోవచయన్మున్తు అనగా మాకు అపరాధములు, అపరాధములు  
మంచి మిత్రులుమారు గాక అనే వారలయందున్నది అపరాధముగా  
పరిచిందనే మిత్రులయందుగాని అనగా దాద్యులలో ఈ అపరాధములను  
చేయుట అపరాధములయందున్నది మేముములు నాపరాధములను చేయుటచే  
పరాధములను చేయుట అపరాధములయందున్నది అపరాధములను చేయుట  
పరాధములను చేయుట అపరాధములయందున్నది అపరాధములను చేయుట  
పరాధములను చేయుట

తేరములయందు, పురాణములయందు ఉండుట మేములయందుగా  
పరిచిపరిచినారు అనగా సామ్యుడే దొడ్డిలో ఉండుటగా  
పరిచిపరిచినారు సూర్యుని వందనే మేములయందున్నది

సూర్యుడు తర వేదితే నేదిగావరి చేసి మేములుగా మై అకలంపి  
మరిచి పరిచుటగా అనిచినే ఉన్నదియ్యది ఇట్లు నిలు మేములుగా  
అకలంపిపరిచుటయు, మరల పరిచుటగా ఉన్నదియు అనుచున్నది నీకు  
మైకపోవునపుడు ఉన్నదియనుచును, క్రిందకు పచ్చిపురు  
పక్షిగాయనమనియు మనము నిలుచున స్వాము నిలు లేక వారముల  
యొక్క ఈ అపరాధములయందు అనగా అక్షరాధములను వలన ప

అర్థవ్యత్యయేర్పవగా యోషా నోకృణి చుట్టు తరుగుమాదము; దక్షిణాయనము దలవ మరయొక అర్థవ్యత్యయేర్పవచున్నది తొలెందు కలిపికపో నొక జ్ఞానారమైన గమన మేర్పడుచున్నది ఇదియే వక్రభవము తేక పేర్పచ్చ యొక్కవక్రము ఈవక్రమునందు వర్తించువాడు నారాయణుడు ఇట్టివారాయణుని యొక్క సంగ్రహముచే తీవులతావోదమేర్పరుచున్నది ఇట్టి నీదీని, ఆహారమును నారాయణుని యొక్క ప్రసాదముగా స్వీకరించువానికి రాగ ద్వేషాదులు తొలగిపోవును అనగా నీదీ యందలి రోషములు, ఆహారమునందకి బోషములు వానిప్రీతి పనిచేయవు మరియు ఆహారమును, నీదీని ఇచ్చువారికైన. ఈమనివారేకైవ రాగద్వేషములుండవు ఆహారమిచ్చువారనగా మనకు దీవనవృత్తికి కారణమైన వారని యర్థము కరుక అట్టివారీయందు మనకు రాగద్వేషములు తొలగించుటచే గాక ఒకరులకు మనయందు ద్వేషము ఏమగునట్టి దుష్టతములున్నచో, మనయందున్న అట్టి దుష్టతములు కూడ పోగొంపు అనగా ఇతరుల కునస్తును ఆహారాది విషయముల యందు కష్టతెల్ల వర్తనము మనయందుండరాదు

మంత్రము 6

అహోహిష్ణోః సుయోరువస్తాన శిశ్నో దదాతనః |

## అనువాకము 12

మంత్రము 1

సుషోరణాయ చక్షసే |

యోచశ్చివతమోరసస్తస్మిలాజయతేహానః |

ఉశతీరవమాతరః |

తస్మా అరంగమామవో యస్మిన్యాయజిస్తద |

అహోజనయదాచనః |

ప్రతిపదార్థము

అహః = జలములుగా వున్న ప్రజ్జలారా

సుయోరువః - మాకు సుపకారకములు

యోచశ్చ - అగురురుదాక

హి = కదా

తాః = అట్టి మోరు

నః = మాకు

ఉశ్చి - ఆహారసారము

మహో - పూజనీయమైనదీయము

రణాయ - రమణీయమైనదీయము

చక్షసే - అలతర్కభవము

దదాతనః - ఈయవలసినది

హః - మోయొక్క

యః = ఏ

శివతమః = కళ్యాణతమమైన

రసః = రసముగలదో

తస్మై = అట్టి

సహ - ఈనన్నయందు

నః - మమ్ములను

మాతర్యాదవ - తల్లులవలె

అశోక - కోరికను

కావలసినది - కలిగించుచున్నాడు

జన - తండ్రి అదనములాగా

యస్మి - ఎవరి

కృత్యం - క్షయముకోరకు

జన్మద - ప్రీతిని చేయుచున్నారో

మ - మిమ్ములను

కన్య - దానికోరకు

అరం - విక్రయివేగముగా

గమామ్ - పొందుదుము గాక

స - మాకు

జనయదాయ - పుట్టించుటకు అర్హులను చేయుము

### కావ్యము

1. కలములాగా 'మాకు నుజమునిచ్చునట్టి ఆహారసారము సంపాదించి, గొప్పవగు అంతర్లయము కలుగునట్లు చేయుదు మఱియు ఈజీవితమునందే తల్లులు ప్రేమనుతపస్విత్వము; అందించు రీతిలో కల్యాణతపస్సును రసానందానుభూతిని శీఘ్రముగా పొందునట్లు మమ్ము అనుగ్రహించుడు

2. ఉదకములాగా 'మాకో పిత (పాదము) నశించుటకై ప్రీతిని కల్గించుచున్నారో అట్టి మమ్ములను దానికోరకు సమీపిండ్లము మాయంచు అది పుట్టుటకు అర్హులను చేయుము

### వివరణ

1. ఆవస్థులాగా 'జలములుగా నున్న వట్టిలాగా 'మీరు శీఘ్రము తుభము, అనందము కలిగించునట్టి కారణములుగా నున్నాడు' అనగా ఆవస్థలు శీఘ్రము నుభవారణములుగా నున్నవి ఆహారమువల్లగా మానవునికి కలుగు కత్తిని "అర్థ" అందురు ఆహారసారము ద్వారా మానవునకు నత్త్వము లేక కత్తి "అర్థము" వలన కలుగుచున్నది ఆహారము సంపాదన పాపమైన రుచియే ఊర్ధవనలయను ఆకలిగొన్న

వానికి ఆహారమునందు కలుగు మనులను నహావముగా వండిన చక్కని వలములయందు అట్లే చక్కని ఆరోగ్యవంతమై పుష్టివంతమైన ఆహారము చక్కగా వచనము చేయబడినప్పుడు కలుగు దాని వంటిది ఇట్టి ఆహారమువలన జలము, కజస్సు, ప్రాణస్సు కలుగును. కజస్సు అనగా బుద్ధిమాక్ష్మత

శరీరము నిలబడుటకు ఆహారము జవనరము ఆహారము స్వీకరించినంత మాత్రమున జలమున దాని కత్తుము రావలెను. అది జేరున్నచో ఎంత ఆహారము దీనుమన్నను శరీరము ఎంతపోవుచుండును. శరీరములో ఎక్కువ వేగముగా ప్రాణశక్తి కమ్మ అగుచున్నప్పుడు ఎక్కువ ఆహారము వాచించి యుండును. *water is the fuel of the fire* అని శక్తి కక్కువగా నుండును. శరీరమునందలి వంతప్రాణములు నిరీగా నిలిచే యుచున్నప్పుడు ఆహారములందలి సారము బస్త్రిభాగములకు నిరీగా చేరును. దాని ద్వారా వచ్చిన దృష్టిని మాకు యుండవలసింది వదిత్రమైన ఆహారముయొక్క సారము బుద్ధికి చేరి, అప్పుడు శాస్త్ర తత్వములో నిలుపును. కనుక బుద్ధిలో కమలము చేరుకొని చక్కని దీపకత్తి కంతమగు ఆహారమును తీసుకొనవలయును. లేదనిగా బుద్ధిమగువర్గి ఆహారము, వలములు పాలువంటి ప్రత్యేక ప్రవర్ణములు తీసుకొనుట చేత మనస్సు అశ్రయస్థుముగా బైటి కమలములో నిలుచును. పరిపూర్ణము వచ్చుచు నుండిపోవకవలెనను ఎక్కువగా గల ఆహారమును స్వీకరించవలయును. దీక్షణము, దూక్షణము, పుణాపు, మాలు, ఎక్కువ చేరివి, ఎక్కువ శీతలము లయినట్టి ఆహారమును స్వీకరించరాదని భగవదీత యందు చెప్పబడినది. అల్లి వదారముల బై రహి గుణములు వనిచెనీవానిని ప్రేరేపించును. కనుక స్వీకరించరాదని చెప్పబడినది. వర్షిగుణమును ప్రేరేపించుకట్టి సోత్తికా రోగమును తీసుకొనవలయును. వేళకు నిరీగా నిద్రకచ్చి త్వరగా వెలుతువ వచ్చునట్టి ఆహారమును తీసుకొనవలయును. దానినిజలన మనస్సుకు ప్రకాశి, రిక్తాహారము కలుగుచుంబవలెను. మనసు అశ్రయస్థుముగా వ్యావములోనికి ప్రవేశించవలెను. వేన, మృగపండు మున్నగు వలములు, కోస్మి రకముల అనుబంధి ఇట్టికట్టి యుండును.

అవస్థలనగా శరీరమునందు ఆహారమును దీక్షణముచేయు కణములుకూడే నూనింపబడును. *(Digestion, 1909)* అని శరీరమునందలి శక్తికి నుపానకర్తలుగా వనిచేయుచున్నవి. దక్షిణు ద్వారా పోంత, వలముల

(1) ద్వారా శరీరస్థూలము లొంత జరుగుచుండును.

మా కారమునందు కనములుగా నున్న ఓ అపస్వరాలా మాకు దక్కని చూపును లేదా దర్శనము కలిగించవలసివది

యోవశ్శతకమో కనః । కనమపి, శివమయమైనటువంటి కనముగా జలములను వాక్యనము చేయుచున్నాము కనము అనగా అనుభవము (The State of experience) అనికొక అర్థమున్నది ఆ కనము ఈజోతిక స్థితి యుచుమాత్రం అనందమును కలిగించవలయును అనికోరబడుచున్నది ఆ శివతమమయిన కనమునకు మమ్ము పాత్రులను చేయుము

కృష్ణీతో మాత్మభేదు నిహజముగా నున్న సత్యము అసత్యముయ గమనించి అనందించుచేత మనము ఆ సత్యమునందు జీవించిన వాదమనుచుచు మన వద్దనుండి ఎవ్వయు ఆశించకుండగదే మనకు కావలసినపన్నియు ప్రకృతి భచ్చుచున్నది ప్రకృతిననుకరించి వరించు జంతువులు స్వేచ్ఛగా, భయభేషములు లేక జీవించుచున్నవి ప్రకృతిననుసరించుచు మానవుడు కరిమితజీవనమును (animal life) గడుపుచున్నాడు కనుక ప్రకృతి యందలి ప్రేమనుచూసి దీపానన చేయుచు మానవుని కర్మవృక్షము అది ప్రకృతియందు కపాలముగా నున్నది అదివ్యాపించుచుండి ప్రకృతికి ఈ నిహజమయిన గుణము వచ్చినది అందర్కామి జీవులకొరకు ప్రకృతిని కృష్ణిచేసెను అందర్కామినుండి వచ్చిన ఆ ప్రకృతినే వింతమముగా మనము, అనందము అభివనల్లి మార్గముగా తెలుసుకుందుముగాక

సత్యము తెలుసుకొనుట వేరు అనందించుట వేరు జంతువులకు కర్మము అది తెలివితోలియనను ప్రకృతి వర్తములనాదరించి సుఖపడుచున్నవి మానవులలో ప్రకృతినర్తములను తెలుసుకొనుచు ప్రతియు అచరించినవారే బుద్ధులు, జ్ఞానులు అచరణలేనివారు తెలిసినవారు మిగులుచున్నార కనుక ఈ అచరణయలచరి సత్యము తెలిసినవారు ప్రకృతిననుసరించి జీవించి ప్రకృతి భచ్చుకొనినది వక్కగా వినిమయమం చేసుకొందురు కనుక ఈ శివతమమువల్లి కనమును దీపానన చేయవలయును మానవుడు కేవలీ అహారము గూర్చి అలోచించుచుంకగా జంతువు కేవలీ గూర్చి ఆహారమును వాచుకొనుచున్నదా దిశ్రముగా ప్రకృతియే దానికే కావలసిన ఏవ్వులు చేయుచున్నది

అందెవతలు జీవులకు నందోపము, అనందము కలిగించుచున్నారు మామమును దోగొల్లి నందోపము కలిగించుట సాధ్యము కాదు

పరిశుద్ధులలోని సంఘటనల ద్వారా సంతోషము అభయపుష్పముగా వచ్చును కనుక ఎప్పుడూ సంతోషముగా నుండుట నేర్చుకొనవలెను మాయంబు జటిలీక కలిగించవలసినది ప్రేమ అనుస్థితినే మేముత్పరగా చేరుటకు ఘోరపాపవలసినది వునరుత్పత్తి అను ప్రవృత్తియందు మమ్ము ఉంచవలసినది అనికోరవలెను కామము నేడు, సంకానము చేరు కామము మనసుయందున్న కోరిక సంకానము అనునది మనదర్శము దాంపత్యము కొరకు కామము కావీ. కామము కోరిక దాంపత్యము దాడు అది తెలుసుకొనవలదు నిజమైన నన్యార్థనియగుచున్నాడు అందుకే శ్రీకృష్ణుని "అనాది బ్రహ్మచారి" అనినాడు ఇదితెలియనివారు వదిలము లేక ముఖముం పొలగుచున్నాడు ప్రకృత ఛర్మముం ను గొరవించుటయే మోక్షమునకు దారయగును వదిలమునందు దృష్టి లేకుండ వదిలేయువారు నన్యార్థనియగుచున్నాడు ప్రాచీన ముఖాదులు అనేకముంది గృహాస్త చర్మము సాచరించినవారే ల జపస్మయారా సంకానము కలిగించు స్థితి యందు మమ్ముంచుచును గాక అనికోరవలెనున్నది

మంత్రము :

హిరణ్యశృంగం నవదం ప్రవర్తితీరంమే వహి యాంతః |

యస్మయా దీక్షమ సాధూనాం పాశోర్భక్త ప్రతి గ్రహాః |

ప్రతిపదార్థము

మయా = నాచే

అపాధూనామ్ = సాధుస్వభావములేని వారినుండి

యత్ = ఎట్టిది

భక్తమ్ = స్మికరించబడినది

పాశోర్భక్త = పాపాలనుండి

ప్రతి గ్రహాః = గ్రహించబడినవో (అట్టివేము)

హిరణ్యశృంగం = బంగారపుకొమ్మ కలిగిన

చరుణమ్ = వరుణుని

ప్రవర్తితే = శరణుకొచ్చుచున్నాను

యాంతః = కోమలినద్దీ దానిని

కీర్త - జలములను

షే = నాకు

వేహి - ఇమ్ము

### రాత్నార్యము

బంగాళపు కొమ్ము కలిగిన వరుణునినేను శిరణుజొచ్చు చున్నాను సాదుస్యదాతము చేసివారిమంది, దొప్పల నుండి, బానమును స్వీకరించుట వలన వచ్చు హావము నుండి రక్షించునట్టి వజ్రతమిగె జలములను ఇమ్ము

### వివరణ

హిరణ్య శృంగం వరుణం తనగా హిరణ్యాయమైవ కొమ్ముకలిగిన వరుణుడు అని అర్థము అనగా బంగాళములో చేసిన కొమ్ము రకబాదు మన శిరస్సునందు వెంతు కనుబొమల విడుమగుట కిందువునుండి పూజగా శిరస్సులోనికి ఒక నరళరేణు (అంటూ) గాని మాహింబుకొనవలెను అట్లే శిరస్సుపై బాగమున మద్దునుపడి కేంద్రము యింక నరళరేణు నూహించుకొనవలయును ఈ వెంతును బదింపుకొనుబొమను శిరస్సునందు బద్ధాచక్రము పనిచేయుచున్నది మాహిభారమునుండి అక్షాచక్రము వలకు గల కేంద్రములలో బద్ధాచక్రము అరవడి ఈ కేంద్రమును గోచరము చేయుటకు అర్హమగు ధర్మమునందు దొడ్డుకెట్టుకొనుట, తీరకము వలించుట చేయుదురు ఇందువలన అప్పుటి వారులు ప్రేరణ వెంటి అక్షాచక్రమును కైతన్యవంతము చేయును ఈ అక్షాచక్రమునకు ప్రక్కనే విరుణ గ్రంథి అను ఈ వరుణ గ్రంథి ప్రతాపితమగుట వలన మనచుట్టు దోబుగాదున్న పరుణుని ద్వారము చేయిగలుగుట, అందుచే వరికరములు వ్యర్థముల నానాముఖుని స్వరూపములుగా చూచిగలుగుట సాధ్యమను తీసి వర్షునేనున్న ఇంద్రగంధి ఇంద్రునికి పుట్టుక స్థానమని తెచ్చుకొనినది అనగా ఇంద్రుడుములు వాటి నవిష్టించియున్న మనస్సు పుట్టి విచేయుచోటని యర్థము కనకనీ బంధులోకము చేరిన వారికి మనస్సు, ఇంద్రుడుములు అనంతము నందు బయలుగురు ఇదియే వరవశ్యత కునియు, దీనిపైన అనగా శిరస్సుపై బాగమునందు నహి ధ్రావమును ఎరవ రంధ్రములకు ఇంటి బంగాడు పర్ణముతో ప్రాశించుకేంద్రము నిరస్సు బాగముల నున్న ఈ కేంద్రము మేడువచ్చుతమని వలకీరింపబడినది

అజ్ఞాతప్రకము నందు ఇచ్చోదనమైన వెలుగు ప్రకాశసారము వరకు ప్రసరించును అతిబంగామి వర్తముతో మందును గమకహిరణ్యశృంగం అని చెప్పబడినది

మన ఉద్బాధన, నిశ్చానంబుండు రెండు లీజావర్తములు వనిచేయుచున్నది శ్వానలోపలికి చేసుకొనుట ఈ అను లీజము చేతను, శ్వాని కుయగు వదలుట హం అను లీజము చేతను జరుగుచున్నది అవగా మని శ్వాని ఈ సోహం అను ముద్రముపై నాదారవేడి వెలిసేయుచున్నది జయాలీజములు శ్వానను నడుపు చేతతలచి నున్నారంబవచునున్నవి ఇండు నాం అనునీర్ణయే శ్వానవదలజలక: కావముగా వనిచేయుచున్నది అది కురము నంబరి స్వరకీలికతో ముద్ద చెంచగా ర కావము చేత తేవము పుట్టుచున్నది రానినే బుక్క అనకూడ అందురు హాకార ర కావములనుచే పుట్టిన శబ్దములేకవెలసి హిరణ్యయము అయిన వెలుగుగా పప్పుకొనచి దారినే పుట్టించెయినెయ, లక్ష్మీయదీయు చప్పుడురు కనుకనే శ్రీనూక్తమునందు హిరణ్యయాం లక్ష్మీం జాతవోలో మమారహా యని చెప్పబడినది కనుక ఇట్టి హిరణ్యయప్రొవ వెలుగు శతస్మనంబు తరింపబడిండున్నది ఈ సహస్రాంతే రైలావమని కూడా వరింకబడినది శబ్దయ ఇచ్చుచేయుండుననియు, జయిన శతస్మనై అకాశంగని పుట్టి ప్రవహించుననియు చెప్పబడినది చోటునందు వనిచేయుచున్న గుండలిని శ్రీయే అకాశంగ అది జీవుని శరీరములోనికి శతస్మనంబరి సహస్రాంతము బ్రూరా వవేరించి వచ్చుకములయందు ప్రవహించి మూలాధారమును చేరుచున్నది అట్లు శరస్మనంబు ప్రవేశించుటయే శివుడు తన శతస్మనోనికి గంగను స్వీకరించుటగా వరింపబడినది మూలాధారమున ప్రవేశించిన గుండలియే సాతాశ గంగ సాతాశ గంగయినగా అణువులయంబు, కణములయంబు వెనిచెంబునున్న గుండలిని శక్తి ఐదుమూలాధారము చేరినగుండలిని మరల ఉచ్చోదనము వెంచి సహస్రాంతము చేరుటయే యోగసాదన యంకలి వరమూవతి అట్లు జన్మల తరలడి జరుగుచున్న యోగసాదనలో ఒక్కొక్క కేలనమే శ్రమేణ తిచ్చోదనము చేరిగా, అజ్ఞాతప్రకమునందు వరుణగ్రంథి (1000) కలదికొని దానినుచే ఇలద్రగ్రంథి ప్రాసాదితం (1000) కలది వెలచుచున్నది అప్పుడు ఈరెండు గ్రంథుల నుజుదు ప్రక కాంతిమహమ్మని దాచుచి ఎప్పుడును ఇకయే (Hira. Body) అని

యోగావాక్యైశ్చైవ యాద్ధర్వే గావిచే సంశ్రితంపరిధీనది అట్టి వానికి  
 అంతరంగం తదంతము నిర్మాణమై నమస్త్రము అంతర్భాషి యొక్క  
 వెలుగుగా దర్శనమగును అట్టి వానినే శీర్షంకరులు అందుచే వారు  
 పీఠపీఠ లోలు, దరించిన దోలు పవిత్రములనును వారు ఒకచోట  
 కొంతకాలముండి తపస్సు చేసినచో అతీయమక పుణ్యస్థానమగును అట్టి  
 వరుణుని ద్వారము చేసినచో నమస్త్రపాపములు కఠిగంపలమగును.

పవరిపద్మస్తానా తాచియక ఆహారము స్వీకరించినచో వానివలన  
 కలుగు పాపము తొలగింపబడుగాకమని తెప్పలదురున్నది అనగా  
 అతరులు అన్యాయముగా అర్పించిన దనము చేత ఒరించిన ఆహారమీ  
 అట్టిపాప లక్షణములు కలిగి యుండి తిన్నవారికి నహారము  
 తెలియకున్నచో వాదించును ఒకవేళ పొరపాటున అట్టిపాపము  
 సంభవించినచో పై వరుణమంత్రము వ్యాసము చేసినచో అట్టిపాపము  
 తొలగిపోవును.

మంత్రము 3

మిస్మీ మనసా వాచా కర్మణా తామస్కృతం కృతమ్ ।  
 తస్మై ధ్యాయేత్ పునః పునః స్మరిత్యువితాద పునస్తు పునః పునః ॥

ప్రతిపదార్థము

- మీ = వాయొక్క
- మనసా = మనస్సుచేతను
- వాచా = వాక్కుచేతను
- కర్మణావా = కర్మచేతను, కాని
- కృతమ్ = ఏర్పాట
- తామస్కృతం = దురితము
- కృతమ్ = చేయబడినదో
- తత్ = అట్టిపాపములము
- ధ్యాయేత్ = అధ్యాయము
- పునః = పునఃపునః
- స్మరిత్యు = అధ్యాయము
- పునః = పునఃపునః

పును పును - మరల

పునస్తు - పవిత్రీకరణము చేయుదురు గాక!

**శాస్త్రార్థము**

నాయొక్క మనస్సుచేత, వాత్సుచేత, కర్మచేత చిట్టి దురితము చేయలేదనిచో అట్టి పాపమంతయు ఇంద్రుడు, వదిలించు అపహాస్యశి పురీయ నవీ తుడు మరల మరల పవిత్రీకరణము చేయుదురు గాక!

**వివరణ**

నిర్గుణీకరణమునందు మనము చేయుటనులు అనేకములు కానీ పవని యైనను మొదల మనస్సుతో సంకల్పించి చేయుదుము కన్యకా షెడలు మనము చేయు తనులు నూలముగా : విభాగములు చేసిక లేవలము మనసుతో చేయునవి కొన్ని, వాక్కుతో చేయునవి కొన్ని, పాపికముగా తోరముతో చేయునవి కొన్ని

ఇంద్రుడు చేసయంకల, ఇంద్రియములకును, వాటికదిబిట్టియైన మనసునకును ఇతివతి మనమేవనియైనను ఇంద్రియములచేతను, మనస్సుచేతను ప్రేరేపించబడి చేయుదుము మనము చేయువని యంచక ముచి తెడలతో పునకత్తువ నిహితములకును మంచి పనులన్నయి మన మనను ప్రేరేపించవలె చేయలేము చేయవలెక అనవనరయైన పని ఇంద్రియములు ప్రేరేపించవచో చేయుదుము భగవదీత చక్కని వ్యాఖ్యానముతో కూడినది ఎదురుగా కనిపించుచున్నను చదివెయ్యి పుక్కునచో మనము చదువము తరువాత చదువవచ్చునులే యనెపించును ఈ తరువాత యనునది రోజులు, నెలలు, సంవత్సరములు కూర కావచ్చును చురియైన ఆహారవదార్థములు కనిపించినచో ఆకలితిక్కున్నను ఇంద్రియములు ప్రేరేపించునుగనుక తిందుము అట్టి భగవదీతయందు మనకు గౌరవభావమున్నను చదువులకు మనను ప్రేరేపించలేదు కనుక చేయము ఇట్లు ఇంద్రియములను మనస్సును ప్రేరేపించువాడు ఇంద్రుడు ఇతరు ఇట్టి ప్రేరణను మన పూర్వసంస్కారములనునదించి చేయును కనుక మనము మంచి భావములు, మంచి అలవాల్లను కలిగియుంచకలెను ఇట్లు కలిగి యుండకలెనన్నచో మరల ఇంద్రుని అనుగ్రహముకావలెను దీని కొక్కటి మాధ్యమ మనసునందు, ఇంద్రి భావములయందు, అలవాల్లయందు ఇంద్రుని దూషణముతో నున్న నానామముచి చూవలెను

ఇట్లు ద్వానిండువారిని ఇందుడనుగ్రహించి వారి దుష్టత్వన పూర్ణసంస్కారములను వవిశ్రేకరణ మొనర్చును.

సమీపాదు చోటుగా ఆవశించియున్న అంతర్భాష ప్రజ్ఞ మనచేసే చేసినను చోటునందే తరువదిన మనమేదని చేసినను మన పరిసరములచే అందరి వ్యక్తులచే వుకొల్పబడి చేయుచున్నాము అట్లు పుకొల్పబాదు చోటునందలి వయదచే కనుక వరుణుని ముఖానింపవలెను ఇట్లు మనమందు ఇరుగు వసులరు ఇంద్రా వరుణుల పుత్రులు వహకారములు వావలెను అనగా అంతకరణ శరీర నిర్మాణము కరిగినచో ఇది సావ్యమునును అట్టి వానికి ఇంద్రావరుణులు వేరువేరు ప్రజ్ఞలుగా శాక, మవరు సమస్తయు పూర్ణకష్టిన విద్యారమునిచ్చిరి దేనిచే మేదస్సు అందుచే అనగా ఎఘదేవి చేయవలెనో ఏది చేసినచో తాను ఆనందిము కరిగి ఇతరులకు ఆనందిము కరిగింపగలుగునో దానిని మాత్రమే ఆచరించు బుద్ధి ఇట్టి వారికి వస్తువులయందు, వివిధరములయందు వ్యామోహములు దనచేయవు అనగా వీరిని ఎట్టి వివయములు వ్యామోహ బుద్ధిలేవు.

పైన చెప్పుటకైన వీరి రావదనన్నచో మానవుడు మిథమొకట వాట్లరుమము పొడింపవలను వాట్లరుమమనగా మాట్లాడుట మానివేయుట గాని, లేదా మితముగా మాట్లాడుట గాని. లేక కొందరు వ్యక్తులతో మాట్లాడి కొందరితో మాట్లాడకుండుట గాని తారు మాటలాడుట యందలి ప్రయోజనమును గ్రహణ చేయుట తెలిసి మాట్లాడుట మాటల యొక్క వివేకతను తెలిసికొని వాగ్రూపమైన యజ్ఞముగా జీవించుట మనముక మాట మాటలాడినచో వానికొక ప్రయోజనముండవలెను మరియు అట్టి ప్రయోజనము నంతు తోరొకముండవలెను చెక్కలు, గురువులు సుభాషించువైఖరి మిక్కిలి విచిత్రముగా నుండును ఇతరుల క్షేమమునకు మంచి వివయములు చెప్పువలసినపుడు నిర్విహామాటముగా చెప్పుదురు మరియు దానిని గూర్చి ఎంతవేపు వివకంవవలసి వచ్చినను నంతోషముగా లేయుదురు గాని వెనుకీయరు అనావశ్యకమైన చోట్ల పెదవి కడవరు కనుక ఇట్లుకొన్ననుపోసిండువారికి వాక్కువరు ఆధిపతీయైన బృహస్పతి ప్రసన్నుమగును బృహస్పతి యనగా మన యందున్న నవ్ సంకల్పము నీవులను మాట్లాడుటకై ప్రయోచించున కియనయే అట్టి బృహస్పతి అనుగ్రహమునుచో ఇందుడు వరుణుడు మౌరవగు జీవతలు చక్కగా

సహకరించుట అనగా అర్థవాక్యమును కలవారికి సమస్త ప్రకృతియు సహకరించును

దీనిని గూర్చియే సూక్ష్మముగా చెప్పబట్టెను. "సత్యం బ్రూయాత్ ప్రీయం బ్రూయాత్, వ బ్రూయాత్ సత్యమప్రీయం" సత్యము చెప్పవలెను కానీ ప్రీయమునే చెప్పవలెను. సత్యమైనప్పటికినీ అప్రీయమును చెప్పరాదు. అట్టి ప్రీయమైనప్పటికినీ అసత్యమును చెప్పరాదు. ఈ సూత్రమును చక్కగా అర్థము చేసుకొని ఇందలి సరసార్థము గ్రహించి నిత్యజీవితమున అవలించువానిని సమస్త దేశతలు అనుభవించుట.

సవిత్రువనగా స్పృష్టికర్త సూర్యుని చార్వరా పనిచేయుచున్న ప్రజ్ఞ అట్టి సవిత్రుడు జీవుల ద్వారా జీవోత్పత్తిని నిర్వహించును. అట్టి సవిత్రుని ఉపాసించుట యనగా చక్కటి సంకానము పొందుట మరియు వంజలు వంటివి తోటి జీవులకు ఆహారము నేర్పరుచుట. ఇంకను గో సంపద పెంచి ఇతరులకు పాణి సమృద్ధిగా కొరకునట్లు చేయుట మొదలగునవి. అర్థవాక్యములు నిర్వహించుట వలన మనము చేయుచుండు యందలి పాపవృత్తి వసించి దానివలన పాపములు తొలగింపబడి మనము మంచి మార్గమునకు మరలుదుము.

ఈ పైన చెప్పబడినవన్నియు ఒకదానినొకటి అవారపరీయున్నవి ఇందలి శ్రద్ధగా అవలించినను మిగిలినవి అక్షయములుగా పరియును.

#### మంత్రము 4

సమోగ్నయేష్పుమతేనమ ఇంద్రాయ నమో  
పరుణాయ నమో వాసుదేవై నమో ద్భ్యుః!

#### ప్రతిపదార్థము

అష్పుమతే - జలములుగల

అగ్నయే - అగ్నికి

నమః - నమస్కారము

ఇంద్రాయ - ఇంద్రునికి

పరుణాయ - వరుణునికి

నమః - నమస్కారము

- వారుజ్జ్యో = వారుజ్యో
- నమః = నమస్కారము
- అర్చ్యో = అర్చ్యులకొరకు
- నమః = నమస్కారము

**తాత్పర్యము**

అర్చ్యులు గల అగ్నికి నమస్కారము జ్వలనునీ. వరుణునికి నమస్కారము వారుణి(వరుణవర్ష)కి నమస్కారము అర్చ్యుల కొరకు నమస్కారము

**వివరణ**

“నమో అగ్నేయే యనగా అగ్నిగా ఈ ప్రపంచములను వ్యాపించిన అంతర్జాలమికి నా నమస్కారము అని అర్థము అగ్నియనగా దృష్టిగా మేల్కొప్పు అంతర్జాలమి ప్రకృతి సృష్టి యందలి వమస్తవవార్తములయందు, దీప్తుల యందు, వ్యక్తమనితామలయందు నేనుగా మేలుకొని వనిచేయునట్టి ప్రకృతి ఈ నేను ప్రకృతి మొదట సూర్యునిగా మేలుకొని తరువాత దీప్తులుగా దీగితమృతున్నది అంతేగాక ననుభవేవతలయందును ఈ ప్రకృతి ప్రేయమిన్నది అట్లే వరుణునికి, అర్చ్యులకు, ఇందునీకి ఈ అగ్నియే అవారము జ్వలనుడు మనయందు ఇంద్రియముల కవివర్తిగా వనిచేయుచున్నాడు ఇతరు మనయందు కవిచేయవలయుననగా అగ్నియే అవారము చోటువగుట వహితము అగ్ని లేనిచో నీరు మున్నగునవి లేవు సూర్యుని పలననే నీరు మేనుముల్ల వర్షులు అదుగుచున్నది అంతేగాక మొట్టమొదట బాపిచుట్టు నీరు పర్వతులకు కారణము ఈ అగ్నియే ఈ అగ్ని సూర్యునికణముల ద్వారా విద్యుత్తుగా దీగివచ్చిపోటువందలి వాయువులను సుచుకత పదలి నీరుగా మార్చును ఇకగా ప్లాస్టికస్ అణువులు ఆక్సిజన్ అణువులకు మధ్య చోటునుపదలి విద్యుత్తు పలన రసాయనిక మాన్యు విద్యుతి నీటి అణువులు పుట్టుచున్నవి ఇట్లు చోటు వందు పనిచేయుచున్న ప్రాణశక్తి 'వారుణి' అనికొలవలసినది ఈమె వరుణుని బార్య

## అనువాదము 13

## మంత్రము 1

అదపా క్రూరం యదమేధ్యం యదకాస్తం తదప గవ్యరాత్ |

## ప్రతిపదార్థము

అపాం - నీటియందలి

యత్ - ఎ

క్రూరం - తీవ్రలక్షణములు (వ్యాధి లక్షణములు)

యత్ - ఏయది

అమేధ్యం - మేదస్సును పొందుచేయునట్టి

అకాంతం - అకాంతిన కలిగించునట్టి

తత్ - అదియంతయు

అపగవ్యరాత్ - తొలగిపోవును గాక

## భావ్యర్థము

నీటియందలి వ్యాధి కలిగించునట్టి, మేదస్సును పొందుచేయునట్టి, అకాంతిన కలిగించునట్టి లక్షణములన్నియు తొలగిపోవును గాక

## వివరణ

వరమాత్య వకల శీవులయందు స్పృష్టి యందు వర్షించుచున్నారు ఆయనయందు మనము దీపించుచున్నాము అనునది సత్యము అట్టి వీరముగా కాక మన బావాదేవీలు, ఇచ్చి పుచ్చుకొనుటల ద్వారా మన ప్రత్యేక అస్తిత్వమును స్థావన చేసుకొనుచున్న వారమగుచున్నాము అట్టి తీవ్ర లక్షణములు పోవలెను అమేధ్యమునట్టి లక్షణము మాలో నున్నది అది తొలగించుము మహాకలముతో నిండిన చోటులో (స్పృష్టి మహాయజ్ఞము జరుగుచున్నది దానియందు యజ్ఞార్థమునకు కాకుండా మనకోసము వనిచేయుట అను లక్షణము మనలో నుండుట వలన మనము యజ్ఞమునందు భాగముగా మండుట సాధ్యకరులవలెను ప్రకృతవారిని ప్రేమించుటకు జన్మవచ్చు కారణము అన్నిటిని తొలగించవలసినది

అజములన్నియు ఒక్కటే అయినప్పటికిని ప్రాంతమును బట్టి నీటి స్వభావము మారుచుండును కొన్నిచోట్ల నీరు వడకపోవుట, కొన్నిచోట్ల

నీరు నవనము. కోస్తా ప్రాంతములయందున్న నీటివలన జటిలము మొదలగు వ్యాధులు వచ్చుట మనకు తెలియును నీటియందల్ల జనారోగ్యకర లక్షణములే క్రూరములుగా వర్ణింపబడినవి మరయు మనము గమనించినచో కోస్తానదుల ప్రాంతముల యందు చరించువారు కోస్తా లక్షణములు కలిగియుండుం గమనించుచున్నాము ఒక ప్రాంతమువారికి జవకము, కోవము, పిరాకు వత్సముగా మందుల గమనించుచున్నాము

మరియుక నీ ప్రాంతమువారికి మనసులో వికలములు పైకి తెలియజేయుటకుండుట, కోవము వచ్చినపుడు మనసులో వాచికోస తగు నమయమునకు వేచియుండుట ముదలగు లక్షణములుండును ఇట్లు జలముల యొక్క లక్షణములను బట్టి జవకము, పిరాకు, వత్సములు మాడుచుండును అట్లే కోస్తా లక్షణముల జలములయందు యున్న మందకోటిగా నుండుట, బట్టి, చురుకుతనము తరచువగా నుండుట మొదలగు లక్షణములుండును అట్లే వోయ జలములు గ్రామపరిసరవచ్చినపుడు ఈ ప్రాంతమును న్యాయము జలముల కదిలేవక యైన పరుణుని యానించును ఆ జలములను స్వీకరించినచో పైవలెప్పినవారిని సంక్రమించి పు కేకనారాయణుని ఆజంఘించుచు దానిరముచేసి ప్రాంతములను దనువుకొని అట్లే జలములను స్వీకరింపకన్నయు ఇట్లు చేయకపో అట్టిజలములచేసి చేసినను అచగా వింత వచాహినినను, కాచి చల్లార్చి త్రాగినను ఎన్నెమందులు కలిగినను పై లక్షణములు పోవుకదా మీదు మీకీటి అకలవచిన మందుల లక్షణములు పైకము కోగమాణమున హరించును

**మంత్రము 2**

అమానుషులు అర్థాశనా దలీపానా ద్భుచ్చు ఉగ్రా త్కరహాతే |  
 తన్నో వచనో నానా హాణినా హూవ కులీకతు |

**వచనదాళము**

- అర్థాశనాత్ - ఎక్కువ తినకము వల్ల
- దలీపానాత్ - ఎక్కువ త్రాగకము వల్ల
- ఉగ్రాత్ - క్రోధమునునది
- నిత్యహాత్ - స్వీకరించకము వలన

యర్హ - మర్హజములు పలుగుచున్నవో

తత్ - ఆ పాపమును

రాజా - రజస్సులకు అధిపతియైన

వసుదా - వసుదాడు

పాణినా - పాణి

హృదయమర్హః - తనవేయను గాక

### వాత్సర్యము

పశ్చిమ దిగవము వలన, ఎక్కువ శ్రాగితిము వలన కీప్రజ్ఞానవి స్మృతికలించుట వలన ఎటువంటి మర్హజములు నాయుటకు కలుగు నున్నవో అవి కలస్సులకు అధిపతియైన పదునారు చేతితో దీసివేయను గాక

### వివరణ

పశ్చిమగా రినుల శ్రాగితి వలన అహోర్యాముతో వచ్చిన తేజాలను పరివేయవలసినది అని కోరలడుచున్నది కీప్ర స్మృతాపము కలిగిన వారనుండి మనము దానము తీసికొనినచో వారి మర్హజములు మనకు వచ్చును దాని వలన ఏపాపము కలుగుచున్నచో వానిని రజస్సులకు అధిపతియైన వసుదాడు తన చేతితో తీసివేయను గాక అని హృదయము చేయవలయును

కనుకనే ప్రతివారి యొక్కనుండి అహోర హాసేయాదులు స్మృతికలించుట పనికివారు అట్లు రీసికొన్నచో వారి మానసిక ప్రవృత్తులు : అవేశాత్మకమైన ప్రవృత్తులు; మనశ్చై వనిచేయును ఎందుచేతనగా ప్రతివారియొక్క మానసిక ప్రవృత్తులు, అవేశములు, బాధలయోగించు ప్రవృత్తులను, నివసించు శ్రాంతములను; అశ్రయించియుండును ముఖ్యముగా క్రమబద్ధమైన జీవితము లేని వారయందు చది హాస్యగానుండును అట్టి ప్రవృత్తి గలవారచే వ్యాదులు అతి త్వరగా ఆకర్షించబడును నిశితముగా గమనించినచో ఆవ్యాధ్యకరింతున కలిగి క్రమబద్ధమైన జీవితము గలుపుచు, శ్రాంతముగా జీవించువారికి ఆగంతుక వ్యాదులు (epidemics) అనగా జ్వరములు, విరేచనములు మున్నగునవి ఎక్కువగా బాధించవు అట్టివారు భరతుల వస్తువులను ఉపయోగించుట, అహోరాత్రులను దీనమును ఆయాధితముగా

స్వకరించుట చేయరాదు. చేసినచో 'క్షుణ్ణం వాప్యేన వ్యాధులు' గావచ్చును. అందునకు అయిదే వాస్తవము నందును, పో'మీయో' వాస్తవము నందును. ఏదో వ్యాధి కారణములందును, ఇట్టి కారణములేర్పడినపుడువారికి అచటికి వ్యాధికియో అవధింపబడుననియు చెప్పబడినది. అట్లే అవధికి వింది యనుట, వాహిము లేక పోయిననూ పోనీయాయలు త్రాగుచుండుట. 'మేకమని చెప్పబడినది మరయు ఉగ్రాల్' అని చెప్పబడుట వలన అల్పపోల్, వ్రాంతి ముదలగు మత్తు పోనీయములు, గంకాయి మున్నగు కూపక ద్రవ్యములు, మసాలాలు, బలికారములు, పిప్పికి పులుపు, చేదు కేళమాతైన పన్నువులు, పొగాకు నీగులకీ వంటివి యని అర్థము. అలుచులచి నాచివలన కలుగు మోకవ్యాధులు పై మంత్రమును భ్యాసము చేసినచో 'వారంకటముట కవకాశముమున్నటి అనగా మొదల అటివో'గిరి పత్రాత్పావ మంతులచి, తాను నియమబద్ధ తీవ్రమును గమపుబకు ఠికరణ కుర్చిగా వీరయించి కొనవలెను. ప్రాతః కాలమున చేయల వాచ్యోదయమునకు ముందే స్వచ్ఛమైన నీటితో స్నానాదికములు పూర్తిచేసికొని దైవద్యానము చేసికొనుట ప్రాతః కాలమున కేవలం త్రములను చదువును లేక దగవన్నాదు ముచ్చరించుచు లేక క్షుణ్ణం త్రము సుస్థురించుచు వెంవ్యానమయమున, కొంతసేపు విహరించవలెను తదవార ఇంటిలో పూజ చేసికొనుట గాన దగవద్యానమున కొంత నమయము గదవుటగాని చేయవలెను వీనివలన పునస్సునందలి అవేళములు దమించుచి మనసుకు ప్రకాశత చిక్కునా కించనే వ్యాధిచారణములు నివృత్తించబడును. ఇంకను వినచక్క కూడి వివాకు అవేళములతో కూడినవి వారుంధ మంధవలెను ఇంకను కనామునకు మోలుచేయు ఆచార పోనీయాయలు స్వీకరించును నదియైన కిచ్చమును పొందుచున్నచో ఆత త్కరతోనే అడ్డవారికి లోకవివారణము కాగలవి.

**మంత్రము 3**

హానా మహితో విరవో ఏర్పూక్తో ముక్త కిల్పిషః  
 వావనో పృథ్థమాదుహ్యోగచ్చర్పిహ్యోనలోకతామ్

**ఫలివదార్థము**

అహోహః = హానము నశించిన స్థితి పొందినవాడనైన  
 అహం = నేను

ను - బ

బలదో = రజస్సును పోగొట్టుకొనిన వాడైన

విరుద్ధుడు = ముక్తస్థిత

ముక్తకేర్తిషుః = పోవములు నశించినవాడైన

వాకస్య = వ్యర్థమునకు

వ్యభుః = పాపక వాగమును

జదుహ్యం = జవట్టించి

బ్రహ్మహతోకలాః = బ్రహ్మాయుక్యతోకమునందు

గచ్ఛేత్ = చేరుదును గాక.

### తాత్పర్యము

పోవము నశించు స్థితి వలన రజస్సును పోగొట్టుకొనిన వాడైన ముక్త స్థితో పోవములు నశించిన వాడైన పోవరహితవృత్త స్థితిని అర్థించి బ్రహ్మాయుక్య తోకమును చేరుదును గాక.

### వివరణ

రజస్సులు లేకుండ యునిగా వసింపకు సంకల్పములు లేకుండుట అనగా పనులు రాను నిరయించరాదు మహానుభావులు తమంత రాము నిరయించరు ఇతి వేదముని అదిగినవృత్తుః వేయదురు అంటే బ్రహ్మ నిరయించు నీతి అప్పుడు పోవపుణ్యములు ఉండవు పోవస్థితివేదముః పుణ్యమునకీతముగా నుండును బ్రహ్మహోకము అనగా సత్యము అయిన స్థితి స్పృశ్యతోరూప జటువంటి సత్యమార్గముతో చేరించిన వారు బ్రహ్మహో కలని వుండును. రాలని చూచుట అనగా జంతువైమని చూచుట లేక అంతర్వ్యాపిని చేరుట

పోవములు నశించవలెనగా పోవముది పోవలెను పోవము చేయు బుద్ధి పోవలెనన్నచో పుణ్యము చేయు భుక్తివారా పోవలెను వ్యాపారమునందు పోవము వచ్చుట నిరవహాజయో నవీముహూద అంటే పోవము పోవకేవలమునందు వ్యాపారదృష్టియున్నచో కొంతవరకు పరపణుతో నకచ్చునేమో శాని యోగసాధనయందు వ్యాపారదృష్టి అనలే తనికొరారు అట్టివారు బ్రహ్మమునకు, జరమునకు రానుండ పోవును తావేదో అనుష్ఠానము లేక యోగసాధన చేయుచుండినను అక్కవలెన

మిగులును ఇది ఒకపేర్చి వాని స్వర్గమువంటిది (Fool's Paradise) లేవతాల్చిన, అనుష్ఠానము మున్నగునవి కేవలము బాధకృష్టితోనే చేసినచో అవి అంతవరకే పనిచేసియారకుండును యోగసాధన వేద, బాధకృష్టితో వనుబులయుట వీరు రాధదాసురుని వంటి రాక్షసులు వహితము వేదములు చదువుకొని నిత్యజేవతార్చన మనకన్ననెక్కువ నియమ సిద్ధలతో చేసిన వారేకదా కాని వారికవి చేయుటలో బాధకృష్టియే తప్ప అంతర్జామి అపానన లేదు కనుకనే వారువేసిన పూజలు, తపస్సులు వారసరక్షంపచేకపోయినపే ద్రువురు, ప్రవోదునువార్చికి వంటివారుఅట్లే అనుష్ఠానములు లేకున్నను అంతర్జామి యుక్త ఉపాసన చేయుటచే తపంపకలిగిరి కనుకనే పుణ్యకార్యములు చేయుటచేత తనకరిగ ముఱులు కలుగవలెననుకోరిక, వందరూపాయల నోటు ఇచ్చివేడునెనగ పప్పుపీచుల వంటిది అనగా భుజ్యకార్యములు చేయువారు వాటి వలీతముల వారకు కన్నుల్ని వదనక్కరలేదు వలీతములు వాటంతట అవియే కలియను విజయనకు తనలో జరుగవలెనని అంతర్జామి మహాసిండులయే నిత్య జేవితమువందు, సంఘటనలయందు, పాప పుణ్యములయందు, కష్టసజయలయందు అంతర్జీవముగా నున్న వారాయణుని ఉపాసించువాడు పరితమం లభ్యుల చేసికొలికి వీరును అట్లే వానికీ సమస్తమును వారాయణుని మోక్ష ఆస్తిత్వముగనే కనబడునని పైవ చెప్పినదీన బ్రహ్మానందోకాం అను భావివచన తెలియచున్నది అట్టివాడు 'నిర్ముక్త' అని చెప్పుబడినది అనగా మోక్షస్థితి కూడ అక్కరలేనిది మోక్షస్థితి యనగా జనన మరణానుభవాల లేక అంతర్జామియందు అపవిత్రయందు స్థితి ఏకముగ సమస్తమొనమయిన అంతర్జామిని కర్మంప గలుగువానికీ స్వస్థియంబుల కీవులు వారాయణుని స్వరూపములే యగుదురుకదా అట్టివారు పుట్టినను పుణ్యకార్యమును వారాయణునిమంది నున్నపుడు వానిసేవై పుణ్యుల కర్మంతరమేమి అట్టివాడు మోక్షమొకూడ అక్కరలేని స్థితిమందిండురు

**మంత్రము 4**

యశ్చాస్మిన్ కరుణస్సపునాత్మమిషుర్థణః |

**ప్రతిపదార్థము**

- అస్మిన్ - అలయలయందు
- యశ్చ - ఎవరును గలచో

అనుమర్శణః - పాప విగాతవదగు

సః - ఆ వరుణుడు

పునాతు - వదిలకునిగా చేయుగాక!

### రాత్నర్కము

నీటియందు పాప వాగ్మకరగు ఏ వరుణుడు కలదో అతడే చిన్ను వదిలకునిచేయును గాక!

### వివరణ

• జలములయందున్న వరుణుని గూర్చి మరల చెప్పబడుచున్నది వరుణుడనగా చోటలో విడిచియున్న మహా ప్రాణశక్తి లయలో Urogon గా నున్న anāṅga urogon or Hyaṅga anāṅga ఆ శక్తి నీటియందు కూడ anāṅga అయివుండును కదా! ఆ జలముల యందున్న శక్తియే వరుణుడు. అయిన నన్ను పాపబుద్ధి నుండి రక్షించును గాక యని కోరబడుచున్నది.

జలములు వర్షిరీకరణమునకు, జుత్తికి అకర్మంక మంజ్యములు జలములయందు చోట యుండునీ ప్రాణశక్తి నిలచియుండును వసువు, గంధము, వెన్నకర్మాకము మున్నగు ద్రవ్యములను నీటియందు కలుపుటచే వాటియందట ప్రాణశక్తి నిర్మూలనము (and also) చేయవచ్చును మరియు ఈ ద్రవ్యములు వాతావరణము నందలి దుష్టమైన శక్తిలను (and in negative thoughts or emotions) హరికోలును అట్ల జలములచో అసంపృక్త వాతావరణము (unhygienic and so on) గానూ or atmosphere) ను శుద్ధి చేయవచ్చును శుభకార్యముల సంకల్పమున నీటియందు శైవ్య చేర్చిన నుగంధ ద్రవ్యములను కలిపి వసుజమంత్రములతో పునీతము చేసి అనితీని కలతలయందు పరిసరముల యరణి జల్ల సంప్రదాయము "పుష్కాహ వాచనము అనుకీరబారకీయ కుటుంబములలో నుప్రసీద్ధమైయున్నది మంత్ర పూతములైన జలములతో వ్యక్తులను అపవేకించి శుద్ధిచేయుట కూడ ద్రవ్యేక శుభకార్యములయందు నిర్వహింపబడును జల్ల సంప్రదాయము ఇతర మతములయందు కూడ మనము గమనింతుము కర్మక సంప్రదాయమునందు పుణీన ఏడకు: కేక క్రొత్తవారిని వాం నం ప్రదాయములోనికి వ్యకరించు సంకల్పమున పాపర మంత్రకలములను (to be) జల్లముకు దీనినే Hyaṅgam అంటారు అట్ల

మనీశుడైన దాడు తన పూర్వ మిష్టాత్మలనుండి విముక్తుడైనాడని ఆర్థము జల్లు నీడేయింపరి అమమరణాలైన పరుణాను నీపులము శుద్ధి చేయుచు వారీయింపరి హావలుప్తి తొలగించి వారిని హావవిముక్తులుగా చేయుచున్నాడు

వీటికి హావమును లాలనెందు శక్తి కలదా యన మన కాశ్చర్యము కలుగవచ్చును తారి స్తుచ్చమైన నడికలములయలకు గాని తభాగములయలకుగాని తిరగన్నపైకి స్థానము చేయువానికే మనస్సు వాని ప్రయత్నముకొరతలయే ప్రకాంతమగును తనుకల పాద్యలయోగసాధనకు అట్లు స్థానము చేయుట తప్పనివరగా సంప్రదాయముల యందు విడిచిరి నవీకలమున శిరోస్థానముచేసి, సంవ్యావంచనము చేసి శ్యావనుపాసించు వానికి మనస్సు నిర్మలము, ప్రకాంతముగా నుండి దిగమంతయూ ఎట్టి ఆప్యోగములు లేక కాంతియుతము యుండును ఇట్లు దొలతకాలము జరగించిన వానికి అది సహజ స్థితియగును కొవకాపాదులు జాతించవు దానికి తోడు దిగచిర్యలో కూడ కొంతసమయము నర్థులదవనముకకు, నత్పూర్వారణమునకు పసియొగించినతో దిగమంతయు మనను తనయందు లీవయై ఒకే తన్మయావన తనయందు నిండియొందును అది అదయమునుండి రాత్రి దెలియవరకు అవిచ్చిన్నముగా రొనసాగును అట్టివారు తాను పరిస్థితులయందున్నను వానియింపి పరిస్థితులులకపు పరిస్థితులయందు లేవకముదాసినయగా నుండి అరులయొకటి నత్యముగా, కాశ్చరముగా కలిగి యుండును ఇన్నిటికిని మూలకారణము కాకున్ననూ అదికముగా సహకరించునది అదయము తానాచరించు స్థానమే కదా

మంత్రము 5

ఇమంమే గణేయమునే వరస్యతి తుకుప్రి స్తోమగం సరుతా సరుషీయా |  
అసీషీయా సురుచ్చ్యలేఽ తస్య యా శ్చీతీయే తుణుహోనుపోమయా |

ప్రతిపదార్థము

- గణే - ౬ గంగానదీ
- యమనే - ౬ యమునా నదీ
- నరస్యతి - ౬ వరస్యతీ నదీ
- తుకుప్రి - ౬ తుకుప్రీనదీ

మరుద్వృత్తి - ఒక మరుద్వృత్తియనునది

వరుష్టియా - వరుష్టియానునది

కసిష్టియా - అసిష్టియానునది తోతను

అస్తికీయ - అస్తికీయనునది

విత్తయా - విత్తయానునది తోతను

మజోతుయా - మజోతుయానునది

మే - నాయుక్కు

కమం - నది

స్తోమం - స్తుతి

శ్రుణుకో - వినుము

### కావ్యరత్నము

ఒ గంగా, ఒ యమునా, ఒ నరస్మతీ, ఒ కురుక్షేత్ర, ఒ మరుద్వృత్త, అసిష్టియా, మోచి వచ్చి వరుష్టి విత్త మజోతుతో నూడి నాయుక్కు మును విని విచ్చేయవలసి నది

### వివరణ

నయం దేవతలను అవాహన దేయుచున్నాము ఒ గంగా, ఒ యమునా ఒ నరస్మతీ, ఒ కురుక్షేత్ర, ఒ మరుద్వృత్త, ఒ అసిష్టియా, విత్త, మజోతు - నదులన్నియు భావనీనది ఇట్లు ప్లానము చేయునప్పుడు నమస్త నదు క్షుణ్ణు అవాహనము చేసుకొని ప్లానము చేయుదుము భావి ఫలన వదుల స్థలం ఇట్టి వీరీయండు మీలకొని దనిచేయును మరయు మ దేహమునందు నాదులు కూడ మేలుకొని వనిచేయును మన దేహమున నమలస్మియాం - న నయం కాలువలు సంధి శిరస్సు ను ఒ శరీరమునందలి అన్ని భాగములకు ప్రాణ శక్తి ప్రవరించుచుండును భావి కుండలీని యందురు అట్టి కుండలీని మన శరీరములకుయు కాలువ కాలువలుగా ప్రవహించుచుండును అట్లు ప్రాణ శక్తి ప్రవహిం కాలువలనే నాయులు అందురు ఈ నాయులు మన శరీరము ను ప్రవాహమునా గలవు వాటిని ఇత, పింగళ, సుమిక్కు అని పిలువకు వీరికి గంగ, యమునా నరస్మతీ యనికూడ పేరీ రవదు ఈ మూడే గ అనేకములైన నాయులు మన శరీరము లందు వెనిచేయుచున్నవి అవి కొ

పేల వరకునుండగా వానిలో గ్రహదానమైనవిగా సంకేతించిరి వానిలో ప్రేమూడును గాక మిగిలిన ఎదును మన శరీరము నందలి ఎదు ప్రజా కేంద్రముల కనూనరించి పనిచేయుచున్నవి ద్వారా మనకర్మము నుండి దెన్నాముక దివరి భాగము వరకు ఇది, రేంగళ నునుమ్ము వారులు వ్యాపించియున్నవి సరస్వత కంఠశ్లాఘిని అదియే నునుమ్ము దానినే తాళగంగ అనీ హాదా అందురు

నాకులన్నియు జీవునియుండు ప్రాణశక్తికి కాలువలుగా ఒదిచేయుచున్నవి ఈ శక్తులు మేలుకొననపుడు మన ప్రవర్తన బట్టి నచ్చినియోగముగుండును వీరినే దేవతలందురు వీరిని నిత్యము భయోకేంద్రములయందు అవాహనముగాఁబ్రచేసుకొనవలయు మనము ప్రాణ కేమనపుడు 'అవాహయోమి అందుము అవాహయోమి యనగా : *Invoking me My name and end* అని అర్థము అక్షరమునుండి నెరవూర్చు మనకు బతుల మరలగను అంగన్యాసము, కరన్యాసము నున్ననునది ఇందలి బాగములే రీనివలన నాకులుగా నున్న శక్తులను అవాహన చేసికొని మనయందు మేలుకొలుపుకొనుచున్నాము బారతదేశము నందున్న నయలన్నియు మానవ శరీరముందలి నాకులను నెలకేతములు క్రింద తెల్పుటచేసిన నులు ప్రధానముగా గంగ, యమున, కరవృక్ష మరయు నందు యెప్పుడు ఉపనదులు వీరిలో 3 అవధిలు ప్రస్తుతము కనిపించుచున్నవి మిగిలిన రెండు బహుళా కాళ్యణేషా క్షీణించియుండువచ్చును వీరిలో నుమోతు యునుచుపో హాన్ గను, వెతస్త 'తీలం నదిగను, అపిత్రి దీనాత్ కదిగను, వహుషి దాని యను నదిగను, కురుక్షేత్ర సద్దాత్ నది గను, మరున్ద్రాక్ష, అర్జుణీయా అరు, ఏరుగను లంహించబడిచున్నవి

**మంత్రము 6**

ఋతంచ సత్యంచాదీ భ్యా త్తవసోద్ధృతాయత,  
తతో వాక్త రణాయత తతస్సమస్త్రో అర్హమా |

**ప్రతిపవార్తము**

- అదీ భ్యాత్ = అంఠల నెనాశించు వెదమాత్య వెలన
- ఋతంచ = ఋతము, మరయు
- సత్యంచ = సత్యము

కవచం - తపస్సు  
 కవి అజానుత - పుష్కలము  
 కళం - దాని గుంటి  
 రాతి - రాతి  
 అజానుత - పుష్కలము  
 కళం - పీడన  
 సముద్రం - సముద్రము  
 జర్జరా - జర్జరా  
 అవిజాయత - పుష్కలము

### వాత్సర్యము

ఋతము మరణము సత్కమమునది తపస్సు పుష్కలము అజానుత రాతి పుష్కలము అవిజాయత అజానుత సముద్రము పుష్కలము

### వివరణ

ఋతము అనగా జరమాత్మనుండి పుష్కలము మొట్టమొదటి అపస్తంభము వెలుగు అదియే సత్కమమునది సత్ అను శబ్దమునకు అందుల అని అర్థము అపస్తంభముగా మన్న అంతర్భాషి ప్రకృతి తపస్ కానుష్ఠానం నెరవేరు చక్క స్థితిలోనికి దిగివచ్చుటయే సత్కమము అని చెప్పబడినది సముద్ర స్పృష్టికి ఇదియే లీకము దీనియందు స్పృష్టి సమస్తమునకు కావలసిన తెలివీ (The intelligence of action) ఇదియే యున్నది దీనినుండి తపస్సు పుష్కలము అదియే స్పృష్టికి కావలసిన సంకల్పము కేక కోరిక దీని వలన రాత్రి లేక లేక పుష్కలము ఇదియే తపస్సు అని పిలువబడినది దానివలన స్పృష్టికి కావలసిన మహా వైకల్యము ప్రాణశక్తిగా చేటుపొన్నది ఇదియే జర్జరా

అనగా సత్కమమునది. ఋతమునది. జర్జరాను మొదటి వెలుగు నుండి తపస్సు పుష్కలము తపస్సు అనగా కేవలమైన కోరిక మరణము కవచము అనగా పీడన (anguish) అపస్తంభమున అంతర్భాషి నుండి మొదటి నేనున్నాను" (consciousness) పుష్కలము ఇదియే సత్కమము సత్ అను శబ్దమునకు అనికే (essence) అని అర్థము

అట్టి సీతలే కర్మలోకము అందురు ఇదియే బ్రహ్మ స్థానము అనగా  
:వల్లకలోకములకు వరమాతృ అనవతవాగా ఆయననుండి వుద్ధి కర్మ  
:వల్లకలోకములకు అదివతియై ఇన్నాదు నారాయణుని నుండి వుద్ధి  
:వరదీ వెలుగే బ్రహ్మ ఆయనయే వరమాతృయొక్క ఋక్కుగా మరీయు  
:నాన్నగా తెలివబడుచున్నాడు అట్టి బ్రహ్మనుండి తపస్సు లేక వేదీయ  
:వుద్ధివది అనగా చోటులోని వేదీ తెలుగు వుద్ధి గోళాకారములుగా  
:బుక్కున్నవి అట్లు చోటులో వున్న వెలుగలే కారణపుంజములు (Nishams)  
:ని అగోళాస్తంభాలచే గుర్తింపబడినది ఈ పుంజములనుండి కారలు  
:(ams) వుట్టుచున్నవి అని మనకు తెలియును కదా మన సూర్యుడు కూడ  
:క కారయే అట్లు బ్రహ్మ నమస్తాచౌతిక స్పృష్టికీ తన తపస్సు అను ప్రవృత్తి  
:యనకారణమగుచున్నాడు

అట్టి తపస్సు వలన కాశీ లేక చీకటి వుట్టుచున్నది అనగా వెలుగు,  
:వేదీ అను తెండు స్థితులు ఏర్పడినవి దానివలన సూర్యోదయము,  
:చార్యాస్తమయము తరువాత దీగి వచ్చెను

ఈ వైస చెప్పుబడినవి అన్నియు పూర్తిగా వల్లక రూపములుగా కాక  
:వల్లక స్థితిలో అరగినవి అనగా అట్టి అక్షణములు స్పృష్టి దర్శములుగా  
:ర్పిచి అవి స్పృష్టి ప్రారంభమునకే వేచియున్నవి

అక్షణమనగా శల్లతరంగములతో కూడిన చైతన్యము అట్టి  
:తన్యముగా శల్లతరంగములు వ్యాపించగా దానినుండి చౌతిక స్పృష్టి  
:పునరి



## అనువారము 14

### మంత్రము 1

సముద్రా కర్ణవారతి సంవత్సరో అజాయత  
అహోరాత్రో జీవితవద్విత్వస్యమిషతో పతి

### ప్రతిపదార్థము

సముద్రాత్ కర్ణవారతి అది - అర్ణవమైన సముద్రము వలన

అహోరాత్రాటి - అహోరాత్రాడికమును

జీవితం - జీయుచున్నట్టియు

మిషతో - మిషము జేయుచున్నట్టియు

పతి - సౌజీవన కర్తయును

సంవత్సరం - సంవత్సరము

అజాయత - పుట్టెను

### కాశ్మీర్యము

అర్ణవమైన సముద్రము నుండి సంవత్సరము పుట్టినది భాసించి  
రాత్రులకళ్ళ నిమిషములతో కూడిన కాల విభాగము చుట్టును  
పశ్చిమనందు దిప్పిపాటుగల జీవులు వచ్చినవి

### పేవరణ

అర్ణవమైన సముద్రము నుండి సంవత్సరము అను మోహము (౧౪) ఏర్పడినది దానియందు అహోరాత్రాడి విభాగములు ఏమిషములు మున్నగు కాలముని వేర్పడినది అది జీవితవందలము పుట్టులకు ముందున్న స్థితి ఒక భక్తికి గాని కాదేదీ తానెన్నవందిన కాశ్మీర్యమేము (14) కాదేదీ ప్రారంభమగుటకు ముందే ప్రాప్తిపాలు మున్నగు తెల్లలచే నిర్ణయించబడును ఏమి తరగతి ఎంతసేపు అందవలెనో, ఎవలెవరు ఏమి ఏమిల తారించవలెనో, ఎవ్వాదించవలెనో, ఎంతవరకాచరింప వలెనో ముందుగానే నిర్ణయించబడును అట్లు స్థైర్యముగా అస్సే పేవయ్యుట వలెనీలించి దిద్దాల్లు చేయవలసిన తమనాతనే కాలేదీ ప్రారంభించబడును అట్లే దౌతికసృష్టికి పూర్వమే ఇట్టి దిద్దాల్లు వుండును. సంవత్సర వక్రము

వాంఛనము, బాధితస్వస్థి వివరణలు అందేర్పాడును. తరువాత వానివనువరించి బాధితస్వస్థి నిర్మాణముగును. సైనికవృత్తినిని బాధితస్వస్థికి మూసలుగా నేర్పిరి భౌతిక విస్తువులు, జీవులు అభ్యుత్థికి కారణములుగా వనిచేయుచున్నవి ఇట్లు మొదట అంతర్లోకస్వస్థి తరువాత బాధితస్వస్థి అరిగినవి

సంవర్షము మొదట పుట్టితనియు, వాని తరువాత అహోరాత్రములు తరువాతరెన్నపాటుగల నీవులు పుట్టిరని చెప్పబడినది సంవర్షవర్షము అనగా సూర్యుడు మరయు సౌరమండలము మొట్టమొదట సూర్యుడు వుట్టగా వానిచుట్టూ గ్రహ ప్రక్కలు గోళములుగా కల్పింపను అహోరాత్రములు పుట్టిరవనగా దూమి పుట్టిరవని అర్థము మూమి పుట్టి వానికి వరిత్రమణమేర్పడి, త్యవములేర్పడి తనచుట్టూ తాను తిరుగుట, సూర్యుని చుట్టు తిరుగుట అను ప్రవృత్తులేర్పడినవనియు దానివలన అహోరాత్ర నిద్రాగము ఎర్పడినదనియు అర్థము మిషతా అనగా రెన్నపాటుగల జీవులు పుట్టిరని అర్థము వీని వలన రెన్నపాలు, క్షాసించుట మున్నగు ప్రవృత్తులు గల జంతువులు, మానవులు పుట్టిరని అర్థము ఇట్లు బాధితస్వస్థికి వచ్చినది మరయు నిమిషములు, గంటలు మున్నగు కాల విదాగమేర్పడినది అనగా జూపరిత్రమణము వలన ఇది అరిగినది

మంత్రము 2

సూర్యాచ్యస్త మసౌ దాణా యదా పూర్వమకల్పయత్ |  
 దీవం వ పృథివీం దాస్త రిక్ష మహో సుమా ||

ప్రతిపదార్థము

- ధాణా = బ్రహ్మ
- సూర్యాచ్యస్త మసౌ = సూర్యుడం మూలము
- వృథివీంభ = భూలోకమును
- దాస్త రిక్షం = అంతరిక్షమును
- అహః = క్రింది లోకములను
- సుమః = సువర్లోకము
- యదా పూర్వమే = పూర్వకల్పము చిత్రే

అకబ్బయల్ - నృష్టింపెను

**కావ్యరమ్యము**

దాత సూర్యవంశులను, దూమినీ, అంతరిక్షమును, సువర్ణోకమును  
మరియు శ్రీపతిలోకములను పూర్వకల్పము వలెనే నృష్టింపెను

**వివరణ**

నృష్టిరర్థమైన బ్రహ్మ సూర్యవంశులను, దూమినీ అంతరిక్ష  
లోకములను యంతకు ముందువలెనే నృష్టింపెను అనిచెప్పబడినది ఇది  
పట్టునుండి గిరిజ మధల గిరిజనుండి చెట్టువచ్చుట వంటిది దానృష్టి  
వంటగా వచ్చునరీతిమొక్కలు వాకిపోవును కదా! అప్పుడు వరిమొక్కలు  
రేకపోయిననూ వరిగిరిజ మావయవ వరిమొక్క యందును అనిగా  
వరిమొక్క బౌతికముగా లేకున్ననూ గిరిగిరిజయందు వరిమొక్క కాబాకు  
విజ్ఞానమంతయూ నిమిడి యున్నది భేసలో వరిమొక్క విలవచ్చును  
దానివంటలు మరయొక గోవును మొక్కయో, వేవమొక్కయో కావచ్చును  
గదా! అట్లుబడుగుట లేదనగా వరిమొక్కను గూర్చిన *Halcyon Day*  
అంతయూ వరిగిరిజలో ఇమిడియున్నవని అంగీకరింపక తప్పదు ఇట్లు  
నృష్టియందలి నమస్త వస్తువుల విజ్ఞానము బోలుమందు వీడవనగా  
నున్నది ఈ వీడవనముగా నున్న తిరివినే బ్రహ్మ (Creator in allance) అందులో  
ఈ నృష్టిరర్థమైన బ్రహ్మ బౌతిక నృష్టి నశించినను, దామందును మరల  
కొత్తనృష్టి ప్రారంభమున ఇంతకు ముందున్నట్లే నమస్తమును  
నృష్టింపెను ఇట్లు నృష్టింపటలో మొదట సూర్యవంశులను  
నృష్టింపి తరువాత వారి కోకములైన సువర్ణోకమును, అంతరిక్షమును,  
విజ్ఞానికరగా దూమినీ నృష్టింపెను అట్లే మానవదేహము నందు మొదట  
కీవాత్మ నృష్టింపబడగా వానిచుట్టూ మనస్సు మున్నగునవి పొరబాగా  
విర్భుతును తాత్పర్యవంశులగా నుండగా వాని లక్షణ బద్ధ, మనస్సు  
ప్రాణమయికోశము, అంధ్రయములు పెర్చిడి పట్ట చివరగా బౌతిక శరీర  
వీర్భుతును ఇట్లు బౌతిక శరీరమేర్పడుటకు తండ్రియీ కారణము  
తండ్రివలనకుమారుడు వచ్చుచున్నాడు తండ్రివలనననూ కుమారుడు  
తండ్రిమొక్క ప్రతినిధిగా మానవ మానవుని నిలచియున్నాడు

ఇట్లు సంకీర్తనము తక్కువైనందుల మోక్షమును నడిపించుచు యుండును. కనుక 'అమ్మా' పూర్వకల్పము వలననే నృసింహుడైనది చెప్పబడినది కల్పము అను నవిమునికు కల్పమువలననేనని (కాలము) అర్థము అందుచేతనే అంగమునూ (కాలము) అను నవిమునికు గర్భవారణము అని మాత్రము చెప్పబడి



మంత్రము 3, 4, 5

యత్పురివ్యాగం రజస్వమాస్తరిక్తే విరోదసి |  
ఇమాగస్తవాతో వరుణః పునాత్మమమర్షణః ||

పునస్తువసవః పునాతువరుణః పునాత్మమమర్షణః |  
ఏషజాతస్య మజ్యే భువనస్య గోస్త్రీ ||

ఏషేషుజ్యక్ష్మాతాం లోకానేషే మ్మత్కోర్ హిరణ్మయమ్ |  
ద్యావా పృథివీకోర్ హిరణ్మయగ్ం సగ్ం శ్రితగ్ం సువః ||

## అనువాకము 15

మంత్రము 1

నవస్సువస్సుగ్ం శికాది |

ప్రతిపదార్థము

పృథివ్యాం = భూమియపదున్న

యత్ - ఏ

స్వం = స్వరీయమ్మనట్టి

రజః = రజస్సు

అస్తరిక్తే - అంతరిక్తలోకమునందు

విరోదసి - రోదసి యందు

ఇత్ - దానినుండి

ఇమాన్ - ఈ మమ్ములను

ఇమమర్షణః - పాపవినాశకుమను అగు

భవః - జల యోధుడును

వరుణః - వరుణుడు

పునాతు - వనిత్రుని జేయుగాక

వసవః - అష్ట వసువులు

పునంతు - వనిత్రుని చేసినవరుగాక

ఏషః = ఈ వరుణుడు

కూతనర్మ = ప్రాణి సమూహము యొక్క  
 భువననర్మ = లోకముల యొక్క  
 మువ్వె = మనస్కయము  
 గోష్ఠి = సుస్తముగా నున్నవారు  
 పుష్కకృతాః = పుష్కాత్ములను  
 లోకాన్ = లోకములను  
 మృశోః = మృశ్యులను బలవదమైన  
 హిరణ్యము = లోక మోషమును  
 ద్వాదాస్తపివోః = ద్వాదోకస్తపివోకములను  
 నందీపిం = నిలుపును  
 మహా = అట్టి న్నర్మ లోకమును  
 యః = అనివు  
 నః = మమ్ములను గూర్చి దర్శనా  
 సంశయాపి = అనుగ్రహింపుము

### కాత్మర్కము

తన నుండి పుట్టిన రజస్సులుగా అంతరిక్ష మనబడు లోకనియము  
 మియు నామియము వ్యాపించినట్టి వరుణుడు మా హావబద్ధిని హోగోధి  
 జలదాపులై వసీతుని చేయును గాక! వసువులు మా హావబద్ధిని హోగోధి  
 వసీతుని చేయును గాక! వరుణుడు ఈ పూర్వమైన లోకములయందు  
 గుప్తశైయివ్వాడు. రుయన పుష్కాత్ములను మంచి లోకములను, మృతి  
 చెందిన వారికి హిరణ్యములైన లోకములను అచ్చుచువ్వారు అట్టి ౩  
 దేవా . నీవు దూలోకములకు ఆరావస్తున హిరణ్యములైనట్టి  
 నువరోకములు దర్శనా చూరె అనుగ్రహింపుము

### వివరణ

లోకనియముగా నిశ్చయమనందలి శక్తిమియమైన అంతరిక్షము ఇది  
 అనుష్ఠాంత శక్తితో సందియమును తన చుట్టు అనుష్ఠాంతావధిని  
 నాతిక శోకమునేర్పరచుచున్న శక్తి దీనిన గలదు అట్టి శక్తి వలన మా దృశ్య,  
 మామి మదిలగు గ్రహ లోకములెల్లనున్నవి అన్నిటికారణముగా ఈ

శక్తివర్ణము వరుణుడు అను అంతరిక్ష శక్తి కులన చక్రవర్తిమగుచున్నది ఈ వరుణుని వలననే నోటు లేక శక్తిము ఎక్కువయిస్తుంది

ఈ స్వచ్ఛముత్తము నత్పము, రజస్సు, తమస్సు అను మూడు ప్రధాన శక్తులపై ఆధారపడి వనిచేయుచున్నది. నత్పమునగా ఈ స్వచ్ఛముందు నమస్తమనకు ఆధారమైయున్నది అనేక యను శక్తి సత అను శబ్దమునకు కురుకు యని యర్థము ఈ స్వచ్ఛముత్తము చేసినవలన నిలబడియున్నదో దానినే నత్పము వందరు అట్లే రజస్సు యనగా పుట్టుల లేక కడక యని అర్థము ఈ స్వచ్ఛ వేసివలన పుట్టి లైకశక్తివలన దిగినదో దానిని రజస్సుమందురు తమస్సు యనగా చీకటి అనగా దిక్కునైవది లేక గట్టిపడినది యన అర్థము ఈ స్వచ్ఛముందు జాతిసేవలకే కారణమైన శక్తిని తమస్సు అనుదు ఈ తమస్సు వలన స్వచ్ఛ నిలబడియుండుట జరుగుచున్నది వేరమునందు అగ్ని, పౌతుడు, వదులుడు అను శక్తులు ముప్పులునూ ఈ పైన చెప్పబడిన మూడు శక్తుల కలిసియుండుటగా వనిచేయుచున్నాడు. పైమూడు శక్తులే త్రిగుణములుగా చెప్పుచున్నారు.

యెప్పుడనూ జాతిర వస్తువులు నిలబడియుండుటకు కారణమైన ప్రజ్ఞలు అనగా వీడివలన వస్తువులకు ఆకారములేర్పడి అవ ఆయాభావములలో నిలచియున్నవి వీరి ప్రధానము లేనిచో ఆకారపుట వేరవని చెప్పుకొని చోటులో కలిసిపోవును.

ఈ వరుణుడు పుణ్యాత్మకము స్థిరలోకమును, మృత్యువు ప్రాంతిన వారికి హిరణ్యయి లోకములను అనుగ్రహించుచున్నాడని చెప్పబడినది పుణ్యాత్మకముగా పుణ్యారాధ్యములు చేసినవారు లేక వలెతముల హాళింది వనులు చేయువారు అట్టివారికి వారివారికి తగిన లోకములయందు స్థానము కల్పించబడును మృత్యువు ప్రాంతిన వారనగా పూర్తిగా శరీర శ్రావణపోయిన వారని యర్థము అట్టివారు హిరణ్యయి లోకములను చేరుదురు హిరణ్యయమనగా జంగాలు వరముని యర్థము ఇదియే మూర్ఖుని పుట్టుకకు కారణమైన హిరణ్యయి లోకము అనగా నమస్త వేవతలూ పుట్టుపోటు వదమాత్మ ముండి జీవులుగా వేరగుట జన్మలనే జరుగును కనుక శరీర శ్రాంతి తొలగిన వారు అట్టి హిరణ్యయి లోకములు చేరుదురు ఇచ్చల శరీర శ్రాంతి తొలగుట యనగా నిజముగా దిసిపోవుట యని యర్థము గాను శరీరమునకు నిలబందము లేకయే కానున్నానని తెలియుట వారే మహానుభావులు ఇవతార పురుషులు మేస్తుగువారు.

పుంశ్రమము 2, 3

కర్మం క్షయతి క్షోణితి రహా మస్మి  
 క్షోణితి క్షయతి క్రహా మ్మస్మి |

దోహా మస్మి బ్రహ్మో హ మస్మి |  
 రహా మస్మి బ్రహ్మో హ మస్మి |  
 క హా హి |

సతిపదార్థము

- కర్మం = కడిగినట్టిది
- క్షయతి = ప్రళయించుచున్నది
- క్షోణితి = వెలుగు
- క హాం = నేను
- అస్మి = ఉన్నాను
- క్షోణితి = తోడ్పడగా
- క్షయతి = వెలుగుచున్నాను
- క్రహాం = క్రహముగా
- అహం అస్మి = నేనే ఉన్నాను
- మః = ఎవరు
- అహం అస్మి = నేనుగా నున్నాడో
- బ్రహ్మో హ మస్మి = బ్రహ్మముగా నున్నాను
- అహం అస్మి = నేనే యున్నాను
- బ్రహ్మం + అహం + అస్మి = బ్రహ్మంగా నున్నాను
- క హా మ్మవ = నీవే
- అహం = నేనుగా
- మాం = నన్ను
- క హా మి = స్వీకరించుచున్నాను
- స్యాహం = స్వీకరింపబడునానో

**ప్రార్థనము**

అర్చన ప్రకాశించుచున్న కోటివేలై ఉన్నాను నేను ప్రార్థనముగా  
ఉండుచే కోటిగా వెలుగుచున్నాను నాయందు నేనుగా అన్నట్టి నేను  
ప్రార్థనముగా ఉన్నాను నేను నేనుగా ఉండగా నిన్ను చేసే  
స్వీకరించుచున్నాను

**వివరణ**

**అర్చనమునకు కోటి**

ఈ ప్రకాశించుచున్న వెలుగు అని అర్థము అంతర్భావి నుండి  
వారకలోకములలోకి కరిగి వెలుగుచున్న వెలుగు ఈ స్వప్న అక్షు వచ్చిన  
మొట్టమొదటి వెలుగు హిరణ్యగర్భుని చెప్పినది న మొట్టమొదటి వెలుగు  
అయినదిగాను వరముతో ఒక గుర్తు ఆకాశముతో ప్రకాశించు చున్నాను  
అదిమే విశ్వమునకు ముట్టమొదటి స్థితి ఈ హిరణ్య గర్భుని ప్రహ్లాదయితి  
కూడా చిలుతుంది కనుక ప్రహ్లాదుని ఈ స్వప్నకి మొదటివెలుగు అయిన ఈ  
స్వప్నముందు నేను అను ప్రజ్ఞగా మేలుకో నుచున్నాను కనుకనే అర్చన  
అర్చనకి కోటికి భావమున్నీ యిది చెప్పబడినది అనగా అర్చనకోటిగా నేనే  
యన్నానని భావము అర్చనయనగా నేనుయనియూ,  
నా సుమాతిమనీయూ అర్చము కనుక అతరుల యందు ప్రేమ, సానుభూతి  
దాసీయివారు ఒకటి వెలుగుగా నుండును అనగా వారు తమయందు  
వెలుగుచున్న ప్రహ్లాదుని గమనించుచుండును

అది భావన కోటికము ప్రహ్లా అహోమస్మీయని భావనము చేయుట  
యనగా స్వప్నమున నమస్త కోటికములు తనయందు కర్మించుట అనగా  
దాను కోటికమునంటే నాక నమస్త స్వప్నగా భావించియున్నానని  
చెలియుట అది కోటికము ఈహాగా వాక అనుబదితము లోనికావలెను అట్లు  
నావదెనప్పుచో నిత్యచేదితము నందచ కోటి వారి యందు వరమాత్మును  
కర్మించుట అభ్యాసము చేయవలెను అనగా వారియందు ప్రేమతో వారికి  
వాసలనన వసులను చేసికెట్లుల ద్వారా వారిని సేవించుచూ వారిలో  
అంతర్భావిని కర్మించువలెను

అర్చన నిత్యచేదితమునందు దాను చేయుచునున్నీ దీయించునూ  
ప్రహ్లాదునును మోడలితను ఇచ్చెట ప్రహ్లాదునూ వరప్రహ్లాదు యిది  
అర్చము కోటివారితో మాట్లాడుచున్నపుడు ఏమిట చేయువచ్చును,  
అహోరము స్వీకరించువచ్చును ప్రహ్లాదుతోనే మాట్లాడుచున్నాను

వ్యవహారములును, ప్రహ్వమున అహోరముగా స్వీకరించుచున్నాను అని ద్యానము చేయవలెను మన్మథో నిరంతరము ద్యానించు మండవలెను అట్టివారికి కాము వేరు, పరిస్థితులు వేరు, పరమాత్మవేరు యనియుండవు అంతయు పరకలహృదీ అట్టి పరబ్రహ్మ తావే తానే రు పమర్థముగా నున్నాను మరయు వెలుగుచున్నాను అని అర్థము.

ఇట్టి పాపవరో కోంపరు అోక్తిని విరిగించి వానిని మోచుచూ కనులు మూచుకొని ఆ అోక్తిని గమనించుచూ అది తానేయని ద్యానము చేయుదురు అప్పు నీతితో దీపము పరిగించి ద్యానము చేయుట శ్రద్ధము అది కనిగించిన సంగాదు పరమముతో నుంచును అట్టి అోక్తిరో తామున్నట్లు ఈ పమర్త వృత్తి. భూమ్యాళాళములు అట్టి సంగాదు పరమముతో ండిపోయినట్లు తాను రూదా అట్టి పరమముతో అందెయున్నట్లు ద్యానము చేయుదురు

**మంత్రము 4**

అహోకృతార్క వశీకీస్తేనో ద్రూణహో గురు తల్పగు |  
వరుణో హోమమూర్తేషాస్తస్మాక్ ధ్యాపార్థముచ్యతే |

**వ్రతవిధానము**

- అహోకృతార్క = అహోకృతములను చేయువారు
- అవశీకీ = వ్యవసరించువానిని
- స్తేనో = తొంగవ
- ద్రూణహో = శివు హోర్తను చేయువానిని
- గురుతల్పగు = గురు తల్పమును పొందినవానిని
- తస్మాత్ = అయి
- హోమోత్ = హోమములనుండి
- వ్రతముచ్యతే = నిన్నకీ చేయును గాక
- అహం = నీటికి, అరివడియైతి
- వరుణః = విరుణుడు
- అనుమృతాః = హోమమును ప్రసించితేల్లవారు

### కాల్పవృక్షము

కాల్పవృక్షములు చేయువానిని, వృక్షవచనమునానిని, వౌలగిన  
 కేళిపాత్యము చేయువానిని, గురువల్పము పొందిన వానిని మరల  
 అటువంటి పాపములనుండి, ఆస్తిని వదులును పోగొట్టునట్టి అలములకు  
 అదివతియైన వరుణుడు నివృత్త చేయునుగాక

### వివరణ

కాల్పవృక్షం అనగా చేయవలసిన విషయ చేయువాడు పొరపాట్లు  
 చేయువాడు అశ్రమముగా వసులు చేయువారని అర్థము అపూర్వక  
 ప్రకమిలో వుండి స్త్రీలయొద్ద పొందు చేత అసిద్ధినుండి నివృత్తి న వారు  
 దొంగతనము చేయువాడు, కరువులోనున్న పేదమును చంపువాడు  
 గురువు యొక్క బాల్మిక తల్లిదండ్రులను చేయువాడు వీరంతుడు  
 పాపాత్ములు గర్భస్థావము వద్దనమ్మకము కావచ్చును కాని యుగా  
 అది అప్పు వౌలగతనము చేయవచ్చు అది ప్రకృత్యము నిర్ణయించినది  
 మాత్రము చేత వౌలగతనము అప్పు అనువా అటులే గర్భస్థావము కూడ  
 పాపమే అగుచున్నది || 10 || killing : 1000 శరణముగా పుచ్చుకుచున్న  
 నేనిని చంపినవారగుచున్నాయు అట్లే కావలెనే, వాని తల్లి తండ్రులు  
 అన్యమంతయు కావగవచ్చు అవలె వారులు అనుచుచుచు వారు  
 గర్భస్థావమునకు మించులు వాదినను గర్భవచ్చిత్రికాక పుట్టిక క్రి  
 వికలాంగులగుటయు, అడుగులయు అరుగుచున్నది వారిలో కొందరు  
 నయచ్చు వచ్చిననూ మానసిక పరిణామము లేకుండ పరిశీలనవలె  
 ఉండుట కూడ మనము గమనిండు చున్నాం కనుక అట్టి పొరపాట్లు  
 చేసినపుడు దగవంతుని అంగీకారముండదు అందువలన అటువంటి  
 ప్రకృత్యము చేయరాదు

నేను చేసినట్టి మహాపాపములు అంతర్జాత్యముగా ఉన్నవారు మరలయు  
 అవరణగా ఎచ్చరికన వారు, నీటికి అరివడిగా ఉన్నవారు అయినవారును  
 వదలించుచుగాక అవదించుటయను దేవతగా వరుణుడు ఉన్నాడు  
 మొత్తమువోటిలో 'నేను ఉన్నాను' అన్న ప్రకృత్య మనలో రలుగుటకు  
 కారణముగా ఉన్నవారు వరుణుడు

అగ్ని (Agni) యొక్క మిత్ర (10) 1000 వరుణులు (1000)  
 త్రిమాతృలు బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు తమవలె వచ్చినవారు అగ్ని  
 అనగా 'నేను' అను ప్రకృత్య మనలో చేయకొనుటకు కారణమైన దేవత

మిత్ర అనగా కాలముగా వనివేయవేకత తరుణః అనగా అవదించుటగా మన్నదేవత ఏ శరీరములో నేను ఉంటుంటానో, మిత్రములోను వరుణుని యందు ఉన్నాను కాబట్టి ఈ నా శరీరము నాది కాదు అట్టి వరుణుడు మా పాపములు తొలగించును గాక పాపము వేరేనప్పుడు దానివలన వక్షిరము బంధించుట మరయు శిక్షించుట ప్రకృత యందున్న సయమము దానికి తిరుగులేదు ఎవడూ దీనికి తవ్వవలి కాదు పాపము చేయుట ద్వారా తనను తానే శిక్షించుకొను పాపమున్నాదు కనుక ఎవరి కర్మకు వారే అదవతి సొల్లాయ్ పరమాత్మ కూడా ఏమియు కేరలేదు 43 పుష్కల్యో విరేక్షతప్పుటకు తానే కారణమగుచున్నాడు కాని కురుపు కాదు తోట చూపించువరికే గురువు తాదృశ ఒక బొంబం పోషించు లేత పట్టుబడుటకు వాని బుద్ధియే కారణమగుచున్నది కనుక ఈ మత్తమునందు ఉప్పుట్టి వరుణుడు అట్టి పాపములనుండి వదలించుగాక ఎక్కువగా దంపనీనిదే వంకర్లుము కేమి కనుక ఆ దంపన నుండి వంకర్లుములనుండి వరుణుడు వదిలించును గాక ఆ మనస్సునుండి వదలజేయుట వరుణుల వారికి దోషవలికారముగను అనగా మార్పులు కర్మవరకు సంస్కారములు జరుగవలయును దోషులలో ఉన్న బలములకు, మనోధైర్యములకు, అదీవల్తులన విరుణుడు ఈ మా పాపములను తొలగించును గాక.

ప్రతిభముకి

తో మామి క్షుమాగ్ం తోవయి స్వప్నవదన్తి దీరాః

వదివివార్థము

త్వం - నీవు

తతో దూమః - మామియందలి కణములుగా

మాం - నన్ను

రోవయన్తి - దోచినమును లేక వాక్యము కల్పించుట

దీరాః - దీక్షలైన వారు

ప్రవదన్తి - చెప్పుచున్నారు

### కాల్పరథము

సీమై మోషయందలి రజస్సులుగా ఉన్నప్పుడు నన్ను అట్టి రోదనయందు నిలుపుము లేక నాయందు రోదనమును లేక వాక్యము కల్పించుము దీవులైన వారు ఇట్లు చెప్పుచున్నారు.

### వివరణ

రోదనము అనగా ఏర్పాటు అని సామాన్యార్థము. ఇటువై పుట్టిన రోదనము చేయును అట్టి రోదనము చేత క్షాన ప్రారంభమై ఈ పీఠితిత్తులు పవిత్రయలు ప్రారంభమగును అట్లే పూర్వము బ్రహ్మకు ఒక శత్రువు వుట్టి ఆ శత్రువు వెంటనే రోకించెను అతడు రోధించెను గనుక దానియందే చెప్పబడినాడు ఈ దుష్టుని నుండి రోదన ఏర్పడినది అనగా రోలు నుండి పలుకూ శక్తి నుండి శరణములుగా వ్యాపించియున్న అయిస్కాపక శక్తి (Electric magnetic vibrations) అట్లు దుష్టుని ప్రవృత్తి ఫలమే రోదన ఏర్పడగా, వానియందు ఆవరించుట యిను ప్రవృత్తిగా వరుణుడు దేవతగా ఉగ్రతయైను అట్టి రోదనయందు సందీయున్న శక్తి మూల తరంగములతో నేర్పడిన ఈ ఆవరణమే రజోబూమి యని చెప్పుచు దీనిని రజస్సులనగా అంతర్లాపి ప్రజ్ఞనుండి దిగి వచ్చిన వ్యక్తిగత ప్రజ్ఞలులగుట అట్టి రజస్సుల వేత ఈ రోలు యంతయు ఆవరింపబడియున్నది.

పేరా యనగా దీ శక్తి మీదుకొనిన వారు అని అర్థము అనగా బుద్ధి ప్రవోదనమైన వారు అట్టి వారే స్థిత ప్రజ్ఞులని దుగ్రహితుల యందు వేర్వొనబడినది వారు శరీరములు కల్గియున్నను మొత్తము రోలు నుండి వ్యాపించియున్న ప్రజ్ఞలే యగుచున్నారు వారు ప్రవేదంతి అనితప్ప బడినది అనగా రోలు నుండి రజస్సులును ప్రవృత్తి వేత మాటలూలు, వర్ణవహారము, అను మౌఖిక ప్రవృత్తి తేర్చుకొనిన యిది అర్థము అట్టి ప్రవృత్తిలే జనులు నందాపేయి కోనుమింకగా వారు నందాపేయియందు వారి వాక్యంగా, భావముగా ఇవే యున్నవని అర్థము ఇది తెలిసి ఉచ్చరించువారు దీరులు అని చెప్పుచుచున్నారు.

### మంత్రము 6

అగ్రాశ్శ్యముద్రా ప్రవహే వివర్ణం జనయన్ నలా దుతనన్య రాతా ।  
 మృషోపకాతే అవిస్మాహా అపేష్టాన్ పుహావోష్టయా వాక్యతేనువాని ఇన్దుః ॥

**ప్రతిపదార్థము**

సముద్రము = సముద్రమునాభ్యుదయ పరమాత్మ

వివర్ధన = విశేష దర్శనమును

ప్రవర్ధన = మొట్టమొదట

అభ్యాస = అభ్యాసించి

ప్రవాహ = ప్రవాహము

జనయన = సృష్టించెను

సా = జ పరమాత్మ

దేవసంస్కృ = ప్రపంచమునకు

రాజా = రాజు

వృక్షా = వృక్షమునాదు

పవన = వచ్చి క్రమమున

కవి = శోభనమునకు

అశ్వ = రక్షించువడియు

సోమో = అత్యున్నత స్థితిని గలవాడు = Brahma

సోమో = సోమము

పరాత్పితే = పృథ్వీవేందుడునాదు

పవాహ = ప్రవాహవనము చేయువాడు

జయ = జయోదయము

**కాత్పర్జము**

సముద్రమునాభ్యుదయ పరమాత్మ విశేష దర్శనమును అనువదించి మొట్టమొదట ప్రకటన సృష్టించి అభ్యాసించెను అతడు ప్రపంచమునకు రాజు వరియై వర్షించువాడు కవిత్వమునకు అత్యున్నత స్థితియందున్న సోమము పృథ్వీవేందుడునాదు అయిన అహారమును ప్రవాహవనము చేయువాడు.

**వివరణ**

సముద్రమునాభ్యుదయ పరమాత్మ విశేష దర్శనమును అనువదించి మొట్టమొదట ప్రకటన, అభ్యాసించెను అతడు ప్రపంచమునకు రాజువలె

అనేక అవకాశములు పవిత్రముగా కరగియున్నవో వానిని వేరు చేసివచ్చుచు నేమిగా ఏమి వచ్చుచున్నవో అటులనే కలిగి అట్టి అవకాశములన్నియును వేరచి తమిచ్చి ప్రజలను నమ్మివేసి అత్రమించెను మొదట అనగా పవిత్రము అయిననునది ౧౪౪ మోక్షమును వచ్చును అప్పుడు మనకు వినము ప్రాంతమునను ౧౪౪ కి రోజు ౪౦ నిమిషమునును ప్రాంతమును చుట్టినా ౧౪౪ మున్నగు చేసిన వారికి అప్పుడేమింటి ప్రాంతమును పునరుజ్జు అంతర్వాసి ప్రజలలోని వానిగా చేత అతరులైన ప్రజలగా పేరుకొను కరుణము. ప్రవచనము మొదలైనవలనా పాపములను వారములచే తప్పలు పర్వదీని కీరములు తరువాత కన్పించుచున్నవి కీవుల మున్నగునచేయు క్రితగా, చేత ప్రజలవలన, కీవులుగా వ్యాపించును అందు చేత అనేకమైన ప్రజలగా వ్యాపించెను

కలకా ఇంద్ర ప్రాంత మనలో దనిచెయుచున్నది అప్పుడనుండి కీవులలో అనంతము. సంపాదము కన్పించుటకు కీవులలో వేరు అను ప్రజలమేకాని ప్రజలకు అనంతమును ప్రవించును అది ప్రవించుటను అప్పుడను అప్పుడనుండి గురుత్వమును వేత కీవులనుండి తీరుకొని వచ్చును

సోముకు నున్నది మొదలైనవలన వాడుగా పేర్కొని ప్రేమగా ముక్తము వ్యాపించి యున్నాడు అయినయందు పేర్కొనే ప్రజల వ్యాపించుచును ప్రాంతము ఇంద్ర ప్రాంతము నుండి ప్రవచనము చేసివచ్చుచు తీరుకొని వ్యాపించుచున్నాడు

మహానారాయణోపనిషత్తు  
(మూలము)























(12) అర్హిన్యై తేషాం కర్తవ్యం యశ్చక్షుశ్శ్రోత్రాత్కామో  
 ద్దక్షుశ్చక్షుశ్శ్రోత్రాత్కామో నాయశ్చకాః ప్రాణోలోక ప్రాణః కింకం  
 తత్కర్తవ్యం కుష్కలో త్తపోత్త్య క్షమస్యైదమ్మ బ్రహ్మోరమ్మ  
 స్మృతమ్ మి ధాతానామపివీ బ్రహ్మైస్సయిన్యగ్నిం వశోరూపాపిత్త్య  
 తపోవేద దేవతాగ్నిం సాయుజ్యగ్నిం సోక్ష్మాగ్నిం విచారతాతాకర్షిత  
 మధం వేదస్యైదమ్

(3) విచారయన్మునిః విచారయాత్కామనః । శిరోవ్యాధునః ।

ఉర్ధ్వఃపాదయన్మునిః । హిరణ్యయనః । విరణ్యశిరాయనః । మనఃప్రభు

నః । సుప్త్యోగయన్మునిః । దివ్యయనః । ఉర్ధ్వఃపాదయన్మునిః । తపాయనః

(34) వివరిగాయనః । శర్కాయనః । కిరణిగాయనః । తపాయనః ।

శివరిగాయనః । జ్వలాయనః । ఆర్ధరిగాయనః । అత్యయనః ।

అత్యరిగాయనః । విచాయనః । విచమరిగాయనః । క్షత్యోయన్ము

నిః । విశ్వయన్మునిః । స్వయన్మునిః । శివయన్మునిః । విశ్వయన్మునిః । (15) విశ్వయన్ము

నిః । విశ్వయన్మునిః । విశ్వయన్మునిః । విశ్వయన్మునిః । విశ్వయన్మునిః

విశ్వయన్మునిః









హిరణ్యమో వేదసామయ్యో అపామ్ | తస్మిన్మునైర్జ్ఞో సుధుఃకురుతూయాభవా  
 క్షమపదవోవ్య తస్మిన్మోరైహరయస్త్యుతిరీ స్త్రీదాం దుహోనా అమృతస్త్వరా  
 రామ్ | యాదా త్రమపిర్జ్ఞమమాచిరం భాష్టాగాయవన్యాత్ ఏకస్త్వార్యాం  
 వైశేష్ట్యంతి | మే శ్రోత్యాణాస్త్రీమవ్యుం ఎదన్తి వేదసామం ప్రాప్నువన్తి  
 భూం సోర్జ్ఞాంశ్చిర్యో | ఓమ్ | (59) మేరా వేదేకమోగ్రాస  
 అగోస్త్రీకాస్త్రీర్జ్ఞా సమవ్య మోత్యమోకస్త్వీకృయమో అమృతస్త్వీకాస్త్రీ  
 కేమ ప్రసదేహిమ్ | ర్జ్ఞయాచన్త ముపిష్టవత్ కేత్యయాభవాన్తి  
 ప్రోక్తేకతవ్యమ్ | త్య యాశ్చస్త్వీకః స్త్వీక వస్తుసాహో  
 అమృతస్త్వీకోవపేశే.

(60) మేరాంషు అన్తోరాయా మేరాః క్షుం నిదన్వతి మేరామ్  
 క్షుంకాస్త్రీకాకతాం నిష్కృణణా క్షుంకామందా మేరాగ్నోర్జ్ఞామందా  
 న్దాన్ వైషేం మేరా నిదన్వతి సాహం మేరా క్షుంకేర్జ్ఞామోసాహమ్ |

(61) అహం మేరా క్షుంకేర్జ్ఞామోస్థా హిరణ్యవిద్వ జగోకగ్రావ్యా  
 అర్జ్ఞాకతామస్తాపిష్టయా హిరణ్యోమేరాస్త్వీకీణా అవన్తామ్ | (62)  
 మయీమేరాః సయీర్జ్ఞాణా మయ్యగ్నోస్థేహో రితాతా మయీ మేరాం  
 సయీర్జ్ఞాణా మయాన్తే ఇన్ద్రీయం రితాతా మయీమేరాం మయీ ర్జ్ఞాణా  
 మయీమాత్స్యే శ్రాహోకతాణా. (63) తస్మేహస్త్యాయ్య తస్మీతవ

అనన్తరమున నో పరముం భుజోను. పుష్క ముచ్చితేవదాదీవేష్యయతానం  
 ధమస్యతాత్మకః క్షుతః ।

(64) పరంమృత్యోః కమఃపరేషు పుష్కాచాశ్చపిష్కాఃపఠో దేవతానాఠో కష్యవ్య  
 తో శ్చుతేతే ధమీషయావే ప్రాణింసేషాకాం క్షుతః । (65) పఠం ప్రాణ  
 మపతా7 వ్యుతపాపతా ప్రాణింసం యోజుపవస్యగ్రాహి ఇవోచ్చుత్యోక్షిత్య  
 తాః కిష్కనం పాతాశ్చోక్షితాజతా మసేషుః

(66) అపిష్కాఃపాపా దిధమవ్యమవ్య పుష్కాశ్చేతే క్షుతేష్యమేష్య  
 ప్రాణింసాకాశ్చోక్షిత్యో పుష్కామేష్యోక్షితావే పుష్కాశ్చోక్షితావే । (67) తావన్  
 వాపిష్కామేష్యో క్షేతా పిష్కాశ్చోక్షితాం పుష్కామేష్యోక్షితాం క్షుత్యోక్షితాం  
 మమక్షేతా పాపాశ్చోక్షితాం పాపిష్కాశ్చోక్షితాం ।

(68) క్షేతాపిష్కామేష్యో క్షుతాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే క్షుతాశ్చో  
 క్షుతాశ్చోక్షితావే ।

(69) పాపాశ్చోక్షితావే పాపిష్కాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే । పాపా  
 పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే । (70) పాప  
 పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే  
 క్షుతావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే

(71) పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే  
 పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే పాపాశ్చోక్షితావే । (72)

ప్రహేత తత్కర్తాప్రకృత్యో విశేషాకారాని వర్తతామపివ । యత్కృత్యా  
 తదాచక్షుషోః పత్య కమగ్న్ స్వేజ్జ వతయామిహాగమ్ ।

(73) పర్వతాదీనికృషిం పృథక్ వర్షిణోవశి న్యుషణ్ణ పుండరీకావ్యుద్ధతా  
 లీలయంతః । (74) క్ష్యమ్యులయకామనీ మృత్యుం ప్ష్యుష్ట్యుష్టామ్

అప్రయతమిహుష్టాంకృత్యుష్ట్యుష్ట్యుష్ట్యుష్ట్యామ్ । (75) యదేషుంకృత్యుష్టా  
 00 పతామ్యుష్ట్యుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్

(76) మృత్యుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ (77) కృత్యుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్  
 పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్

పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్  
 పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్

పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్  
 పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్

పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్  
 పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్

(78) యత్కృత్యో విశేషాకారాని వర్తతామపివ । యత్కృత్యా  
 తదాచక్షుషోః పత్య కమగ్న్ స్వేజ్జ వతయామిహాగమ్ ।

(79) కృత్యుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్  
 పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్

పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్  
 పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్ పుష్ట్యామ్

(30) ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, ముఖ్యంగానే పన్నులు, కరణ వాహనలోని ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, ముఖ్యంగానే పన్నులు, కరణ వాహనలోని ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, ముఖ్యంగానే పన్నులు, కరణ వాహనలోని ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను.

(31) తిక్కానామ లక్షణం అనుబంధం ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, తిక్కానామ లక్షణం అనుబంధం ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, తిక్కానామ లక్షణం అనుబంధం ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, తిక్కానామ లక్షణం అనుబంధం ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను.

(32) తిక్కానామ లక్షణం అనుబంధం ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, తిక్కానామ లక్షణం అనుబంధం ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, తిక్కానామ లక్షణం అనుబంధం ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను, తిక్కానామ లక్షణం అనుబంధం ముఖ్యంకావలసివచ్చినాను.







- (93) అక్షయవ్రతం ప్రయోజనం క్షయం నివారితం । ३३३ వ్యవస్థానం జాతం ।  
 ప్రయోజనం క్షయం
- (94) రామాయణం వ్రాసినాడు । కర్మకర్తా । కర్మకర్తాకర్మకర్తా  
 కర్మకర్తాకర్మకర్తా । కర్మకర్తాకర్మకర్తాకర్మకర్తా । కర్మకర్తాకర్మకర్తాకర్మకర్తా  
 కర్మకర్తాకర్మకర్తాకర్మకర్తా
- (95) అక్షయవ్రతం ప్రయోజనం క్షయం నివారితం । ३३३ వ్యవస్థానం జాతం ।  
 ప్రయోజనం క్షయం
- (96) ప్రయోజనం క్షయం నివారితం । ३३३ వ్యవస్థానం జాతం ।  
 ప్రయోజనం క్షయం
- (97) అక్షయవ్రతం ప్రయోజనం క్షయం నివారితం । ३३३ వ్యవస్థానం జాతం ।  
 ప్రయోజనం క్షయం
- (98) అక్షయవ్రతం ప్రయోజనం క్షయం నివారితం । ३३३ వ్యవస్థానం జాతం ।  
 ప్రయోజనం క్షయం
- (99) అక్షయవ్రతం ప్రయోజనం క్షయం నివారితం । ३३३ వ్యవస్థానం జాతం ।  
 ప్రయోజనం క్షయం
- (100) అక్షయవ్రతం ప్రయోజనం క్షయం నివారితం । ३३३ వ్యవస్థానం జాతం ।  
 ప్రయోజనం క్షయం

దూతాపేదకగోచరస్య తానాత్మారదుత్పలం తస్మాద్ధానేరమన్యే పర్యుపతిత్యైతన్వ  
 ర్భవద్విజయవీగ్మహాతం తస్మాద్భూతే దుష్కర్మణం తస్మాద్ధర్మే తమస్తే బ్రహ్మనాథియా  
 మాగోపేస్తస్మాద్భూయస్మా ప్రహాత్యేతస్మాద్భూయస్మా బ్రహ్మణీ కమన్యే  
 గ్మయజాత్యా తస్మాద్విష్ణుయజాత్యాస్మిన్వాణి విద్యాతా తస్మాద్విష్ణువాక్ర  
 వేదవేదే అప్రజ్ఞానో వాక్యోపిదేవా తస్మాద్భుక్తవేదవేదే సూర్యుమితే ద్విష్కాగోంధన  
 స్మాద్భుక్త్యాగోం సమయానాపేదవేదే వ్యాసభితే బ్రహ్మబ్రహ్మహి వర వరహి  
 బ్రహ్మ తాస్మా ప్రతాప్యవరాణీ ఏతాగోచి వ్యాసవివాళ్యే కేరయజ్ఞయం  
 కేరయజ్ఞయం.

111) ప్రాణాపాయో బాధణీ సుష్ర్మే మాద్రాజావేతిం ఏదంమువేసిసార  
 ందగవస్త ఏదమువేదివీతీ తస్మైప్రాణాప వయోవ వాయు తపోతి ఎత్యేవారిత్య  
 'వతే తిది ఎత్యేవార త ప్రతిష్ఠా ఏత్యేకల్యం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్భుక్యం  
 యం వేదస్తే తవినా దేవా కేవలా ఏగ్ర అయస్మదంసేయముగ్రావేద్య  
 మ్మవనీ నవత్వాద్భ్రూయం తామాతాత్వవేదీ కల్యం ప్రతిష్ఠితం తస్మాత్వం. ఎవయం  
 వ్య యేవతాస్తా. కిత్వేనమనదూవ్యస్త యేవ బ్రహ్మవారిం సుగ్రహాకర్తవ్యమా  
 తాసాం ఉత్తారణం వేదేకల్యం ప్రతిష్ఠితం తస్మాత్వం. వరయం వేదస్త  
 వేదీ క్రాత్వైవమాతర్వేదే కేవల వ్రాణం మనయోగై వ్యవేద్యా మాద్రాతాసాం  
 కారికైస్తాపే వరయం ప్రతిష్ఠితం తస్మాత్వం. వరయంవదస్తే వ్రాణం  
 భూతం ఎవయం వేదీకల్యే తాతాసాం నయ్యవారా వ్యవేదస్తే





మున్నుకం తదాపాపసిద్ధోయాచ్యాపాపాతి రాజాతప్యదమ్మ విజ్ఞానంతజ్ఞానోలిం  
 త్తామం స్రాతంతితధ్విమిధం యల్లాతల్క ధ్విజ్ఞానం సాయంకా సమా  
 యో కనోర్తాతే తే చీక పూర్ణాసామేష్టేహసాశ్చ తే రాతుల్కాపానియుమ్  
 వ్యవకుల్యాజేనంకర్తారాశ్చ ఏకకర్తారాశ్చ తే హర్షదాస్పర్షనోభవం  
 ఏతద్భ్రం యన్మరణం తవకర్తార ఏతక్రైకరామకర్మమగ్నిహోరగం వ్య  
 యుతం ఏతామిధగయనే ప్రవియతే మోసామేవ మహిమానంనూర్తా దిత్య  
 సాయుజ్యం కర్తవ్యం క్షయోదక్షిణ ప్రవియతే ఏత్రామేవ మహిమానం  
 చంద్రమస్త్రాయుజ్యం సరోకరాచాప్తిత్యలావై సోకాచ్యుమసోర్విహూ  
 త్రాప్యాకో ఏవ్యానలితయతి తస్మోద్వప్యాకో మహిమానాకృతి తస్మో  
 వ్యాకో మహిమానమ్ ।

సహనావతం వహై ఓం శాస్త్రాశ్చాస్త్రాశ్చ

పారి: ఓమ్ శ్రీకృష్ణార్జునము కర నారాయణమ్ సమాప్తమ్



## హిరణ్యగర్భ నూక్తము

1 హిరణ్య గర్భస్సమవర్తలాగ్రే ।

బాతస్యబాత- విలిలేక ఆసీత్ ।

నరానాం పుత్రివీం ద్యౌముతే మాం ।

కస్త్విదేవాయహవిషి విభవః ।

2 య ప్రాణతో విమనతో మహిచ్ఛ్యతః ।

నద్రాణాజగతో బహువః ।

యతః శి అస్యద్విదశ్శ్రుతమ్మదః ।

కస్త్విదేవాయ హవిషావిభవః ।

3 య ఆత్మవాలలదాయస్య విశ్వకపానలే ।

ప్రశిష్యః యస్యదేవా ।

మన్యరామాఽ మ్నోత యస్యమృత్యుః ।

కస్త్విదేవాయహవిషివిభవః ।

4 యస్యయమేహిమనవో మహిత్వా

యస్యసముద్రగోం జినయాసహహః ।

యస్యహః ప్రతిశోయస్య తాహగా

కస్త్విదేవాయహవిషివిభవః ।

- 5 యంక్రందిసీ అవసాళస్సభానే  
అజ్జైత్త తాం పుబ్బసా రోయూన్  
యత్తాధి నూర ఇదితావ్యేతి  
కమ్మిరోయహవిషివిధేమా
- 6 యేవద్దాటుగ్గా పుద్దివీప ద్దుడీ  
ఏవసువ న్నభితం ఏవనాకా  
యోఅనర్హిత్తే తజసో విషావ ।  
కమ్మిరోయ హవిషి విధేమా
- 7 అసోఠు యన్నసాతీ త్విశ్వమాయం  
దక్షంవదానా జనయన్తి తస్మిమ్  
తతోదోనాం నిరవర్తతా సురేకక  
కమ్మిరోయహవిషా విధేమా
- 8 యస్మిరాసో మహీనా వర్షవశ్యలో  
దక్షం దధానా జనయన్తి తస్మిం  
యోదోవ్యధి దేవ ఏక ఆసీత్  
కమ్మిరో వాయ హవిషివిధేమా

## తృణాష్టపాఠ పంచకము

- 1 భూమిపై పాద ప్రసాదం నమస్కారం  
 యోగి రా జేవా మనాం భజేః  
 తృప్త్య మనుశ్రవణం వ్రాణానాం  
 ౨ స్త్రీ ని విద్య రక్షణసేవైశ్చ॥
- 2 రవి ప్రమాద ఆశుమో పతిం  
 త్వమ స్తుకర్మణి తానోశుభాని  
 రక్షానం వ్యగ్రే జప్యో పరంగా  
 ననందీనో విన్నవ విష్ణుగుత్కా
- 3 సతీ స్మృతో విస్మయతాక్షిణమో  
 భవాపాయ నిర్మల అపారలభ్య  
 యోనో దూతే లభ్యతే గం పో  
 యో అంభ్యగ్నో మాకీష్టేష్యదివా దధర్మిన్॥
- 4 కవగ్నో రక్షణత్యాగముష్య  
 వ్యమతాగం = అపారలభ్యహేతే  
 యోనో అలాక్షిణం నమిదానవ్రతే  
 నీవారం దక్షిణకవసుష్కం॥

5 ఈర్ష్య భవ ప్రతి నిర్వాణ్యుష్ట

వావిష్కాంబుష్ట జైవ్యాన్యగోష్ట

అవస్థీరాతనుహీయారూజానాం

జామిమలామింద్రమ్మదహీ శత్రువాన్.



